

GEORGANISEERDE BUITENLANDSE FIETSVAKANTIES

Toeristische doorlichting van het aanbod op de Vlaamse markt

Studiegebied

Handelswetenschappen en
Bedrijfskunde

Opleiding

Toerisme & Recreatiemanagement

Academiejaar

2005-2006

Promotor

De heer Carlos Deprez
Productmanager VOS Travel

Student

Evelien Malfait

INHOUDSOPGAVE

Inleiding.....	6
1 Een toeristische doorlichting	9
1.1 Enkele definities over toerisme	9
1.2 Terminologie	11
1.3 Ontstaan van het fiets- en wandeltoerisme.....	13
2 Fietsen als toeristisch product	14
2.1 Algemeen.....	14
2.2 Soorten fietsvakanties.....	14
2.2.1 Hotelfietsvakanties	14
2.2.2 Fietsvakanties met vaste standplaats	15
2.2.3 Fietskampeervakanties	15
2.2.4 Fietsvaarvakanties	15
2.2.5 Fietsen met kinderen	17
2.2.6 Mountainbikevakanties	17
2.3 Fietshotels.....	17
2.3.1 Algemeen.....	17
2.3.2 Besluit.....	23
3 Profiel van de vakantieganger.....	25
3.1 Algemeen.....	25
3.2 Besluit.....	27
4 De touroperators.....	29
4.1 Algemeen overzicht.....	29
4.2 Fietsspecialisten.....	30
4.3 VOS Travel.....	30
4.3.1 Algemeen.....	30
4.3.2 Evolutie verkoop	31
4.4 Belgian Biking.....	31
4.4.1 Algemeen.....	31
4.4.2 Evolutie verkoop	32
4.5 Vergelijking evolutie VOS Travel en Belgian Biking	33
4.5.1 Algemeen besluit.....	37
4.6 Eigenwijze Reizen	38
4.6.1 Algemeen.....	38
4.7 Fly and Bike	39
4.7.1 Algemeen.....	39
4.8 Xyclo Explorer	39
4.8.1 Algemeen.....	39
4.9 Evolutie bestemmingen touroperators.....	40
4.10 Besluit.....	41
4.11 Generalist.....	42
4.12 Jetair	42
4.12.1 Algemeen.....	42
4.12.2 Besluit.....	43
4.13 Specialisten.....	43
4.14 Gallia	43

4.14.1	Algemeen.....	43
4.15	Divantoura	44
4.15.1	Algemeen.....	44
4.16	Algemeen besluit.....	44
4.17	Autocaristen.....	45
4.17.1	Evolutie bestemmingen	46
4.17.2	Vergelijking aanbod	57
4.18	Besluit.....	57
4.19	Periode.....	58
5	Vergelijking specialisten	59
5.1	Fietsvakanties langs de Loire	59
5.1.1	Route	59
5.1.2	Prijsvergelijking	63
5.2	Fietsvakanties Laos	64
5.2.1	Route	64
5.2.2	Prijsvergelijking	67
5.3	Het roadbook	68
5.3.1	Roadbook VOS Travel	68
5.3.2	Roadbook Belgian Biking	68
5.3.3	Eigenwijze Reizen	69
5.3.4	Roadbook Fly and Bike.....	69
5.3.5	Besluit.....	70
6	Vergelijking autocaristen Friesland	71
6.1	Programma	71
6.2	Prijsvergelijking	72
7	Fietsen met gps.....	73
7.1	Ontstaan gps	73
7.2	Routes via gps	74
7.3	Toepassing touroperators	76
7.4	Voor- en nadelen gps.....	77
8	Fietsverhuurcentra.....	78
8.1	Algemeen.....	78
8.2	Fietsverhuur in de praktijk	78
8.3	Besluit.....	79
9	SWOT-analyse fietsvakanties.....	81
10	Vergelijking reisgidsen.....	82
11	Promotie	86
11.1	Algemeen.....	86
11.2	Beurzen.....	86
11.3	Promotie op het internet	89
11.4	Promotie in brochures en kranten.....	90
11.4.1	Brochures specialisten.....	90
11.5	Vakpers.....	90

11.6	Algemene pers	93
11.7	Bekendheid touroperators.....	94
11.7.1	Besluit.....	98
11.7.2	Evaluatie samenwerking tussen reisbureaus en fietsspecialisten	99
	Besluit	100
	Lijst met bijlagen.....	101
	Lijst met figuren	174
	Lijst met tabellen	175
	Lijst met grafieken	176
	Bronvermelding	177
	Contactpersonen en -adressen.....	181

Dankwoord

Dit eindwerk is een mijlpaal in mijn leven, een overgang na drie jaar studies toerisme. Het vormt een brug tussen de opleiding en het beroepsleven. Op deze manier wil ik iedereen bedanken die op de een of andere manier heeft bijgedragen tot de realisatie van mijn scriptie. Zonder de hulp van velen was dit onbegonnen werk.

In de eerste plaats wil ik mijn promotor, de heer Carlos Deprez bedanken. Hij is product manager bij Vos Travel. Hij steunde me en gaf me alle raad die ik nodig had.

Ik wil ook alle personen, organisaties en diensten bedanken die me de nodige informatie en cijfergegevens bezorgden en waarbij ik altijd terechtkon.

Vervolgens wil ik mevrouw Cuvelier en mevrouw Van Slambrouck bedanken voor de tips die ze me gaven.

Verder wil ik iedereen bedanken die hielp om enquêtes af te nemen en mevrouw Croes voor het nalezen van mijn scriptie.

Ten slotte is de dankbaarheid tegenover mijn ouders is moeilijk in woorden te vatten. Zij gaven mij alle mogelijkheden die ik kon wensen. Ze steunden me gedurende de hele opleiding en hielpen waar het mogelijk was.

Inleiding

Het belang van de fiets is de laatste halve eeuw grondig gewijzigd. Vroeger diende de fiets enkel als transportmiddel. De mensen gebruikten hun fiets hoofdzakelijk als vervoermiddel van en naar het werk. Op zondagnamiddag maakte het hele gezin een tocht met de auto. Vandaag zien we bij velen net het omgekeerde beeld. We leven in een tijd van drukte, stress en de mensen willen zo weinig mogelijk tijd verliezen. Ingenieurs willen de nieuwste technieken ontwikkelen zodat we toch nog die extra seconden kunnen winnen. Tijdens de week staan velen in de file. 's Morgens zetten veel mensen vlug de kinderen af bij de oppas en 's avonds pikken ze hen terug op. Op zondag maken velen nu graag tijd voor hun gezin. Ze willen er even tussen uit, weg van de drukte en de dagelijkse sleur en terug genieten in volle natuur. Dat kan onder andere door een wandeling of fietstocht.

Vakantie is voor de meeste mensen tijd om te ontspannen. Voor de actieve vakantieganger is een leuke fietsvakantie de ideale ontspanningkuur en bovendien een gezonde manier om tot rust te komen. Lichaamsbeweging tijdens de vakantie is voor velen van essentieel belang. Fietsen is een manier om te genieten van al het moois dat de omgeving biedt. Een fietsvakantie kan al thuis beginnen, maar een fietsvakantie kan ook meer zijn dan een tocht in de eigen omgeving. Het fietstoerisme is de laatste jaren uitgegroeid tot een van de populairste ontspanningsvormen.

De belangrijkste trends die invloed hebben op recreatief fietsen zijn de flexibilisering, de vergrijzing, de individualisering, de zoektocht naar persoonlijke ervaringen, het contact met de natuur, het belang van gezondheid, de nieuwe vormen van toerisme, de druk op ruimte en milieu, de versnippering van ruimte en de interesse voor all-in reizen.

De recreatieve fietsers zijn minder gericht op prestaties. Zij genieten van de prachtige omgeving en het mooie landschap. Ze maken tijd om onderweg eens te stoppen voor een babbel met een toevallige voorbijganger of ze genieten van lokale specialiteiten. Fietsen is een gezonde en milieuvriendelijke activiteit.

Enkele jaren geleden brachten we met het hele gezin onze vakantie door in het Zwarte Woud. Daar ontmoetten we een echtpaar dat heel Duitsland doorkruiste met de fiets. Ze vertelden ons dat ze al verschillende keren een fietsvakantie ondernamen. Zo kwam ik op het idee om

“Georganiseerde fietsvakanties” als onderwerp voor mijn scriptie te kiezen. Ik wou het aanbod van fietsspecialisten en autocaristen in Vlaanderen leren kennen.

Tijdens mijn zoektocht naar informatie, ontdekte ik algauw dat er een ruim aanbod aan buitenlandse fietsvakanties op de Belgische markt is. Er zijn verschillende specialisten, in het binnen- en buitenland die fietsvakanties op onze markt aanbieden. U kan ook een fietsvakantie boeken bij een tiental autocarbedrijven. Verschillende verenigingen en personen organiseren fietsvakanties.

Uit mijn enquêtes leidde ik af dat fietsvakanties in Wallonië weinig tot niet bekend zijn want het aanbod is er beperkt. Ik besloot dan ook om die niet in mijn scriptie op te nemen. Ik beperk me tot de georganiseerde buitenlandse fietsvakanties van Vlaamse specialisten en autocaristen.

In het eerste hoofdstuk wil ik graag enkele toeristische begrippen verduidelijken. Ik breng ook duidelijkheid in de terminologie. Vervolgens behandel ik het ontstaan van het wandel- en fietstoerisme.

Hoofdstuk twee handelt over fietsen als toeristisch product. Ik definieer en bespreek er de verschillende vormen van fietsvakanties. Hiermee probeer ik duidelijk te maken dat er verschillende manieren zijn om een fietsvakantie te ondernemen. Ik geef ook een beeld van het aantal fietshotels in Frankrijk, Duitsland, Zwitserland, Oostenrijk en Italië.

In hoofdstuk drie wil ik aantonen voor welke doelgroepen de fietsvakanties bestemd zijn. Het profiel van de vakantieganger bespreek ik door middel van enquêtes die ik afgenoem heb en de gegevens van het West-Vlaams Economisch Studiebureau. De enquêtes nam ik af in de vijf Nederlandstalige provincies: West-Vlaanderen, Oost-Vlaanderen, Limburg, Vlaams-Brabant en Antwerpen. Dat gebeurde vanaf juli tot en met december 2005, telkens op zaterdag- en/of zondagnamiddag. De enquêtes nam ik af op openbare plaatsen waar veel volk voorbijkomt, zoals in winkelcentra en de stations in Gent, Antwerpen, Brugge, Hasselt en Leuven. In de Franstalige provincies en Brussel nam ik geen enquêtes af, want ik wou me vooral richten tot de Nederlandstalige markt.

Per provincie had ik 200 enquêtes. In het totaal nam ik dus, verspreid over de vijf provincies, 1 000 enquêtes af. De leeftijdsgroepen deelde ik in negen categorieën in, vanaf vijf jaar tot en met plus 75. Per categorie beantwoordden een twintigtal personen mijn enquêtes. Ik nam geen kinderen jonger dan vijf jaar op omdat die meestal nog te jong zijn om aan een fietsvakantie deel te nemen. Velen kunnen nog niet zelfstandig fietsen en nemen plaats achterop de fiets bij hun ouders.

Naast de vijf provincies informeerde ik op zes toeristische beurzen bij de mensen naar hun kennis over fietsvakanties. Op de beurzen nam ik in het totaal 200 enquêtes af, hierbij hielpen enkele familieleden mij. Alle enquêtes in de vijf provincies nam ik zelf af.

In hoofdstuk vier ga ik dieper in op de verschillende touroperators die fietsvakanties aanbieden. Hier maak ik een onderverdeling tussen de specialisten en autocaristen. Ik geef ook kort wat uitleg bij de generalisten. Daarna zal ik de statistische gegevens analyseren en diagnosticeren en conclusies formuleren. Ik vergelijk het aanbod van zowel de specialisten als de autocaristen van de laatste vijf jaar. Vervolgens verwerk ik de cijfergegevens van twee specialisten, VOS Travel en Belgian Biking.

Na de statische gegevens volgt in hoofdstuk vijf een reisvergelijking. Ik vergelijk een achtdaagse fietsvakantie in de Loirestreek bij VOS Travel en Belgian Biking. Vervolgens maak ik een vergelijking van een fietsvakantie buiten Europa namelijk een twaalfdaagse fietsvakantie in Laos. Ik bespreek ook de verschillende roadbooks bij de specialisten.

Bij de autocaristen bekijk ik in hoofdstuk zes de verschillen bij een fietsvakantie naar Friesland. Hiermee wil ik aantonen wat enkele specialisten en autocaristen te bieden hebben.

Hoofdstuk zeven wijdt ik aan fietsen met gps. Ik leg uit hoe specialisten te werk gaan om fietsroutes met gps uit te stippelen en welke touroperators gebruik maken van deze nieuwe technologie. Ik wil ook hier zeker de voor- en nadelen niet uit het oog verliezen.

In hoofdstuk acht wil ik het fietsverhuur in de praktijk bespreken. Om u daarover een duidelijk beeld te geven, heb ik een fietsverhuurbedrijf bezocht. Na het fietsverhuur volgt in hoofdstuk negen een SWOT-analyse.

Hoofdstuk tien handelt over de vergelijking van vijf representatieve reisgidsen. De vergelijking stel ik op volgens een aantal terugkerende factoren.

Hoofdstuk elf is volledig gewijd aan de promotie. Er zijn verschillende manieren om promotie te voeren. Ik bespreek de promotie die de touroperatorspecialisten en de autocaristen voeren. Ik schenk aandacht aan de promotie via internet, radio, televisie en aan reclame in brochures, vaktijdschriften en kranten.

Ten slotte bespreek ik aan de hand van de enquêtes de bekendheid van de specialisten en autocaristen. Ik bekijk de promotiemogelijkheden om fietsvakanties en hun aanbieders nog meer in de kijker te zetten. Ik vermeld ook hoe de samenwerking tussen de reisbureaus en de fietsspecialisten verloopt.

1 Een toeristische doorlichting

1.1 Enkele definities over toerisme

In het eerste hoofdstuk wil ik enkele toeristische begrippen verduidelijken. Terwijl ik enquêtes afnam, ondervond ik dat het voor sommige mensen niet altijd duidelijk is wat de begrippen toerisme, recreatie en vakantie inhouden.

Hierbij maak ik ook een onderverdeling en leg ik in het kort uit wat semi- en netto vrije tijd, korte vakanties, commerciële en niet-commerciële vakanties betekenen.

Toerisme is elke activiteit buiten de arbeidstijd die gekenmerkt wordt door de verplaatsing naar en het verblijven in een andere dan de alledaagse omgeving om er zijn tijd vrij te besteden.¹

Vakantie² is een verblijf buiten de woning, van minstens vier opeenvolgende nachten om andere redenen dan beroepsdoeleinden, ziekte of overlijden van een familielid, verblijf in hospitaal of kostschool.

Niet-commerciële vakanties³ zijn de vakanties in het eigen of tweede verblijf, de vakanties in het tweede verblijf van familie of vrienden en de vakanties bij familie of vrienden met gratis logies. Van zodra betaald wordt voor het logies spreken we van commerciële vakanties⁴.

Korte vakanties⁵ zijn verblijven buiten de woning van 1 tot maximaal 3 overnachtingen om andere redenen dan beroepsdoeleinden, ziekte of overlijden van een familielid, verblijf in hospitaal of kostschool.

Recreatie is het geheel van gedragingen die men in de vrije tijd vrijwillig onderneemt of ondergaat, waarvan verondersteld wordt dat ze primair gericht zijn op het bevredigen van de (eigen) verlangens naar ontspanning.⁶

Semi vrije tijd⁷ is de tijd die nodig is voor het bevredigen van de fysiologische behoeften zoals eten, drinken, slapen en hygiëne, alsook het verrichten van huiselijke karweien en administratieve beslommeringen. Het zijn met andere woorden alle noodzakelijke verplichtingen.

Netto vrije tijd⁸ is de tijd waarin ieder mens werkelijk vrij kan zijn. U kunt dan zelf beslissen wat u gaat doen, al is dat niets doen. Er is dus geen enkel dwangmatig karakter aan verbonden. We kunnen drie vormen van vrijetijdsbesteding onderscheiden: rust, ontspanning en intellectueel bezig zijn. Het kunnen zowel lichamelijke als geestelijke activiteiten zijn.

De actieve toerist kan zijn netto vrije tijd opvullen door een fietstochtje te maken. Als hij gedurende meerdere dagen fietst, spreken we van een fietsvakantie. Als een fietstocht zich beperkt tot een dag, hebben we het eerder over fietsrecreatie.

¹ DE GROOTE, P., Panorama op toerisme, Leuven, 1995, blz. 29.

² Reismarkt; vakanties en korte vakanties, WES, deel 2, 2000, blz. 2.

³ WES, op.cit.

⁴ WES, op.cit.

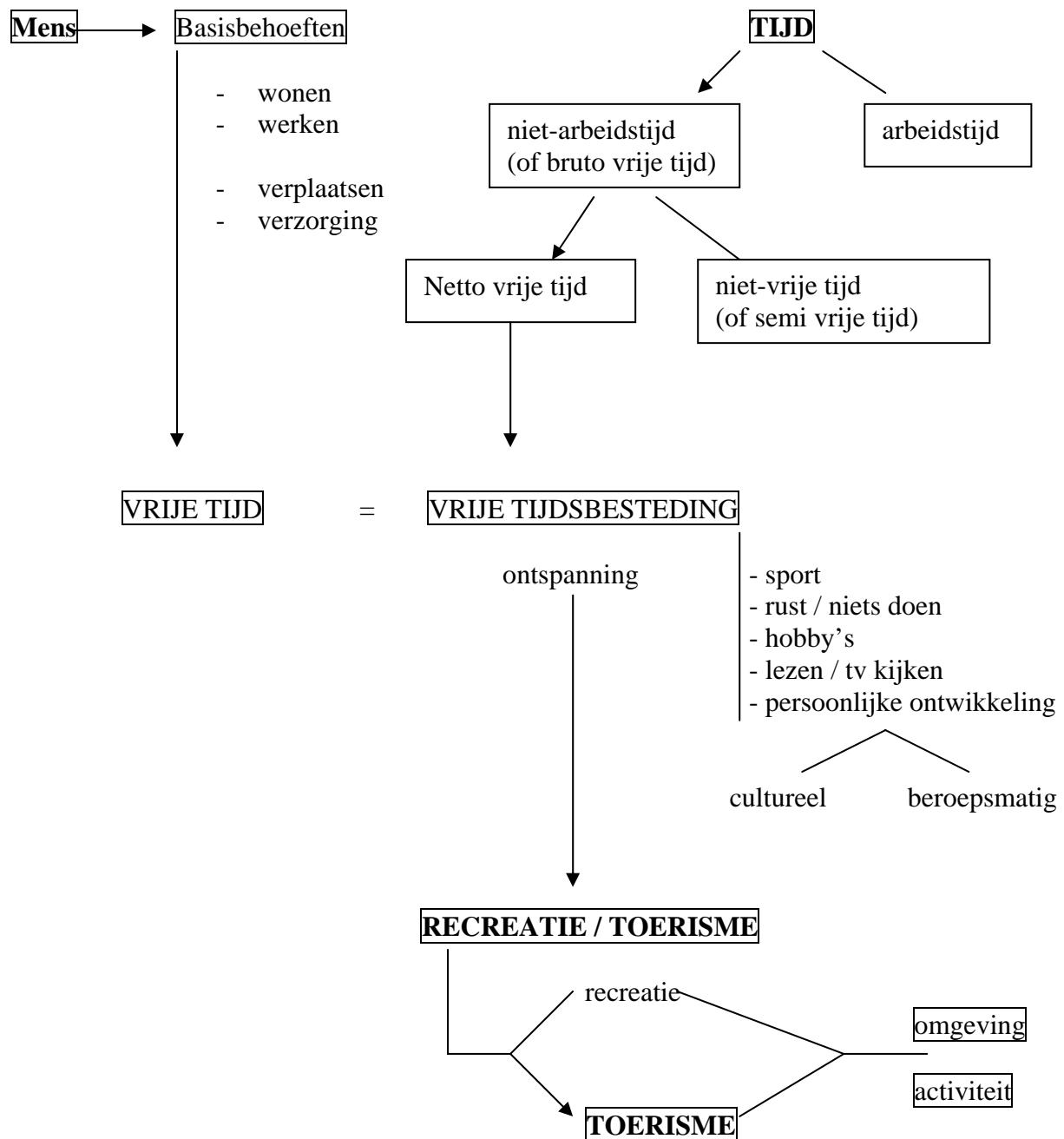
⁵ ibidem, blz. 3.

⁶ DE GROOTE P., op.cit.

⁷ DE GROOTE P., op.cit.

⁸ DE GROOTE P., op.cit.

In het bijgevoegde schema krijgt u een overzicht van de definities.⁹

⁹ DE GROOTE, P., Panorama op toerisme, Garant, Leuven, 1995, blz. 30.

12 1.2 Terminologie¹⁰

Fietsroute

- Bewegwijzerd met gestandaardiseerde aanduidingen
- Beschreven in brochure met kaart
- Lusvormige tochten

Fietstocht

- Niet bewegwijzerd
- Beschreven in brochure met kaart
- Meestal lusvormig

Fietsnetwerk

- Verschillende fietstrajecten die op elkaar aansluiten
- Opgebouwd uit knooppunten of paddestoelen en verbindingen
- De fietser kiest zelf volledig zijn weg
- Mogelijkheid bewegwijzering
- Aanbevolen en uitgewerkte trajecten zijn vaak beschreven in publicaties

Figuur 1: Fietsknooppunt¹¹

Figuur 2: Bewegwijzering paddestoel¹²

¹⁰ Curcus Recreatie 2005 de heer S. Gheysen

¹¹ www.westtoer.be

¹² <http://www.fietsplatform.nl/platform/activiteiten/bewegwijzering.asp>

Fietsroutenetwerk

- Verschillende fietsroutes¹³ die op elkaar aansluiten
- Opgebouwd uit bestaande fietsroutes en verbindingen ertussen
- Fietser kiest gedeeltelijk zelf zijn weg
- Bewegwijzerd
- Routenetwerken kunnen op kaart gezet worden

Langeafstandsfietsroutes¹⁴

In België en Nederland bestaan nationale organisaties die langeafstandsfietsroutes uitstippen, bewegwijzern en beschrijven volgens een uniform systeem. In Wallonië zorgt de organisatie Rando-Vélo (RV¹⁵-routes) hiervoor, in Vlaanderen is het de taak van Toerisme Vlaanderen. Toerisme Vlaanderen werkt hiervoor samen met Grote Routepaden (LF-routes¹⁶). Toerisme Vlaanderen bewegwijzert de LF-routes met rechthoekige metalen bordjes. De routes zijn in twee richtingen bewegwijzerd. In Nederland kan je hiervoor terecht bij de Stichting Landelijk Fietsplatform.

De landelijke fietsroutes zijn langeafstandsfietsroutes die verschillende regio's doorkruisen. Je kan zelf een dagtrip of fietsvakantie uitstippen.

- Lijnvormige routes
- Landelijke routes
- Lange afstand

Figuur 3: Voorbeeld LF-routebord¹⁷

De LF- en RV-routes zijn telkens op dezelfde manier aangeduid. De RV-routes en enkele Vlaamse LF-routes kan je herkennen aan gele en blauwe verfstrepen of zelfklevertjes. Andere Vlaamse en Nederlandse LF-routes kregen rechthoekige borden met het nummer van de route.

¹³ Bewegwijzerd traject

¹⁴ <http://jderoi.free.fr/datas/descriptif/lf/n/page/ign.htm>

¹⁵ Rando Vélo

¹⁶ Landelijke Fietsroutes

¹⁷ <http://www.fietsplatform.nl/platform/activiteiten/bewegwijzering.asp>

1.3 Ontstaan van het fiets- en wandeltoerisme

Mensen hechten steeds meer belang aan rechtstreeks contact met de natuur en aan individuele ontspanning. Door de evolutie van de werkomsstandigheden komen mensen minder en minder in contact met de natuur. Steeds meer houden mensen ervan om in hun vrije tijd en tijdens de vakanties volop te genieten van de vrijheid, de natuur en zijn prachtige landschap.

Tijdens het interbellum¹⁸ gebruikten de mensen de wegen voor het eerst als pure ontspanning en niet enkel meer voor economische en sociale doeleinden. In Duitsland werden in de jaren '30 al wandelcircuits ontworpen en waren er zelfs al langeafstandswandelroutes bewegwijzerd. In Frankrijk begon dat na de Tweede Wereldoorlog.

Vanaf de jaren '80-'90 steeg de interesse voor het wandel- en fietstoerisme. De stijgende interesse in het wandel- en fietstoerisme en de belangstelling voor de natuur zorgden voor conflicten. Wandelaars komen soms in conflict met wielertoeristen, recreatieve fietsers of ruiters. Fietsers hebben graag verharding op de weg, terwijl wandelaars onverharde wegen verkiezen. Uit mijn enquêtes bleek dat velen vinden dat de toegankelijkheid en het onderhoud van de hedendaagse fietspaden momenteel nog vaak te wensen over laat.

De eerst fiets- en infobeurs, die plaatsvond in 1997 was een succes. Verschillende reisorganisatoren spitsten zich toe op deze markt. Hun aanbod varieert van fietsvakanties met vaste verblijfplaats, fietsvakanties met verschillende verblijfplaatsen, fietskampeervakanties, fietsvaarvakanties tot zelfs fietsvakanties buiten Europa.

¹⁸ Periode tussen twee wereldoorlogen.

2 Fietsen als toeristisch product

2.1 Algemeen

Het actieve toerisme kent een groot succes. Niet alleen het wielertoerisme, maar ook fietsen met het gezin of in groep is populair. Verschillende reisorganisatoren hebben zich op die markt toegespitst. Hun aanbod varieert van fietsvakanties met een vaste verblijfplaats, fietsvakanties met bagagevervoer tot avontuurlijke fietsvakanties buiten Europa.

2.2 Soorten fietsvakanties

2.2.1 Hotelfietsvakanties

Bij een fietsvakantie komt de fietsrecreat meer dan een dag in een regio fietsen. Hij maakt daarbij gebruik van verschillende verblijfaccommodaties.

Figuur 4: Fietsvakantie rondom de Triglav¹⁹

Als je niet telkens wil veranderen van hotel, kan je kiezen voor de formule standplaathotels. Met die formule verblijf je gedurende de hele reis in hetzelfde hotel en krijgt het roadbook²⁰ een lusvormige waaier.

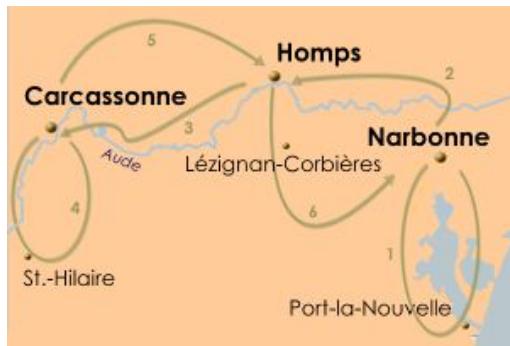

Figuur 5: Fietsvakantie Noailly²¹

¹⁹ Rondom de Triglav, Eigenwijze Reizen, 2006, blz. 70.

²⁰ Het roadbook leidt de reiziger via een duidelijk uitgestippelde weg naar de overnachtingsplaatsen.

²¹ Noailly, Eigenwijze Reizen, 2006, blz. 82.

Figuur 6: Fietsvakantie Canal du Midi²²

Er is ook een combinatie mogelijk waarbij reizigers zowel van de ene bestemming naar de andere fietsen als rondritten ter plaatste maken. Op de kaart ziet u een voorbeeld van een achtdaagse fietsvakantie langs het Canal du Midi. De vakantie begint met een rondrit in Narbonne, ook de vierde dag is er een fietstocht in de omgeving van Carcasonne voorzien. De tweede, derde, vijfde en zesde dag zijn er fietstochten van de ene stad naar de andere.

2.2.2 Fietskampeervakanties

Als je een avontuurlijke reiziger bent en houdt van contact met de natuur zijn er de fietskampeervakanties. Op de campings, die meestal in het groen liggen, is er veel aandacht besteed aan de sanitaire voorzieningen.

2.2.3 Fietsvaarvakanties

Bij fietsvaarvakanties overnachten de reizigers telkens op boten. De boten werden ombouwd tot “varendे hotels” en zijn uitgerust met alle faciliteiten voor fietsers. Sommige boten meren ’s nachts aan en overdag varen ze. Ze maken regelmatig een tussenstop zodat er tijd is om de omgeving met de fiets te verkennen. Andere boten varen zowel ’s nachts als overdag. Belgian Biking biedt enkel fietsvaarvakanties aan in België, Nederland en Luxemburg. Het aantal bestemmingen steeg sinds 2002 maar bleef toch beperkt. De reden hiervoor is dat de fietsvaarvakanties groepsvakanties zijn. Wie in groep fietst, moet rekening houden met de anderen, want iedereen fietst graag op zijn eigen tempo. Bij groepsvakanties is het dikwijls moeilijk om de groepen samen te houden, want niemand wacht graag op laatkomers.

VOS Travel bood enkel in 2003 een riviercruise over Maas en Dal aan. Een eerste reden waarom VOS Travel nam de vakantie niet langer in hun aanbod opnam was de beperkte verkoop. Een tweede reden zijn de beperkte reservatiemogelijkheden. De overnachtingsplaatsen op de boten zijn beperkt en vaak kan een hele groep niet op dezelfde plaats overnachten.

²² Le pays du vin et du vent, Canal du Midi, VOS Travel, 2006, blz. 34.

2.2.4 Fietsvakanties met kinderen

De laatste jaren schenken fietsvakantiespecialisten steeds meer aandacht aan fietsvakanties met kinderen. Bij alle specialisten bespreek ik het aanbod van de laatste 5 jaar. Sinds 2002 vermeldt VOS Travel ook fietsen met kinderen in hun brochures. VOS Travel biedt aan gezinnen met kinderen korting aan. De leeftijd van de kinderen bepaalt de korting. De kinderen moeten echter wel op dezelfde kamer van twee betalende volwassenen verblijven.

0 - 2 jaar :	- 100%
3 - 6 jaar :	- 50%
7 - 11 jaar :	- 25%
>12 jaar :	- 10%

Figuur 7: Kinderkortingen VOS Travel

Kinderen tot twee jaar kunnen gratis meereizen. Dat komt omdat die kinderen zelf nog niet fietsen en op de fiets plaatsnemen bij een van de ouders.

Bij de fietsvakanties van VOS Travel kunnen kinderen vaak hun ouders vergezellen tijdens de fietsvakanties. Hun fietservaring speelt een rol en enkel de tochten met de vermelding vlak of matig zijn geschikt voor kinderen.

Eigenwijze Reizen biedt kinderen ook een korting aan. Kinderen tot twee jaar kunnen gratis mee, kinderen van twee tot en met vier jaar betalen 50 % en kinderen van vijf tot twaalf jaar betalen 75 % van de reissom. Net zoals bij VOS Travel moeten de kinderen slapen op de kamer van twee volwassen begeleiders. Sinds 2005 besteedt Eigenwijze Reizen extra aandacht aan fietsvakanties met kinderen. In de brochure van Eigenwijze Reizen vind je een rubriek "Bijzondere zaken". Hier vermelden ze de fiets- of wandelvakanties die geschikt zijn voor kinderen. Kinderen zijn welkom op alle bestemmingen. Een aantal bestemmingen zijn meer geschikt voor een verblijf met kinderen zoals licht standplaatshotels en de bungalow bestemmingen in Frankrijk. Op het terrein van de bungalowparken is er speelruimte voor kinderen voorzien.

Beide specialisten bieden kinderkortingen aan, maar de kortingen zijn niet identiek en verschillen naargelang de leeftijd. Voor kinderen van twee jaar verschilt de korting. VOS Travel biedt voor hen het grootste voordeel, want zij hoeven niet te betalen. Bij Eigenwijze Reizen betalen ze de helft van de reissom. Voor wie vijf of zes jaar is, verschilt de korting ook. VOS Travel biedt hier opnieuw het grootste voordeel. De vijfjarigen krijgen bij Eigenwijze Reizen slechts 25 % korting en bij VOS Travel 50 %. Wie zes jaar is, betaalt bij Eigenwijze Reizen 75 % van de reissom.

In 2006 werkte Belgian Biking voor de eerste keer drie fietsvakanties voor kinderen uit. De vakanties vinden plaats in Frankrijk. Frankrijk staat niet echt bekend om zijn kindvriendelijke karakter voor fietsvakanties.

Belgian Biking wil dat graag zien veranderen en biedt fietsvakanties voor families aan in de Drôme, de

Ardèche en de Mayenne. De reizen zijn een selectie van kindvriendelijke verblijfformules, familiekamers gecombineerd met lichte en korte fietstochtjes. Belgian Biking paste de tochten aan het niveau van de jonge fietsers aan. Er is ook een fietsvaarvakantie met een kinderboot in Nederland.

Vroeger konden reizigers geen specifieke fietsvakanties voor kinderen boeken. Belgian Biking vermeldde wel in de brochures aan welke fietsvakanties kinderen konden deelnemen. Kinderen vanaf tien jaar kunnen probleemloos mee als zij kiezen voor fietsvakanties van graad één of twee. Bij Belgian Biking verschilt de kinderkorting naargelang de bestemming. Hierin verschilt Belgian Biking van VOS Travel en Eigenwijze Reizen. Kinderen jonger dan twee jaar reizen bij VOS Travel en Eigenwijze Reizen gratis. Bij Belgian Biking is dat niet het geval. Bij sommige programma's in Nederland, Frankrijk en Oostenrijk zijn kinderfietsen en -zitjes beschikbaar. Net als bij de andere twee specialisten, geldt bij Belgian Biking de kinderkorting enkel als de kinderen de kamer van de volwassenen delen.

2.2.5 Mountainbikevakanties

Mountainbikevakanties zijn bestemd voor de sportievere toeristen. De mountainbikevakanties behandel ik niet. Ik wou toch vermelden dat er ook verschillende specialisten zijn die mountainbikevakanties aanbieden zoals onder andere Cameleon Bike en Cyclo Explorer.

De doelgroepen voor beide vakanties zijn verschillend. Vooral jongeren boeken mountainbikevakanties. Die vakanties zijn intensiever dan de gewone fietsvakanties. De mountainbikevakanties vinden vooral plaats in de bergen. Uiteraard zijn er ook ouderen die graag mountainbiken en jongeren die op fietsvakanties willen.

2.3 Fietshotels

2.3.1 Algemeen

Toen ik informatie zocht in verband met het aantal fietshotels in het buitenland, was ik verbaasd hoeveel hotels er inspelen op het fietstoerisme. In fietshotels kunnen niet enkel recreatieve fietsers en wielrenners overnachten, maar ook andere toeristen. De meeste fietshotels zijn speciaal uitgerust met fietsstallingen. Het

is ook vaak mogelijk om ter plaatse een fiets of fietsmateriaal te huren.

Ik bespreek het aanbod van fietshotels in Oostenrijk, Duitsland, Zwitserland, Oostenrijk en Italië. Ik heb verschillende kerken contact opgenomen met de toeristische diensten in Brussel. Maar ik kreeg er telkens te horen dat ze mij niet verder konden helpen en mij geen beeld konden geven over de evolutie en het aantal fietshotels.

Enkele lokale hotels stuurden mij cijfermateriaal in verband met het aantal fietshotels in hun regio. Omdat de gegevens heel verschillend waren, nam ik contact op met de toeristische diensten ter plaatse. Die verwiesen mij telkens door naar hun website, waar ik de nodige gegevens vond. De laatste jaren richten steeds meer hotels zich op fietsvakanties. Volgens mij zal het aantal fietshotels in de toekomst zeker nog toenemen.

Fietshotels in Zwitserland	
Regio	Aantal
Oost-Zwitserland	10
Zürich	2
Centraal Zwitserland	10
Basel	2
Mittelland	10
Berner Oberland	10
Neuenberg	2
Genfer Seengebiet	4
Wallis	4
Freiburg	2
Tessin	2
Totaal	58

Tabel 1: Fietshotels in Zwitserland²³

²³ www.veloland.ch

Fietshotels in Oostenrijk	
Regio	Aantal
Bundesland	6
Kärnten	7
Niederösterreich	6
Oberösterreich	11
Salzburg	35
Steiermark	4
Tirol	3
Wenen	9
Totaal	81

Tabel 2: Fietshotels in Oostenrijk²⁴

Fietshotels in Duitsland	
Regio	Aantal
Baden-Württemberg	25
Beieren	36
Berlijk	7
Hessen	5
Mecklenburg-Vorpommern	4
Niedersachsen	29
Nordrhein-Westfalen	34
Rheinland-Pfalz	11
Saarland	5
Sachsen	11
Sachsen-Anhalt	4
Schleswig-Holstein	6
Thüringen	5
Totaal	182

Tabel 3: Fietshotels in Duitsland²⁵

Figuur 8: Logo fietshotels in Duitsland

Als u het aantal fietshotels in Duitsland met het aantal hotels in Oostenrijk, Zwitserland en Italië vergelijkt, dan kunt u vaststellen dat Duitsland over een groot aantal fietshotels beschikt. Duitsland heeft minstens dubbel zoveel fietshotels. De hotels kan u herkennen aan de bijhorende fietslogo's.

In 2004 boekten 2,45 miljoen Duitsers een fietsvakantie. De gegevens van 2005 zijn nog niet beschikbaar. 37 % van hen bracht hun fietsvakantie in eigen land door. 76% van de fietsvakanties zijn hoofdvakanties. In vergelijking met 2002 (72 %) is dat een stijging van 4 %.²⁶

²⁴ www.radtouren.at

²⁵ <http://www.fahrradreisen.de/hotels.htm>

²⁶ <http://www.bettundbike.de/gastbetriebe>

Fietshotels in Italië					
13	Regio	Totaal aantal hotels	Aantal tweesterrenhotels	Aantal driesterrenhotels	Aantal viersterrenhotels
Liguria		6		5	1
Trentino		1		1	
Venetië		3		3	
Emilia Romagna		19		15	4
Toscane		4		4	
Marche		3		3	
Abruzza		2		2	
Puglia		2	1	1	
Totaal		40	1	34	5

Tabel 4: Fietshotels in Italië²⁷

Italië heeft een kleiner aantal fietshotels. De fietshotels in Italië zijn meestal luxueuzer dan bijvoorbeeld de hotels in Oostenrijk, Duitsland en Zwitserland. Het aantal tweesterrenfiets-hotels is bijzonder laag. De meeste fietshotels die je kan boeken in Italië tellen drie of meer sterren.

²⁷ www.italybikehotels.it/en/regione_hotels.php?regione=Liguria

Fietshotels in Frankrijk	
Regio	Aantal
Alsace	20
Bas-Rhin	16
Haut-Rhin	4
Aquitaine	9
Gironde	1
Landes	4
Lot et Garonne	4
Auvergne	19
Allier	1
Cantal	6
Haute Loire	9
Puy de Dôme	3
Normandië	11
Calvados	6
Orne	5
Bourgogne	8
Côte d'Or	1
Nievre	3
Saone et Loire	4
Champagne-Ardennen	5
Marne	4
Aube	1
Bretagne	16
Côte d'Armor	2
Finistère	10
Ille et Vilaine	1
Morbihan	3
Franche-Comté	6
Doubs	3
Jura	3
Languedoc-Roussillon	20
Lozère	3
Pyreneën (Orientales)	2
Aude	3
Gard	11
Herault	1
Limousin	2
Corrèze	1
Haute Vienne	1
Lorraine	6
Vosges	6
Midi-Pyreneën	47
Gers	14
Lot	8
Tarn	3
Ariège	1
Aveyron	3

Haute Garonne	3
Haute-Pyrénées	15
Nord-Pas-de-Calais	5
Nord	3
Pas de Calais	2
Pays de Loire	16
Loire Atlantique	3
Maine et Loire	4
Vendée	9
Picardie	4
Aisne	2
Oise	1
Somme	1
Poitou-Charente	4
Charente Maritime	3
Vienne	1
Provence Alpes Côte d'Azur	41
Alpes de Haute Provence	3
Hautes Alpes	14
Alpes Maritimes	2
Bouches du Rhône	2
Var	9
Vaucluse	11
Rhône-Alpes	20
Ain	1
Ardèche	14
Drome	2
Isère	3
Totaal	252

Tabel 5: Fietshotels in Frankrijk²⁸

In het schema krijgt een overzicht van de overnachtingsmogelijkheden voor fietsvakanties in Frankrijk die bij Logis de France horen. Hier zijn niet alleen hotels inbegrepen, maar ook gastenverblijven en pensions.

Fietsverblijven in de gids Logis de France kregen de naam “Logis Vélo”. Alle Franse departementen beschikken over een aantal “Logis Vélo”. De overnachtingsplaatsen verwelkomen onder andere de vakantiefietsers en mountainbikers.

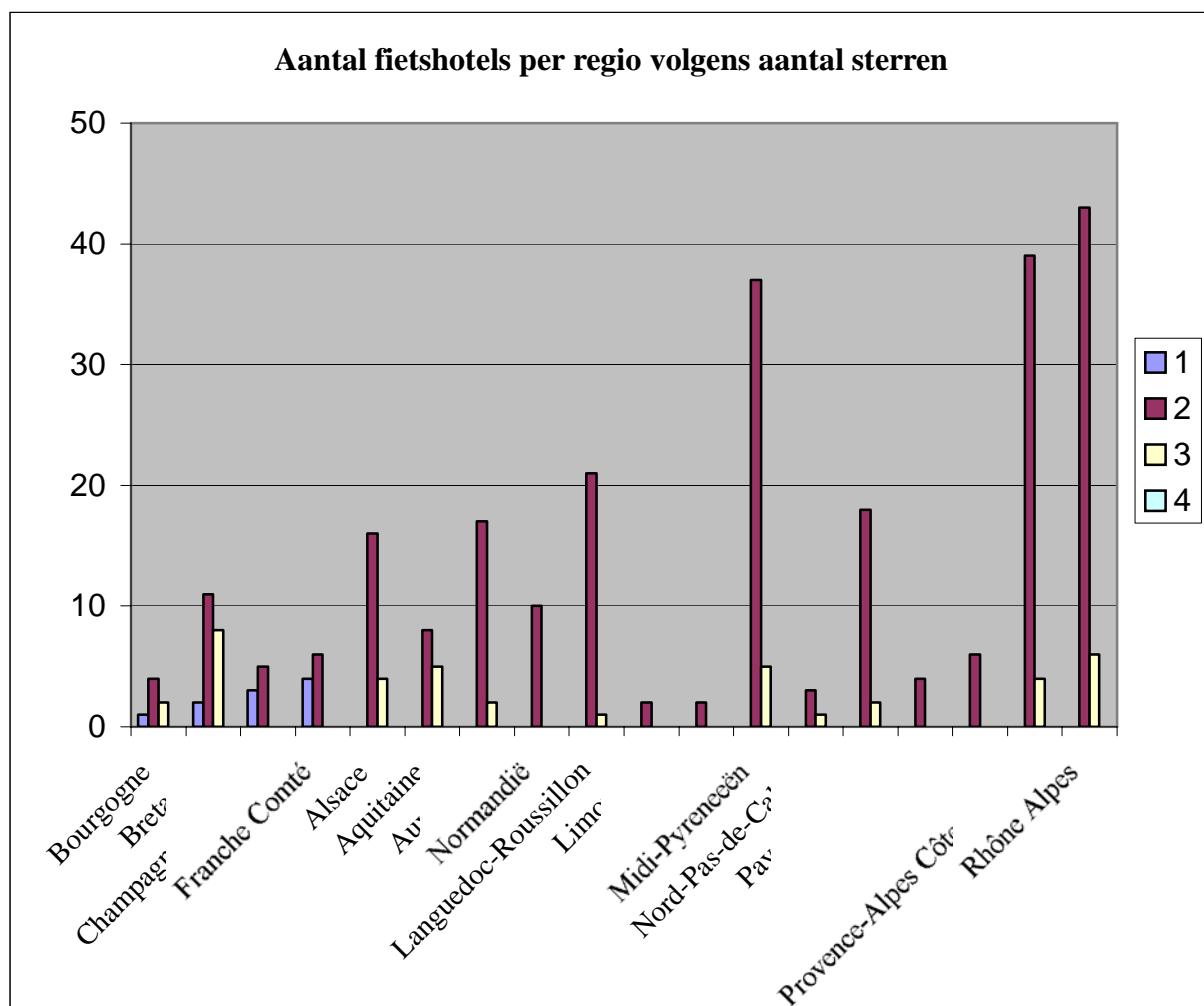
De “Logis Vélo” zijn ideale verblijfplaatsen voor onder andere vakantiefietsers en mountainbikers. Alle verblijven richten zich speciaal tot fietser en bieden hen een aantal voordelen aan:

- De reizigers kunnen hun fiets ter plaatse herstellen en schoonmaken.
- De hotels beschikken over beveiligde fietsstallingen.

²⁸ <http://www.logis-de-france.fr>

- De hoteliers stellen fietskaarten ter beschikking.
- De hoteliers kennen alle fietsroutes in de omgeving en geven raad aan hun klanten.
- In de hotels vinden reizigers alle informatie over de dichtstbijzijnde fietswinkels en herstellers.
- De hoteliers kunnen voor de reizigers fietsen huren. Dat gebeurt via lokale fietsverhuurcentra.
- 's Morgens is er telkens een speciaal ontbijt voorzien. Zo kunnen de reizigers energie en krachten opdoen. Het ontbijt bestaat uit onder andere ontbijtgranen, eieren, kaas en fruit.
- Picknickmanden kunnen op aanvraag besteld worden.
- 's Morgens krijgen de klanten telkens een actueel weerbericht.
- De hoteliers stellen aangepaste sportmaaltijden voor.
- Voor wie een fietsvakantie gepland heeft waarbij hij of zij in meerdere hotels verblijft, regelen de hoteliers het bagagevervoer.

Uit het schema blijkt dat de regio Midi-Pyreneën over het grootste aantal overnachtingsmogelijkheden voor fietsers beschikt.

Grafiek 1: Aantal fietshotels in Frankrijk per regio²⁹

Uit de bovenstaande grafiek blijkt dat er bij Logis de France geen viersterrenhotels voor fietsvakanties zijn. Dat komt volgens mij doordat fietsers minder belang hechten aan luxe. Ze willen vooral het elementaire comfort en faciliteiten voor fietsers. Wie een fietsvakantie met verschillende hotels boekt, blijft slechts één of twee nachten ter plaatse. De reizigers hebben niet echt de kans om in luxueuzere hotels van de vele faciliteiten te genieten. Zij genieten meer van een goede maaltijd en voldoende nachtrust.

Het grootste deel van de fietshotels bij Logis de France hebben twee of drie sterren. Vooral de Rhône, de Provence en Midi-Pyrénées scoren goed. Pays de Loire, Languedoc-Roussillon en de Auvergne tellen ook een groot aantal tweesterrenhotels. In die regio's bieden de specialisten meerdere fietsvakanties aan. De hotels liggen telkens dichtbij de fietsroutes.

In Nederland vind je ook verschillende fietshotels. Ik vond geen concrete cijfers over het aantal fietshotels. Zowel de toeristische diensten als de fietshotels zelf beschikken niet over cijfermateriaal. Op de website van de Nederlandse stichting landelijk fietsplatform vond ik cijfergegevens in verband met fietsvakanties. De gegevens bespreken het recreatieve fietsgebruik in 2003. Het cijfermateriaal werd nog niet geactualiseerd.

Zes procent van de Nederlanders (720 000 personen) maakten in 2003 een of meerdere fietsvakanties. In het totaal waren dat ruim 1,1 miljoen meerdaagse fietstochten. 875 000 vakanties vonden plaats in Nederland. 46 % hiervan waren LF³⁰-routes.³¹

2.3.2 Besluit

Frankrijk, Duitsland, Zwitserland, Oostenrijk en Italië beschikken over een groot aantal fietshotels. In bijna elke regio zijn er meerdere fietshotels. Frankrijk telt het grootste aantal fietshotels.

Ik nam contact op met enkele fietshotels in Frankrijk, Duitsland en Zwitserland. Zo kreeg ik een beeld over hoe zij inspelen op de fietsvakanties in hun regio. De hoteleigenaars vertelden me of de voorbije jaren het aantal boekingen voor fietsvakanties al dan niet steeg.

Mevrouw Monique Ougiers baadt al vijftien jaar een fietshotel uit in de Franse Alpen. Fietsvakanties in die streek zijn een groot succes. Vooral wielertoeristen

²⁹ <http://www.logis-de-france.fr>

³⁰ Landelijk Fietsplatform

³¹ www.fietsplatform.nl

vertoeven graag in de streek waar je onder andere de bekende Alpe d'Huez, Galibier en Les Deux Alpes vindt. Een vijftal hotels in de buurt specialiseren zich sinds twee jaar ook in fietsvakanties. Het fietshotel van Mevrouw Ougiers is volgeboekt tot eind 2007. Het hotel Au Bon Accueil wil fietsers extra verwennen en zorgt voor aangepaste fietsmenu's, -verhuur en -kaarten.

Hotel Eiger ligt in het Zwitserse Grindelwald. Sinds 1996 is mevrouw Gisella Heller eigenares van het hotel Eiger. Het hotel specialiseert zich niet specifiek in fietsvakanties. Hotel Eiger is het hele jaar open. Grindelwald staat bekend als een zomer- en winterkuuroord. In het tussenseizoen (april, mei, oktober en november) daalt het aantal overnachtingen. In die maanden richt hotel Eiger zich meer op fietsvakanties. Sinds drie jaar is hotel Eiger lid van de Zwitserse fietshotels. De verschillende leden vindt u terug op www.bike-hotels.ch. Het jaarlijks lidgeld bedraagt 580 euro. Op de site krijgt u een overzicht van alle aangesloten fietshotels, evenementen, beurzen, evaluatie en nieuwe routes. De leden krijgen via een paswoord toegang tot de statistische gegevens. Mevrouw Heller vertelde mij dat de fietsvakanties in haar hotel nog in hun kinderschoenen staan. In de volgende jaren zal een deel van het hotel speciaal ingericht en aangepast worden voor fietstoeristen. Niet alleen wielertoeristen brengen hun vakantie in Grindelwald door, maar ook mountainbikers. Dat komt omdat de omgeving in Grindelwald enorm steil is. De meeste gasten die een fietsvakantie in de omgeving maken, zijn sportievelingen tussen dertig en veertig jaar.

Mevrouw Heller werkte voor fietstoeristen enkele arrangementen uit. Voor 120 euro krijgen klanten twee overnachtingen met een sportontbijt, gratis gebruik van mountainbikes, fietsenstalling, wasplaats, verzorging, gratis wasdienst voor de fietsuitrusting en kaartmateriaal.

In de zomer van 2004 verkocht mevrouw Heller 171 van die arrangementen. In 2005 steeg de verkoop tot 182 pakketten.

In de toekomst plant hotel Eiger een samenwerking met www.bike-holidays.com. Samen met alle andere fietshotels in de regio willen ze de omgeving van de Jungfrau als fietsbestemming extra in de kijker zetten. Momenteel onderhandelen verschillende fietshotels, toeristische diensten en organisaties over hoe ze hun plannen zullen uitvoeren.

In Nederland openden de laatste jaren verschillende fietshotels hun deuren. Ik heb een bezoek gebracht aan drie fietshotels. Ik bezocht de fietshotels Guldenberg in het Noord-Brabantse Helvoirt en het fietshotel Van der Valk hotel Goes en Piccard in Zeeland. De hotels werken niet samen met specialisten, maar krijgen regelmatig boekingen van verenigingen voor wielertoeristen. Ik kreeg telkens een korte rondleiding en uitleg over hun werkwijze. Cijfermateriaal kreeg ik jammer genoeg niet te zien. Alle eigenaars vertelden mij dat het aantal boekingen de laatste jaren enorm gestegen is en dat de trend zich volgens hen zal verderzetten.

Hotel Piccard is een viersterrenhotel. In het hotel kan je fietsen huren. Wanneer je een of meerdere overnachtingen boekt, kan je gratis gebruik maken van de huurfietsen. Je krijgt bovendien ook nog enkele fietskaarten over routes in de omgeving.

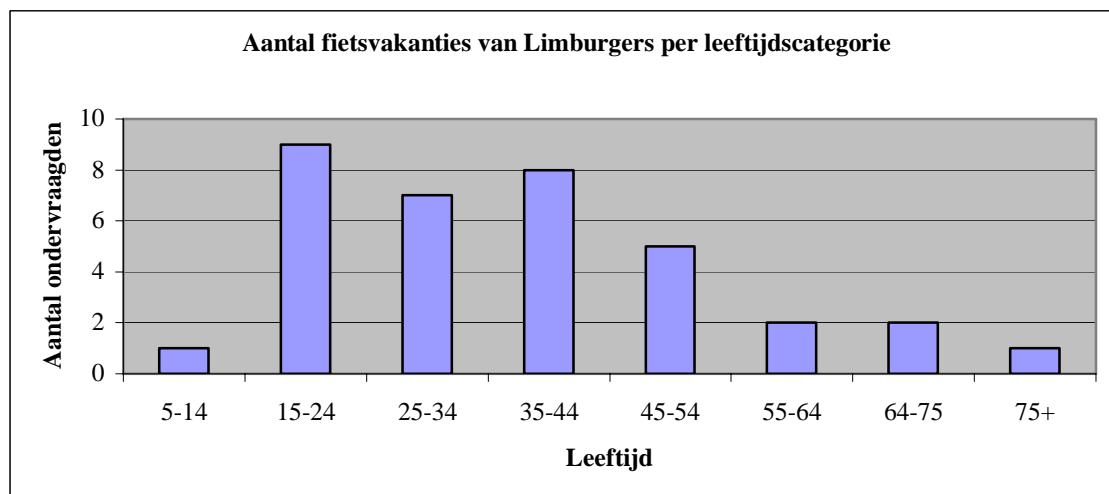
In het Van der Valk hotel Goes kan je ook fietsen huren en krijg je gratis twee fietsroutekaarten . Het hotel beschikt over een uitgebreide fietsenstalling.

In het hotel Guldenberg kan je voor €6,25 per dag een fiets huren. In de omgeving zijn verschillende fietsroutes beschikbaar tussen de 18 km en 31 km. De routes gaan via de duinen naar Heusden, naar Oisterwijk en naar Vught. De omgeving rond het hotel is de ideale plaats voor wandelingen en fietstochten.

3 Profiel van de vakantieganger

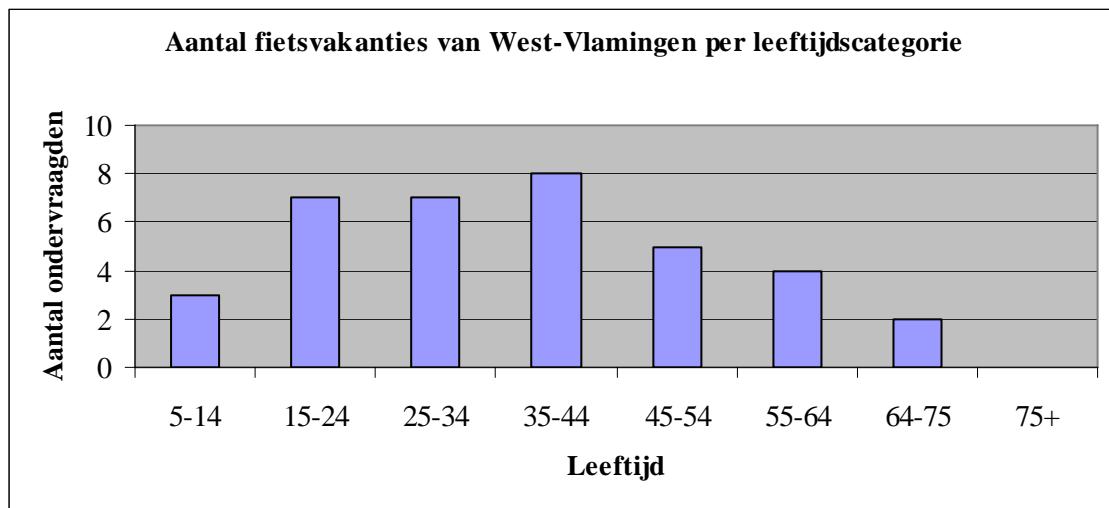
3.1 Algemeen

In dit hoofdstuk ga ik dieper in op het profiel en vooral de leeftijd van de vakantiegangers. Omdat er weinig cijfermateriaal vorhanden was, heb ik enquêtes afgenoem. Dat gebeurde in de vijf Vlaamse provincies. Ik ondervroeg per provincie 200 personen op straat tussen 5 en 75 jaar. Ik deelde de leeftijden in acht categorieën in. Per categorie ondervroeg ik 25 personen. Met de resultaten moet je kritisch omgaan. De ondervraagde populatie is slechts een steekproef en staat niet garant voor een hele provincie. Het totale inwonersaantal in Vlaanderen bedraagt 5 819 264. De ondervraagde personen zijn daar slechts 1/5000 van. De enquêtes geven een beeld van de doelgroepen voor fietsvakanties. De tabellen geven niet enkel het aantal personen weer dat een georganiseerde fietsvakanties maakte, ook de individuele fietsvakanties zijn hier inbegrepen.

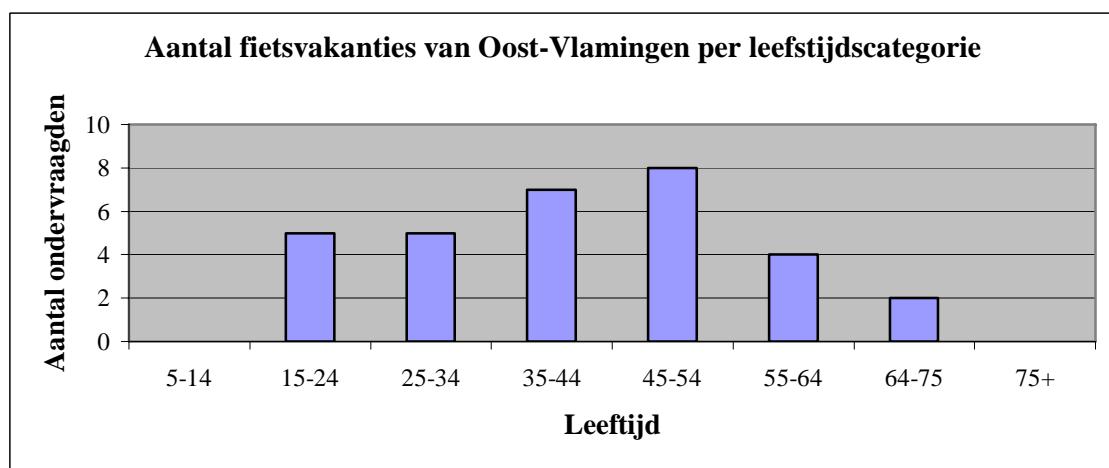

Grafiek 2: Doelgroepen Limburgers fietsvakanties³²

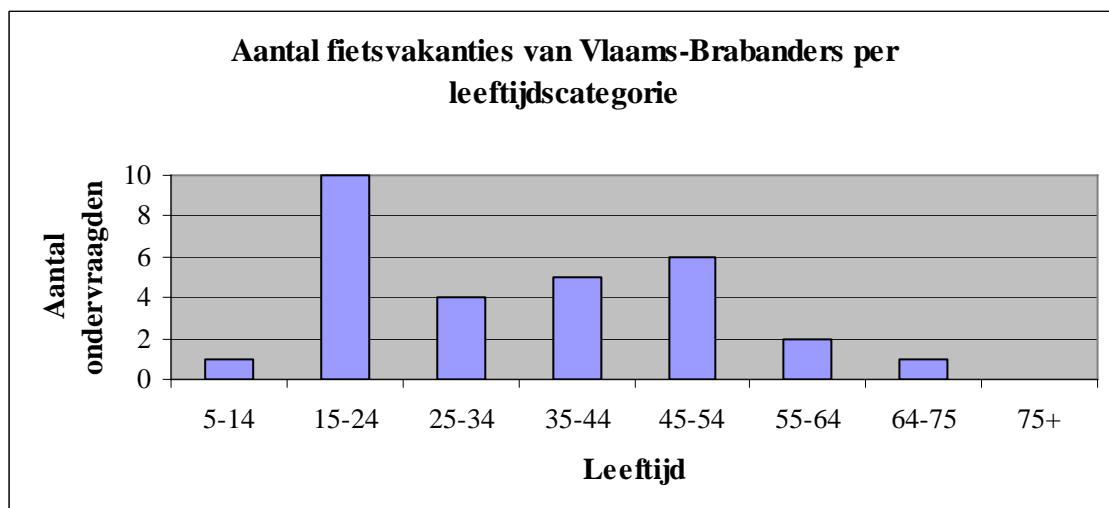
³² Enquêtes Limburg

Grafiek 3: Doelgroepen West-Vlamingen fietsvakanties³³

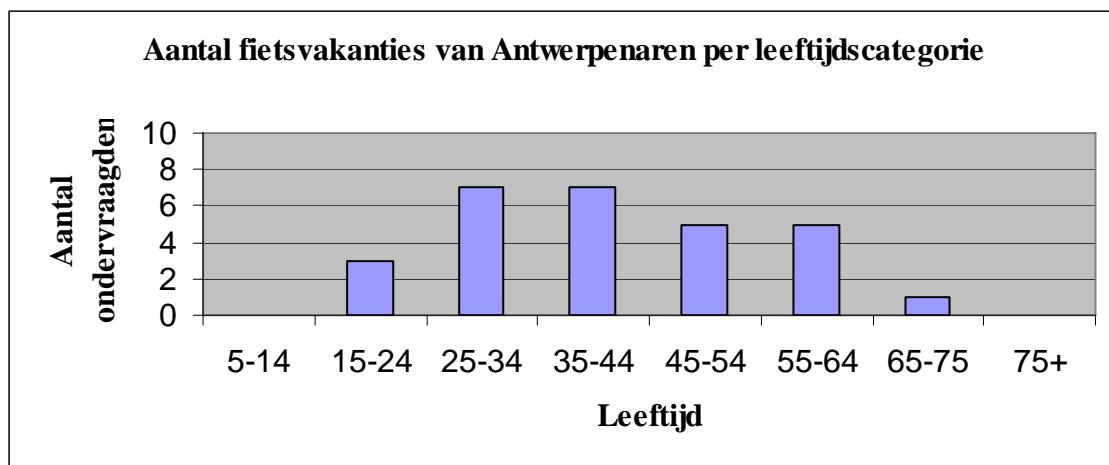
Grafiek 4: Doelgroepen Oost-Vlamingen fietsvakanties³⁴

Grafiek 5: Doelgroepen Vlaams-Brabant fietsvakanties³⁵

³³ Enquêtes West-Vlaanderen

³⁴ Enquêtes Oost-Vlaanderen

Grafiek 6: Doelgroepen Antwerpenaren fietsvakanties³⁶

De Nederlandse stichting Landelijk Fietsplatform nam bij de Nederlanders in 2001, 2002 en 2003 enquêtes af. Ze onderzochten de leeftijdscategorieën die geregeld aan fietsrecreatie doen. Hierto behoren niet alleen de fietsvakanties, maar ook fietstochten die minder dan een dag duren. In 2004 publiceerde ze de resultaten. De resultaten vergeleken ze met de enquêtes die ze afnamen in 1995 en 1996. Hiermee wilden ze een algemeen beeld geven van de verschillende doelgroepen die een fietsvakantie ondernamen.

Leeftijdscategorieën	Percentages	
	1995-1996	2001-2002
0 tot 14 jaar	75,80 %	78,30 %
15 tot 29 jaar	55,70 %	51,90 %
30 tot 49 jaar	75,90 %	72,60 %
50 tot 64 jaar	73,80 %	76,30 %
65 jaar en ouder	50,60 %	51,50 %

Tussen '95 en '96 telde de leeftijdscategorie tussen 30 en 49 jaar het grootste aantal personen die geregeld aan fietsrecreatie deden 75,90 % van de ondervraagden ondernam geregeld meerdere fietstochten of fietsvakanties. Wie 65 of ouder was had het minste interesse in fietsrecreatie. Tussen 2001 en 2002 was er een verschuiving en daalde het percentage van de leeftijdscategorie tussen 30 en 49 jaar. De jongeren tot en met 14 jaar namen tussen 2001 en 2002 het grootste percentage in beslag. De jongeren ondernamen minder fietsvakanties, maar maakten geregeld fietstochten of namen deel aan andere vormen van fietsrecreatie. Het aantal personen tussen 50 en 64 jaar die zich interesseren voor fietsrecreatie telde een groot percentage.

3.2 Besluit

³⁵ Enquêtes Vlaams-Brabant

³⁶ Enquêtes Antwerpen

Uit mijn enquêtes blijkt het grootste aantal personen dat al een fietsvakantie ondernam tussen de 15 en 54 jaar oud is. Dat is het geval in alle vijf de provincies. Binnen die groep interesseert de leeftijdsgroep tussen 35 en 44 jaar zich het meest voor fietsvakanties. Wie tussen de 55 en 64 jaar oud is onderneemt ook geregeld een fietsvakantie. De leeftijdsgroepen tussen 5 en 14 jaar gaan het minst op fietsvakantie. Dat komt doordat die personen meestal te jong zijn om een volledige fietsvakantie te ondernemen, de ouderen vinden het soms fysiek te zwaar.

Het totale aantal ondervraagden dat al aan een fietsvakantie maakte, lijkt in alle vijf de provincies beperkt. Gemiddeld hebben per provincie twee op tien ondervraagden al een fietsvakantie ondernomen. Fietsvakanties zijn een nichemarkt en spreken een minder groot publiek aan en meestal een ander publiek dan de zonnekloppers.

Wanneer je rekening houdt met het feit dat fietsvakanties nicheproducten zijn ligt het gemiddeld aantal personen die al een fietsvakantie maakten wel relatief hoog. Ik enquêteerde willekeurige personen op straat. Ongeveer twee op tien ondervraagden vertelde dat hij of zij al een georganiseerde of individuele fietsvakantie maakte.

157 van de 1000 ondervraagden ondernamen al een fietsvakantie. De meeste vakanties waren individuele fietsvakanties. 60 van die 157 boekten hun fietsvakanties bij een fietsspecialist. 97 anderen gingen op eigen initiatief op fietsvakantie.

4 De touroperators

4.1 Algemeen overzicht

Fietsspecialisten

Eigenwijze Reizen
Belgian Biking
VOS Travel
Fly and Bike
Xyclo Explorer

Specialisten

Gallia
Divantoura

Autocaristen

Euroreizen
Diederik Reizen
De Zigeuner
Autocars Van Mullem
Reizen Joye
Heidebloem
Simatours
Reizen Patteeuw
Reizen Molengalm
Violetta Cars
De Meibloem
Albion Tours

Generalist

Jetair

4.2 Fietsspecialisten

4.3 VOS Travel

4.3.1 Algemeen³⁷

Vos³⁸ Travel is een touroperator gespecialiseerd in sportieve vakanties. VOS Travel is ontstaan uit de vzw Vlaamse Omnisport. De Vlaamse Omnisport is op haar beurt gegroeid uit de ‘Scholengemeenschap Rijksonderwijs Roeselare’. Gilbert Hoornaert was leraar lichamelijke opvoeding aan het Koninklijk Technisch Atheneum in Roeselare. Een collega nodigde hem uit voor een skireis met de school. De autocar, het hotel en het skigebied vielen enorm tegen. Toch bleek het enthousiasme bij de leerlingen groot, zodat ze beslisten om het volgende jaar opnieuw op wintersport te gaan. Om dezelfde problemen te vermijden, deden ze beroep op een bestaande skireisorganisatie. Die organisatie bleek niet in staat om een volwaardige reis aan te bieden.

De heer Hoornaert besloot om zelf de reis te organiseren. Hij vertrok naar Oostenrijk om een hotel vast te leggen en bepaalde voorwaarden in een skigebied af te spreken. De reis was een succes. Iedereen was enthousiast over het skigebied, het hotel en de organisatie.

Het jaar daarop werden onder de naam ‘Scholengemeenschap Rijksonderwijs Roeselare’ twee reizen georganiseerd. Na problemen met de VVR³⁹ werd er een vzw⁴⁰ opgericht, Vlaamse Omnisport vzw. Die groeide uit tot een ski-organisatie waarmee reeds 500 personen gingen skiën. Opnieuw waren er problemen met het VVR en de organisatie keek uit naar een andere oplossing. De heer Tom Hoornaert besloot de organisatie verder uit te bouwen. Hij richtte de nv VOS Travel op.

Naast het winterprogramma keek VOS Travel ook uit naar een zomerprogramma. In de eerste plaats werden er culturele reizen georganiseerd, voornamelijk in Oost-Europa. De heer Tom Hoornaert voegde hier een sportief programma aan toe met onder andere sportreizen in Slowakije, Polen en Tsjechië. Het aanbod groeide en er kwamen een vijftal fietsvakanties bij. Het ging om fietsvakanties naar de kastelen van de Loire, Médoc, Charente, Bordeaux en in West-Vlaanderen. Na enkele jaren bouwde VOS Travel de andere programma’s af en spitste zich uitsluitend toe op fietsvakanties.

Sinds 1989 organiseert VOS Travel fiets-, ski- en wandelvakanties in binnen- en buitenland. De sportieve reiziger kan bij VOS Travel een hotelfietsvakantie, fietsvakantie met standplaatshotels of een kampeerfietsvakantie boeken. De fietsreizen richten zich naar de recreatieve fietser. Bij iedere reis staat de lengte van de dagetappe vermeld. VOS Travel vermeldt ook vaak waar reizigers een dagetappe kunnen inkorten

³⁷ Mail Carlos Deprez, Productmanager VOS Travel

³⁸ Vlaamse Omnisport

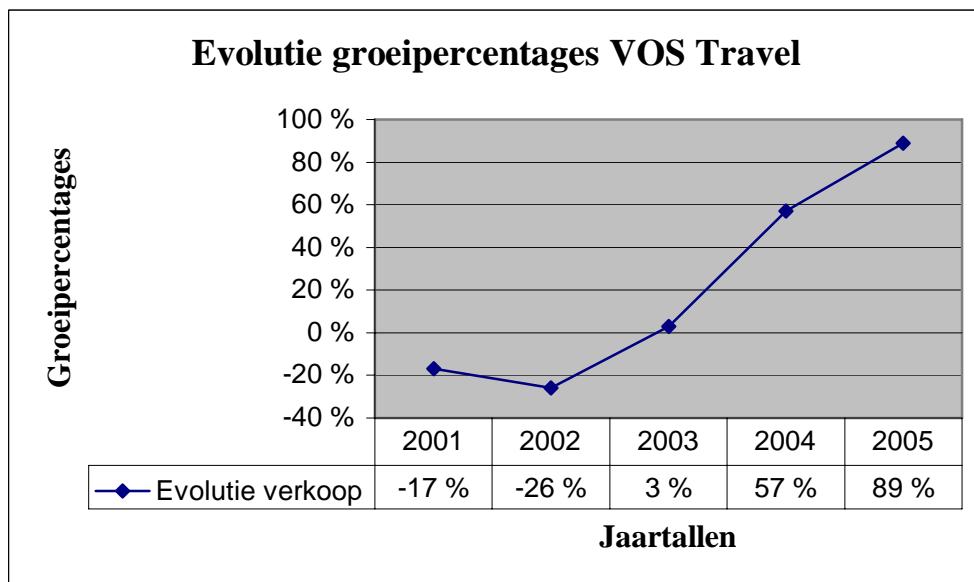
³⁹ Vereniging van Vlaamse Reisbureaus

⁴⁰ Vereniging zonder winstoogmerk

of uitbreiden. De fietsvakanties zijn individueel, binnen de beperkingen van het programma kan de reiziger doen of laten wat hij wil.

Bij de uitwerking van de fietsprogramma's, staan enkele medewerkers van Vlaamse Omnisport VOS Travel met raad en daad bij. De medewerkers kozen ter plaatse de rustigste en mooiste wegen uit. Voor verdere bestemmingen werkt VOS Travel samen met lokale, professionele agenten.

4.3.2 Evolutie verkoop

Grafiek 7: Evolutie groeipercentages VOS Travel⁴¹

De groeipercentages bij VOS Travel daalden tot en met 2002, vanaf 2003 stegen de percentages. Vooral de laatste twee jaren is er een enorme stijging.

De groeipercentages bij VOS Travel daalden tussen 2000 en 2001 met 17 %. Tussen 2002 en 2003 was er opnieuw een daling van 9 %. Sinds 2002 stijgt de verkoop bij VOS Travel met 29 %. Die trend zette zich verder in de volgende jaren, want telkens stegen de percentages. In 2004 was er een stijging van 54 % en in 2005 van 32 %.

4.4 Belgian Biking

4.4.1 Algemeen

⁴¹ Gegevens ontvangen van productmanager Carlos Deprez.

Belgian Biking is opgericht in 1994 en behoort sinds 1996 bij 't Zuiderhuis.

't Zuiderhuis is de plaats voor actieve, avontuurlijke en bijzondere reizen. Het is een samenwerkingsverband tussen Vreemde Kontinenten, Te Voet wandelreizen, Belgian Biking fietsvakanties en IJsselreizen, Explorado jongerenreizen en Cameleon Bike mountainbikevakanties. 't Zuiderhuis werkt voor Nieuw-Zeeland samen met het Nieuw-Zeelandhuis.

Sinds 2006 is Fly and Bike de nieuwe partner voor verre fietsreizen. Belgian Biking organiseert recreatieve fietsvakanties zoals hotelfietsvakanties, begeleide fietsvaarvakanties en fietsvakanties met kinderen in Europa. Medewerkers werken de routes uit. De reizigers krijgen een Nederlandstalig roadbook en routebeschrijving. De fietsvakanties van Belgian Biking zijn toegankelijk voor iedereen met een normale fietsconditie.

Belgian Biking vindt u in het gebouw van 't Zuiderhuis in de Frère Orbanlaan 34 in Gent en in de Sint Jozefstraat 84 in Antwerpen.

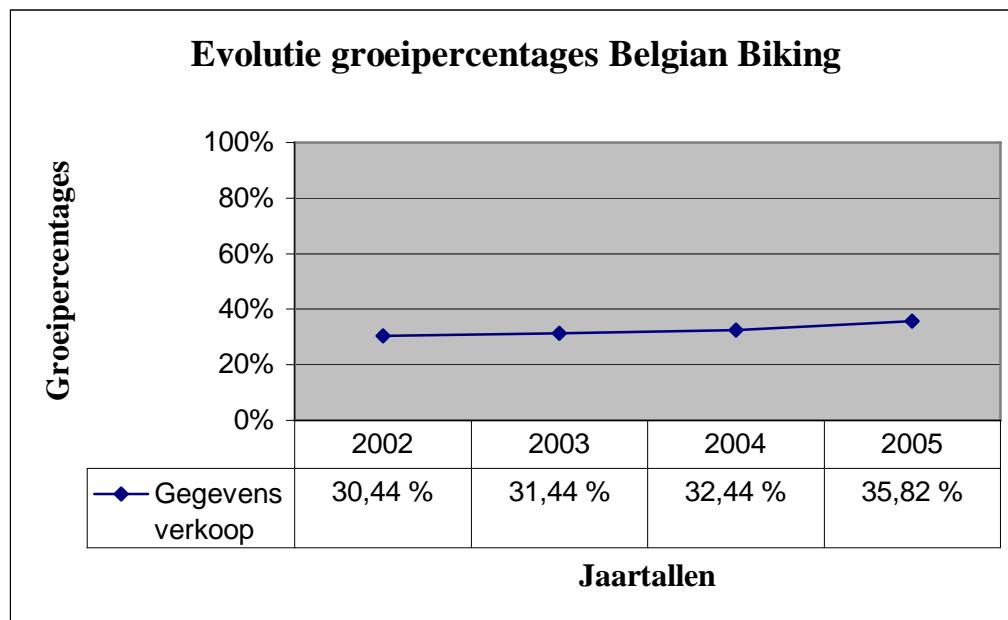
Ik wil nog kort Cameleon Bike vermelden. Cameleon Bike werkt samen met 't Zuiderhuis en kwam zo in contact met Belgian Biking.

Cameleon Bike is een jonge organisatie die ontstaan is uit een mountainbikeclub. Het team van Cameleon Bike bestaat zeven jaar. Sinds 1 maart 2001 is Cameleon Bike officieel een recreatieve mountainbikeclub. Cameleon Bike ging op zoek naar een partner en kwam in 2005 bij 't Zuiderhuis terecht. De wereld te voet, per fiets of per boot ontdekken staat centraal. De wereld ontdekken is ook de doelstelling van Cameleon Bike. Dat willen ze realiseren met de mountainbike.

Cameleon Bike organiseert mountainbikevakanties in Europa. De vakanties zijn geschikt voor zowel beginnende als de meer ervaren mountainbikers. Er zijn tochten in kleine groepen, met ervaren mountainbikers als begeleiders. Maar sommige fietsreizen zijn geschikt voor de individuele mountainbiker. Cameleon Bike biedt individuele reizen aan in Kroatië, La Palma, Oostenrijk en Italië. Naast vier groepsreizen in eigen land, kan je ook een van de elf buitenlandse bestemmingen boeken. De groepsreizen kan je doorbrengen in Frankrijk, Duitsland, Italië, Kroatië, Oostenrijk en Spanje. Verdere bestemmingen zoals IJssel en India zijn ook mogelijk.

Cameleon Bike is niet alleen actief in de productontwikkeling en organisatie van mountainbikevakanties, maar is ook verdeler in de Benelux van een aantal mountainbikemerken zoals Christini en Endorfin.

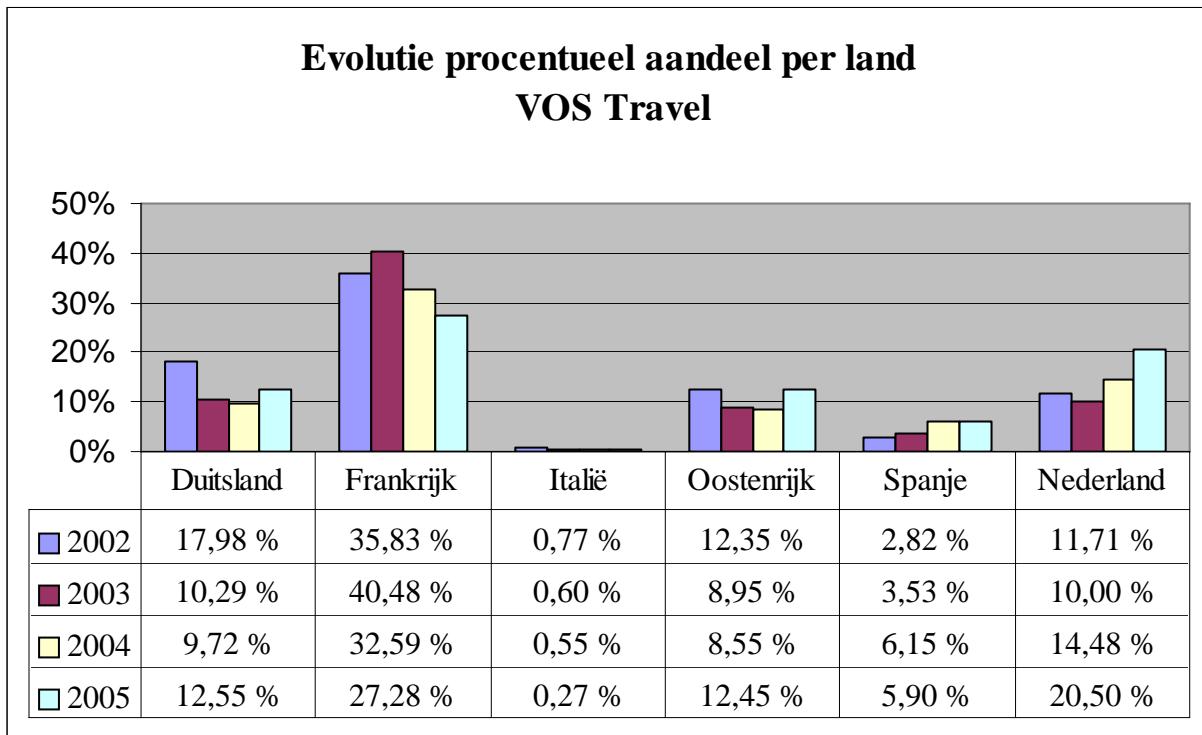
4.4.2 Evolutie verkoop

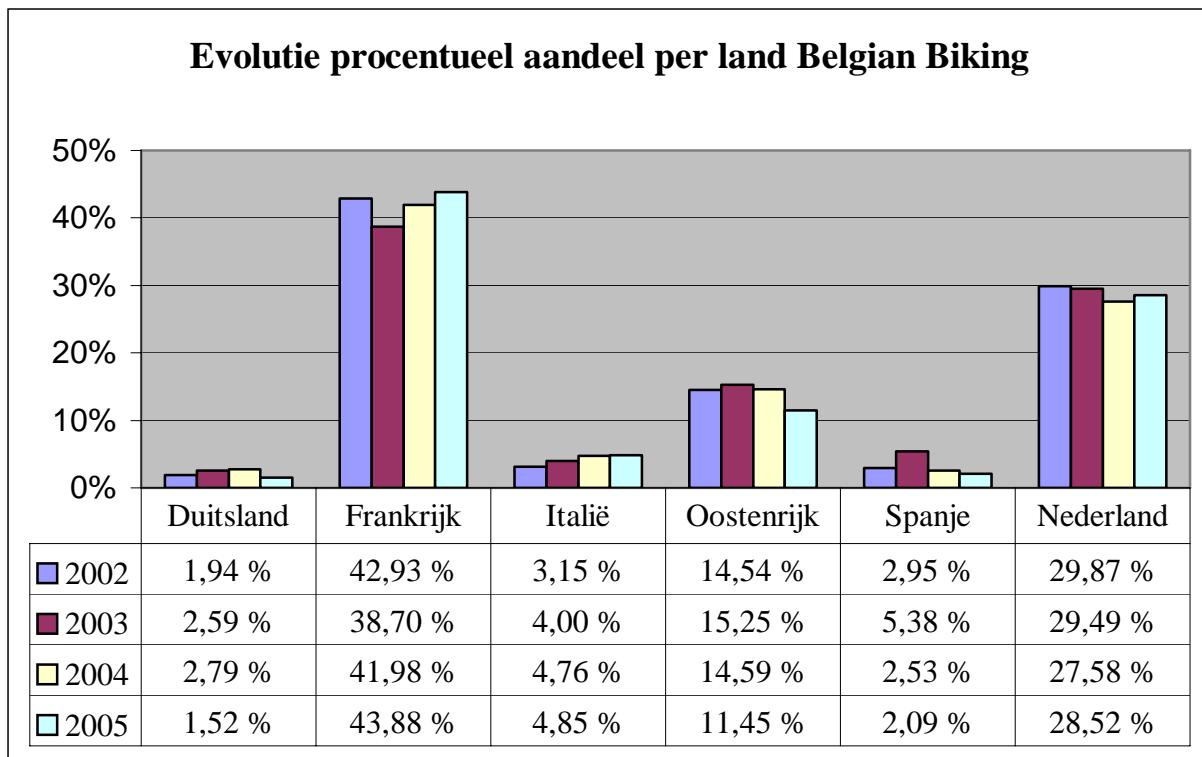
Grafiek 8: Evolutie groeipercentages Belgian Biking

Wanneer u de evolutie van de groeipercentages bij Belgian Biking bekijkt, dan ziet u dat de percentages de laatste jaren steeds maar stegen, maar toch bleef de stijging telkens beperkt. Nergens stegen of daalden de percentages opvallend. Tussen 2002 en 2003 steeg het procentuele groeipercentage met een procent, ook tussen 2003 en 2004 was dat het geval. De groei steeg in de laatste vier jaar met drie procent het meest tussen 2004 en 2005.

4.5 Vergelijking evolutie VOS Travel en Belgian Biking⁴²

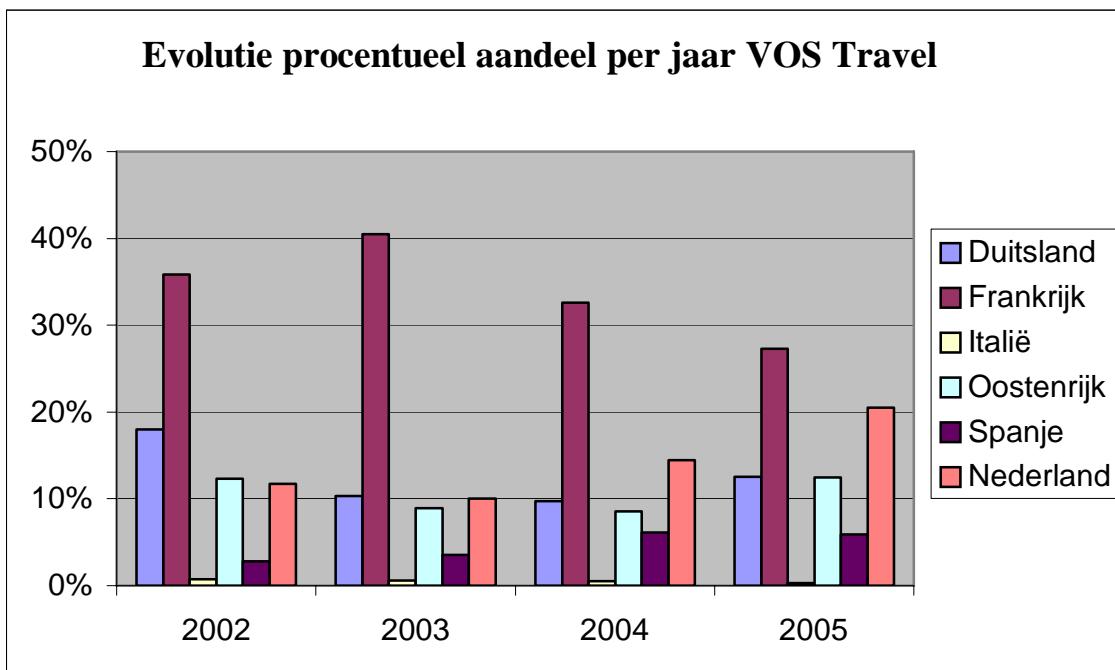

Grafiek 9: Procentueel aandeel VOS Travel 2002-2005 top zes landen

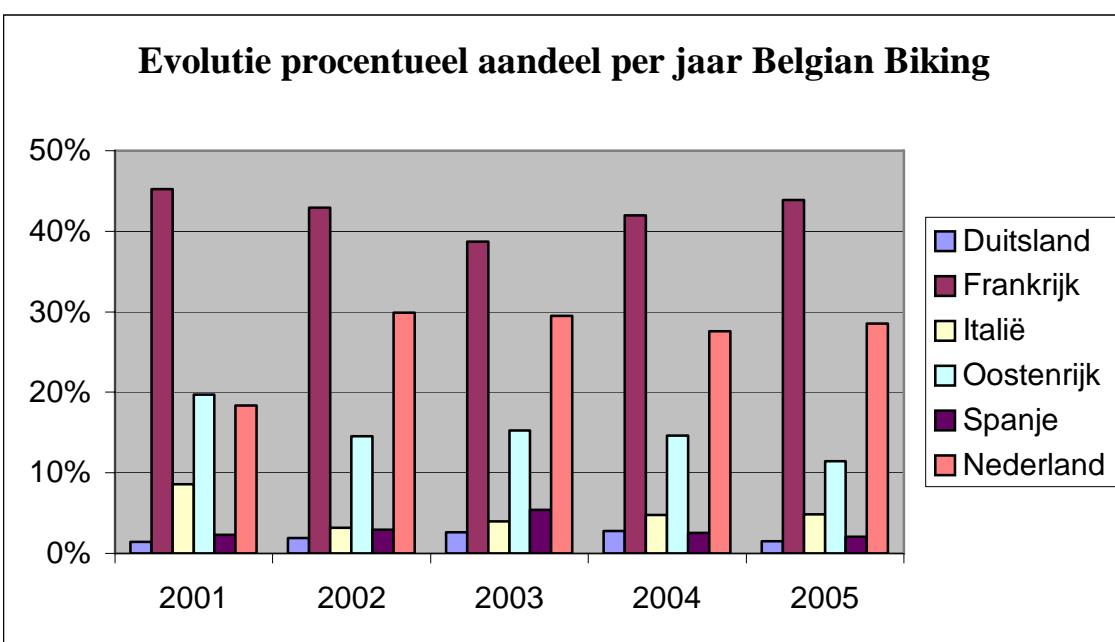

Grafiek 10: Procentueel aandeel Belgian Biking 2001-2005 top zes landen

⁴² Gegevens ontvangen van productmanagers bij VOS Travel en Belgian Biking.

Grafiek 11: Evolutie procentueel aandeel per jaar VOS Travel 2002-2005

Grafiek 12: Evolutie procentueel aandeel per jaar Belgian Biking 2001-2005

Uit de grafieken negen, tien, elf en twaalf blijkt dat Frankrijk nog steeds de populairste bestemming is. Bij VOS Travel daalt het aantal fietsvakanties naar Frankrijk procentueel tegenover de omzet, terwijl het bij Belgian Biking stijgt. Het is ook duidelijk te merken dat wanneer de verkoop van een land bij VOS Travel daalt, de verkoop bij Belgian Biking stijgt en omgekeerd. Die conclusie kunt u nemen voor alle landen, uitgezonderd Nederland. Het aantal fietsvakanties in Nederland steeg bij beide specialisten. Het aantal boekingen bij VOS Travel steeg het meest.

Het aantal fietsvakanties bij VOS Travel in Frankrijk, Italië en Spanje daalt procentueel tegenover de omzet. Bij Belgian Biking daalt het procentueel aandeel van Spanje, Oostenrijk en Duitsland.

De procentuele aandelen van Oostenrijk en Duitsland stijgen bij VOS Travel. In tegenstelling tot VOS Travel, stijgen bij Belgian Biking de procentuele aandelen van de fietsvakanties naar Frankrijk. Bij beide specialisten stijgt het aandeel van Nederland.

De specialisten spelen in op het aanbod van elkaar. VOS Travel en Belgian Biking hebben beiden evenveel landen waar het procentueel aandeel ten opzichte van de omzet stijgt.

VOS Travel geeft prioriteit aan Duitsland, Oostenrijk en Nederland. Uit de grafieken blijkt ook dat de aandelen van die landen in stijgende lijn verlopen.

Dat waren mijn eerste conclusies. Wanneer de grafiek een daling of stijging aantoonde, dan besloot ik hieruit dat de verkoop van de fietsvakanties in dat land steeg of daalde. Nadat ik de gegevens dieper analyseerde, heb ik mijn conclusies herwerkt.

Als een land bijvoorbeeld een daling vertoonde, dan moet die gekoppeld worden aan de groei-percentage. Het aantal bestemmingen en regio's die de specialisten elk jaar in hun aanbod opnemen, spelen hierbij ook een rol.

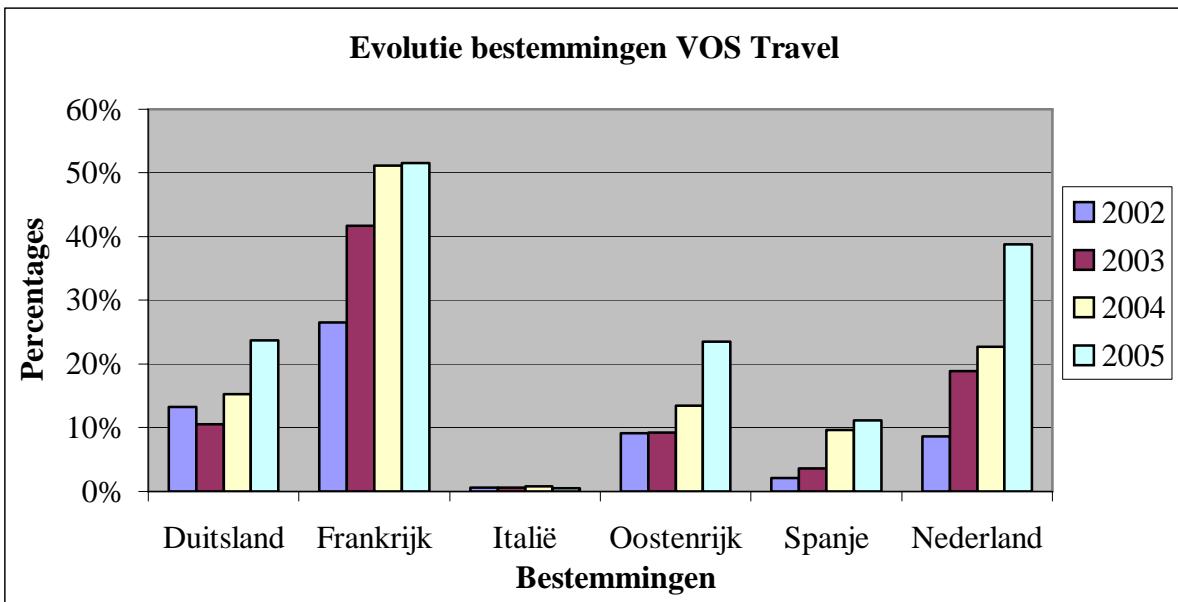
Ik heb vervolgens de procentuele aandelen van beide specialisten aan de groeicijfers gekoppeld om zo de correcte percentages te verkrijgen. De gegevens verwerkte ik opnieuw in grafieken.

VOS Travel	Duitsland	Frankrijk	Italië	Oostenrijk	Spanje	Nederland
2002	13,31%	26,51%	0,57%	9,14%	2,09%	8,67%
2003	10,60%	41,69%	0,62%	9,22%	3,64%	18,90%
2004	15,26%	51,17%	0,81%	13,42%	9,66%	22,73%
2005	23,72%	51,56%	0,51%	23,53%	11,15%	38,75%

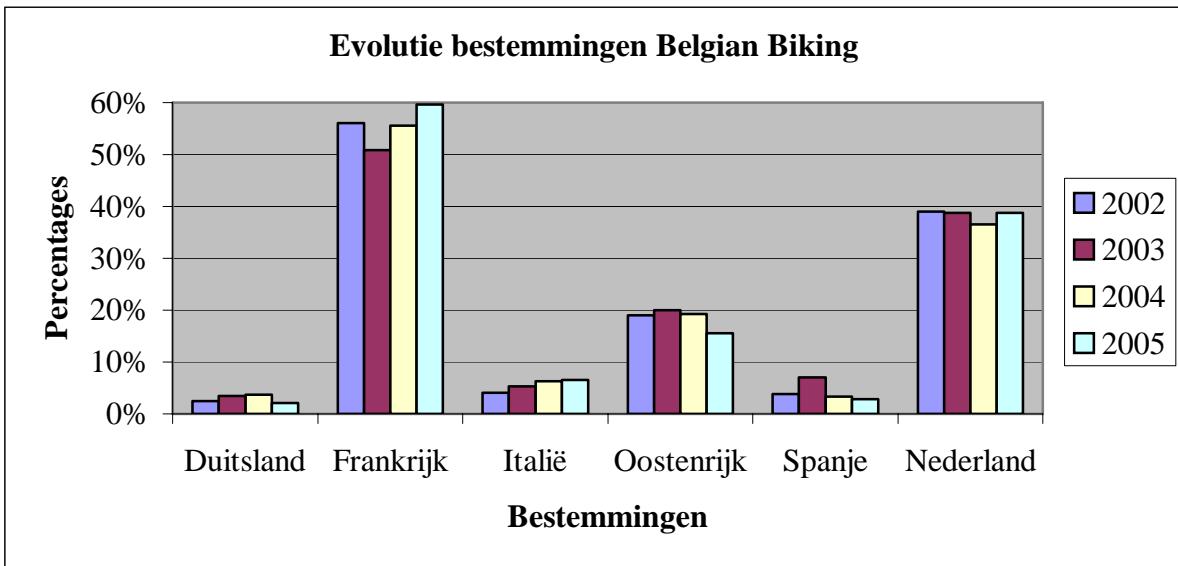
Tabel 6: Procentueel aantal fietsers per land bij VOS Travel

Belgian Biking	Duitsland	Frankrijk	Italië	Oostenrijk	Spanje	Nederland
2002	2,53%	56,00%	4,11%	18,97%	3,85%	38,96%
2003	3,48%	50,87%	5,26%	20,04%	7,07%	38,76%
2004	3,70%	55,60%	6,30%	19,32%	3,35%	36,53%
2005	2,06%	59,60%	6,59%	15,55%	2,84%	38,74%

Tabel 7: Procentueel aantal fietsers per land bij Belgian Biking

Grafiek 13: Evolutie bestemmingen VOS Travel

Grafiek 14: Evolutie bestemmingen Belgian Biking

Uit de grafieken negen en elf van VOS Travel kon u afleiden dat het procentuele aandeel van Frankrijk sinds 2003 daalt. Aangezien de groeipercentages van VOS Travel sinds 2002 steeds maar stijgen, stuurt VOS Travel eigenlijk toch meer mensen naar Frankrijk. In 2005 daalde het procentueel aandeel van Frankrijk wel tot 27,28 %. De groeipercentages stegen in 2004 met 54 %, in 2005 was er opnieuw een groei van 32 %. Wanneer u die gegevens met elkaar vergelijkt, ziet u dat de grafiek van Frankrijk eigenlijk in stijgende lijn verloopt.

De daling toont aan dat de procentuele aandelen van Frankrijk bij VOS Travel het iets minder goed doen. Het verloop van de procentuele groei bij Frankrijk kan u vergelijken met het aantal regio's in Frankrijk die VOS Travel in Frankrijk aanbiedt. De procentuele groei steeg tot en met 2003. Het aantal regio's dat VOS Travel aanbod steeg ook tot en met 2003. Daarna daalden ze.

De populairste bestemming bij VOS Travel en Belgian Biking is Frankrijk. Dat was ook het geval tijdens de vier vorige jaren. Bij beide specialisten daalt het aantal aangeboden regio's in Frankrijk.

De juiste conclusie voor de fietsvakanties in Frankrijk bij VOS Travel is dat het aantal fietsers nog steeds stijgt, maar Frankrijk neemt wel een minder belangrijk aandeel in de totale verkoop in.

Net als bij Frankrijk, stijgt het aantal fietsers in Spanje. Maar Spanje neemt ook een minder belangrijk aandeel in de totale verkoop in.

Bij de fietsvakanties bij VOS Travel in Duitsland, Oostenrijk en Nederland stijgt zowel het aantal fietsers als hun aandeel in de totale verkoop.

Bij Belgian Biking moet u ook rekening houden met de groeipercentages. Net als bij VOS Travel stegen de percentages de laatste vier jaren. De groei bleef in tegenstelling tot bij VOS Travel beperkt. De groeipercentages bij Belgian Biking stegen nooit meer dan 3 %.

Het aandeel van Spanje bij VOS Travel is tussen 2002 en 2005 verdubbeld. Bij Belgian Biking steeg het aandeel tot en met 2003, maar vanaf 2004 daalde het sterk. Dat kwam doordat VOS Travel sinds 2004 fietsvakanties in Mallorca aanbiedt. De fietsvakanties van Belgian Biking in Mallorca waren een succes. Door het aanbod van VOS Travel daalde de markt bij Belgian Biking. VOS Travel biedt minder dure vakanties aan.

Bij Italië dalen zowel het aantal fietsers als het aandeel in de totale verkoop. Dat komt doordat VOS Travel zich niet meer specifiek richt tot fietsvakanties in Italië. Het aantal regio's dat VOS Travel aanbiedt in Italië daalde steeds. In 2006 kunnen reizigers nog slechts een fietsvakantie naar Toscane boeken.

Het aantal regio's dat Belgian Biking in Italië aanbood, steg tot en met 2005. Sinds 2006 nemen ze fietsvakanties naar Umbrië niet langer in hun aanbod op.

4.5.1 Algemeen besluit

De groeipercentages stegen het meest bij VOS Travel. Bij Belgian Biking stijgen de percentages geleidelijk en komt er elk jaar gemiddeld zo'n 1,75 % bij. Bij VOS Travel stegen de percentages met maximum 54 % in de afgelopen drie jaar. Hier scoort VOS Travel het best.

In de top zes van de populairste fietsvakanties steeg het grootste aantal bestemmingen bij VOS Travel. Bij vijf van de zes bestemmingen steeg het aantal fietsers de laatste jaren. Enkel het aantal fietsvakanties naar Italië daalde.

Bij Belgian Biking waren drie bestemmingen minder populair. Het gaat over Duitsland, Oostenrijk en Spanje. Dat zijn de bestemmingen die bij VOS Travel stijgen. Bij beide specialisten stijgt het aantal fietsers in Frankrijk en Nederland. Maar de fietsvakanties in Frankrijk stijgen het meest bij Belgian Biking. Voor Nederland daarentegen kent VOS Travel de grootste stijging.

De populairste bestemming bij VOS Travel en Belgian Biking is Frankrijk. Dat was ook het geval tijdens de vier vorige jaren. Bij beide specialisten daalt het aantal aangeboden regio's in Frankrijk.

De hoofdredenen waarom het aantal regio's, dat specialisten in een bepaald land aanbieden, stijgt of daalt; zijn de verkoop en de vraag van de klanten. Beide zaken spelen een belangrijke rol in de evolutie van het aanbod.

Frankrijk, Nederland, Duitsland, Oostenrijk, Italië en Spanje behoren tot de top zes bij VOS Travel en Belgian Biking. Ze tellen het grootste aantal fietsers. De populairste fietsbestemmingen bij VOS Travel en Belgian Biking zijn ook in het algemeen de populairste bestemmingen. Dat bleek door de enquêtes die het WES⁴³ uitvoerde.

Vijf van die zes landen zijn opgenomen in de top zes van de WES-enquêtes 2004-2005. Frankrijk is bij de Belgen zowel de populairste zomer- als winterbestemming. Voor de zomer-

⁴³ West-Vlaams Economisch Studiebureau

vakanties nam Frankrijk 22,4 % in van de populairste vakantiebestemmingen bij de Belgen. In de winter was dat 18,5 %. Hieruit bleek dat Frankrijk nog steeds de populairste bestemming is. Spanje komt zowel voor de zomer- als voor de wintervakanties op de tweede plaats. Italië staat op de derde plaats. Oostenrijk en Duitsland nemen de vijfde en zesde plaats in. Enkel Nederland is in de enquêtes van het WES niet in de top zes opgenomen. Nederland komt “slechts” op de zevende plaats. In plaats van Nederland is Turkije de vierde populairste vakantiebestemming van de Belgen.⁴⁴

4.6 Eigenwijze Reizen

4.6.1 Algemeen

Eigenwijze Reizen biedt al twintig jaar fiets- en wandeltochten aan. 2006 is een jubileumjaar, want Eigenwijze Reizen viert zijn twintigjarige bestaan en vijftienjarige samenwerking met Eigenwijze Reizen in Nederland. Eigenwijze Reizen heeft een kantoor op de Vismarkt in Leuven en in het Nederlandse Enschede.

Eigenwijze Reizen begon in 1986 met fietstrektochten in Frankrijk. Daarna volgden België en de rest van Midden- en West-Europa. De laatste jaren nam Eigenwijze Reizen enkele bestemmingen buiten Europa op in hun aanbod. Sinds 1996 bieden ze standplaatshotels en individuele wandelreizen aan. De kenmerken van hun programma zijn het individuele karakter, het bagagevervoer, nadruk op de maaltijden en de uitgestippelde routes. Eigenwijze Reizen biedt in 25 landen meer dan 200 individuele fiets- en wandelvakanties aan met vaste standplaats of van hotel naar hotel, met bagagetransport.

Eigenwijze Reizen schenkt aandacht aan het milieu. Ze kozen voor milieuvriendelijk, kleinschalig toerisme en voor het fietsen en wandelen in niet-toeristische gebieden. Daarbij maken ze zoveel mogelijk gebruik van de bestaande accommodaties. Op die manier respecteert Eigenwijze Reizen zoveel mogelijk de lokale economie, natuur en cultuur. Eigenwijze Reizen steunt het milieubeleid van de ANVR⁴⁵ en beschikt over het Nederlandse PMZ-basiscertificaat.

Alle ANVR reisorganisaties hebben afgesproken om voor eind 2003 een Product- en Milieuinzorgsysteem (PMZ-systeem) toe te passen. Het PMZ-systeem zorgt voor vier belangrijke zaken, elke ANVR reisorganisatie stelt een milieubeleidsverklaring op, neemt een minimaal aantal maatregelen voor het vervoer en het verblijf.

Het heeft een goed opgeleide milieucoördinator en biedt geen vastgestelde onverantwoorde reisproducten aan. Elke ANVR reisorganisatie die hieraan voldoet, ontvangt het ANVR PMZ Basiscertificaat.

⁴⁴ WES, Reismarkt; vakanties en korte vakanties, juli 2005, blz. 33.

⁴⁵ Algemeen Nederlands Verbond van Reisondernemingen

4.7 Fly and Bike

4.7.1 Algemeen

Ilse Michielsen richtte in 2005 de touroperator Fly and Bike op. Fly and Bike ontstond uit het idee om mensen te helpen bij de realisatie van een fietsvakantie buiten Europa. Mevrouw Michielsen ondervond op verschillende bestemmingen dat de fiets het beste vervoermiddel is om een land echt te leren kennen. Ze reisde al veel en probeert ook elk jaar om een bestemming uit haar brochure te bezoeken en te controleren.

Fly and Bike biedt veertiendaagse groepsreizen en individuele reizen aan met de bus. Tijdens de reis fiets je waar het mogelijk is. De nadruk ligt niet op het aantal kilometers dat je aflegt. De bedoeling is om recreatieve fietsers met interesse voor vreemde landen en culturen in contact te brengen met de lokale bevolking en hun cultuur.

In de eerste brochure biedt Fly and Bike vier bestemmingen aan buiten Europa. Het gaat om Cuba, India, Zuid-Afrika en Myanmar. Dit jaar werd het aanbod uitgebreid met vier individuele reizen namelijk reizen naar Cambodja, Laos, Thailand en Vietnam. Nieuw-Zeeland werd ook in de brochure opgenomen voor zowel de groepsreizen als individuele reizen.

Sinds 2006 is Fly and Bike een partner van ‘t Zuiderhuis (Belgian Biking en Cameleon Bike). Beide touroperators vermelden elkaar in hun brochures. Als je dus een reis wil boeken bij Fly and Bike kan je daarvoor ook bij Belgian Biking terecht. Fly and Bike deelt voortaan ook beursstanden met ‘t Zuiderhuis. Voor meer informatie over het aanbod van Fly and Bike kan je terecht in ‘t Zuiderhuis of in de Visserij 161 C in Gent.

4.8 Cyclo Explorer

4.8.1 Algemeen

Xyclo Explorer organiseert sinds vier jaar fiets- en mountainbikevakanties in elf verschillende landen buiten Europa. Ze specialiseren zich vooral in Azië, maar bieden ook mountainbikevakanties in het Zuid-Amerikaanse Argentinië aan. Ze willen vooral vakanties

verzorgen waarbij de reizigers zo weinig mogelijk in contact komen met het massatoerisme.

Xyclo Explorer biedt groepsreizen aan vanaf vijf personen, voor zowel recreatieve fietsers als voor ervaren mountainbikers. Wie het liever avontuurlijker aanpakt, kan een funcombinatie boeken, zoals “Bike and Dive” of een trekking. Een funcombinatie is bestemd voor reizigers die verschillende sportieve avonturen willen combineren. Er is keuze uit twee bestemmingen: een bike-, dive- en trekkingvakantie op Sulawesië of een bike- en divevakantie in Thailand. De populairste bestemming bij Xyclo Explorer is een fietsrondreis in Vietnam.

Het kantoor van Xyclo Explorer vind je in de Kapellestraat 58 in Aartselaar.

4.9 Evolutie bestemmingen touroperators

Niet-Europese bestemmingen								
Touroperators	Eigenwijze Reizen						Fly and Bike	
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2005	2006
Turkije								
West-Turkije	X	X	X	X	X	X		
Touroperators	Eigenwijze Reizen						Fly and Bike	
Marokko								
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2005	2006
Zuid-Marokko			X	X	X	X		
Touroperators	Eigenwijze Reizen						Fly and Bike	
Thailand en Laos								
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2005	2006
Vallei van Chiang Mai					X	X		

De Gouden Driehoek (Thailand-Laos-Birma)					X	X		
Thailand en Laos: langs de koningssteden					X	X		
Thailand								X
Laos								X
Touroperators	Eigenwijze Reizen							Fly and Bike
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2005	2006
Cambodja								X
Canada		X						
Cuba							X	X
India							X	X
Jemen	X	X	X	X				
Mexico		X	X	X	X	X	X	
Myanmar							X	X
Nieuw-Zeeland								X
Vietnam								X
Zuid-Afrika							X	X
Totaal aantal niet-Europese bestemmingen	2	4	4	4	6	6	5	9

Tabel 8: Overzicht niet-Europese bestemmingen

Fly and Bike en Eigenwijze Reizen zijn de twee touroperatorspecialisten die fietsvakanties buiten Europa aanbieden. Het aanbod van beide touroperators is de laatste jaren gestegen.

In het aanbod van Eigenwijze Reizen vielen mij twee zaken op. De fietsvakantie naar Canada werd enkel in 2002 aangeboden, want de verkoop bleek geen succes. Eigenwijze Reizen bood fietsvakanties aan naar Jemen tot en met 2004. Vanaf 2005 viel Jemen weg uit het aanbod. Ik kreeg niet echt een uitleg waarom ze Jemen niet meer aanboden. De productmanager van

Eigenwijze Reizen vertelde mij dat de verkoop van fietsvakanties naar Jemen enorm daalde, maar gaf hiervoor geen reden. Volgens mij daalde het aantal boekingen door de onrustige politieke situatie in het land. De laatste jaren kwamen de problemen die Jemen kent geregeld in het nieuws. We worden ook overstelp met negatieve berichten uit de Islamitische landen.

Wereldwijd daalt het aantal boekingen in die landen. Verscheidene reisorganisaties raden af om naar Jemen te reizen. Op een website met reisadviezen vond ik volgende vermelding: “*Wegens de onzekere veiligheidstoestand in sommige delen van Jemen, met o.m. het risico van gevechten tussen lokale stammen en autoriteiten en van ontvoering door plaatselijke stammen, wordt de reizigers aangeraden om zeer waakzaam te zijn, in het bijzonder tijdens hun verplaatsingen. Reizen naar de grensprovincie Sa'ada wordt stellig ontraden.*”⁴⁶

Sinds 2005 biedt Eigenwijze Reizen ook fietsvakanties aan naar Thailand en Laos. De nieuwe bestemmingen buiten Europa kiezen ze op basis van de fiets- en accommodatiemogelijkheden, de bereikbaarheid en de veiligheid.

Ilse Michielsen richtte in 2005 Fly and Bike op. Hierdoor is het enkel mogelijk om het aanbod van de twee laatste jaren te vergelijken. Dit jaar kwamen Thailand, Laos, Cambodja en Vietnam als nieuwe bestemmingen erbij. Door het beperkte succes werd Mexico niet langer aangeboden.

⁴⁶ <http://www.diplomatie.be/nl/travel/countrydetail.asp?COUNTRYNAMENL=JEMEN>

4.10 Besluit

Zowel bij Belgian Biking als bij Eigenwijze Reizen steeg het aanbod van fietsvakanties buiten Europa de laatste jaren. Maar het aanbod blijft beperkt. Dat heeft verschillende redenen. Dat komt onder andere doordat de organisatie van die reizen meer tijd vergt dan de organisatie van de fietsvakanties in Europa. De organisatie van fietsvakanties buiten Europa verloopt vaak moeilijk. De kwaliteit van onder andere de hotels kunnen de specialisten moeilijker controleren. Wanneer er bijvoorbeeld een probleem zich voordoet tijdens een fietsvakantie in Frankrijk, Nederland of Duitsland kunnen de specialisten zelf naar de bestemming rijden om de problemen op te lossen. Hierbij kunnen ze ook gebruik maken van de lowcostcarriers of lagekostenluchtvaartmaatschappijen. Zo verliezen ze minder tijd. Als er bijvoorbeeld een probleem zich voordoet tijdens een fietsvakantie in Laos, verliezen de specialisten soms al enkele dagen voor de heen- en terugreis. Naast de kwaliteit van de hotels is het in bepaalde landen zoals Cambodja, Laos en Thailand moeilijker om een geschikte fietsinfrastructuur en fietsverhuurcentra te vinden. De fietsen beantwoordden vaak niet aan de veiligheidsnormen en hebben geen remmen, fietspomp, -reparatieset of versnellingen.

Minder klanten gaan fietsen in verre bestemmingen, daardoor is de omzet die ze met die vakanties behalen ook kleiner. Om fietsvakanties buiten Europa aan te bieden moeten de specialisten meer investeren. Er is een groter risico om alles terug te verdienen.

De fietsvakanties buiten Europa zijn duur, dat komt doordat de specialisten meestal lokale agenten moeten inschakelen. Aan de lokale agenten betalen de touroperators commissie. Daardoor stijgt ook de prijs.

Velen zijn nog niet vertrouwd met die fietsvakanties en kiezen liever voor fietsvakanties binnen Europa.

4.11 Generalist

4.12 Jetair⁴⁷

4.12.1 Algemeen

Jetair is geen specialist in fietsvakanties, maar toch wil ik uitleggen hoe fietsvakanties deel uitmaken van Jetair Vliegvakanties. Jetair is een generalist en heeft daardoor geen aparte brochure voor fietsvakanties. De touroperator organiseert zelf geen fietsvakanties, maar toch is Jetair in zekere zin actief bezig met fietsvakanties. Dat komt door Mallorca, een van de populairste bestemmingen die Jetair aanbiedt. Mallorca is een bekend fietsparadijs tijdens de maanden februari tot mei.

Tussen februari en mei stellen enkele populaire hotels waarmee Jetair samenwerkt, alles in het werk om zoveel mogelijk fietsers te ontvangen. Op die manier kunnen ze hun bezettingen optimaliseren in het laagseizoen.

Grupotel Taurus Park, Riu Playa Park en Barcelo Pueblo Park⁴⁸ vindt u terug in de brochure Jetair Winter Vliegvakanties. Bij die hotels staat telkens vermeld dat ze over alle faciliteiten voor fietsvakanties beschikken

⁴⁷ Interview productmanager Jetair.

⁴⁸ Jetair Winter Vliegvakanties, 2005-2006, blz. 210-212.

of ideaal zijn voor fietsvakanties. De kelders van de hotels werden zelfs omgebouwd tot fietsstallingen. Grupotel, Riu Playa Park en Barcelo Pueblo Park sluiten contracten af met ex-wielrenners. Zij organiseren elke dag met een heel team fietsuitstappen met diverse moeilijkheidsgraden.

Het ideale klimaat, in combinatie met het schitterende landschap van Mallorca, vormen een geschikt decor voor de vele fietsers. Diverse Belgische fietsverenigingen zijn hiervan op de hoogte en organiseren in samenwerking met Jetair al een aantal jaren fietsvakanties naar Mallorca.

In de brochure Jetair Vliegvakanties vindt u bij de introductie van Mallorca steeds ook een vermelding over fietsvakanties. Fietstochten met groepsleiders kunnen reizigers enkel voor een achtdaagse fietsvakantie boeken. Een groep bestaat uit minimum zes en maximum uit achttien deelnemers. De reizigers kunnen hun eigen fiets meenemen of kiezen voor een huurfiets.

Uit de brochures en de beschrijvingen lijkt het alsof de fietsvakanties bij Jetair evenwaardig zijn aan de vakanties bij de specialisten, maar de fietsvakanties bij Jetair verschillen. Jetair biedt geen uitgewerkte programma's aan. De fietsvakanties in Mallorca danken hun succes aan de wielertoeristen. De wielertoeristen boeken vooral in het laagseizoen. Op die manier kunnen de hotels de minder drukke periodes beter laten renderen. De hotels in Mallorca die samenwerken met Jetair liggen vlakbij Playa de Palma, een drukke buurt. Playa de Palma staat bekend als het Benidorm van Mallorca. Sommige hotels liggen vlakbij de autosnelweg, wat geen ideale ligging is voor een fietsvakantie. Recreatieve fietsers die bijvoorbeeld al reisden met VOS Travel, Belgian Biking of Eigenwijze Reizen zullen ontgoocheld van Mallorca terugkeren. In de omgeving van de hotels zijn er niet genoeg recreatieve ritten mogelijk. Wanneer een recreatieve fietser een vakantie van een week in een van de hotels plant, kan hij maximum drie recreatieve fietstochten maken. Als hij meerdere tochten zou maken, belandt hij telkens op dezelfde wegen.

Voor wielertoeristen maakt de ligging van het hotel niet echt een verschil. Voor hen telt vooral het aantal kilometers dat ze rijden. De omgeving is minder belangrijk. Ze hebben er geen moeite mee om enkele keren voor een klein stuk telkens dezelfde route te nemen.

Als Jetair toch recreatieve fietsers wil aantrekken, kan ze bijvoorbeeld transfers organiseren vanuit de hotels. Zo kunnen ze ook buiten de nabije omgeving fietstochten maken en kan Jetair fietsvakanties van een week of meer organiseren.

Omdat de boekingen voor fietsvakanties ten opzichte van hun andere reizen laag zijn, zal Jetair in de toekomst waarschijnlijk geen transfers organiseren. De opbrengsten hiervoor zouden te laag zijn.

4.12.2 Besluit

Het aanbod van fietsvakanties bij Jetair is heel beperkt. Jetair is een generalist en spitst zich niet toe op recreatieve fietsvakanties. Het succes van de fietsvakanties dankt Jetair aan de vele wielertoeristen die een week in Mallorca verblijven.

4.13 Specialisten

4.14 Gallia

4.14.1 Algemeen

Mevrouw Manuela Libens richtte in 1993 Gallia op. Vandaag is Gallia nog steeds een Belgisch, familiaal bedrijf. Jaarlijks kiezen zo'n 20 000 reizigers voor Gallia's visie op kortbij en groene vakanties. Bij de oprichting van de touroperator organiseerde Gallia reizen naar België, Frankrijk, Luxemburg, Nederland en Duitsland. In 2000 breidde Gallia het aanbod uit met Ierland, Groot-Brittannië en Finland.

Gallia is een niche-touroperator die zich richt tot mensen die opteren voor een reis ver weg van het massatoerisme. In de brochures Kortbij Vakanties en Frankrijk zijn hotels van drie tot vijf sterren terug te

vinden. Reizigers kunnen bij Gallia terecht voor onder andere een zonvakantie, een gastronomisch weekend, een vaarvakantie, een autorondreis, een fietsvakantie of een verblijf in een iglo in Lapland.⁴⁹

Net als bij Jetair is het aanbod van Gallia beperkt. Gallia biedt een achtdaagse fietsrondreis in de Provence en een fietsvakantie in Ierland aan. De laatste vijf jaar is hun aanbod voor fietsvakanties onveranderd gebleven. De fietsvakanties in Ierland hebben iets meer succes dan de fietsrondreis in de Provence, maar het verschil is beperkt.⁵⁰

4.15 Divantoura

4.15.1 Algemeen

Divantoura bvba is gevestigd in de Bagattenstraat in Gent. Sinds 1984 organiseert Divantoura themareizen, stapreizen, wereldreizen en fietsreizen binnen en buiten Europa.

Het aanbod van fietsvakanties is beperkt. Divantoura biedt vier verschillende fietsvakanties in Andalusië aan. Ze werken er samen met lokale contactpersonen. De achtdaagse fietsvakanties kan je individueel of in groep maken. Professionele gidsen begeleiden de groepsfietsvakanties. Zij kennen de route in detail en zorgen ervoor dat de deelnemers maximaal kunnen genieten. Het is de bedoeling om op een tempo te fietsen dat elke deelnemer aankan. Er is ook een voertuig met aanhangwagen voorzien, wanneer iemand om de een of andere reden niet verder kan

⁴⁹ <http://www.gallia.be>

⁵⁰ Mail Gallia

fietsen. Aan goed eten besteden ze veel aandacht. Er is telkens een uitgebreid ontbijt en diner.

4.16 Algemeen besluit

Het aanbod van Jetair, Divantoura en Gallia is beperkt. Volgens mij nemen ze niet meer fietsvakanties in hun aanbod op omdat ze niet echt de kennis hebben over dergelijke vakanties, noch hun verkopers in de verkoopcentra. Een tweede reden is volgens mij dat de omzet die ze door fietsvakanties realiseren te klein is. Een week Benidorm is gemakkelijker te verkopen. Het spreekwoord “schoenmaker blijf bij je leest” is hier wel degelijk van toepassing.

4.17 Autocaristen

Provinces

West-Vlaanderen

Autocaristen

Reizen Joye
Atlasstraat 1
8680 KOEKELARE

Simatours
Statiestraat 205
8810 LICHTERVELDE

De Meibloem
Kasteelstraat 149
8700 TIELT

Reizen Patteeuw-Van Aelst
Roeselaarsestraat 163A
8890 MOORSLEDE

Albion Tours
Ezelstraat 15
8000 BRUGGE

Suffis
Europalaan 6-8
8970 POPERINGE

Oost-Vlaanderen

Patrick Cars
Schidekensstraat 91
9340 LEDE

Diederik Reizen
Hoogstraat 67
9960 ASSENEDE

Reizen Muylaert
Borrekkent 76

9450 DENDERHOUTEM

Limburg

De Zigeuner
Industrielaan 7
3590 DIEPENBEEK

Jacobs Transport
Zuiderring 28
3600 GENK

Reizen Molengalm
Oudstrijdertersstraat 43
2520 OELEGEM

Violettacars
Leuvensesteenwg 255
3390 TIELT-WINGE

De Wit Reizen
Oude Heersstraat 2
3940 HECHTEL

Antwerpen

Reizen Lauwers
Nijverheidsstraat 17
2530 BOECHOUT

Reizen Verpalen
Spijker 59
2910 ESSEN

4.17.1 Evolutie bestemmingen

Ik heb de bestemmingen van de Vlaamse autocaristen die fietsvakanties aanbieden weergegeven in tabelvorm.

Zo krijgt u een duidelijk overzicht van de evolutie tussen 2002 en 2005. Uit de tabellen kunt u gemakkelijk afleiden welke nieuwe bestemmingen autocaristen in hun aanbod opnamen of welke bestemmingen wegvonden.

Autocarist Violettacars				
Bestemmingen	2003	2004	2005	2006
Fietsen in Nederland (Goes)				X
Fietsen in Nederland (IJsselmeer)			X	
Fietsvakantie in Friesland	X			
Fietsen langs de Rijn en Moezel (Duitsland)		X		
Paris à vélo			X	
Aantal bestemmingen	1	1	2	1

Tabel 9: Overzicht bestemmingen Violettacars 2003-2006⁵¹

Het aantal fietsvakanties bij Violettacars bleef de laatste jaren ongeveer gelijk. Violettacars biedt nooit twee jaar na elkaar dezelfde bestemming aan. Dat komt omdat ze een nogal trouw cliënteel hebben die fietsvakanties boekt. Die reizigers kiezen telkens voor een andere bestemming.

Jacobsreizen	
Bestemmingen	2006
Italië Bloemen Riviera	X

Tabel 10: Overzicht bestemmingen Jacobsreizen 2006⁵²

Jacobs Reizen organiseert een fietsvakantie naar de Italiaanse Bloemen Riviera. De vakantie is gericht op een specifieke doelgroep, namelijk de wielertoeristen.

Gedurende acht of tien dagen verblijven de reizigers in volpension, in het driesterrenhotel Jasmin in het stadje Diano Marina. Er zijn vier afreisdata voorzien die

⁵¹ Violettacars, Vakantiegids, 2003-2006

⁵² Jacobsreizen, Unieke fietsvakanties voor wielertoeristen, 2006

telkens in het laagseizoen vallen. Dat is dus tijdens de maanden april en mei. Jacobsreizen koos de Italiaanse Rivièra als bestemming omdat het een ideale bestemming is voor wielertoeristen. De Rivièra was al verschillende keren de aankomstplaats in de wielerklassieker Milaan-San Remo. De Golfo Dianese is bekend om haar microklimaat. Er is een uiterst milde winter, een gemiddelde dagtemperatuur van 18 °C en aangename temperaturen in het voorjaar. Na het fietsen kunnen de wielertoeristen enkele bezienswaardigheden bezoeken. De reizigers kunnen hun eigen fiets meenemen, want Jacobs Reizen beschikt over een eigen aanhangwagen voor 36 fietsen. Dat is ook het maximum aantal deelnemers die ze per groep toelaten.

Uit het schema blijkt dat Jacobs Reizen vroeger nog geen fietsvakanties aanbood. Tijdens een gesprek met de heer Francis Paulussen vertelde hij me dat enkele wielertoeristen zelf met het voorstel kwamen om een fietsvakantie naar de Bloemen Rivièra te organiseren. Als de fietsvakantie goed verkocht, zal hij nog andere bestemmingen in het aanbod opnemen.

Reizen Patteeuw - Van Aelst	
Bestemmingen	2006
Duitsland (Moezel)	X

Tabel 11: Overzicht bestemmingen Reizen Patteeuw-Van Aelst 2006⁵³

Reizen Patteeuw-Van Aelst nam in 2006 voor het eerst een fietsvakantie in hun brochure op. Het gaat om een vierdaagse fietsvakantie in Duitsland langs de Moezel. Voordien organiseerden ze al à la carte fietsvakanties.

⁵³ Reizen Patteeuw – Van Aelst, Fietsreizen met luxe car, 2006

Omdat het bedrijf geregeld de vraag kreeg waarom ze geen fietsvakanties aanboden, besliste Reizen Patteeuw-Van Aelst om een georganiseerde fietsvakantie in hun aanbod op te nemen. Nu kan je slechts een fietsvakantie boeken. Als de fietsvakantie een succes blijkt te zijn, zal het aanbod in de toekomst nog uitbreiden.

De Meibloem					
Bestemmingen	2002	2003	2004	2005	2006
Fietsvakantie Drenthe	X	X	X		
Fietsvierdaagse Friesland	X			X	X
Fietsen langs Moezel, Saar en Sûre	X	X	X		
Fietsvakantie Moezel (Happy Mosel)				X	X
Fietsen langs Rijn, Ahr en Moezel		X		X	
Fietsvakanties langs de Donau	X	X	X	X	X
Loire			X		
Duitsland (Bodenmeer)			X	X	
Fietsvakantie Romantische Straße				X	X
Fietsvakantie Elbe					X
Aantal bestemmingen	4	5	6	6	5

Tabel 12: Overzicht bestemmingen De Meibloem 2002-2006⁵⁴

De heer en mevrouw Meeuws richtten in 1930 De Meibloem op. De Meibloem is nog steeds een familiale onderneming. Sinds 1999 biedt De Meibloem fietsvakanties aan. Het aantal bestemmingen bleef de laatste vijf jaar ongeveer gelijk. Gemiddeld nemen ze per jaar vijf fietsvakanties in hun brochure op. Dit jaar is er een nieuwe fietsvakantie langs de Elbe. De laatste twee jaren nam De Meibloem Friesland, Happy Mosel en fietsen langs de Romantische Straße in hun aanbod op. Fietsen langs de Rijn blijft populair en is de laatste vijf jaar niet uit hun aanbod weg te denken.

⁵⁴ De Meibloem, Jaarprogramma, 2002-2006

De fietsvakanties in Drenthe, langs Moezel, Saar en Sûre, langs het Bodenmeer en Loire verdwenen uit hun aanbod. De fietsvakantie langs de Loire is de enige vakantie in Frankrijk. Dat komt omdat de gemiddelde dagprijs in een hotel in Frankrijk 20 % duurder is dan een hotel in bijvoorbeeld Duitsland.

Wat opvalt, is dat De Meibloem de Loire slecht een jaar aanbood. Dat komt doordat het moeilijk is om overeenkomsten met betaalbare verblijfshotels in de Loirestreek af te sluiten. Dit jaar wou de Meibloem de Loirestreek opnieuw in hun aanbod opnemen, maar ze waren te laat voor het hotel van hun keuze. In 2007 kunnen klanten opnieuw fietsvakanties naar de Loirestreek boeken. De Meibloem sloot al contracten af voor de volgende jaren.

In 2002 bood De Meibloem voor de eerste keer een fietsvakanties in Friesland aan. De volgende twee jaren viel Friesland uit hun aanbod weg. Vanaf 2005 bood De Meibloem Friesland opnieuw aan. Het reisaanbod van De Meibloem in Friesland is beperkt. Daardoor proberen ze om telkens iets nieuws in hun programma op te nemen. Sommige programma's worden uit hun aanbod weggelaten of weer opgenomen met een nieuwe invalshoek. In 2005 werd de fietsvakantie in Friesland terug aangeboden, want De Meibloem vond een ander hotel waar ze nu verder mee samenwerken.

De Meibloem biedt de Rijn om de twee jaar aan. Dat komt doordat De Meibloem in 2003 een nieuw hotel aanbood voor die fietsvakantie. In 2005 wijzigden ze

het programma, maar door de beperkte verkoop bieden ze de fietsvakantie “voorlopig” niet langer aan.

Sommige fietsvakanties, zoals fietsen langs de Moezel, de Donau en de Romantische Straße kiest de Meibloem op basis van de mogelijkheden en de kennis van de fietsbegeleider. Dat is een van de belangrijkste zaken voor een geslaagde vakantie.

Simatours						
Bestemmingen	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Friesland	X					
Drenthe		X	X			
Gelderland (Veluwe)		X				
IJsselmeer						X
Aantal bestemmingen	1	2	1			1

Tabel 13: Overzicht bestemmingen Simatours 2001-2006⁵⁵

Simatours biedt enkel fietsvakanties in Nederland aan. Zij kozen voor Nederland omdat het een populaire fietsbestemming is. Aangezien Simatours is niet echt gespecialiseerd is in fietsvakanties besloten ze om het aanbod beperkt te houden. In 2004 en 2005 konden reizigers geen fietsvakantie boeken. Dat kwam doordat Simatours zich in 2004 en 2005 op verdere bestemmingen richtte en de fietsvakanties wat uit het oog verloor. De opbrengst was ook te laag. Dit jaar besloten ze om weer een fietsvakantie naar het IJsselmeer in hun brochure op te nemen. Simatours bood opnieuw een fietsvakantie aan door de vraag van klanten.

Reizen Suffis					
Bestemmingen	2002	2003	2004	2005	2006

⁵⁵ Simatours, Autocar- en vliegtuigreizen, 2001-2006

Fietsen langs de Moezel			X	X	X
Fietsplezier in België	X	X	X	X	X
Aantal bestemmingen	1	1	2	2	2

Tabel 14: Overzicht bestemmingen Reizen Suffis 2002-2006⁵⁶

Sinds 2002 biedt Reizen Suffis fietsvakanties aan. Reizen Suffis richt zich vooral op de fietsvakanties in België. De fietsvakantie vindt plaats in Herentals, in het hartje van de Kempen. In 2004 namen ze vijfdaagse fietsvakanties langs de Moezel in hun programma's op.

Het aanbod blijft beperkt. Dat komt doordat Reizen Suffis verschillende soorten vakanties, zoals citytrips, korte vakanties, zonvakanties en cultuurtrips, aanbiedt. Ze specialiseren zich niet in fietsvakanties.

De Zigeuner					
Bestemmingen	2002	2003	2004	2005	2006
Moezel	X	X	X	X	X
Münsterland				X	X
Oostenrijk (Donauvallei)	X	X	X	X	X
Oostenrijk (Salzkammergut)	X	X	X	X	X
Provence en Camargue, Languedoc	X	X	X	X	X
Friesland		X	X	X	X
Hoge Veluwe				X	X
Bodenmeer		X	X	X	X
Romantische Straße			X	X	X
Loire			X		
Parijs Anders					X
Aantal bestemmingen	4	6	8	9	10

Tabel 15: Overzicht bestemmingen De Zigeuner 2002-2006⁵⁷

Uit het schema blijkt dat De Zigeuner een stijgend aantal bestemmingen voor fietsvakanties kent. De populairste bestemmingen zijn de Moezel, de Donauvallei, Salzkammergut en de Provence. De

⁵⁶ www.suffis.be

⁵⁷ De Zigeuner, Fietsvakanties, 2002-2006

Zigeuner biedt de laatste vijf jaar telkens fietsvakanties aan naar onder andere deze vier bestemmingen. Sinds 2003 kunnen reizigers hun fietsvakantie doorbrengen in Friesland en rond het Bodenmeer.

De laatste drie jaar werden ook Münsterland, de Hoge Veluwe en de Loire in het aanbod opgenomen. Dit jaar is Parijs de nieuwe bestemming. Wat opvalt, is dat ze de Loire enkel in 2004 aanboden. De fietsvakantie in Loirestreek bleek geen groot succes en daarom viel ze weg uit het aanbod.

Reizen Molengalm					
Bestemmingen	2002	2003	2004	2005	2006
Donaufietstocht Passau - Wenen					X
Bodenmeer		X			
Münsterland			X		X
Tauernradweg	X				
Drenthe					
Groningen					X
Elfstedentocht	X				
Twente			X		
Van Spree tot Berlijn					X
Moezel					X
Denemarken	X				
Merentocht Zwitserland	X				
Côte de la Lumière			X		X
Duitsland (Bad Bentheim)		X		X	X
Nederland (Caissonroute)		X		X	
Hoge Veluwe			X	X	
Somme			X	X	
Zwitserland				X	
Beieren tot Salzkammergut		X		X	
Aantal bestemmingen	4	4	5	6	6

Tabel 16: Overzicht bestemmingen Reizen Molengalm 2005-2006⁵⁸

⁵⁸ Reizen Molengalm, Fietsvakanties, 2005-2006

Sinds 2002 stijgt het aantal bestemmingen dat Reizen Molengalm aanbiedt. Ze kiezen ervoor om elk jaar nieuwe bestemmingen aan te bieden. Elk jaar hebben ze een of meerdere bestemmingen die zich in Nederland, Frankrijk, Duitsland en Oostenrijk bevinden.

Reizen Joye	
Bestemmingen	2006
Friesland	X
Fietsen langs de Moezel	X
De bossen van Compiegne (langs de Somme)	X
Loire Aquitaine	X
Fietsen in de Champagnestreek	X
Parijs	X
Met de fiets doorheen Berlijn	X
Aantal bestemmingen	7

Tabel 17: Overzicht bestemmingen Reizen Joye⁵⁹

Reizen Joye organiseert al tien jaar fietsvakanties. Fietsen door Parijs was de eerste fietsvakantie die Joye Travel aanbood. Nu wordt Parijs nog steeds in hun aanbod opgenomen. Dit jaar zijn er ook enkele nieuwe bestemmingen zoals een fietsvakantie langs de Moezel, de bossen van Compiegne en fietsen in de Champagnestreek. Elk jaar verdwijnen een aantal bestemmingen, maar komen er nieuwe bij. Een bediende bij Joye Travel vertelde mij hoe dat kwam. Reizen Joye heeft een "vast" cliënteel dat voor fietsvakanties kiest. Zij kiezen telkens voor andere bestemmingen. Ze willen telkens hun aanbod vernieuwen. Fietsen door Amsterdam, langs de Loire en Veluwe zijn enkele van de bestemmingen die Joye Travel vroeger aanbood.

⁵⁹ Reizen Joye, Reizen en genieten, 2006

Diederik Reizen				
Bestemmingen	2003	2004	2005	2006
Fietsen langs de Moezelvallei			X	
Happy Mosel	X	X	X	X
Amsterdam	X	X	X	
Parijs		X	X	
Aantal bestemmingen	2	3	4	1

Tabel 18: Overzicht bestemmingen Diederik Reizen 2003-2006⁶⁰

Diederik Reizen biedt al meer dan veertig jaar betaalbare autocarreizen aan in binnen- en buitenland. Ze beschikken over tien luxe autocars die dagelijks door Europa reizen.

Sinds 2003 kunnen klanten fietsvakanties boeken. Het aanbod is gestegen tot en met 2005. Sinds 2006 kunnen ze enkel de fietsvakantie Happy Mosel boeken. Dat komt doordat Diederik Reizen zich meer richt op de dagreizen. Hun aanbod is uitgebreid met vijf nieuwe dagreizen. Wie een dagreis wil maken, heeft keuze uit vijftig verschillende bestemmingen. Volgens mij zorgt niet alleen het succes van de dagreizen ervoor dat het aanbod van fietsvakanties daalt, maar is de verkoop ervan ook een belangrijke factor.

Albion Tours	
Bestemmingen	2006
Happy Mozel	X
Fietsen in Parijs	X
Fietsen langs de Seine	X
Aantal bestemmingen	3

Tabel 19: Overzicht bestemmingen Albion Tours 2006⁶¹

Albion Tours heeft een kantoor in Brugge, Oostende en Knokke-Heist. Sinds 2006 organiseert Albion Tours

⁶⁰ Diederik Reizen, Fietseizen, 2003-2006

⁶¹ Albion Tours, Fietsvakanties, lente-zomer-herfst, 2006

vier fietsvakanties. Drie vakanties vinden plaats in het buitenland. Door de grote vraag van de klanten beslisten ze om fietsvakanties in hun aanbod op te nemen. De productmanager koos samen met ervaren reisleiders de bestemmingen. Omdat 2006 het eerste jaar is dat Albion Tours fietsvakanties aanbiedt, is het voor hen onmogelijk om een evaluatie op te maken. In de toekomst kan het aantal bestemmingen nog uitbreiden.

Een ervaren fiets- en reisleider begeleidt de fietsvakanties. Een normale conditie en voldoende fiets- en wandelervaring volstaan om met Albion Tours op vakantie te trekken. Albion Tours kocht enkele fietsaanhangwagens. In de aanhangwagens kunnen ze 36 fietsen op een professionele manier vervoeren.

Reizen De Wit	
Bestemmingen	2005
Provence	X
Aantal bestemmingen	1

Tabel 20: Overzicht bestemmingen Reizen De Wit⁶²

Reizen De Wit bood in 2005 een fietsvakantie naar de Provence aan. Door de slechte verkoop bieden ze de reis niet langer aan. Volgens mij was de beperkte verkoop te wijten aan het gebrek aan promotie. Reizen De Wit maakte voor de fietsvakantie enkel promotie op hun website en ze gaf geen brochure uit. Daardoor bereikt de informatie niet altijd de juiste doelgroep.

Reizen De Wit beschikt over een fietsaanhangwagen waar plaats is voor 36 fietsen. Sinds 2006 organiseren ze enkel à la carte fietsvakanties.

⁶² www.reizendewit.be

Reizen Verpalen		
Bestemmingen	2005	2006
Zwitserland	X	X
Champagne	X	X
Aantal bestemmingen	2	2

Tabel 21: Overzicht bestemmingen Reizen Verpalen⁶³

Jan Verpalen richtte in 1933 het autocarbedrijf Verpalen op. Twee jaar geleden bood het bedrijf voor de eerste keer fietsvakanties aan naar Zwitserland en de Franse Champagnestreek. Autocars Verpalen koos voor die bestemmingen omdat ze al heel wat ervaring met de bestemmingen hadden. Om de routes uit te stippelen, kunnen ze terecht bij lokale contactpersonen.

Patrick Cars		
Bestemmingen	2006	
Tour de France	X	
Aantal bestemmingen	1	

Tabel 22: Overzicht bestemmingen Patrick Cars⁶⁴

Eind 2005 kocht Patrick Cars een aanhangwagen voor fietsen. Door de vraag van enkele klanten, voornamelijk wielerliefhebbers, organiseerde Patrick Cars een fietsvakantie. De vakantie brengt je langs plaatsen waar de renners in de Ronde van Frankrijk voorbijkomen. Patrick Cars wil in de toekomst het aanbod niet uitbreiden, maar richt zich verder op deze fietsvakantie.

Reizen Lauwers				
Bestemmingen	2003	2004	2005	2006
Zeeland				X
Hoge Veluwe				X
IJsselmeer	X	X	X	X
Friesland	X	X	X	X
Lahn				X

⁶³ www.verpalen.be

⁶⁴ www.patrickcars.be

Moezel	X	X	X	X
Rijn			X	X
Bodenmeer	X	X	X	X
Donau	X	X	X	X
Mozartroute			X	X
Loire	X	X	X	X
Provence	X	X	X	X
Aantal bestemmingen	7	7	8	11

Tabel 23: Overzicht bestemmingen Reizen Lauwers 2003-2006⁶⁵

Reizen Lauwers biedt sinds 2003 fietsvakanties aan. Het aantal bestemmingen is sindsdien toegenomen. Reizen Lauwers biedt in 2006 drie nieuwe bestemmingen aan. Twee van de drie bestemmingen bevinden zich in Nederland. Door het grote succes van de fietsbestemming koos de productmanager uiteraard voor Nederland. Bij Reizen Lauwers kent Nederland ook het grootste aantal boekingen.

Verschillende autocarbedrijven beschikken ook over een of meerdere fietsaanhangwagens. Die bedrijven bieden geen eigen programma's aan, maar stellen op vraag van klanten à la carte programma's samen.⁶⁶

Provincies	Autocarbedrijven	Aantal
------------	------------------	--------

fietsaanhangenwagens

West-Vlaanderen

Vermeeren Reisburo bvba 1
Marktstraat 89
8530 HARELBEKE

Gino Tours nv 1

⁶⁵ www.reizenlauwers.be

⁶⁶ www.fbaa.be

Vlamingveld 14
8490 JABBEKE

Demuynck 1
Kwabrugstraat 19
8510 BELLEGEM

Sint-Pieterscars bvba 1
Provinciebaan 64
8880 LEDEGEM

Provincies Autocarbedrijven Aantal

fietsaanhangewagens

International Tours bvba
1
Sint-Janstraat 45
8400 OOSTENDE

Yvan Cars 1
Dentergemstraat 19
8780 OOSTROZEBEKE

Cortina Garage bvba 1
Zwevegemstraat 104
8553 ZWEVEGEM

Oost-Vlaanderen

Seys-Coopman bvba 1
Sint-Maria Aalterstraat 68
9880 AALTER

Van Mullem Autocars nv
2
Engelsesteenweg 72

130 DOEL

- De Laat Autocars 1
Wilgenlaan 22
9130 KIELDRECHT
- Zwijndrecht Cars bvba 1
Schaarbeekstraat 26
9120 MELSELE
- Rudy Cars nv 1
Industrieweg 9
9200 DENDERMONDE
- Selecta Cars nv 2
Afrikalaan 51
9000 GENT
- De Turck bvba 1
Rijtestraat 8
9506 GERAARSBERGEN
- Ros Beiaard nv 6
Brusselsesteenweg 151
9280 LEBBEKE
- Patrick Cars 6
Schildekensstraat 91
9340 LEDE
- Begonia Reizen bvba 1
Zevenekendorp 70
9080 LOCHRISTI

Provincies	Autocarbedrijven	Aantal
------------	------------------	--------

fietsaanhangewagens

	Durme Reizen bvba Tweebrugstraat 41 9160 LOKEREN	1
	Reinaert Cars Antwerpsesteenweg 69 9160 LOKEREN	1
	Strobbe Cars bvba Bilksken 16 9920 LOVENDEGEM	1
	ITA Cars nv Brusselsesteenweg 390 9230 WETTEREN	1
Vlaams-Brabant	Toptours nv Herseltsesteenweg 137 3200 AARSCHOT	2
	Veronicacars bvba Dorpstrat 379 3061 BERTEM	1
	Sam Tours bvba Laarstraat 47 3190 BOORTMEERBEEK	1
	Pajot Tours Brusselsesteenweg 52 1750 LENNIK	1

Devriendt Reizen nv 1

Steenweg op Aalst 194

1745 OPWIJK

Bell Tours bvba 1

Steenweg op Bergen 772

1600 SINT-PIETERS-LEEUW

Van Mullem 1

Industriepark 18

3300 TIENEN

Provincies

Autocarbedrijven Aantal

fietsaanhangewagens

Antwerpen

DW Cars bvba 1

Kattendijkdok 27

2000 ANTWERPEN

Muys Reizen 2

Dreveneind 15

2910 ESSEN

Antwerp Driving Service

2

Blauwe Steenstraat 89

2550 KONTICH

	New Meret Cars	1
	Kiezels 165	
	2450 MEERHOUT	
	Tijlcars bvba	2
	Everdongoenlaan 17	
	2300 TURNHOUT	
	Conny Cars bvba	1
	Gravin de Merodestraat 141	
	2260 WESTERLO	
<u>Limburg</u>	Alk Reizen bvba	2
	Steenweg 170	
	3570 ALKEN	
	Pauw Reizen nv	1
	Zutendaalstraat 62A	
	3630 MAASMECHELEN	
	Tucana Travel bvba	1
	Sint-Trudostraat 56	
	3990 PEER	

Oost-Vlaanderen heeft het grootste aantal autocarbedrijven dat over eigen fietsaanhangwagens beschikt. De autocaristen hebben gemiddeld zo'n twee fietsaanhangwagens. Een fietsaanhangwagen biedt plaats aan zo'n 36 fietsen.

Als je in West-Vlaanderen of Vlaams-Brabant gebruik wil maken van een autocar met fietsaanhangwagen, kan je terecht bij zeven autocarbedrijven. In Antwerpen hebben zes autocarbedrijven een fietsaanhangwagen. In

Limburg beschikken drie bedrijven over fietsaanhangwagens.

De autocaristen hebben zelf geen eigen fietsprogramma's. Ze organiseren enkel à la carte fietsvakanties, vooral voor groepen en verenigingen.

De autocarbedrijven willen gebruik maken van de populariteit van fietsvakanties. In de laatste twee jaar kochten zes bedrijven speciaal een fietsaanhangwagen. Zo kunnen ze inspelen op de vraag van hun klanten.

4.17.2 Vergelijking aanbod

Wanneer u de bestemmingen in 2006 van de autocaristen bekijkt, kan u vaststellen dat ze de fietsvakanties langs de Moezel, de Donau en de vakanties in Parijs en Friesland het meest aanbieden. Negen van de veertien autocaristen bieden fietsvakanties langs de Moezel aan. Enkel autocaristen bieden fietsvakanties in Parijs zelf aan. Bij de specialisten bood Eigenwijze Reizen in 2005 een achtdaagse fietsvakantie naar Parijs aan. De route liep van Parijs tot Reims. Parijs is een wereldstad en is minder geschikt voor de specialisten om een fietsvakantie van een volledige week uit te stippelen. De fietsvakanties in Parijs bij de autocaristen duren hoogstens vijf dagen.

4.18 Besluit

De autocaristen bieden gemiddeld drie fietsbestemmingen aan. De laatste twee jaar boden vier nieuwe autocaristen fietsvakanties aan.

Reizen Joye, Reizen Molengalm en Jacobsreizen pakken uit met exclusieve fietsbestemmingen. Geen enkele andere autocarist biedt de bossen van Compiegne, fietsen langs Côte de la Lumière of de Bloemenrivièra aan. Bij alle autocaristen kan je de eigen fiets meenemen. De autocaristen beschikken over hun eigen aanhangwagens.

4.19 Periode

De toeristische sector maakt een onderscheid tussen de zomer- en winterperiode. De zomerperiode loopt van 1 april tot eind september. De winterperiode begint op 1 oktober en eindigt met de paasvakantie.⁶⁷

Fietsvakanties vinden plaats in de open lucht. De ideale omstandigheden voor een fietsvakantie zijn warm en zonnig weer. Hieruit zou u kunnen afleiden dat fietsvakanties enkel in de zomer aangeboden worden. Dat is zo bij de autocaristen, maar niet bij alle specialisten.

Bij VOS Travel en Belgian Biking loopt het fietsseizoen in Europa van maart tot en met oktober. VOS Travel biedt in oktober nog fietsvakanties naar Frankrijk en Spanje aan. Eigenwijze Reizen biedt ook verschillende alternatieven voor wie na het zomerseizoen toch op fietsvakantie wil. Verschillende fietsvakanties kunnen reizigers tot eind oktober boeken.

U kan kiezen uit vijf winterzonbestemmingen: Thailand, Mexico, Madeira, de Azoren en Marokko. De bestemmingen zijn geschikt voor de maanden november tot en met februari. De reizen kan u in de brochure herkennen aan het winterzonlogo. Eigenwijze Reizen biedt ook fietsvakanties in het najaar aan.

⁶⁷ WES, Reismarkt, vakanties en korte vakanties, 2004, blz. 12.

Figuur 9: Symbool winterzonbestemmingen Eigenwijze Reizen⁶⁸

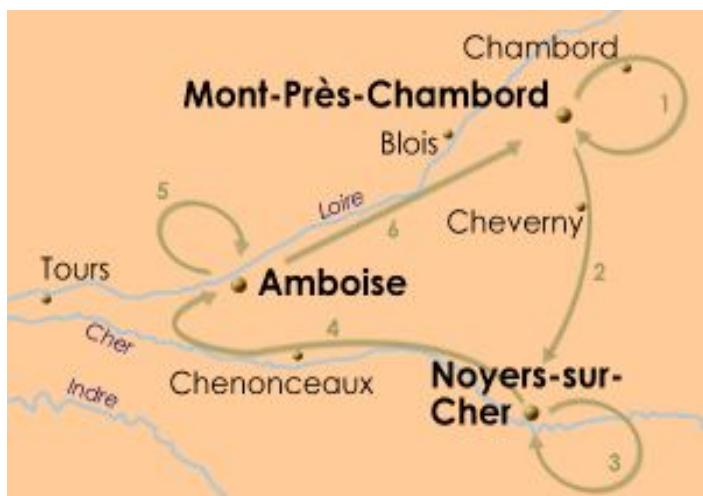
Fly and Bike biedt het hele jaar door fietsreizen aan, maar de reizen vinden vooral in het voor- en najaarplaats. Dat komt omdat het klimaat in de meeste landen die Fly and Bike aanbiedt in de zomer niet echt ideaal is. Het is er vaak te vochtig of het regenseizoen kan reizigers hinderen. In het zomerseizoen biedt mevrouw Michielsen vooral fietsvakanties naar Zuid-Afrika aan.

⁶⁸ Winterzonbestemmingen, Eigenwijze Reizen, 2006, blz. 3.

5 Vergelijking fietsvakantie specialisten

5.1 Fietsvakantie langs de Loire

5.1.1 Route

Figuur 10: Als een kasteelheer aan de Loire⁶⁹

Figuur 11: Loire, Eigenwijze Reizen⁷⁰

⁶⁹ Indre et Loire, Als een kasteelheer aan de Loire, VOS Travel, 2006, blz. 20.

⁷⁰ Loire, Eigenwijze Reizen, 2006, blz. 22.

	VOS Travel	Eigenwijze Reizen
Programma	<i>Als een kasteelheer aan de Loire</i>	<i>Loire</i>
Dag 1	aankomst in Chambord	aankomst in Beaugency
Dag 2	rondrit	Beaugency – Maslives
Dag 3	Chambord – Noyers sur Cher	Maslives - Molineuf
Dag 4	rondrit	rustdag of rondrit kastelen
Dag 5	Noyers sur Cher – Amboise	Molineuf – Chissay-en-Touraine
Dag 6	rondrit	Chissay-en-Touraine naar Tour-en-Sologne of Mont Pres Chambord
Dag 7	Amboise - Chambord	Tour-en-Sologne of Mont Pres Chambord naar Beaugency
Dag 8	vertrek na ontbijt	vertrek na ontbijt

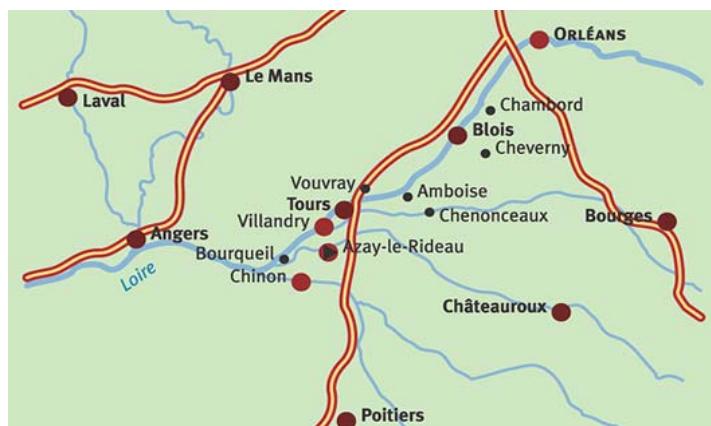
Tabel 24: Programma VOS Travel "Als een kasteelheer aan de Loire"

Soort vakantie	<ul style="list-style-type: none"> • fietsvakantie met verschillende verblijfplaatsen 	<ul style="list-style-type: none"> • fietsvakanties met verschillende verblijfplaatsen
-----------------------	--	---

Aantal hotels	3	5
Duur	8 dagen/7 nachten	8 dagen/7 nachten
Totaal aantal kilometers	257 km	236 km
Moeilijkheidsgraad	• vlak	
Inbegrepen	<ul style="list-style-type: none"> • tweepersoonskamer met douche en toilet • verblijf op basis van halfpension (ontbijt en gastronomisch diner) • bagagetransport • autoberging in overdekte parking • toeristenbelasting • Nederlandstalige routebeschrijving + kaart • roadbookdrager • bijdrage btw en 	<ul style="list-style-type: none"> • verblijf op basis van halfpension • routebeschrijving met kaarten • huurfiets: 21 versnellingen, en slot • btw en bijdrag garantiefonds

	garantiefonds	
Niet-inbegrepen	<ul style="list-style-type: none"> heen- en terugreis 	<ul style="list-style-type: none"> heen- en terugreis
	<ul style="list-style-type: none"> lunch en dranken 	<ul style="list-style-type: none"> persoonlijke uitgaven
	<ul style="list-style-type: none"> huurfiets €60,00 	<ul style="list-style-type: none"> toegangsprijs voor kastelen
	<ul style="list-style-type: none"> verzekeringen 	<ul style="list-style-type: none"> toeristenbelast
		<ul style="list-style-type: none"> huurfiets €70,-
Prijs per persoon	<ul style="list-style-type: none"> €530,00 	<ul style="list-style-type: none"> €525,00
	<ul style="list-style-type: none"> €590,00 (huurfiets inbegrepen) 	<ul style="list-style-type: none"> €595,00 (huurfiets inbegrepen)

Tabel 25: Reisinformatie VOS Travel "Als een kasteelheer aan de Loire"

Figuur 12: De kastelen van de Loire⁷¹

	Belgian Biking
Programma	<i>De kastelen van de Loire</i>

⁷¹ De kastelen van de Loire, Belgian Biking, 2006, blz. 70.

Dag 1	aankomst in Chitenay
Dag 2	fietstocht naar Cheverny
Dag 3	fietstocht naar Chambord
	fietstocht naar Chaumont
Dag 5	transfer per auto naar Azay-le-Rideau met facultatief bezoek aan Chenonceau of fietstocht in het land van Balzac
Dag 6	fietstocht naar Villandry, Langeais en Ussé
Dag 7	fietstocht naar Chinon
Dag 8	vertrek na ontbijt

Tabel 26: Reisinformatie Belgian Biking "De kastelen van de Loire"

Op de kaart van Belgian Biking staat de fietsroute niet aangeduid.. U kan de route niet meevolgen, niet alle steden of dorpen staan op de kaart en u ziet ook niet om welk soort vakantie het gaat. Op de kaarten van VOS Travel en Eigenwijze Reizen is de route wel aangeduid. De kaarten bij VOS Travel en Eigenwijze Reizen bieden hier een voordeel.

Soort vakantie	• fietsvakantie met verschillende verblijfplaatsen
Aantal hotels	2
Duur	8 dagen / 7 nachten
Totaal aantal	275

kilometers	
Moeilijkheidsgraad	graad 1-2
Inbegrepen	<ul style="list-style-type: none"> • verblijf op basis van halfpension (ontbijt en uitgebreid diner) • tweepersoonskamer met bad en wc in twee- en driesterren hotels • routebeschrijving met informatie en kaart • btw en bijdragen garantiefonds
Niet inbegrepen	<ul style="list-style-type: none"> • lunch en dranken • persoonlijke uitgaven • heen- en terugreis • huurfiets met pechverhelping (€72,30) • toeristenbelasting
Prijs per persoon	<ul style="list-style-type: none"> • €586,00 • €658,30 (huurfiets inbegrepen)

Tabel 27: Reisinformatie Eigenwijze Reizen, fietsvakantie langs de Loire

Bij alle drie de specialisten duurt de fietsvakantie langs de Loire acht dagen. Telkens overnachten de reizigers in meerdere hotels. Het aantal kilometers dat fietsers afleggen, is bij de drie specialisten ongeveer gelijk. Uit het schema blijkt dat de fietsvakantie bij Eigenwijze Reizen het kortst is. Bij VOS Travel en Belgian Biking wordt er iedere dag gefietst. Eigenwijze Reizen nam een facultatieve rustdag in hun programma op. Daardoor ligt het aantal kilometers een stuk lager. De reizen bij VOS Travel en Eigenwijze Reizen hebben hetzelfde begin- en eindpunt, bij Belgian Biking verschillen ze.

Alle routes hebben dezelfde moeilijkheidsgraad. VOS Travel vermeldt de moeilijkheidsgraad bij het reliëf. De fietsvakantie langs de Loire kreeg de vermelding “vlak”. Wanneer er bij een vakantie een lastige klim in het programma zit, deelt VOS Travel dat ook mee. Eigenwijze Reizen duidt de moeilijkheidsgraad aan met fietssymbolen. Een symbool betekent dat die route de lichtste fietsvakantie is. De tocht verloopt vrijwel vlak, maar soms is er wel een lichte helling. Het hoogteverschil is hoogstens honderd meter. De dagafstanden zijn meestal niet langer dan 55 km per dag. De zwaarste fietsvakanties krijgen vier fietssymbolen. Belgian Biking deelt de moeilijkheidsgraden in van graad één tot en met graad vier. Graad één betekent dat de fietstocht bijna uitsluitend vlak verloopt. Het is een tocht voor zowel jong als oud, ook voor gezinnen met kinderen.

In de brochures van VOS Travel en Eigenwijze Reizen staat de reisroute aangeduid. Enkel bij Belgian Biking is de route niet weergegeven.

5.1.2 Prijsvergelijking

Op het eerste gezicht lijkt de prijs zonder huurfiets bij Belgian Biking een stuk hoger dan de vakanties bij VOS Travel en Eigenwijze Reizen. Hierbij moet je rekening houden met wat in de prijs is inbegrepen. Eigenwijze Reizen vermeldt dat de huurfiets in de prijs is inbegrepen. Maar de prijs wordt twee keer weergegeven, namelijk eens met huurfiets en eens zonder. Als u de prijs met en zonder huurfiets vergelijkt, dan stelt u vast dat de fietsvakantie bij Belgian Biking een stuk duurder is dan bij de andere twee specialisten. Alle drie de fietsvakanties zijn berekend op basis van halfpension. Telkens is het bagagetransport, de btw, de bijdragen voor het garantiefonds en het roadbook inbegrepen. Een belangrijk verschil is de toeristenbelasting. Die is enkel bij VOS Travel in de totale som inbegrepen. De toeristenbelasting bij Eigenwijze Reizen en Belgian Biking moeten de toeristen ter plaatse betalen. Die belasting berekenen ze meestal per persoon en per dag. De gemiddelde persoonbelasting bedraagt 10 euro. Wanneer u bijvoorbeeld samen met uw partner een achtdaagse fietsvakantie maakt en de persoonsbelasting is niet inbegrepen, moet u er rekening mee houden dat de kostprijs met 140 euro kan stijgen.

Hierdoor zal de prijs bij Belgian Biking en Eigenwijze Reizen nog meer stijgen in vergelijking met de prijs bij VOS Travel. Naast de inbegrepen toeristenbelasting biedt VOS Travel nog een aantal extra's. In de prijs is ook de autoberging op een overdekte parking en een roadbookdrager inbegrepen.

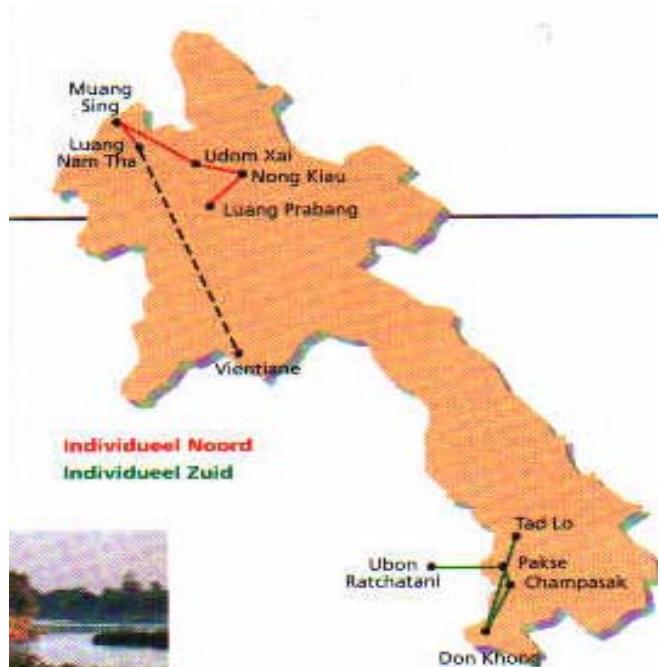
Op basis van de voordelen en vooral de prijs die VOS Travel aanbiedt, gaat mijn voorkeur uit naar de fietsvakantie "Als een kasteelheer aan de Loire". Hierbij speelt ook het aantal hotels een belangrijke rol. Bij het programma van Eigenwijze Reizen overnachten de reizigers in vijf verschillende hotels. Volgens mij is vijf hotels net iets te veel. Bijna elke dag overnachten de fietsers in een ander hotel en dat is vermoeiend. Telkens opnieuw moeten de reizigers hun koffers in- en uitladen. Er is niet echt de tijd om voldoende te rusten of om ter plaatse de omgeving te verkennen.

De fietsvakanties bij Belgian Biking en Eigenwijze Reizen zijn in het algemeen iets duurder dan de vakanties bij VOS Travel. Dat heeft verschillende oorzaken. Alle specialisten willen zoveel mogelijk winst maken. De kosten die Belgian Biking en Eigenwijze Reizen moeten terugwinnen, zijn groter dan die bij VOS Travel. Dat leidde ik onder andere af uit de brochures. Daardoor ligt de gemiddelde prijs van hun reizen iets hoger. De brochures bij Belgian Biking en Eigenwijze Reizen zijn beide in A4-formaat. De brochures zijn ook een stuk uitgebreider dan die bij VOS Travel. De bestemmingen van VOS Travel kun je raadplegen in hun handige brochure in A5-formaat. Door de grootte,

de dikte en het soort papier liggen de kosten bij Belgian Biking en Eigenwijze Reizen een stuk hoger. Eigenwijze Reizen en Belgian Biking hebben beiden twee kantoren die ze moeten onderhouden en personeel dat betaald moet worden. VOS Travel heeft enkel een kantoor in Roeselare. De deelname aan beurzen zorgt er ook voor dat de kosten stijgen. Eigenwijze Reizen en Belgian Biking zijn op meer beurzen aanwezig dan VOS Travel.

5.2 Fietsvakantie Laos

5.2.1 Route

Figuur 13: Individuele fietsvakantie Laos⁷²

⁷² Individuele reis Noord-Laos, Fly and Bike, 2006, blz. 14.

Figuur 14: Fietsvakanties Laos "Over de Koningsweg"⁷³

	Fly and Bike	Eigenwijze Reizen
Programma	<i>Fietsvakantie Noord-Laos</i>	<i>Over de koningsweg</i>
Dag 1	bezoek Vientiane	vlucht via Bangkok naar Luang Prabang
Dag 2	binnenlandse vlucht Luang Nam Tha Fietstocht in de omgeving	aankomst Luang Prabang
Dag 3	daguitstap naar Muang Sing	30 km rondrit
Dag 4	fietstocht naar Ban Na Lae overnachting Ban Kon Than	35 of 60 km rondrit
Dag 5	boottocht naar Luang Nam Tha	transfer naar Kiu Kacham, 88 of 48 km naar Kasi

⁷³ Over de Koningsweg Laos, Eigenwijze Reizen, 2006, blz. 75.

Dag 6	fietstocht naar Udom Xai	59 km naar Vang Vieng
Dag 7	Udom Xai - Muang Khua	25 of 40 km naar Tha Heua, boottocht Nam Ngum
Dag 8	Muang Khua - Nong Kiau	transfer en 58 km naar Lao Pako
Dag 9	Nong Kiau - Luang Prabang	55 km naar Vientiane
Dag 10	fietstocht rond Luang Prabang	15 km rondrit Vientiane
Dag 11	vertrek na ontbijt	transfer naar Udonthani en vlucht naar Bangkok
Dag 12		thuiskomst

Tabel 28: Programma Fly and Bike, individuele reis Noord-Laos

Soort vakantie	individuele fietsvakantie met verschillende verblijfplaatsen	individuele fietsvakantie met verschillende verblijfplaatsen
Aantal hotels	8	6
Reisduur	11 dagen/10 nachten	12 dagen/9 nachten
Totaal aantal kilometers per fiets	600	405

Moeilijkheidsgraad	<ul style="list-style-type: none"> • vele hellingen en langere dagafstanden • weinig vlakke stukken • lange en regelmatige beklimmingen 	 EN
Inbegrepen	<ul style="list-style-type: none"> • transfers naar de luchthaven 	<ul style="list-style-type: none"> • hotels op basis van kamer en ontbijt
	<ul style="list-style-type: none"> • hotels op basis van kamer en ontbijt 	<ul style="list-style-type: none"> • vijf diners
	<ul style="list-style-type: none"> • middag- en avondmalen 	<ul style="list-style-type: none"> • retourvlucht naar Bangkok
	<ul style="list-style-type: none"> • binnenlandse vlucht 	<ul style="list-style-type: none"> • vlucht Bangkok - Luang
	<ul style="list-style-type: none"> • Engelstalige fietsgids 	<ul style="list-style-type: none"> • bagagevervoer
	<ul style="list-style-type: none"> • huurfiets met technische assistentie 	<ul style="list-style-type: none"> • transfer van Vientiane naar Udonthani
	<ul style="list-style-type: none"> • volgwagen 	<ul style="list-style-type: none"> • huurfiets (mountainbike en gewone fiets)

	<ul style="list-style-type: none"> • bagagevervoer 	<ul style="list-style-type: none"> • btw en bijdrage garantiefonds
	<ul style="list-style-type: none"> • alle toegangsprijzen 	
	<ul style="list-style-type: none"> • snacks en water tijdens het fietsen 	
	<ul style="list-style-type: none"> • hoteltaksen 	
	<ul style="list-style-type: none"> • btw 	
	<ul style="list-style-type: none"> • garantiefonds 	
Niet-inbegrepen	<ul style="list-style-type: none"> • heen- en terugvlucht 	<ul style="list-style-type: none"> • luchthavenbelasting
	<ul style="list-style-type: none"> • persoonlijke uitgaven 	<ul style="list-style-type: none"> • heen- en terugvlucht
	<ul style="list-style-type: none"> • extra uitstappen 	<ul style="list-style-type: none"> • overige maaltijden
	<ul style="list-style-type: none"> • fooien 	<ul style="list-style-type: none"> • visum Laos
	<ul style="list-style-type: none"> • visum Laos 	<ul style="list-style-type: none"> • toeslag binnenlandse vlucht bij meer dan 18 kg. Bagage (€1,80 per kilo)
	<ul style="list-style-type: none"> • annulatie- en reisverzekerin 	<ul style="list-style-type: none"> • persoonlijke uitgaven

	g	
		• annulatie- en reisverzekering
		• toegangsprijzen
Prijs per persoon	. €1175,00	. €1525,00
		. €1620,00 (huurfiets inbegrepen)

Tabel 29: Reisinformatie Fly and Bike, individuele reis Noord-Laos

Eigenwijze Reizen en Fly and Bike organiseren beiden fietsvakanties buiten Europa. De fietsvakantie in Laos duurt bij Fly and Bike elf dagen en tien nachten. Wat opvalt, is dat de reis bij Eigenwijze Reizen twaalf dagen en slechts negen nachten telt. Dat komt doordat de vlucht plaatsvindt in de loop van de eerste dag en de reizigers in de loop van de tweede dag ter plaatse aankomen. De elfde dag begint de terugreis. De reizigers komen de twaalfde dag terug aan in België. De eerste en de laatste nachten brengen ze door op het vliegtuig.

Bij Fly and Bike begint het programma vanaf de eerste dag, bij Eigenwijze Reizen is dat vanaf de tweede dag.

5.2.2 Prijsvergelijking

De fietsvakantie naar Laos bij Eigenwijze Reizen is duurder dan de reis bij Fly and Bike. Dat kan je ondermeer verklaren doordat de reis bij Eigenwijze Reizen een dag langer duurt. Wanneer u het programma bekijkt dan ziet u dat de uitstappen en fietstochten bij beide specialisten tien dagen duren. Bij Eigenwijze Reizen zijn er twee dagen voor de heen- en terugreis inbegrepen.

Beide reizen zijn op basis van kamer en ontbijt. Bij Fly and Bike zijn de middag- en avondmalen in de prijs inbegrepen. Bij Eigenwijze Reizen zijn dat enkel vijf avondmalen. In de prijs van de twee vakanties zit een binnenlandse vlucht.

Fly and Bike geeft de reizigers een fietsgids mee. Een nadeel is misschien dat het een Engelstalige gids is. Eigenwijze Reizen geeft geen fietsgids, maar ter plaatse staat een Nederlands sprekende agent ter beschikking van de reizigers.

Beide specialisten regelen het bagagevervoer. Het totaal aantal kilometers dat reizigers met de fiets kunnen afleggen ligt bij Fly and Bike een stuk hoger dan bij Eigenwijze Reizen. Maar als iemand de tochten te vermoeiend vindt, kan hij of zij steeds in de volgwagen meerijken. Dat is niet het geval bij Eigenwijze Reizen. Tijdens de fietstochten krijgen de reizigers geregeld snacks en water.

Er is een verschil in de huurfietsen. Bij Fly and Bike is het niet mogelijk om eigen fietsen mee te nemen. Het fietsverhuur is in de prijs inbegrepen. Fly and Bike

werkt ter plaatse samen met fietsverhuurcentra. De huurfietsen van Trek zijn maximum twee jaar oud. Bij de huurfietsen is ook technische assistentie voorzien. De huurfietsen bij Eigenwijze Reizen zijn mountainbikes, maar bepaalde trajecten worden met gewone fietsen afgelegd. Een groot nadeel hierbij is dat de fietsen niet over versnellingen beschikken.

Bij Fly and Bike zijn alle toegangsprijzen in de kostprijs inbegrepen. Wanneer u bij Eigenwijze Reizen iets wil bezoeken moet u dat telkens ter plaatse betalen. U moet er ook rekening mee houden dat het visum niet in de prijs inbegrepen is.

Ik kies voor de fietsvakanties met Fly and Bike. De prijs is lager dan bij Eigenwijze Reizen maar beide programma's duren even lang. De fietstochten zijn redelijk lang, maar de reizigers kunnen reizigers ook volgen met de wagen. Fly and Bike biedt volgens mij meer voordelen van Eigenwijze Reizen. In de prijs zijn onder andere de middagmalen, toegangsgelden, de huurfiets en assistentie, transfer naar de luchthavens, de snacks en het water inbegrepen.

5.3 Het roadbook

Bij alle specialisten krijg je, bij het boeken van een fietsvakantie, een roadbook. Het roadbook leidt de reiziger via een duidelijk uitgestippelde weg naar de overnachtingsplaatsen.

5.3.1 Roadbook VOS Travel

Bij VOS Travel ontvang je een roadbook en een kaart wanneer je een fietsvakantie boekt. In het roadbook staat informatie over de heenreis, de hotels en een gedetailleerde beschrijving van de fietstochten. VOS Travel vermeldt ook de toeristisch informatie, historiek en geografie van de regio, openingsuren van bezienswaardigheden, horecazaken en andere nuttige tips.

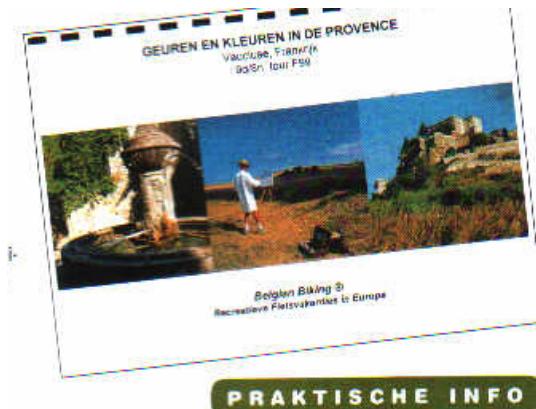
Het roadbook bij VOS Travel is in een handig A5-pocket formaat. Het vermeldt de afstanden per kilometer in detail. Hierdoor is een kilometerteller een aanrader, maar zeker geen vereiste. VOS Travel biedt de reizigers ook nog een geschenk. Om het fietscomfort te verhogen, voegen ze bij elke boeking een gratis roadbookdrager. Die kan je met de bijhorende velcrostrips gemakkelijk op een fietsstuur bevestigen. Het bevestigingssysteem beschermt ook het roadbook en de kaart tegen regen en wind.

023,400	zijn we opnieuw langs de weg nr. N247. We slaan hier rechtsaf richting "Het Schouw 5" en "Amsterdam 7".
HET SCHOUW	
025,500	Opgepast: Links (groot bord van de Rondom Watergang route). Niet rechtdoor richting van het bordje "Als het pont niet vaart".
027,000	Rechts op het fietspad langs de N235
027,300	We rijden over de Broekervaart
027,600	Links. Drukte N235 oversteken en we komen aan de veerboot. We laten ons overzetten naar de andere kant van het kanaal en slaan daar linksaf richting "Amsterdam 3".
030,200	We rijden onder de autostrade en 50 meter verder rechtdoor. We blijven langs het kanaal.
031,000	We rijden onder de autoweg.
031,300	Molen
031,700	Rechts
031,800	Opgepast: De Rondom Watergangroute gaat hier rechtdoor, maar we gaan eerst naar het centrum van Amsterdam. Na het bezoek aan Amsterdam komen we naar dit punt terug. <u>Wie dus Amsterdam niet wenst te bezoeken gaat hier gewoon rechtdoor.</u> Links richting "Centrum" en "Station"
034,300	We komen aan de veerboot die ons naar het centrum van Amsterdam brengt.

Figuur 15: Roadbook VOS Travel⁷⁴

5.3.2 Roadbook Belgian Biking

Belgian Biking heeft ook eigen roadbooks. Het roadbook is in een handig formaat en voorzien van een plastic hoes. Naast de gedetailleerde routebeschrijving bevat het roadbook verschillende bijkomende gegevens, zoals historische en toeristische informatie. Elke reiziger krijgt er gratis een Nederlandstalige routebeschrijving bovenop.

Figuur 16: Roadbook Belgian Biking

5.3.3 Roadbook Eigenwijze Reizen

Bij Eigenwijze Reizen ontvang je naast een uitgebreide routebeschrijving voor elke dag kleurenkopieën van een gedetailleerde kaart met aangeduide routes. Zo kan je de routes inkorten of verlengen. De routebeschrijving geeft ook beknopte toeristische informatie.

Jammer genoeg kreeg ik bij Eigenwijze Reizen geen voorbeeld van een roadbook te zien. Ik ben vijf maal

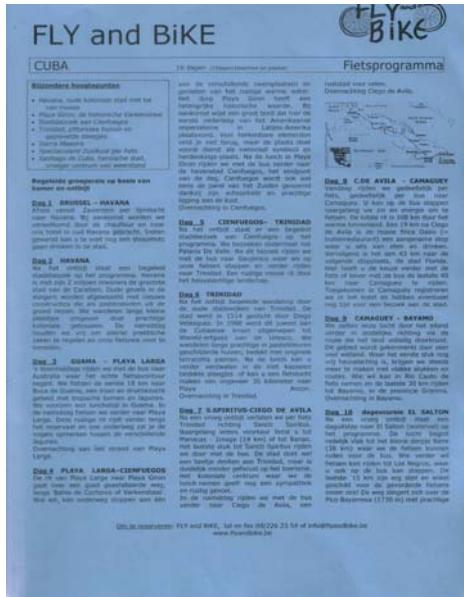
⁷⁴ Toeren tussen de natuur, Roadbook Noord-Holland, VOS Travel, blz. 7.

langsgeweest in hun kantoor in Leuven. Telkens kreeg ik te horen dat ik de roadbooks niet kon inkijken en dat ze zich niet in hun kantoren bevonden. De verantwoordelijken in het kantoor in Nederland wilden mij ook niet verder helpen. Ik vond het jammer dat ze zo weinig moeite deden en mij bij geen enkel onderdeel verder wilden helpen.

Aangezien ik studente Toerisme en Recreactiemanagement ben, had ik in ieder geval wat meer hulp van hen verwacht. Ik begrijp dat Eigenwijze Reizen bepaalde documenten en gegevens als vertrouwelijk beschouwen, maar ook gewone informatie en uitleg over hun werkwijze kreeg ik niet.

5.3.4 Roadbook Fly and Bike

Een roadbook bij Fly and Bike is heel beknopt. Wanneer ik de roadbooks van VOS Travel, Belgian Biking, Eigenwijze Reizen en Fly and Bike vergelijk, besteedt Fly and Bike volgens mij het minste aandacht aan de roadbooks. Fly and Bike besteedt niet minder aandacht aan de inhoud, maar vooral aan de opmaak van een roadbook. Het is enkel een pagina. Er is geen bescherming voorzien. De reizigers moeten zelf voor een plastichoes zorgen, zodat ze het roadbook tijdens de hele reis kunnen gebruiken. Je vindt telkens de routebeschrijving, een kaart, de hoogtepunten van de reis, algemene informatie over het land en andere praktische tips.

Figuur 17: Roadbook Fly and Bike⁷⁵

5.3.5 Besluit

Mijn voorkeur gaat uit naar de roadbooks van VOS Travel en Belgian Biking.

Volgens mij zijn de roadbooks van VOS Travel en Belgian Biking gelijkwaardig. Beide roadbooks bevatten een uitgebreide routebeschrijving. De roadbooks zijn in A5-formaat en zijn handig tijdens het fietsen. Ze zijn ook beide voorzien van een plastic hoes, zo kan u ze ook gemakkelijk gebruiken tijdens slecht weer. In de roadbooks vindt u er naast de routebeschrijving historische en toeristische informatie in terug.

VOS Travel werkte de routes iets meer uit. U krijgt er ook informatie over de heenreis, de verschillende hotels, de horecazaken en de openingsuren van de bezienswaardigheden.

Beide specialisten bieden hun klanten nog iets extra. Bij Belgian Biking krijgt u een aparte meer uitgebreide

⁷⁵ Fietsprogramma Cuba, FLY and BiKE, 2005, blz. 1.

versie van de routebeschrijving. Bij VOS Travel krijgt een velchrostrips en een roadbookdrager. Eigenwijze Reizen geeft hun klanten kleurenkopies van gedetailleerde kaarten.

De roadbooks van Fly and Bike vind ik het minst geschikt. Ze kunnen niet gemakkelijk meegenomen worden op de fiets en zijn niet voorzien van bescherming.

Aangezien ik geen voorbeeld te zien kreeg bij Eigenwijze Reizen is het voor mij moeilijk om hun roadbook te beoordelen.

6 Vergelijking autocaristen Friesland

6.1 Programma

De Meibloem Fietsvakantie Friesland	
Programma	
Dag 1	Met de autocar via Harlingen naar Franeker
Dag 2	Met de autocar naar Sloten Fietstocht langs Stavoren, Hindeloopen en Allingwier
Dag 3	Fietstocht langs Leeuwarden, Dokkum en De Wadden
Dag 4	Fietstocht langs de Zwette. Via een aantal kleine dorpen en meren naar Sneek

Tabel 30: Programma fietsvakantie Friesland bij De Meibloem⁷⁶

Reisduur	4 dagen/3 nachten
Aantal hotels	1
Aantal sterren hotel	3
Aantal sterren autocar	3
Totaal aantal kilometers fietstochten	235 km
Gemiddelde afstand per dag	58 km
Eigen fiets of huurfiets	eigen fiets fietsvervoer in de aanhangwagen
Moeilijkheidsgraad	type 1: vlak
Nachritten	nee
Formule	halfpension

⁷⁶ www.demeibloem.be

Prijs per persoon	€328,00 op basis van tweepersoonkamer
Periodes	zaterdag 12 augustus tot en met dinsdag 15 augustus

Tabel 31: Reisinformatie fietsvakantie Friesland bij De Meibloem

De Zigeuner	
Fietsvakantie Friesland	
Programma	
Dag 1	Autocar Diepenbeek – Dokkum Overnachting Leeuwarden
Dag 2	Vanuit Leeuwarden naar Franeker en Harlingen Overnachting in hotel Galamadammen
Dag 3	Vanuit hotel met autocar naar Harlingen. Fietstocht langs Bolsward, Sneek en IJlst. Overnachting in hotel Galamadammen
Dag 4	Fietstocht naar Workum, Hindeloopen, Stavoren en Sloten

Tabel 32: Programma fietsvakantie Friesland bij De Zigeuner

Reisduur	4 dagen/3 nachten
Aantal hotels	2
Aantal sterren hotel	2
Aantal sterren autocar	4
Totaal aantal kilometers	180

fietstochten	
Gemiddelde afstand per dag	45
Eigen fiets of huurfiets	eigen fiets fietsvervoer in de aanhangwagen
Moeilijkheidsgraad	vlak
Nachtritten	nee
Formule	halfpension
Prijs per persoon	€315,00 op basis van tweepersoonskamer
Periodes	maandag 5 juni tot en met donderdag 8 juni maandag 10 juli tot en met donderdag 13 juli maandag 7 augustus tot en met donderdag 10 augustus

Tabel 33: Reisinformatie fietsvakantie Friesland bij De Zigeuner

6.2 Prijsvergelijking

De Meibloem en de Zigeuner bieden allebei een fietsvakantie in Friesland aan. De vakanties duren telkens vier dagen en drie nachten. Reizigers moeten hun eigen fiets meebrengen. Er is geen huurfiets in de prijs inbegrepen. Beide autocaristen hebben een fietsaanhangwagen. Ze vervoeren de fietsen op een professionele manier. De Zigeuner zorgt ook voor het bagagevervoer naar de verschillende hotels. Luxueuze autocars brengen de gasten ter plaatse. Bij De Meibloem

is dat een driesterrenautocar. De autocar bij De Zigeuner heeft vier sterren.

Wie bij De Zigeuner de fietsvakantie boekt overnacht in een driesterrenhotel. Bij de fietsvakantie van De Meibloem overnachten de reizigers in twee hotels, telkens op basis van halfpension. Beide hotels hebben twee sterren. De fietsroutes in Friesland zijn vlak. Wie aan een fietsvakantie wil deelnemen hoeft niet over een uitstekende conditie te beschikken.

Beide autocaristen doen geen nachtritten. Ze vertrekken 's morgens vroeg en komen rond de middag op hun bestemming aan. Volgens mij is dat een voordeel. De reizigers hoeven de nacht niet op de autocar door te brengen en komen uitgerust op hun bestemming aan. Wie de nacht doorbracht op een autocar is vaak minder uitgerust.

De fietsvakantie in Friesland kost bij De Meibloem € 328,00. Voor de reis bij De Zigeuner betaal je €315,00. Die is iets goedkoper. Het prijsverschil is volgens mij te verklaren door de keuze van de hotels. Bij De Meibloem zijn dat drie nachten in een driesterrenhotel. De Zigeuner maakt gebruik van tweesterrenhotels. Het aantal sterren bij de autocars draagt ook bij tot de kostprijs.

Mijn voorkeur gaat uit naar de fietsvakantie bij De Zigeuner. Hiervoor baseer ik me vooral op de prijs, wat inbegrepen is en het totaal aantal kilometer fietstochten. Het gemiddelde aantal kilometers per fietstocht is 45 km. Bij De Zigeuner ligt de gemiddelde afstand per

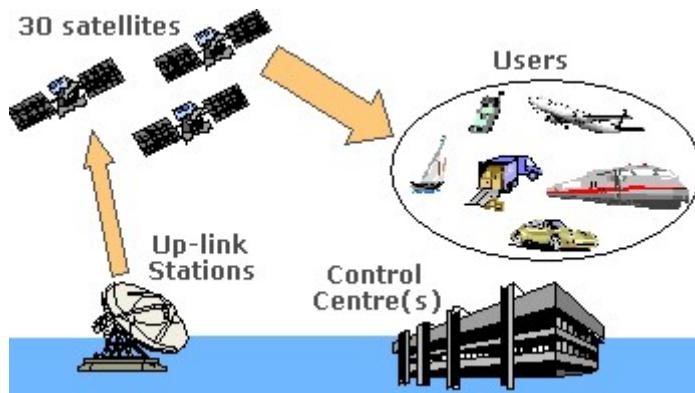
route 10 km hoger. De langste fietstocht bij De Zigeuner is 65 km. Bij De Meibloem is dat een tocht van 80 km. Volgens mij is dat een grote afstand voor heel wat recreatieve fietsers, vooral wanneer de weersomstandigheden niet ideaal zijn.

7 Fietsen met gps⁷⁷

7.1 Ontstaan gps

Het gps-systeem is oorspronkelijk ontworpen voor de lucht- en scheepvaart. De Verenigde Staten lanceerden tussen 1960 en 1968, 23 navigatiesatellieten als steun voor hun onderzeesboten. Daaruit ontstond dan de gps.

Om overal op aarde posities te kunnen bepalen, zijn er 24 satellieten in verschillende, vaste banen rond de aarde gebracht. Elke satelliet zendt signalen uit. Gps-ontvangers kunnen deze signalen ontcijferen. Als een ontvanger het signaal van minstens drie satellieten kan ontvangen, kan hij berekenen waar iemand zich bevindt. Als een gps-ontvanger het signaal van vier satellieten ontvangt, kan de positie nauwkeurig berekend worden. De nieuwste toestellen kunnen tot twaalf signalen tegelijk ontvangen.⁷⁸

Figuur 18: Werkwijze gps

De Europese Unie wil niet afhankelijk zijn van de Verenigde Staten en daarom ontwikkelden ze samen met de ESA⁷⁹ Galileo.⁸⁰ Galileo is de Europese tegenhanger van het Amerikaanse en het Russische gps-systeem. Het systeem is nog niet operatief, want Galileo zal pas over een drietal jaar in werking treden.

Galileo zal werken via dertig satellieten en een aantal grondstations, die de werking van de andere satellieten controleren en sturen.⁸¹ Galileo biedt het voordeel dat de gebruikers in principe overal dezelfde apparaten zullen kunnen gebruiken.

Het toestel was vroeger enkel in dure wagens te zien, maar nu zijn mobiele toestellen beschikbaar tegen betaalbare prijzen en voor een breder publiek.

⁷⁷ Global Positioning System.

⁷⁸ Gps, speeltje of noodzaak?, Kreo, 2005, nr. 5, mei, blz. 78-81.

⁷⁹ European Space Agency.

⁸⁰ <http://motor.blogo.nl/blogo.asp?comments/167/8111>

⁸¹ http://europa.eu.int/comm/dgs/energy_transport/galileo/index_en.htm

7.2 Routes via gps

Voor de fietser is de gps het ideale instrument om rond te rijden in een onbekende omgeving zonder de weg te verliezen of om geprogrammeerde routes te kiezen. Je kan een fietstocht ondernemen zonder op de kaart te kijken of op een wegwijzer te letten. Verschillende routes zijn beschikbaar op internet.

De routes kan je gemakkelijk downloaden via het internet. Wie over een gps-toestel beschikt, kan zelf routes uitstippelen. Je hoeft enkel je toestel bij iedere afslag je positie laten bepalen. De gps slaat de gegevens op. Dat bestand laad je in je computer, zo kan je de route via het internet voor anderen beschikbaar stellen.⁸²

Het aanbod van gps-toestellen voor wandelaars en fietsers is niet groot. In België zijn er twee belangrijke merken: Garmin en Magellan. Garmin is de marktleider.⁸³ De Garmin-gps begeleidt ook de wielerklassiekers zoals onder andere De Ronde van Vlaanderen en Parijs–Roubaix. Regelmäßig verschijnt tijdens de uitzendingen op de televisie het Garminlogo op het scherm.

Ik heb op internet verschillende routes gevonden die je kan downloaden. De routes zijn geschikt voor de Garmin gps.⁸⁴

Land	Aantal fietsroutes voor de Garmin-gps
België	
Limburg	50
Luik	2
West-Vlaanderen	2
Oost-Vlaanderen	1
Vlaams-Brabant	15
Antwerpen	5

⁸² <http://www.natuurlijk.nl/fietsen/gps.htm>

⁸³ <http://www.garmin.be>

⁸⁴ <http://www.gpsbiketracks.be>

Duitsland	2
Nederland	6
Frankrijk	6
Spanje	6
Oostenrijk	6
Griekenland (Kos)	2
Denemarken	6

Tabel 34: Aantal fietsroutes voor de Garmin-gps

Uit het schema blijkt dat er buiten Europa nog geen fietsroutes voor de Garmin-gps uitgewerkt zijn. Binnen Europa beschikt België over het grootste aantal gps-fietsroutes met de Garmin-gps. Nederland, Frankrijk, Spanje, Oostenrijk en Denemarken volgen op de tweede plaats met een zestal routes. Bij België, Nederland, Frankrijk, Duitsland, Spanje, Griekenland en Denemarken is de gemiddelde afstand van de routes 50 km. Deze routes zijn dus geschikt voor het dagtoerisme, maar niet voor een fietsvakantie. Wie in Oostenrijk met gps langs de Donau wil fietsen, vindt bij Garmin een zesdaagse route. De site is voorzien van voldoende informatie. Bij elke route vind je een kaart waarop je de route kan volgen, de gps-route die je kan downloaden, het totaal aantal kilometers, een kaart waarop je de hoogteverschillen ziet en enkele foto's.

Wereldwijd zijn er meer dan 500 gps-fietsroutes⁸⁵. Slechts enkele van die routes kan je downloaden via het internet. Het aantal gps-routes dat beschikbaar is op het internet zal volgens mij in de toekomst zeker nog toenemen. Op verschillende sites van onder andere fietsverenigingen zijn er forums opgericht. Op die forums kunnen reizigers hun eigen samengestelde gps-

⁸⁵ <http://fietsen.web-log.nl/categorie/14284>

routes plaatsen, zodat anderen die ook kunnen gebruiken.

De Nederlandse website Fietsen 123 meldde dat er in België momenteel 406 fietsroutes via gps beschikbaar zijn. Nederland beschikt over 566 gps-fietsroutes. Naast de Benelux vind je wereldwijd nog 58 gps-fietsroutes .

In het onderstaande schema kan u het aantal gps-fietsroutes per land zien. Fietsers kunnen de routes met verschillende gps-toestellen uitvoeren.

Landen	Aantal gps-fietsroutes
Frankrijk	30
Duitsland	12
Italië	3
Oostenrijk	6
Spanje	5
Zweden	1
Denemarken	7
Griekenland	2

Tabel 35: Aantal gps-fietsroutes per land⁸⁶

Naast België, Nederland en Luxemburg zijn er zeven Europese landen die over gps-fietsroutes beschikken. Uit het schema blijkt dat Frankrijk het grootste aantal gps-routes heeft. Duitsland komt op de tweede plaats, gevolgd door Denemarken. De gps-fietsroutes zijn vooral terug te vinden in de landen die rond de Alpen liggen. Het gaat om Frankrijk, Duitsland, Oostenrijk, en Italië. In het zuiden van Europa kunnen gps-tochten gemaakt worden in Spanje en Griekenland. In het

86

http://www.gpscenter.be/html/gps_op_de_fiets.html

noorden vind je gps-fietsroutes in Denemarken en Zweden.

Wat opvalt, is dat er buiten Europa nog geen gps-fietsroutes beschikbaar zijn. Dat komt volgens mij doordat het aantal fietsroutes en het aanbod van fietsvakanties buiten Europa beperkter is dan het aanbod in Europa. Wanneer de gps-routes meer ingeburgerd raken, zal volgens mij fietsen met gps ook buiten Europa een opmars kennen.

Verder denk ik dat je met het aantal gps-fietsroutes kritisch moet omgaan. Er komen nog regelmatig nieuwe gps-fietsroutes bij en ook van bestaande fietsroutes worden gps-routes gemaakt.

7.3 Toepassing touroperators

Het gebruik van gps-toestellen bij fietsvakanties staat nog in zijn kinderschoenen. Bij de specialisten in fietsvakanties is er slechts een touroperator die fiets- en wandelvakanties met gps aanbiedt, namelijk Eigenwijze Reizen. De gps-tochten zijn een vernieuwing in het aanbod van 2006. Omdat 2006 het eerste jaar is dat Eigenwijze Reizen met gps werkt, is het nog niet mogelijk een evolutie of vergelijking te maken.

Eigenwijze Reizen biedt twee fiets- of wandelvakanties met gps aan. Het gaat om een vijfdaagse fiets- of wandelvakantie in het Nederlandse Eibergen en een vakantie in de Belgische Ardennen, in Marcourt-en-Ardennes. Een gps gebruiken tijdens een van deze

vakanties is optioneel, want de vakanties kunnen ook doorgebracht worden op de “klassieke” manier.

In hun brochure worden routes die via gps beschikbaar zijn, aangeduid met een symbool. Wanneer een reiziger een route boekt, kan hij de route per e-mail toegestuurd krijgen. Wie niet over een gps-toestel beschikt, kan bij Eigenwijze Reizen een toestel huren voor €20. Na de reis moet de reiziger de gps terugsturen.

Ik ben verschillende keren bij Eigenwijze Reizen langsgeweest om extra uitleg te verkrijgen bij hun werkwijze. Door hun drukke programma hadden ze weinig tijd en ben ik jammer genoeg niets te weten gekomen.

Volgens mij zal er in de nabije toekomst geen grote toename zijn van fietsvakanties met gps. De productmanagers van VOS Travel en Belgian Biking vertelden mij dat volgens hen fietsen met gps weinig charme heeft, storend kan zijn en de vrijheid van de reizigers beperkt. Als een gps defect is, is er meestal geen alternatief voor handen. Het gebruik van een gps is niet altijd eenvoudig en niet iedereen kan ermee werken. Vooral de groeiende markt senioren kan het moeilijk krijgen met de nieuwe technologieën die bedrijven op de markt introduceren.

Mevrouw Michielsen van Fly and Bike vertelde mij dat ze gps-fietsvakanties buiten Europa niet onmiddellijk ziet zitten, want volgens haar is er hiervoor momenteel niet echt een markt. Mevrouw Michielsen organiseert fietsvakanties voor Fly and Bike.

Figuur 19: Gps op de fiets

7.4 Voor- en nadelen gps

gps	
Voordelen	Nadelen
• geprogrammeerde routes	• duur
• geen kaart nodig	• weinig charme
• verschillende routes beschikbaar op internet	• gebruik vereist kennis
	• weinig gebruiksvriendelijk
	• moeilijke bediening tijdens het fietsen
	• beperkt vrijheid
	• storend
	• teveel op gps vertrouwen
	• risico fout toestel of batterijen
	• werkt niet in alle omstandigheden (hoge gebouwen, bergwanden, zware sneeuwval → onvoldoende ontvangst signalen)
	• niet voor alle toestellen is een fietshouder beschikbaar

Hieruit blijkt dat een gps een aantal voordelen biedt, maar de voordelen kunnen volgens mij niet op tegen de nadelen.

Eind oktober 2005 bracht ik een bezoek aan de beurs Expo Vélo op de Heizel in Brussel. Een stand op de beurs was gewijd aan de gps-toestellen van Garmin. Een vertegenwoordiger legde mij uit en demonstreerde hoe een gps-toestel voor fietsers werkt. Hierbij ondervond ik dat het gebruik van sommige toestellen niet eenvoudig is en dat er enige ervaring vereist is.

Verscheidene bezoekers van de beurs hadden interesse in de Garmin en enkelen waren ook verwonderd dat er gps-toestellen voor fietsers op de markt waren.

Ik denk dat het gebruik van gps-toestellen voor wandelaars en fietsers in de toekomst zal toenemen van zodra de gps iets meer ingeburgerd is. Zoals ik al vermeldde, zijn er verschillende mobiele toestellen beschikbaar tegen betaalbare prijzen, maar toch blijft de gemiddelde prijs van een gps hoog. In de toekomst zal de prijs waarschijnlijk dalen en zullen meer mensen zich een gps aanschaffen.

8 Fietsverhuurcentra

8.1 Algemeen

Het fietstoeisme is de laatste jaren enorm populair. Dat bleek onder andere door de gestegen verkoop van fietsroutebrochures en fietsvakanties. Dat ondervond ik ondermeer tijdens mijn stage bij Westtoer. Regelmatig stond ik aan de balie en hielp ik bij de verkoop van fietsroutekaarten en -brochures. Op de Vlaamse markt is het aanbod van buitenlandse fietsvakanties ook gestegen.

Fietsen kent bij de toeristen steeds meer succes. Wie geen eigen fiets bezit of geen zin heeft om zijn of haar fiets mee te nemen of niet over de juiste vervoersmogelijkheden beschikt, kan in verschillende landen terecht bij fietsverhuurders.

De fietsverhuur zit duidelijk in de lift. De huurders van fietsen zijn meestal geen mensen van de streek zelf.

8.2 Fietsverhuur in de praktijk

Om een duidelijk beeld te krijgen van de fietsverhuur heb ik een fietsverhuurcentrum in het Nederlandse Bladel bezocht. Het fiets- en tandemverhuurbedrijf Van der Mierden bestaat ruim vijftien jaar. Het bedrijf is gespecialiseerd in de verhuur van fietsen en tandems. Ze leveren overal in Nederland fietsen. Het is ook mogelijk om vanuit het verhuurcentrum een fietstocht te starten.

De eigenares, mevrouw Arianne Van der Mierden, ontving me. Ze vertelde me kort hoe het bedrijf ontstaan is en hoe ze precies te werk gaat. Mevrouw Van der

Mierden gaf mij ook cijfermateriaal mee. Daaruit kon ik afleiden of de fietsverhuur een succes is.

Doordat het bedrijf overschakelde van de fietsverkoop naar de -verhuur liet vrouw Van der Mierden eerst een bedrijfsplan opstellen. Ze had ze een idee hoe haar bedrijf kon evolueren. Het bedrijfsplan komt overeen met de manier waarop de situatie in het verhuurbedrijf verloopt.

Er werd een basisscenario opgesteld. Op basis van die gegevens bouwde ze verder. Mevrouw Van der Mierden maakte een raming op voor de volgende drie jaren. Bedrijfsscenario één komt overeen met de situatie in 2002, bedrijfsscenario twee staat voor 2003 en bedrijfsscenario drie voor 2004. Voor 2005 maakte ze geen raming op. Mevrouw Van der Mierden wou enkel een idee hebben hoe de eerste drie jaren kunnen verlopen.

Telkens verwachtte ze een grote winst. Die is de laatste jaren inderdaad gestegen, de exacte cijfers kreeg ik niet te zien, maar mevrouw Van der Mierden vertelde mij dat de verhuur ongeveer beantwoordt aan wat ze vooropgesteld had.

Omzetraming basisscenario	Basisscenario	Bedrijfs-scenario 1	Bedrijfs-scenario 2	Bedrijfs-scenario 3
Omzet fietsverhuur 2001				
Jaarlijkse trendmatige stijging verhuur, 30%	16.800	16.800	16.800	16.800
Omzetverbetering door efficiënt laden en lossen	5.000	10.000	10.000	10.000
Omzetverbetering door stijging losse verhuur a.g.v. de locatie	5.000	12.000	15.000	15.000
Omzet steps (nieuw in 2002)	5.250	10.000	10.000	
Omzet als gevolg van arrangementen, actief beleid				
Omzet uitbreiding verhuurlocaties kampeerbedrijven				
Geraamde omzet basisscenario	88.050	119.800	137.800	152.800
Exploitatiekosten				
	Bedragen in €	Bedragen in €	Bedragen in €	Bedragen in €
Exploitatiekosten fietsverhuur	27.700			
Personelekosten				
Afschrifvingen auto's en aanhangers	11.000			
Afschrifving verhuurfietsen	8.750			11.000
Wing schuren	9.000	9.000	9.000	9.000
Rente op financieringssaldo, langlopend krediet, 6%	31.150	31.150	33.000	33.000
Totaal bedrijfseconomische kosten	87.600	95.600	107.700	109.700
Saldo winst	450	24.200	39.400	43.100
			25.100	

Tabel 36: Evolutie fietsverhuur Van der Mierden⁸⁷

8.3 Besluit

⁸⁷ Gegevens mail fietsverhuur Van der Mierden.

Naast het fietsverhuurbedrijf van Van der Mierden nam ik ook contact op met fietsverhuurcentra in Frankrijk, Duitsland, Zwitserland, Oostenrijk en Spanje. Zij konden mij geen cijfermateriaal bezorgen omdat ze dit als vertrouwelijke gegevens beschouwden. Ik kreeg telkens te horen dat de fietsverhuur in alle centra steeg. Er waren geen periodes waar de verhuur daalde. Aangezien ik niet cijfermateriaal van de verhuurcentra beschik, is volgens mij de informatie niet honderd procent betrouwbaar. Enkele fietsverhuurbedrijven waren nogal wantrouwig toen ik hen vroeg hoe de fietsverhuur bij hen evolueert. Velen geven tegenover vreemden niet graag toe dat hun bedrijf verlies boekt of dat de verhuur daalt. Waarschijnlijk zal de fietsverhuur in de meeste bedrijven waar ik contact mee opnam inderdaad gestegen zijn. Maar periodes waar het minder goed ging, zijn eveneens mogelijk.

Ik ben ook langsgeweest bij Velomobile. Velomobile is een speciaalzaak voor de recreatieve fietser. De zaak is gevestigd in Roeselare. De heer Patrick Plyson baat ondermeer een fietsentaxi uit. Hij regelt individueel vervoer voor de recreatieve fietsers in Europa. De maximale afstand die de heer Plyson aflegt is 1000 kilometer, enkele reis. Wie met de fietsentaxi op reis wil, moet zijn eigen fiets meenemen. De heer Plyson brengt de reizigers naar hun bestemmingen en haalt hen na hun fietsvakantie terug op. Het is ook mogelijk dat hij hen enkel teruggaalt en dat de reizigers thuis met de fiets vertrekken. Hij organiseert zelf geen fietsvakanties, maar helpt soms bij het plannen en uitstippelen van de fietsvakanties en -routes.

De heer Plyson vertelde mij dat er geen bepaalde leeftijdscategorie is die gebruik maakt van zijn fietsentaxi. Hij vervoerde al gezinnen met kinderen, jongeren en gepensioneerden.

Als iemand in 2002 en 2003 op fietsvakantie met de fietsentaxi wou, moest hij of zij de prijs voor twee personen betalen. In 2004 steeg de prijs. Sindsdien betalen klanten een minimumprijs voor vier personen. Wanneer bijvoorbeeld twee volwassenen met de fietstaxi reizen, betalen zij voor vier personen. Het is

dus voordeliger wanneer je in groep reist. De prijs steeg onder andere door de hoge brandstofkosten. De uitbater wil ook zoveel mogelijk winst maken. Hij besloot nooit twee weken na elkaar naar het buitenland te reizen. Dat besluit nam hij omwille van veiligheidsredenen voor zowel zichzelf als voor zijn klanten. Dat komt omdat de heer Plyson zijn fiestentaxi alleen uitbaat en bij grote afstanden is er geen tweede chauffeur die eens kan overnemen.

Per jaar vervoert Patrick Plyson gemiddeld twintig personen. Hij reisde met zijn fietsentaxi al naar Santiago de Compostella, de Provence, de Ardèche, Nederland en Duitsland.

Bij Velomobile kan je ook fietsen huren, zowel individueel als voor groepen.

9 SWOT-analyse fietsvakanties

Sterke punten	Zwakke punten
<ul style="list-style-type: none"> • Natuurgerichte vakanties • Milieubewust • Vrijheid • Ideale combinatie ontspanning en beweging • Grote vraag naar fietsproducten (routes, netwerken) • Ruim aanbod aan fietsvakanties • Fietsvakanties mogelijk binnen en buiten Europa • Contact lokale bevolking • Ontdekken vreemde culturen • Zowel voor jong als oud (alle leeftijden) • Groei fietslogies • Samenwerkingsverbanden → fietsregio's promoten • Verschillende combinaties mogelijk (fietsvaar-, fietskampeervakanties) • Individueel of in groep • Gebruik gps 	<ul style="list-style-type: none"> • Hoge kostprijs fietsvakanties buiten Europa • Minder goede samenwerking tussen specialisten en toeristische diensten • Fietsvervoer • Onderhoud fietspaden • Geen gps-routes buiten Europa • Beperkt aanbod fietsvakanties buiten Europa • Specialisten te veel geconcentreerd op dezelfde bestemmingen • Fietsveiligheid • Promotie specialisten
Mogelijkheden	Dreigingen
<ul style="list-style-type: none"> • Verdere uitbouw combinatie-vakanties • Themavakanties • Fietsen met kinderen 	<ul style="list-style-type: none"> • Conflicten tussen verschillende recreatieve gebruikers

10 Vergelijking reisgidsen

Om dit hoofdstuk te realiseren ben ik langsgeweest bij de reisboekhandel Atlas en Zanzibar in Gent, het documentatiecentrum Wegwijzer in Brugge en bij Velomobile in Roeselare. Telkens vond ik een uitgebreid gamma van reisgidsen. Ik had een ruime keuze uit fietsgidsen en –kaarten.

Omdat het moeilijk is om fietsgidsen van verschillende landen te vergelijken, koos ik vijf gidsen uit die Nederland aanbieden als fietsbestemming.

- DE FIETSGIDS NEDERLAND
Derde druk
2005 – Uitgeverij: ANWB⁸⁸, Den Haag
Aantal pagina's: 112
- FIETSVAKANTIES DICHT BIJ HUIS
Meerdaagse fietstochten in Nederland, België, Frankrijk, Engeland en Duitsland
2003 – Uitgeverij Lannoo nv, Tielt
Aantal pagina's: 346
- ALLE FIETSROUTES VAN NEDERLAND
VAN DER POST, B.
Tweede druk
1999 – Uitgeverij Buijten en Schipperheijn, Amsterdam
Aantal pagina's: 96
- HET FIETSERPAD
574 kilometer fietsplezier van de Limburgse heuvels naar het Groningse wad
VAN MILL, P., VAN DEN HERIK, K. en VAN WINDEN, A.
1999 – Uitgeverij Elmar, Rijswijk
Aantal pagina's: 173
Evaluatie:

Evaluatie:

- ❖ 1: onvoldoende
- ❖ 2: zwak
- ❖ 3: goed
- ❖ 4: zeer goed

⁸⁸ Algemeen Nederlandse Wielerbond

Reisgids	ANWB DE FIETSGIDS NEDERLAND
Geschiedenis	<ul style="list-style-type: none"> - beknopte samenvatting - belangrijke geschiedkundige personen - ontstaan en functie bezienswaardigheden - ontstaan landschappen en dorpen
Toeristische bezienswaardigheden	<ul style="list-style-type: none"> - aangeduid met cijfers - cijfers vermeld bij de route en in de tekst
Praktische info	<ul style="list-style-type: none"> - aangeduid op kaart met cijfers. - uitleg cijfers in bijhorende tekst - gebruiksaanwijzing bij legende - weinig nuttige praktische informatie
Kaartmateriaal	<ul style="list-style-type: none"> - route in kleur aangeduid op kaart - richting aangeduid met pijlen - geen straatnamen zichtbaar - te klein - te weinig details
Fotomateriaal	<ul style="list-style-type: none"> - algemene kleurenfoto's van de natuur en de bezienswaardigheden
Algemeen oordeel	<p>De gids besteedt uitgebreid aandacht aan de geschiedenis van een regio. De route is minder goed beschreven en niet goed aangeduid op kaart. Alle routes zijn bewegwijzerd met bordjes. Het is een ideale gids voor wie over een gedetailleerde kaart beschikt en wie extra uitleg over de omgeving en de route wil.</p>
14	Evaluatie: 3

Reisgids	FIETSVAKANTIES DICHT BIJ HUIS
Geschiedenis	<ul style="list-style-type: none"> - ontstaan van landschappen en dorpen
Toeristische bezienswaardigheden	<ul style="list-style-type: none"> - vermeld in de tekst - niet aangeduid op kaart
Praktische info	<ul style="list-style-type: none"> - uitgebreide praktische informatie - verschillende vervoersmogelijkheden - locatie fietsverhuurcentra - logies onderweg - alternatieve routes - kaartmateriaal - adressen en openingsuren toeristische diensten
Kaartmateriaal	<ul style="list-style-type: none"> - route in kleur aangeduid op kaart - geen details - uitgebreide routebeschrijving, wegwijzer bij de kaart
Fotomateriaal	<ul style="list-style-type: none"> - kleine en grotere kleurenfoto's van de omgeving en de bezienswaardigheden
Algemeen oordeel	<p>Goede gids om een zelf een fietsvakantie te plannen. Hij bevat alle nodige praktische informatie en nuttige tips. De routebeschrijving is in detail weergegeven.</p>

	Evaluatie: 3
Reisgids	ALLE FIETSROUTES VAN NEDERLAND
Geschiedenis	- ontstaan en vroegere functie van sommige dorpen
Toeristische bezienswaardigheden	- aparte kolommen met uitleg van de bezienswaardigheden tijdens de routes - beknopte uitleg
Praktische info	- lengte routes - adres startplaats routes - adres fietsverhuurcentra - adressen horecazaken
Kaartmateriaal	- routes aangeduid op kaart - onduidelijke kaarten
Fotomateriaal	- algemene kleurenfoto's van de omgeving
Algemeen oordeel	De gids beschrijft de routes uitvoerig, maar is niet geschikt om zelf de route aan te passen. Wanneer u meer achtergrondinformatie over de route en de omgeving of praktische informatie wenst, moet u nog andere gidsen raadplegen.
	15 Evaluatie: 2

Reisgids	HET FIETSERPAD
Geschiedenis	- uitgebreid verhaal ontstaan regio's en steden
Toeristische bezienswaardigheden	- met symbolen aangeduid op kaart - beschrijving cultuurmomenten langs de route
Praktische info	- logies - adressen toeristische diensten - fietsverhuurcentra
Kaartmateriaal	- kleurenkaarten waarop de route is aangeduid - de kaarten gebruiken samen met de uitgebreide routebeschrijving - routebeschrijving met kilometeraanduiding → gebruik kilometerteller aanbevolen - alle wegen zijn weergeven, uitgezonderd onverharde wegen in bossen - mogelijkheid om route aan te passen - stadsplattegronden van de steden - aanduiding nuttige elementen in het landschap - namen natuurgebieden vermeld op kaart - aanduiding kerktorens, molens, kastelen en ruïnes - vaak hoogtecijfers
Fotomateriaal	- Kleurenfoto's van de omgeving en de fauna en flora
Algemeen oordeel	16 Een ideale gids om Nederland te doorkruisen met de fiets. De routes worden per kilometer beschreven. De gids is ideaal voor wie houdt van extra informatie over het landschap en de

Mijn voorkeur gaat uit naar de gids “Fietsvakanties dicht bij huis”. Volgens mij is dat de meest praktische gids van de vier. De routebeschrijving is kort, maar volledig en bevat alle nodige informatie. Het kaartmateriaal en de foto’s zijn overzichtelijk en geven u een beeld van de tocht. De praktische tips delen alle nuttige informatie mee als u de fietstocht wil voorbereiden. Bij iedere route vermelden de auteurs telkens het traject, de moeilijkheidsgraden, de bewegwijzering, de fietsafstanden en de horecazaken.

11 Promotie

11.1 Algemeen

Er zijn verschillende manieren om mensen kennis te laten maken met fietsvakanties. Mensen kunnen informatie verspreiden via brochures, telefoon, fax, e-mail en websites. Promotie via televisie, radio, beurzen en mond-aan-mond-reclame is een vorm van reclame die niet te onderschatten is.

11.2 Beurzen

Vakantiebeurzen kunnen een belangrijke bron van informatie zijn. Vooral als de bezoekers een duidelijk beeld hebben van wat hun fietsvakantie moet bevatten. Dan kunnen ze gedetailleerde informatie vragen en komen er vaak interessante brochures te voorschijn of krijgt ze die later toegestuurd.

- **Vakantiesalon Antwerpen**

Het vakantiesalon van Antwerpen is een van de belangrijkste toeristische beurzen in ons land. Dit jaar was het vakantiesalon aan zijn 28ste editie toe. Het gastland was Zuid-Afrika. Zo'n 600 exposanten trakteerden de bezoekers op een breed aanbod van vakantieplezier. Exposanten schonken ook ruime aandacht aan het buitengebeuren, caravans, tenten en motorhomes.

Vorig jaar daalde het aantal bezoekers van het salon. De organisatoren besloten een aantal, al geplande vernieuwingen uit te voeren. Daardoor steeg het aantal bezoekers opnieuw. Ze korten de beurs in tot slechts zes dagen, waaronder een weekend. Dat zal waarschijnlijk veel exposanten overtuigen om opnieuw naar Antwerpen te komen. Voordien duurde de beurs negen dagen en twee weekends.

Je kon de beurs bezoeken van 28 januari tot en met 2 februari 2006 in het Bouwcentrum te Antwerpen. VOS Travel, Eigenwijze Reizen en Belgian Biking namen deel aan het vakantiesalon, Fly and Bike deelde een stand met Belgian Biking.

- **Vakantiesalon Brussel**

Het vakantiesalon vond plaats van 9 tot en met 13 februari 2006 in de Heizel te Brussel. Het salon was aan zijn 48ste editie toe. De bezoekers mochten talrijke verrassingen verwachten. Zo waren er verschillende reizen te winnen. Dit jaar was Frankrijk eregast en nam het een volledige hal in. Frankrijk zelf zet de Provence in de schijnwerpers.

Als u meer informatie over fietsvakanties wenste, kon u langsgaan bij de stand van Belgian Biking, waar ook Fly and Bike gevestigd was.

- **Adventure Affair**

Adventure Affair is de beurs voor spannende vrije tijd en avontuurlijk reizen. Het is de enige nichebeurs in België waar avontuur centraal staat. Meer dan honderd exposanten brachten, verspreid over drie hallen, een overzicht van hun avontuurlijke en sportieve vakanties, nieuwe ontdekkingen en bestemmingen. Er was een veelzijdig aanbod zoals kledij en andere uitrusting voor trekkers en fietsers, gidsen en kaarten en verschillende verenigingen en organisatoren.

Op de beurs worden ook de fietsvakanties niet uit het oog verloren. Je kon er terecht in het fietspaviljoen, waar je niet alleen de nieuwste fietsmodellen en -accessoires vond, maar ook een overzicht kreeg van enkele fietsvakanties.

Dit jaar vond de dertiende editie van de beurs plaats in Flanders Expo in Gent. Je kon een bezoek brengen aan de beurs vanaf vrijdag 17 februari tot en met zondag 19 februari 2006. Net zoals andere jaren, pakte de beurs uit met verschillende randevenementen en projecten.

Bij de exposanten vond je enkel de specialisten Eigenwijze Reizen, ‘t Zuiderhuis en Fly and Bike terug die ook fietsvakanties buiten Europa aanbieden.

- **Reiswijzerbeurs Roeselare**

Verspreid over ruim 150 standen kon je informatie vinden over je toekomstige vakantiebestemming, zowel Europese als verre vakantiebestemmingen.

Op de beurs trof je weinig commerciële verkopers. Ervaren reizigers en toeristische diensten lieten je meegenieten van hun vakantiestreek bij uitstek en helpen om je vakantieplannen te realiseren.

Voor vragen of inlichtingen in verband met fietsvakanties kon je terecht bij de stand van Eigenwijze Reizen of Velomobile. Patrick Plyson, die een speciaalzaak voor de recreatieve fietser oprichtte, bezorgde je de nodige informatie.

De 17de editie vond plaats in de Expohallen te Roeselare, op zondag 26 februari 2006. Vakantiegenoegens organiseerde de beurs.

- **Fietsbeurs Retie**

Op 18 en 19 maart 2006 organiseerde de vakantiefietser⁸⁹ in “De Linde” te Retie de tiende fietsreisbeurs. Je trof er verschillende informatiestanden, demonstraties en diapresentaties. Een veertigtal fietsreizigers en bekende wereldfietsers vertelden over hun reiservaringen in zowel verre als nabije bestemmingen.

⁸⁹ De Vakantiefietser is een vzw die haar leden wil informeren over fietsreizen en fietsreizen aanmoedigen. De Vakantiefietser organiseert zelf geen commerciële fietsreizen en treedt niet op als reisbureau.

De jubileumeditie was een groot succes. De beurs telde 4 100 bezoekers. De regionale zender RTV bezocht de beurs en besloot dat de bescheiden reisbeurs in tien jaar uitgroeide tot de grootste van Vlaanderen.⁹⁰

Belgian Biking, Fly and Bike en VOS Travel vertegenwoordigden de specialisten in fietsvakanties.

- Reismarkt stadshallen Brugge

Op 11 en 12 maart kon u in Brugge terecht voor de reismarkt die plaatsvond in de stadshallen. Verspreid over 130 infostanden vond je reizigers die over hun ervaringen kwamen vertellen en raad gaven. Bezoekers konden bij hen terecht met vragen of om hun reisplannen te bespreken. Reismarkt bood de bezoeker een uitgebreid programma van lezingen, debatten, film- en diavoorstellingen aan. Een aantal bekende en onbekende reizigers, uit de journalistiek, geografie, reisliteratuur, fotografie en film kwamen over hun ervaringen vertellen en raad geven.

Gedurende twee dagen stonden een tachtigtal activiteiten op het programma. Die vonden plaats op verschillende locaties in de Brugse binnenstad. De Reismarkt zet elk jaar een aantal bestemmingen en reisformules in de kijker. Dit jaar besteedde men extra aandacht aan Zuid-Afrika, de woestijnen en fietsen en wandelen in Europa.

VOS Travel en Belgian Biking waren aanwezig op de beurs.

- Wandel- en fietsbeurs Vakantiegenoegens

De wandel- en fietsbeurs, die elk jaar plaatsvindt in april in de Hasseltse Grenslandhallen, is een vaste waarde geworden. De organisator van de beurs is Vakantiegenoegens.

Op de wandel- en fietsbeurs stellen firma's en organisaties hun nieuwste producten en diensten voor. U vindt er niet alleen gewone stadsfietsen, maar ook trekkingfietsen, racefietsen, plooifietsen, ligfietsen tot zelfs elektrische fietsen.

De beurs vond dit jaar plaats op zondag 2 april 2006 van 10 tot 18 uur.

Wie een bezoek bracht aan de beurs, kon een fietstocht maken van 25 km. Voor meer informatie kon je terecht bij Belgian Biking.

- Expo Vélo Sport

Expo Vélo is een jonge beurs die voor de eerste keer plaatsvond in het najaar van 2005.

Je kon op Expo Vélo Sport terecht vanaf 13 tot en met 16 oktober 2006. De beurs vond plaats in de paleizen zes en negen van de Heizel in Brussel. Verspreid over een oppervlakte van 6 000 m² vond u 90 exposanten. De organisatoren boden de bezoekers een overzicht van alles wat op de markt te vinden is voor zowel amateurs als voor de geoefende sportieveelingen.

⁹⁰ <http://www.vakantiefietser.be>

Expo Vélo is de trekpleister voor de sportfiets. Het is een beurs voor de liefhebbers van racefietsen, sportfietsen en mountainbikes.

De raad van bestuur van Expo Vélo en Federvelo⁹¹ organiseren de beurs. In het najaar zal jaarlijks Expo Vélo Sport plaatsvinden en om de twee jaar kan u terecht op Expo Vélo.

- **Vakantiebeurs Utrecht**

De vakantiebeurs in Utrecht is de grootste beurs in verband met toerisme die in Nederland plaatsvindt. In 9 hallen vond u zo'n 1400 exposanten uit meer dan 100 verschillende landen.

Vanaf woensdag 11 januari tot en met zondag 15 januari kon je onder andere VOS Travel bezoeken op de vakantiebeurs te Utrecht.

- **Wandel- en fietsbeurs Amsterdam**

De wandel- en fietsbeurs bood een gevarieerd aanbod aan exposanten. Gedurende twee dagen waren er verschillende workshops over onder andere kompaslezen, gps, fiets-techniek en reparatie. U kon vragen stellen over praktische zaken en bestemmingen aan ervaren wandelaars en fietsers. Op het testparcours kon u zelf de beste fietsen uitproberen of aan nordic walking doen. Er was ook speciale animatie voor de kinderen voorzien.

Holcus (voetnoot) organiseerde de wandel- en fietsbeurs in Amsterdam. De beurs vond plaats op zaterdag 18 februari en zondag 19 februari 2006 in de RAI hallen, telkens van 10 tot 18 uur. VOS Travel nam deel aan de beurs.

- **Velofollies⁹²**

Velofollies is een nieuwe fietsbeurs, die voor de eerste keer zal plaatsvinden van 14 december tot en met 17 december 2006 in de Expohallen te Kortrijk. Velofollies zal een evenement zijn voor iedereen die van fietsen houdt. Zowel ouderen als jongeren, gezinnen, recreanten, liefhebbers als toeristen zullen er terecht kunnen. Tijdens de vier dagen zullen er verschillende voorstellingen zijn, modeshows, een velodroom, electric bike parcours, testfietsen en workshops.

11.3 Promotie op internet

Elke generalist, specialist en autocarist heeft een uitgebreide internetsite waar u alles over fietsvakanties vindt. De sites bij de specialisten geven uitleg over hoe de touroperators ontstonden, het aanbod, de kostprijs, kaartmateriaal en allerlei praktische informatie. Het is ook mogelijk om fietsvakanties via het internet te boeken. Een nadeel is dat de sites enkel in Nederlands beschikbaar zijn.

⁹¹ De vzw Federvelo is de representatieve beroepsfederatie van fabrikanten, constructeurs, assembleurs, groothandelaars, invoerders en algemeen vertegenwoordigers van de fietsindustrie in België. Federvelo is op 24 november 1994 als vzw opgericht, ingevolge een fusie tussen de "Syndicale Kamer van de Tweewielernijverheid" en de "Vereniging van de Invoerders en Algemeen Vertegenwoordigers van het Rijwiel".

⁹² Vier dagen fietsgekte in Vlaanderen, Velofollies, 2006

Vooral bij de specialisten vervult het internet een belangrijke rol voor hun promotie. Ze voeren via het internet persmailings uit en versturen nieuwsbrieven.

't Zuiderhuis beschikt over twee marketingbudgetten. Een deel van het budget is bestemd voor de promotie van Belgian Biking, het andere deel is een gemeenschappelijk budget voor 't Zuiderhuis. De website van Belgian Biking krijgt per dag gemiddeld zo'n 2000 bezoekers. Twee keer per maand stuurt Belgian Biking een elektronische nieuwsbrief naar zo'n 8 000 adressen.

Bij VOS Travel daalt de deelname aan de beurzen. VOS Travel spitst zich meer toe op de promotie en de verkoop via internet.

11.4 Promotie in brochures en kranten

11.4.1 Brochures specialisten

De vier specialisten geven ook elk hun eigen brochures uit. Enkel tussen Belgian Biking en Fly and Bike is er sinds 2006 een samenwerkingsverband. In de brochure van Belgian Biking vindt u promotie voor Fly and Bike en Fly and Bike besteedt ook aandacht aan Belgian Biking.

Wie een brochures van een of meerdere specialisten wenst, kan terecht op hun kantoren. De brochures kan u ook via het internet aanvragen. Ze worden naar u thuis verstuurd. De verzendkosten zijn vrijblijvend. Wanneer u een brochure aanvraagt, ligt die binnen de vier dagen bij u in de bus.

Wanneer de fietsspecialisten op een beurs aanwezig zijn, kan u er telkens hun brochures raadplegen en meenemen.

Via mailings stellen de specialisten hun klanten op de hoogte van nieuwe brochures. Belgian Biking en VOS Travel versturen mailings naar zo'n 2 500 klanten en Fly and Bike stuurt die naar zo'n 300 klanten. Eigenwijze Reizen stuurt ook mailings, maar jammer genoeg kreeg ik hierover geen uitleg. Hun bureau in Nederland wou me ook niet verder helpen. Eigenwijze Reizen voert geen pure publiciteit. De heer Uytterhoeven vertelde me dat hun verkoop vooral afhangt van de mond-aan-mond-reclame.

In zo'n 500 reisbureaus in Vlaanderen vindt u de brochures van de specialisten.

11.5 Vakpers

Een andere manier om het fietstoerisme en -vakanties te promoten is via de algemene en vakpers. Grande, Reiskrant, Travel Magazine en Kreo zijn belangrijke tijdschriften in de vakpers.

- Grande

Grande verschijnt elf keer per jaar. Geregeld verschijnt er in Grande een artikel over nieuwe fietsroutes zoals fietsen door Parijs, langs de Loire en de Magrietroute in Denemarken. Grande deelt ook mee waar en wanneer er een reisbeurs plaatsvindt. Wanneer Grande een land op toeristisch vlak bespreekt, wijdt de auteur telkens een deel aan de wandel- en fietsvakanties. Hij bespreekt de fietsregio's, geeft tips en vermeldt waar u terecht kan voor extra informatie.

- Reiskrant

In de Reiskrant vond ik enkele artikels die mij aanspraken. In bijna elk nummer staan er verschillende reisverhalen over fietsvakanties. U kan de fietsavonturen lezen van onder andere fietsvakanties in Groot-Brittannië, Nederland, de Fiji-fietsers, fietsen door Azië, per fiets door Mongolië, met de fiets over de Andes, met de fiets door de Filippijnen, tweewielers verkennen Zuid-Amerika en wereldfietsers.

De artikels over fietsen van Zermatt naar Sankt Moritz, fietsen langs de Maas, maar vooral El Oriente bleven me bij. De ervaren en enthousiaste fietsreiziger de heer Luc Soetaert vertelt over zijn avontuurlijke fietsreis door Cuba. Fietsreizen in Cuba zijn nog niet echt ingeburgerd. De heer Soetaert vertelt dat een fietsreis niet altijd even vlot verloopt. Vooral in landen buiten Europa moet je rekening houden met mogelijke problemen. Zo verloopt het vervoer van een fiets op de trein niet altijd even gemakkelijk, zijn er weinig fietsenmakers of overnachtingsmogelijkheden.

- Travel Magazine⁹³

Travel Magazine is het leidinggevende vakblad voor de reisindustrie in België en Luxemburg. Travel Magazine verschijnt driewekelijks en in het totaal zestien keer per jaar. Het publiceert alle informatie in verband met de laatste trends en ontwikkelingen in de reisindustrie. Elke beurs die tijdens het jaar plaatsvindt zowel in het binnen- als buitenland wordt meegedeeld.

In het Travel Magazine van mei 2005 stond een artikel over het Limburgse autocarbedrijf De Zigeuner. De Zigeuner is steeds op zoek naar nieuwe bestemmingen en formules die in de smaak vallen bij de klanten. Onder andere hun fietsvakanties slaan aan.

- Kreo⁹⁴

Kreo is het tijdschrift van Vakantiegenoegens vzw dat maandelijks verschijnt. Kreo is aan zijn dertiende jaargang toe. Het tijdschrift bevat informatie en reportages over vakantie en recreatie in binnen- en buitenland. Kreo besteedt veel tijd aan praktische informatie. In elk nummer vindt u minstens vijf wandel- en fietstochten, een natuurrubriek, evenementen en rubrieken over uitrusting.

Telkens vindt u vier fiches, meestal twee wandel- en twee fietsfiches. Ze worden gedrukt op iets dikker papier. Hierdoor kan u ze uit het tijdschrift halen en onderweg als gids gebruiken. **Bij elke fiets- of wandeltocht krijgt u een gedetailleerde wegbeschrijving, informatie over de bezienswaardigheden onderweg en een duidelijk kaartje.**

In de Kreo's van de voorbije jaren vond ik verschillende artikels in verband met fietsvakanties. Vaak waren het reisverslagen van mensen die een buitenlandse fietsvakantie ondernamen zoals een fietsvakantie langs de Loire, de Donau en door Parijs. Wanneer specialisten hun nieuwe fietsvakantiebrochures op de markt brengen deelt Kreo dit mee. De fietsbeurzen en –evenementen verliezen ze ook niet uit het oog. In elk nummer besteden ze een aantal pagina's aan de nieuwste fietsen en fietsbenodigdheden zoals elektronische fietsen, ligfietsen, fietsen met gps, kinderfietsen en fietskledij.

Zowel in Vlaanderen als in Nederland zijn er een tiental fietstijdschriften op de markt. Hieronder vindt u een overzicht van de Nederlandstalige fietstijdschriften.

⁹³ http://www.travel-magazine.be/pages/nl/index_nl.htm

⁹⁴ <http://www.euroreizen.be/fietswandel/tijdschriften/kreo.htm>

18 Vlaanderen

- Fietsen moet kunnen⁹⁵

De “vzw Fietsen moet kunnen” ontstond in 1991. Het doel was de bescherming van de fietser in het verkeer. Een van de initiatieven was het uitgeven van een tijdschrift voor de dagelijkse en de recreatieve fietser. In april 1992 verscheen het eerste nummer. Vanaf het begin was er grote interesse voor de recreatieve kant van het tijdschrift.

In de beginperiode konden lezers het tijdschrift enkel via een abonnement krijgen. Sinds enkele jaren ligt het ook gewoon in de winkel. In de loop van de jaren is “Fietsen moet kunnen” geëvolueerd naar een professioneel tijdschrift dat veel aandacht besteedt aan recreatieve routes in België en buurlanden. Het tijdschrift heeft ook een aantal vaste rubrieken zoals fietsevenementen, nieuwe fietsen en materialen.

Het tijdschrift, dat zo'n veertig bladzijden telt, verschijnt driemaandelijks. “Fietsen moet kunnen” neemt als promotie deel aan de fiets- en vakantiebeurzen in Vlaanderen. De mond-aan-mond-reclame speelt hierbij ook een belangrijke rol. Zodra de redacteurs een geschikt distributiekanaal vinden, zullen ze het tijdschrift ook in Nederland verspreiden.

“Fietsen moeten kunnen” vermeldt de nieuwe brochures van VOS Travel en Eigenwijze Reizen.

- Op Weg⁹⁶

Op Weg verschijnt zes keer per jaar in Vlaanderen. Op Weg is het tijdschrift voor wie op de hoogte wil blijven van de actualiteit van wandel- en fietsvakanties. Het tijdschrift wil ideeën geven voor recreatieve gezinsvriendelijke wandel- en fietsvakanties. Op Weg heeft het in de eerste plaats over de fietsvakanties in Vlaanderen en de buurlanden, maar ook de rest van Europa komt geregeld aan bod.

19 Nederland

- Fiets⁹⁷

Fiets is een van de sportiefste race- en mountainbiketijdschriften van de Benelux. Het tijdschrift richt zich minder tot de recreatieve fietsers. Elke maand verschijnt een

⁹⁵ <http://www.fietsenmoetkunnen.be>

⁹⁶ <http://www.groteroutepaden.be>

⁹⁷ <http://www.fiets.nl>

nieuw nummer. Daarin vindt u de nieuwste accessoires, fietsvakanties in binnen- en buitenland, fietskleding, onderhoud, evenementen en verhalen over de mooiste tochten.

- Op Pad⁹⁸

Op Pad is een tijdschrift voor actieve vakantiegangers. Het verschijnt negen keer per jaar. Het tijdschrift biedt u inspirerende reisverhalen, artikels, informatieve tests over tenten, fietsen en fietsmateriaal. Via het tijdschrift blijft u op de hoogte van de nieuwste trends, het milieu en andere actuele onderwerpen.

- FietsActief⁹⁹

FietsActief is een Nederlands fietsblad. In het tijdschrift vindt u de mooiste fiets- en wandelgebieden, actuele informatie en vakantietips. Elk nummer bevat drie unieke uitneembare routekaarten. FietsActief verschijnt tijdens het fietsseizoen vijf keer. Dat gebeurt tussen de maanden maart en oktober. In december verschijnt nog een zesde nummer met als thema fietsvakanties.

- De Wereldfiets¹⁰⁰

De Wereldfiets verschijnt vier keer per jaar. In ieder nummer vindt u boeiende verhalen en reisverslagen van fietsvakanties binnen en buiten Europa. Elk nummer behandelt een thema en telkens besteden ze uitgebreid aandacht aan een bepaald gebied of een onderwerp. In De Wereldfiets komen ook een aantal vaste rubrieken aan bod zoals verenigingsniews, recensies van pas verschenen boeken, tips, trends, materiaal, techniek en columns.

- De Vogelvrije Fietser¹⁰¹

De Vogelvrije Fietser is het ledenblad van de Fietsersbond. Het tijdschrift bevat 32 pagina's en verschijnt zes keer per jaar. In het tijdschrift vindt u informatie over fietsroutes, fietsvakanties, nieuwe fietsen, verbeterde stallingen en het overheidsbeleid.

⁹⁸ <http://www.oppad.nl>

⁹⁹ <http://www.testnet.nl>

¹⁰⁰ <http://www.wereldfiets.nl>

¹⁰¹ <http://www.fietsersbond.nl>

- Toeractief¹⁰²

De ANWB¹⁰³ bracht in maart 2004 Toeractief op de markt. Het tijdschrift verschijnt om de twee maanden. Toeractief is een combinatie van een tijdschrift en routeboekje waarin de ANWB zich richt tot zowel recreatieve fietsers als wandelaars. In elk nummer vindt u acht wandel- en fietstochten op verschillende plaatsen in Nederland. Het grootste deel van de routes zijn niet bewegwijzerd. Bij de routes vindt u ook routebeschrijvingen, informatie over het gebied waar u doorheen fietst, bezienswaardigheden, horecazaken onderweg en de bereikbaarheid.

11.6 Algemene pers

Belgian Biking begint elk jaar vanaf januari met een advertentieactie. De actie loopt tot eind mei. Belgian Biking adverteert in verschillende dag- en weekbladen zoals Het Nieuwsblad, Het Volk, De Standaard en De Tijd. Belgian Biking plaatst advertenties die niet bij de toeristische informatie verschijnen, maar in de algemene pagina's. De advertenties zijn vijf vierkante centimeter groot. In De Morgen verschijnt een volledige pagina over het aanbod van Belgian Biking.

Figuur 20: Promotie Belgian Biking¹⁰⁴

VOS Travel adverteert in De Standaard, Het Laatste Nieuws en De Streekkrant. De advertenties kondigen nieuwe brochures en de programma's aan.

Fly and Bike plaatst geen advertenties en de algemene pers. Er verschijnt enkel reclame van de touroperator in enkele vakmagazines. Fly and Bike plaatste geen promotie omwille van de hoge kostprijs van de advertenties. De kosten voor een advertentie kunnen oplopen tot duizend euro. Omdat Fly and Bike nog maar twee jaar geleden opgericht is, is er niet voldoende budget voor grote promotiecampagnes. In de toekomst zal Fly and Bike mee kunnen genieten van de promotie die Belgian Biking voert.

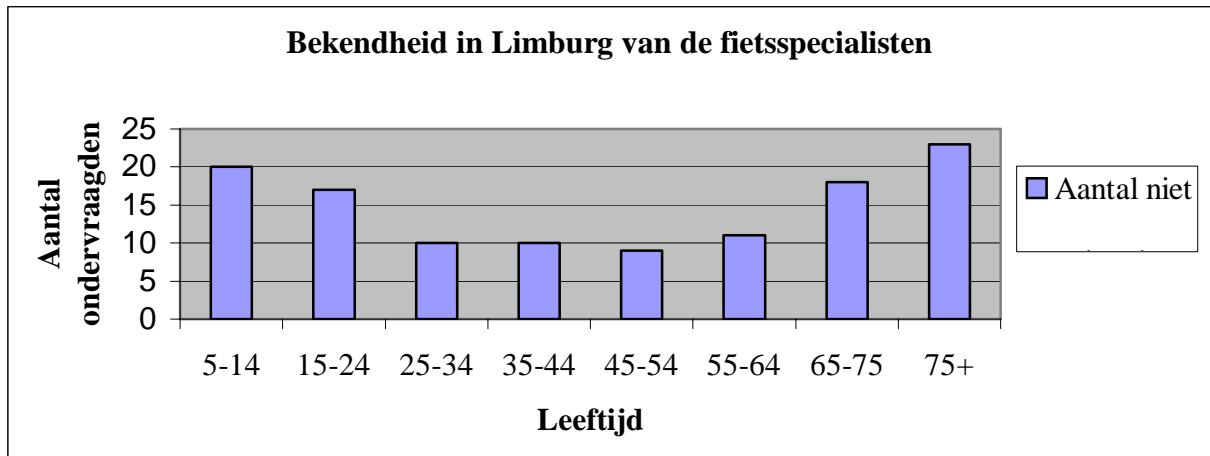
¹⁰² <http://www.toeractief.nl>

¹⁰³ Algemeen Nederlandse Wielerbond

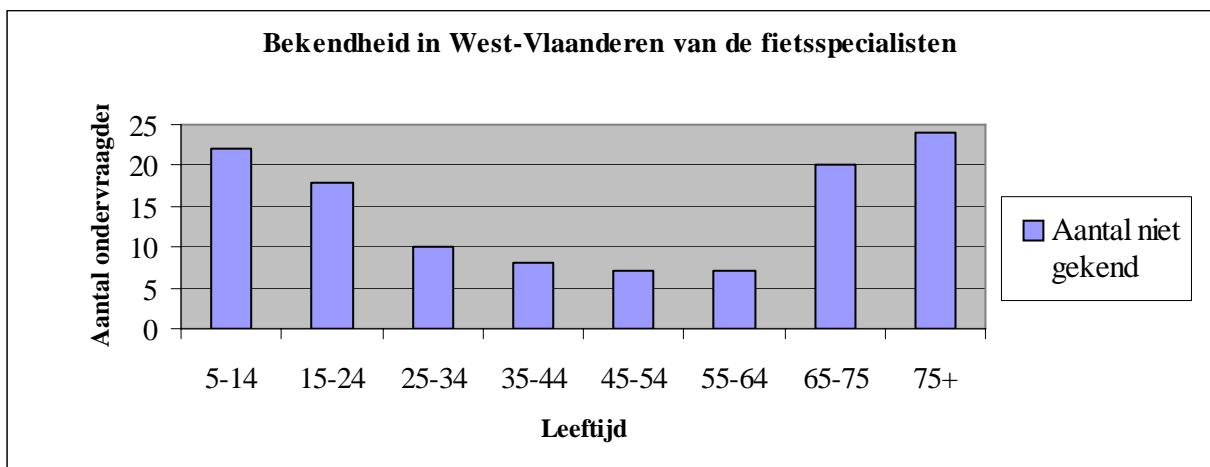
¹⁰⁴ http://europa.eu.int/comm/dgs/energy_transport/galileo/index_en.htm

11.7 Bekendheid touroperators

Aan de hand van de enquêtes die ik afnam, bestudeerde ik de bekendheid van de fietsspecialisten. Zo kon ik afleiden of de promotie die de specialisten voeren doeltreffend is. In vijf Nederlandstalige provincies nam ik per provincie 200 enquêtes af.

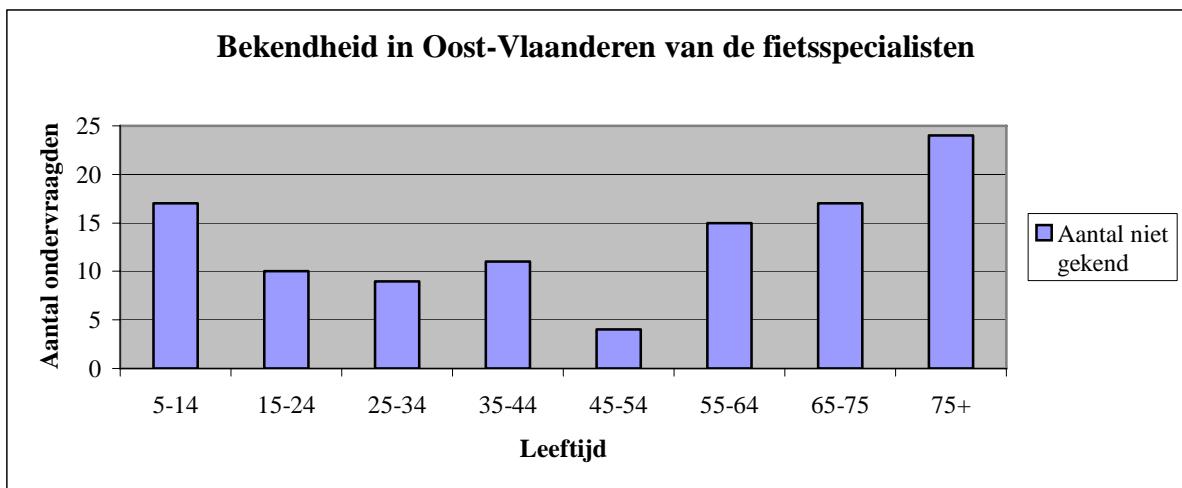
Grafiek 15: Bekendheid van de fietsspecialisten bij de Limburgers¹⁰⁵

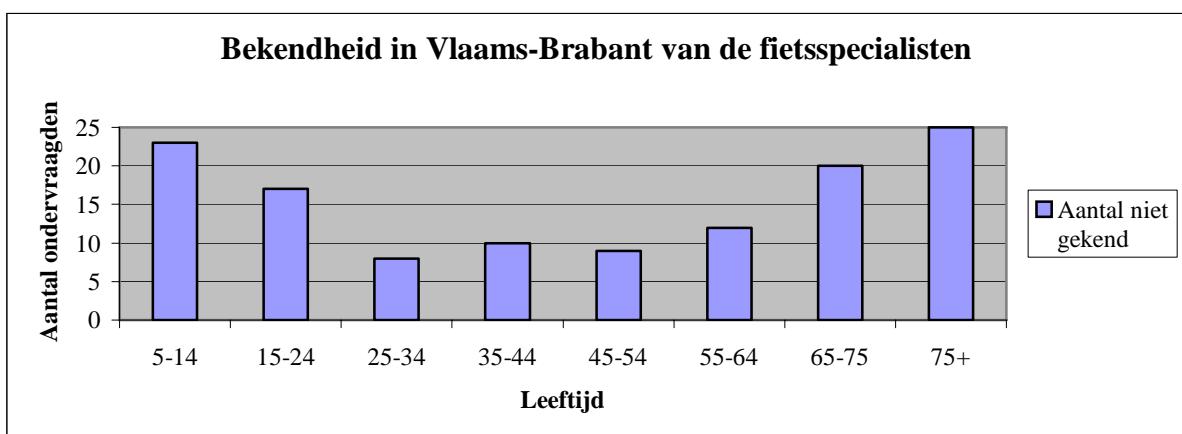
Grafiek 16: Bekendheid van de fietsspecialisten bij de West-Vlamingen¹⁰⁶

¹⁰⁵ Enquêtes Limburg

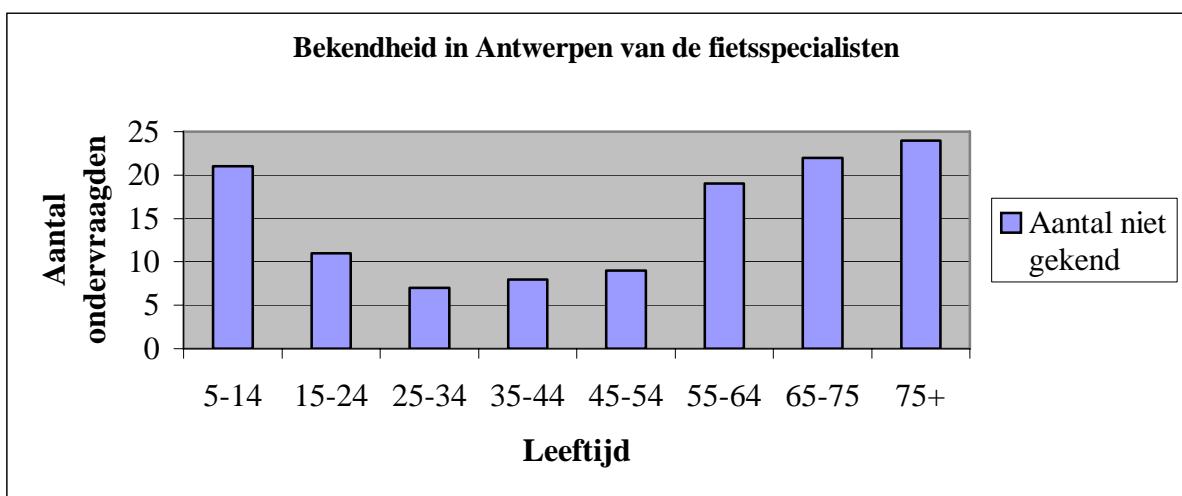
¹⁰⁶ Enquêtes West-Vlaanderen

Grafiek 17: Bekendheid van de fietsspecialisten bij de Oost-Vlamingen¹⁰⁷

Grafiek 18: Bekendheid van de fietsspecialisten in Vlaams-Brabant¹⁰⁸

Grafiek 19: Bekendheid van de fietsspecialisten bij de Antwerpenaren¹⁰⁹

¹⁰⁷ Enquêtes Oost-Vlaanderen

¹⁰⁸ Enquêtes Vlaams-Brabant

¹⁰⁹ Enquêtes Antwerpen

Uit de grafieken blijkt dat bij een grote groep geënquêteerden de fietsspecialisten onbekend zijn. Dat betekent niet alleen dat ze nog nooit met een van de specialisten reisden, maar ook dat ze er nog nooit over gehoord hadden.

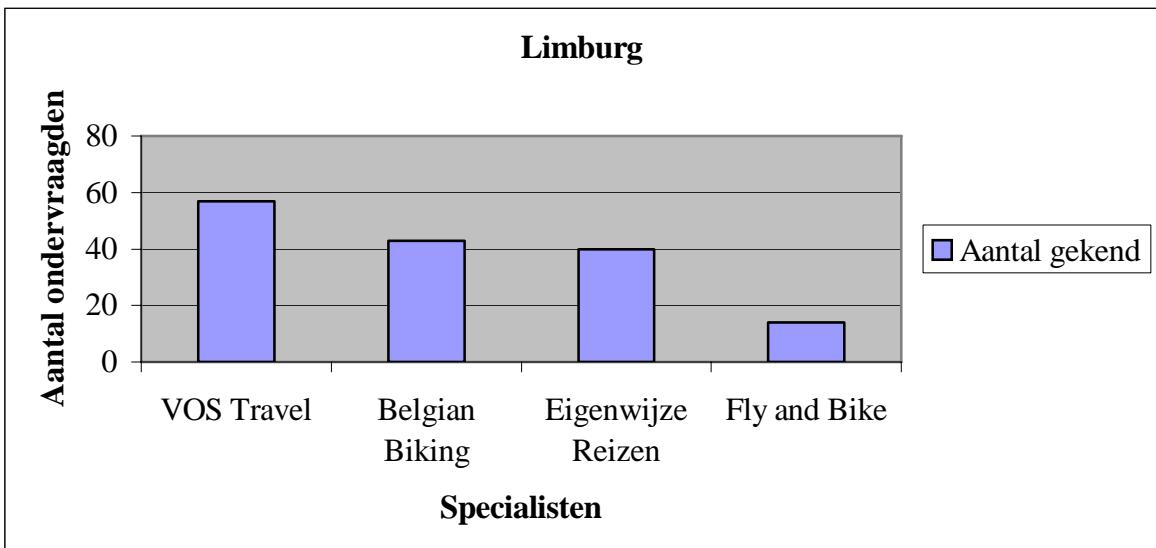
Maar liefst 568 van de 1 000 ondervraagden hebben nog nooit van VOS Travel, Belgian Biking, Eigenwijze Reizen of Fly and Bike gehoord. Dat betekent dat in alle vijf de provincies bij meer dan de helft van de ondervraagden de specialisten totaal onbekend zijn. Dat lijkt veel, maar dat komt vooral door de resultaten van de leeftijdsgroepen tussen 5 en 14 jaar en wie ouder is als 55 jaar. Wanneer u enkel de resultaten van de andere groepen bekijkt, krijgt u een ander beeld.

De fietsspecialisten richten zich vooral tot de leeftijdscategorieën vanaf 25 tot 55 jaar. Uit de grafieken 15,16,17,18 en 19 blijkt dat de specialisten bij die groepen inderdaad het meest gekend zijn. Ongeveer 16 per 25 ondervraagde personen binnen die categorieën kennen één of meerdere specialisten. Bij de andere categorieën kent 11 op 25 personen minstens één fiets-specialist.

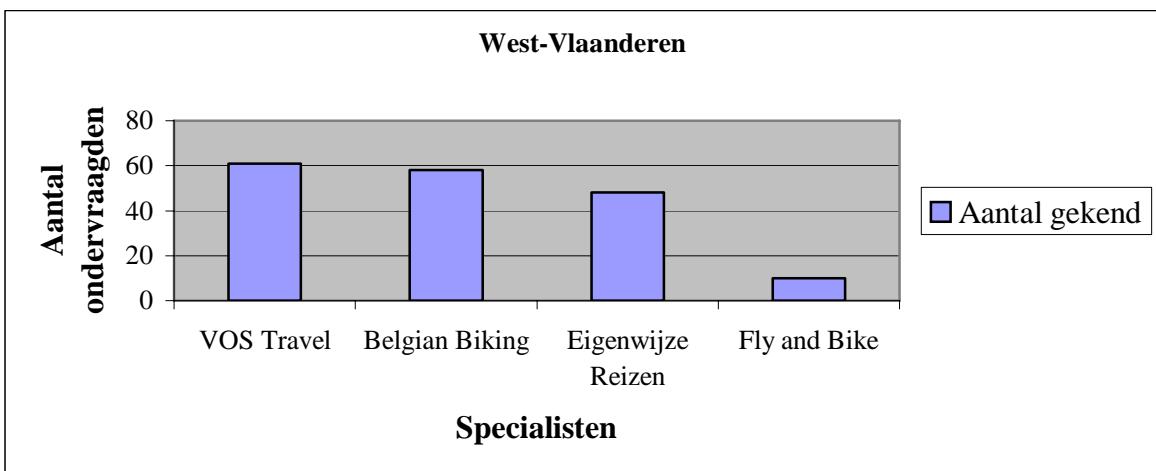
In alle vijf de provincies kent iets meer dan de helft van de ondervraagden geen enkele fietsspecialist. Dat lijkt veel, maar eigenlijk soort de bekendheid van de fietsspecialisten goed. Alhoewel fietsvakanties nicheproducten zijn en niet alle Vlamingen interesseren, kent toch ongeveer de helft van de ondervraagden minstens een fietsspecialist.

In Vlaams-Brabant zijn de specialisten het minst gekend. 124 van de 200 ondervraagden kennen geen enkele fietsspecialist. Vlaams-Brabant scoort hier het slechtst, maar het verschil met de andere vier provincies is bijzonder klein. In Limburg kennen 118 van de 200 ondervraagden geen enkele specialist. In Antwerpen zijn dit 121 personen en in West-Vlaanderen 116. De Oost-Vlamingen kennen de specialisten het best, 107 ondervraagden kennen geen enkele fietsspecialist.

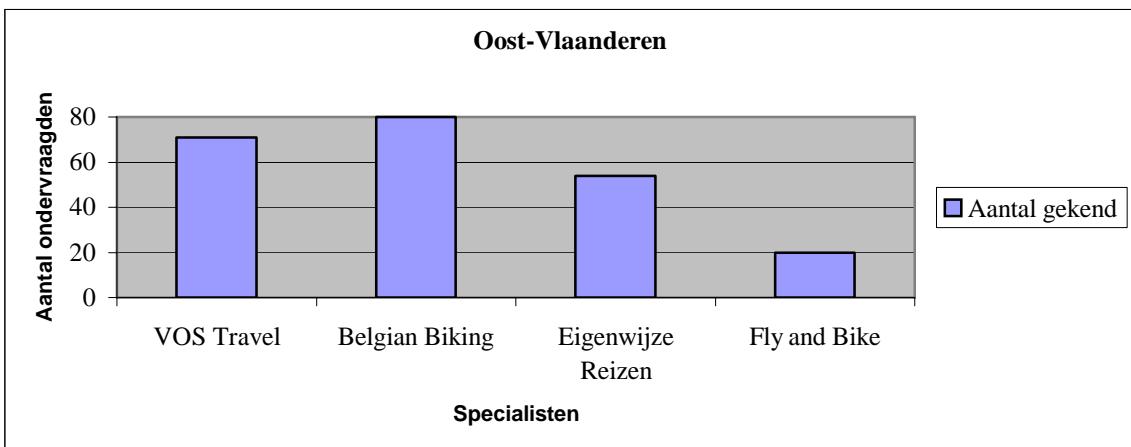
Bij de ondervraagden die een of meerdere fietsspecialisten kennen, peilde ik naar de individuele bekendheid van de vier specialisten. De onderstaande grafieken zijn een verdere opsplitsing van de grafieken vijftien tot en met negentien.

Grafiek 20: Bekendheid in Limburg volgens fietsspecialisten¹¹⁰

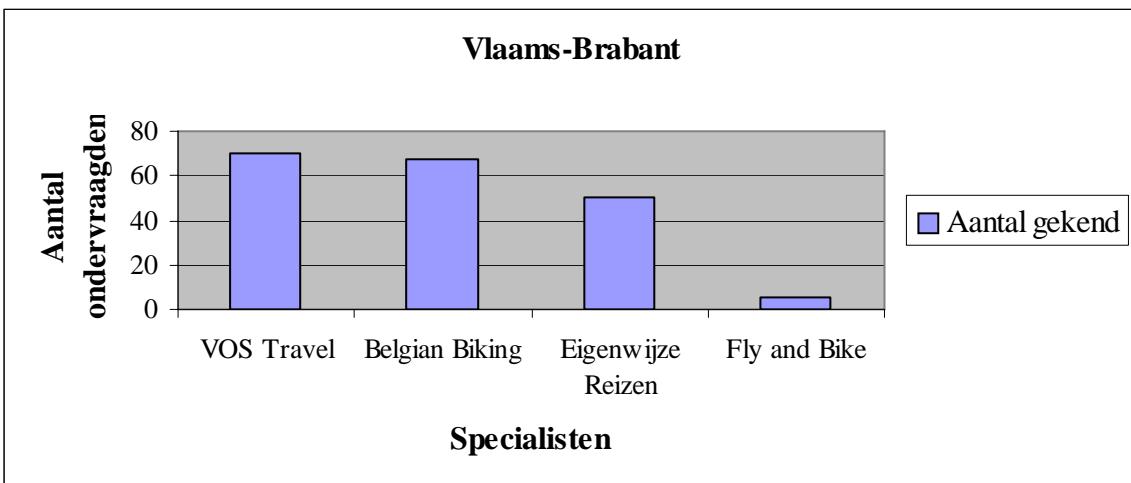
Grafiek 21: Bekendheid in West-Vlaanderen volgens fietsspecialisten¹¹¹

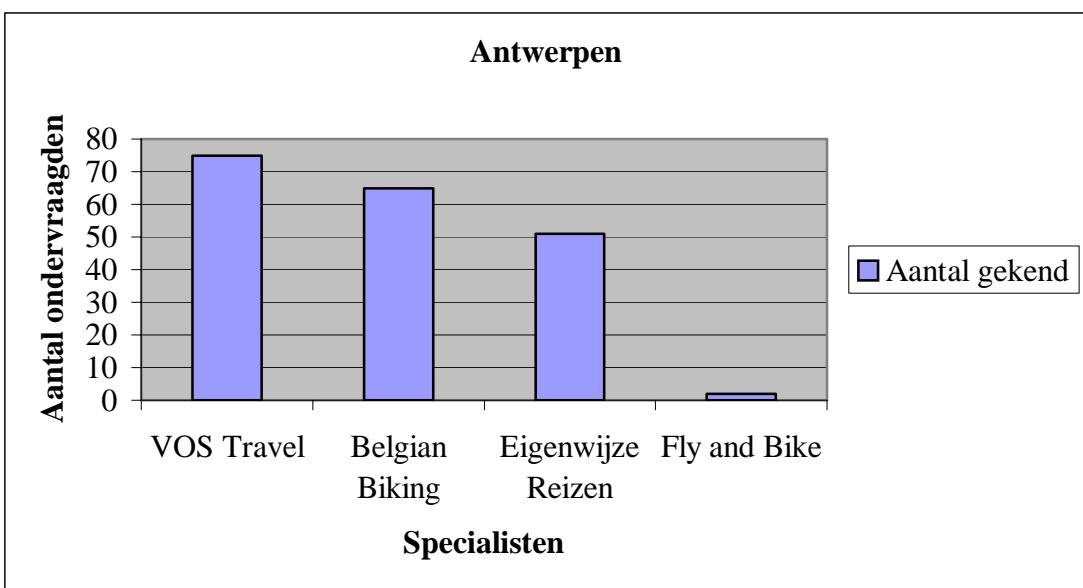
Grafiek 22: Bekendheid in Oost-Vlaanderen volgens fietsspecialisten¹¹²

¹¹⁰ Enquêtes Limburg

¹¹¹ Enquêtes West-Vlaanderen

Grafiek 23: Bekendheid in Vlaams-Brabant volgens fietsspecialisten¹¹³

Grafiek 24: Bekendheid in Antwerpen volgens fietsspecialisten¹¹⁴

11.7.1 Besluit

In alle Vlaamse provincies zijn VOS Travel en Belgian Biking het meest bekend bij de ondervraagden. VOS Travel komt in Limburg, West-Vlaanderen en Vlaams-Brabant op de eerste plaats. Behalve in Vlaams-Brabant, komt Belgian Biking telkens op de tweede plaats. In Oost-Vlaanderen en Antwerpen kennen iets meer mensen Belgian Biking dan VOS Travel.

De top drie is in elke provincie dezelfde. Telkens vindt u er VOS Travel, Belgian Biking en Eigenwijze Reizen in terug. Fly and Bike is het minst gekend. Hierbij speelt het feit dat de specialist nog maar twee jaar bestaat een grote rol. Naambekendheid komt wel met de jaren, want klanten vertellen hun ervaringen door. Door de mond-aan-mond-reclame zal ook de bekendheid stijgen.

¹¹² Enquêtes Oost-Vlaanderen

¹¹³ Enquêtes Vlaams-Brabant

¹¹⁴ Enquêtes Antwerpen

Eigenwijze Reizen scoort niet echt goed en komt overal op de derde plaats. Maar de verschillen met de andere fietsspecialisten zijn klein. Eigenwijze Reizen dankt zijn naambekendheid vooral aan zijn twintigjarige bestaan.

De promoties die Eigenwijze Reizen voert zijn in tegenstelling tot VOS Travel heel beperkt. VOS Travel en Belgian Biking zijn beide goed vertegenwoordigd op de belangrijkste fiets- en vakantiebeurzen. Ze plaatsen ook regelmatig advertenties in de algemene en in de vakpers.

Velen zijn geïnteresseerd in fietsvakanties en de belangstelling groeit nog steeds. Dat bleek ondermeer tijdens mijn stageperiode bij Westtoer¹¹⁵ in Brugge. Ik behandelde 6000 antwoordkaarten die u kon invullen op de vakantiebeurzen in Antwerpen, Hasselt, Utrecht en op de reismarkt te Brugge. Op de kaart konden mensen hun interesses invullen en de onderwerpen waarover iemand meer informatie wenste. Er was keuze tussen fietsen, wandelen, evenementen, plattelandstoerisme, cultuur, gastronomie of groepsuitstappen.

Meer dan de helft namelijk 4 281 van de 6 000 personen, hadden interesse voor de fietsarrangementen. Tijdens mijn stage mocht ik gereeld helpen aan de balie, bij het onthaal en telefoneren. Het viel mij op dat er een enorm grote interesse was voor fietsroutes en fietsarrangementen. Op bepaalde dagen kwamen mensen er non-stop om informatie vragen. Tijdens de maanden maart en april verstuurde ik per dag soms meer dan 1 000 informatiefolders en –pakketten over fietsen.

11.7.2 Evaluatie samenwerking tussen reisbureaus en fietsspecialisten

¹¹⁵ West-Vlaams autonoom provinciebedrijf

Ik heb contact opgenomen met 25 reisbureaus verspreid in de vijf Vlaamse provincies. Ik vroeg aan de bediende in de kantoren hoe hun ervaringen met de vier fietsspecialisten waren. De meeste verkopers vertelden mij dat ze vooral de fietsvakanties van VOS Travel en Belgian Biking verkochten en dat de samenwerking met hen goed verloopt. Wanneer er zich problemen voordoen of als ze vragen hebben, kunnen ze steeds bij hen terecht.

De verkopers in de reisbureaus vertelden mij dat vooral bij VOS Travel en Belgian Biking de verhouding prijs en kwaliteit uitstekend is. Dat deelden verschillende klanten hen ook mee. Eigenwijze Reizen vonden sommigen kwalitatief minder. De verhouding prijs en kwaliteit vonden sommige klanten ook minder goed.

Het grootste aantal van de gecontacteerde reisbureaus had nog geen ervaring met de fietsvakanties van Fly and Bike.

Besluit

Zoals ik in de inleiding al vermeldde, is de rol van de fiets de laatste halve eeuw grondig gewijzigd. Het aantal personen dat al een individuele of georganiseerde fietsvakantie maakte, steeg de laatste jaren enorm.

Als u een fietsvakantie wil maken, kan u in Vlaanderen terecht bij vier specialisten namelijk VOS Travel, Belgian Biking, Eigenwijze Reizen en Fly and Bike. Hun aanbod is heel uitgebreid. VOS Travel, Belgian Biking en Eigenwijze Reizen bieden fietsvakanties aan in de meeste Europese landen. De regio's die ze aanbieden zijn meestal dezelfde. Misschien zou het beter zijn voor hen om in de toekomst nieuwe regio's of bestemmingen aan te bieden. Zo kunnen ze hun klanten ook unieke fietsbestemmingen aanbieden. Enkel Belgian Biking en Fly and Bike bieden fietsvakanties buiten Europa aan. Het aanbod van die fietsvakanties is beperkt en spreekt het gewone publiek ook minder aan.

Er zijn verschillende soorten fietsvakanties. De vakanties variëren van fietsvakanties met vaste verblijfplaats, fietsvakanties waar u in verschillende hotels overnacht, fietsvakanties met kinderen, tot fietsvaarvakanties. De fietsvaarvakanties kennen het minste succes. Slechts twee van de vier specialisten besteden aandacht aan fietsvakanties met kinderen.

Verspreid in de vijf Nederlandstalige provincies kan u ook bij zestien autocaristen een of meerdere georganiseerde fietsvakanties boeken. Die autocaristen bieden eigen uitgewerkte programma's aan. Ze beschikken meestal over een eigen fietsaanhangen zodat hun klanten hun eigen fiets kunnen meenemen. Naast de georganiseerde fietsvakanties kochten 36 autocarbedrijven in West-Vlaanderen, Oost-Vlaanderen, Limburg, Antwerpen en Vlaams-Brabant een fietsaanhangwagen. Hiermee willen ze inspelen op de groeiende markt van de fietsvakanties en stellen geregeld à la carte fietsvakanties samen.

Frankrijk is nog steeds de populairste fietsbestemming, maar de laatste jaren kennen de fietsvakanties in Nederland een groot succes.

Uit mijn enquêtes bleek dat de leeftijdscategorie van de meeste Vlamingen die al een fietsvakantie maakten, tussen de 15 en 54 jaar ligt. De fietsspecialisten richten zich vooral tot de personen tussen de 35 en 54 jaar oud.

Er is een gevarieerd aanbod aan overnachtingsmogelijkheden in Frankrijk, Nederland, Duitsland, Oostenrijk, Zwitserland, Italië en Spanje. Ik was verbaasd over het aantal fietshotels in bepaalde landen. De laatste jaren steeg het aantal fietshotels. Verschillende bestaande hotels pasten hun accommodatie aan de noden van de vakantiefietsers aan. Meerdere hoteluitbaters doen ook inspanningen om fietstoeristen aan te trekken. Zo werken ze ondermeer fietsarrangementen uit, verhuren ze fietsen of stellen kaartmateriaal ter beschikking.

De meeste Europese landen beschikken over fietshotels. Frankrijk telt het grootste aantal fietshotels. U kan terecht in 282 Logis Vélo.

Enkel een fietsspecialist, namelijk Eigenwijze Reizen maakt voor twee fietsvakanties gebruik van een gps. Het gebruik van de gps bij fietsvakanties staat nog in zijn kinderschoenen. VOS Travel, Belgian Biking en Fly and Bike zijn niet van plan om in de volgende jaren fietsvakanties met gps aan te bieden.

De specialisten voeren op verschillende manieren promotie. Ze maken reclame of aanbiedingen bekend via mailings, hun brochures, hun websites en op de vakantiebeurzen.

Vooral de mond-aan-mond reclame speelt een belangrijke rol. De manier waarop ze promotie voeren is redelijk doeltreffend.

De mond-aan-mond-reclame speelt hier ook een belangrijke rol. Ongeveer drie op tien personen kent een of meerdere touroperators. Aangezien fietsvakanties een nichemarkt zijn, scoren de fietsspecialisten goed.

In de toekomst kunnen de specialisten en de toeristische diensten misschien beter samenwerken en hen op de hoogte houden van hun aanbod. Momenteel zijn de meeste toeristische diensten niet op de hoogte van de fietsvakanties en de fietsmogelijkheden in hun land.

Het onderwerp van mijn scriptie boeide me enorm. Ik heb nu een heel andere kijk op fietsvakanties en hoe de specialisten te werk gaan. Deze zomer wil ik ook graag zelf een fietsvakantie ondernemen. Hopelijk kan ik u met mijn scriptie overtuigen om misschien in de toekomst zelf een fietsvakantie te plannen.

Lijst met bijlagen

Bijlage 1: Vakantiesalon Antwerpen	104
Bijlage 2: Brochure fietsbeurs Retie.....	105
Bijlage 3: Reismarkt in Brugge	106
Bijlage 4: Voorpagina brochure Velofollies.....	107
Bijlage 5: Antwoordkaart Westtoer.....	108
Bijlage 6: Enquête.....	109
Bijlage 7: Artikel gps.....	112
Bijlage 8: Gps, speeltje of noodzaak?	113
Bijlage 9: De wijde wereld, de Loire.....	117
Bijlage 10: La Loire à vélo	118
Bijlage 11: Kastelen kijken op de fiets	119
Bijlage 12: Fietsen langs de Loire	120
Bijlage 13: Zeven tips voor een actieve zomervakantie	121
Bijlage 14: De Wijde Wereld, Nieuwe fietstouroperator	122
Bijlage 15: Belgian Biking	123
Bijlage 16: De Zigeuner.....	124
Bijlage 17: Fietsen in Duitsland	125
Bijlage 18: Gps Eigenwijze Reizen	126
Bijlage 19: Reisadvies Jemen	127
Bijlage 20: Roadbook Fly and Bike	129

Bijlage 21: Romantische Straße	130
Bijlage 22: Roadbook VOS Travel.....	131
Bijlage 23: Flyer Velomobile	132
Bijlage 24: Voorpagina brochure fietsvakanties bij VOS Travel 2006	133
Bijlage 25: Voorpagina brochure Fly and Bike 2006.	134
Bijlage 26: Voorpagina brochure Xyclo Explorer.....	135
Bijlage 27: Voorpagina brochure Belgian Biking	136
Bijlage 28: Brochures Garmin gps	137
Bijlage 29: Soorten fietsvakanties bij fietsspecialisten	138
Bijlage 30: Artikel “Avant le premier coup de pédale”	139
Bijlage 31: Fietsen van Zermatt naar Sankt Moritz....	140
Bijlage 32: El Oriente, Op het ritme van een tweewieler	143
Bijlage 33: Rol het voorjaar in	146
Bijlage 34: Symbolen en uitleg moeilijkheidsgraden fietsvakanties	147
Bijlage 35: Cijfergegevens fietsverhuurbedrijf Van der Mierden.....	148
Bijlage 36: Cijfergegevens Belgian Biking	149
Bijlage 37: Cijfergegevens VOS Travel.....	151
Bijlage 38: Bekendheid fietsspecialisten.....	152
Bijlage 39: Bekendheid individuele fietsspecialisten.	155

Bijlage 40: Fietsvakanties bij Jetair.....	158
Bijlage 41: Hotel Grindelwald.....	160
Bijlage 42: Fietsvakanties autocaristen	161
Bijlage 43: Overzicht fietsvakanties Albion Tours 2006	167
Bijlage 44: Voorpagina brochure Divantoura 2006 ...	168
Bijlage 45: WES, belangrijkste vakantiebestemmingen en activiteiten in 2004.....	169

Bijlage 1: Vakantiesalon Antwerpen

Avontuurlijk reizen in de kijker

Tijdens deze barre winterdagen is het internationaal vakantiesalon in Antwerpen een ideale gelegenheid om even aan de kou te ontsnappen. Gastland is immers Zuid-Afrika. Wie het daar niet warm van krijgt.

Heeft u plannen om een tentje op te slaan op een camping, een avontuurlijke trektocht te ondernemen, uit te rusten aan een strand of een luxecruise te maken? Tijdens de 28ste editie van het internationaal vakantiesalon kan de bezoeker alvast massa's ideeën voor diverse vakantieformules opdoen. Met gastland Zuid-Afrika voorop staan vooral de avontuurlijke reizen in de schijnwerpers.

Adventure street

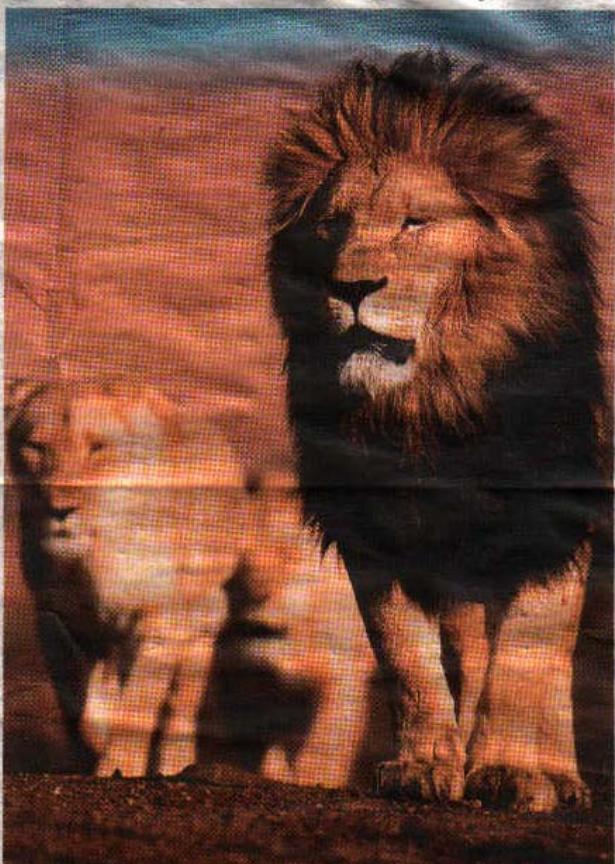
Hal 4 op de beurs is niet weggelegd voor de reiziger die twee weken in en rond zijn caravan vertoeft. Die moet het eerder zoeken in zaal 3. Hal 4 biedt ideeën voor mensen die op zoek zijn naar avontuur, die anders willen reizen. Onder andere de sportieve vakanties komen er aan bod.

Wandeltochten, rafting, survival... Wie echt avontuurlijk is aangelegd, kan er natuurlijk met de rugzak op uit trekken. *A l'improviste* is nog steeds de meest avontuurlijke vorm van reizen.

Gastland Zuid-Afrika

Lekker warm, gastvrij, mooi landschap... en er zijn nog wel meer redenen te vinden om eens naar Zuid-Afrika te trekken. Eastern Cape heeft zowel droge landschappen als vruchtbare valleien, in Free State is de natuur overweldigend, in KwaZulu-Natal is de Indische Oceaan vlakbij.

Kaapstad en Johannesburg zijn bruisende steden, de Tafelberg is een van de zeven wereldwonderen, het

© EPA

Kruger National Park is een van de bekendste natuurnparken ter wereld. Wist u dat Zuid-Afrika trouwens in de top tien van de mooiste duiklocaties in de wereld staat. Het landschap leent zich ook perfect voor bergbeklimmen, rafting, canyoning, 4x4-tochten en parachutespringen.

En niet te vergeten: de wijn mag er ook zijn.

28ste Internationaal Vakantiesalon Antwerpen, van zaterdag 28 januari tot en met donderdag 2 februari in Antwerp Expo. Elke dag van 10 tot 18 uur. Toegang: 8 euro. Info: www.vakantiesalon-antwerpen.be.

Bijlage 2: Brochure fietsbeurs Retie

fiende fietsreisbeurs

fiende fietsreisbeurs

hét festival voor de
recreatiefietser
vakantiefietser

zaterdag 18-3-2006
zondag 19-3-2006

in Retie bij Turnhout
locatie "De Linde"

inkom € 4,00 * leden € 2,50 van 10 tot 18 uur

een organisatie van "De Vakantiefietser vzw"

secr. Broekstraat 66, 2480 Dessel
tel. en fax 014/37.77.34
www.vakantiefietser.be
secretariaat@vakantiefietser.be

Bijlage 3: Reismarkt in Brugge

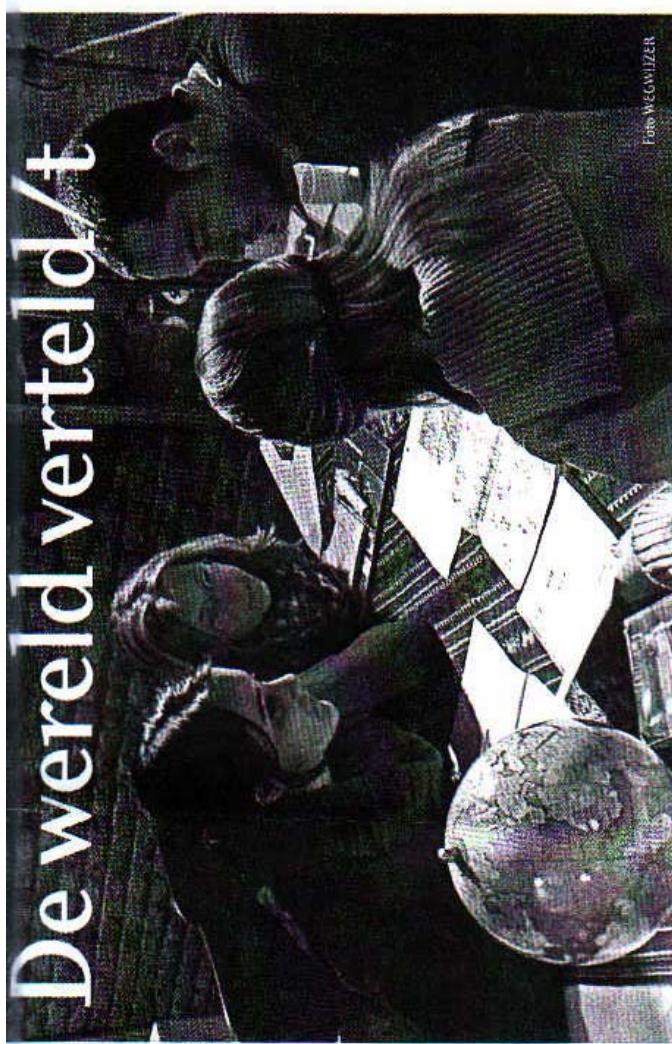

Foto Wegwijzer

De wereld verteld / t

Reismarkt in Brugge

De alternatieve reisbeurs, zo staat de jaarlijkse Reismarkt in Brugge gekend. Geen commerciële bedoeling, maar een ontmoeting tussen reizigers. Verhalen vertellen, daar draait het allemaal om. Uit eerste hand vernemen wat de beste routes zijn, de leukste adresjes, de ommisbare spullen op avontuur. Doorgewinterde reizigers geven al hun geheimen prijs. Zaterdag en zondag in de Brugse binnenstad.

Sarah DE BEUCKELAER

THEMA'S

Aan 150 standen vind je ervaren reizigers die zich ontroppen tot raadgever, getuige en/of verteller. Dit jaar gaat bijzondere aandacht uit naar Zuidelijk Afrika. Fietsen en wandelen in Europa en de Woestijnen. Per bestemming vind je ook nog eens thema's als Reizen met kinderen, Reizen met openbaar vervoer, Lang op reis, enz. Duurzaam toerisme komt eveneens aan bod. Onder de noemer De Milenniumreiziger bundelt de Reismarkt gesprekken, infosessies en twee expo's die stil staan bij volgende vragen: Hoe vertert onze planeet de ongebredelde reislust van de moderne mens? Op welke manier kunnen wij, als reizigers, een bijdrage leveren aan een betere,

PRAKTISCH

Reismarkt 2006 op zaterdag 11 en zondag maart, telkens van 10u tot 18u. Draaischijf van het gebouwen zijn de Stadhallen op de Markt. Ook in Hof Lancials (Oude Burg 23), de Biekerhof (Kuipersstraat 3) en het Provinciaal Hof (Markt) vinden presentaties plaats. De Woestijnfilms in het kader van

Cinema Novo draaien in Ciné Liberty (Kuipersstraat 23) en Cinema Lumière (Sint-Jakobstraat 36). Prijs: 7 euro, gratis tol en met 16 jaar.

www.wegwijzer.be

joen tips en beoordelingen, twee miljoen foto's, honderd nieuwe bijdragen per uur. www.virtualtourist.com

• Igougo: (sprek uit I go You go), geen cijfers maar bruikbaar.

www.igougo.com

• L'Internaute: 1.600 tips (zoek naar avis), ook interessant zijn de comparatifs waar bijvoorbeeld lowcost vliegtuigmartschappijen worden vergeleken. www.linternaute.com

• Anders Reizen: 265 uitgebreide en goed geillustreerde reisverhalen, www.andersreizen.nl

• Zoover: 180.000 beoordelingen, veelal van accommodaties, www.zoover.nl

• Ook nog: www.travelsource.nl, www.reisverhalen.net, www.reisenzites.be/reizen/reisverhalen.html

Nog in Brugge

• Carnaval in de Brugse binnenstad, zaterdag

• Rommelmarkt in de Beurshalles in de Hauwersstraat, zaterdag van 8u tot 18u, zondag van 10u tot 18u

• VerdraaiDe wereld: jeugdshow rond duurzame ontwikkeling, zaterdag vanaf 18u op de Markt

Reizigers op het net

Vraag het aan andere reizigers, dat is motto van volgende websites:

• Virtual Tourist: meer dan 1,2 mil-

Bijlage 4: Velofollies

4-dagen
fietsgekte in
Vlaanderen

velofollies

14-17 december 2006
elke dag van 10 tot 19u

Kortrijk
Xpo

Bijlage 5: Antwoordkaart Westtoer

>> **antwoordcoupon**

Ja, hou mij op de hoogte ivm niewtjes over:

de Kust de Leiestreek de Westhoek het Brugse Ommeland

Mijn interesses zijn:

fietsen wandelen evenementen plattelandstoerisme
 cultuur lekker tafelen dagtrips voor groepen

>> **invulgegevens**

Naam: _____ Voornaam: _____

Street + nr: _____ Postcode: _____

Gemeente: _____ Email: _____

>> **wedstrijdvraag**

Antwoord op onze wedstrijdvraag en win een Vlaanderen Vakantiecheque ter waarde van 100 euro.
Wedstrijdvraag: Hoeveel regio's telt West-Vlaanderen ?

3 4 5

Westtoer respecteert de wet op de privacy. U accepteert het wedstrijdreglement dat u op aanvraag verkrijgt of rechtstreeks op www.westtoer.be. Uw deelname aan de wedstrijd is altijd gratis. Wilt u alle gegevens in de antwoorden invullen, verantwoordelijke ugeven: Westtoer, Paul Oberen, Koning Albert I - Laan 120, 8000 Sint-Niklaas. Westoek deelnrnummer: WB03023200630

Bijlage 6: Enquête

Georganiseerde fietsvakanties

1 Leeftijdscategorie:

- 5-14
- 14-24
- 25-34
- 35-44
- 45-54
- 55-64
- 65-74
- 75 +

2 Geslacht:

- Man
- Vrouw

3 Beroep

- Arbeider
- Bediende
- Student
- Werkloos
- Gepensioneerd
- Andere:

4 Waarmee associeert u de naam fietsvakantie?

.....

5 Wat verwacht u van een fietsvakantie?

.....

6 Nam u al deel aan een georganiseerde fietsvakantie?

- Ja
- Nee

6 a Wanneer?

.....

7 Nam u al deel aan een individuele fietsvakantie?

.....

.....

8 Welke touroperator kent u van naam?

- VOSTRAVEL
- FLY AND BIKE
- BELGIAN BIKING
- EIGENWIJZE REIZEN
- Andere:

9 Met welke touroperator reisde u al?

- VOSTRAVEL
- FLY AND BIKE
- BELGIAN BIKING
- EIGENWIJZE REIZEN
- Andere:

10 Deze fietsvakantie werd doorgebracht in:

- België
- Buitenland
 - Nederland
 - Frankrijk
 - Duitsland
 - Spanje
 - Zwitserland
 - Oostenrijk
 - Andere:

11 Met wie ondernam u deze vakantie?

- Alleen
- Met gezin
- Met partner
- Met vrienden
- Met een organisatie, nl.

12 Waarom u voor een fietsvakantie koos:

- Rust
- Vakantie in de natuur
- Vrijheid
- Ontspanning
- Beweging
- Actieve vakantie
- Andere:

13 Hoe leerde u het aanbod van fietsvakanties kennen?

- Via een brochure, nl.
- Via het internet
- Via de radio
- Via de TV
- Andere nl.

14 Hoelang duurde uw vakantie?

- Weekend
- Een week
- Meer dan een week

15 Waar overnachtte u? Hoeveel keer bracht u een vakantie in één van de verblijfsmogelijkheden door?

- Hotel
- Pension.....
- Camping.....
- Andere:

16 Welk transportmiddel koos u om u naar de bestemming te begeven?

- Auto
- Trein
- Andere:

17 Wat kan er volgens u verbeterd worden/ mag zeker opgenomen worden in het huidige aanbod van fietsvakanties?

.....
HARTELIJK DANK VOOR UW MEDEWERKING

Bijlage 7: Artikel gps

E-TRENDS STRATEGIE

TEST VAN DE NIEUWE NAVMAN ICN550 EN DE MIO 268

DRAAGBARE GPS: IS DUURDER BETER?

NAVMAN ICN550

Sneller en accurater dan goedkopere gps-toestellen.

Draagbare gps-systemen worden steeds sneller en betrouwbaarder. We testten de nieuwe en dure Navman iCN550 en de goedkope Mio 268.

De Navman iCN550 is een draagbare gps uit de duurdere reeks: u vindt hem voor 699 euro in de winkel. Er bestaan heel wat goedkopere merken en modellen, zoals de populaire Mio 268 (amper 400 euro). Daarom gingen wij — benieuwd naar de grote verschillen — op pad met beide apparatuur.

De Mio 268 heeft alvast twee leuke extra's aan boord: een mp3-speler en aparte instellingen voor als u hem gebruikt bij een fiets- of voettocht. Bij de Navman iCN550 krijgt u er dan weer een afstandsbediening bij voor in de auto.

De Navman heeft een intern geheugen van 4GB met detailkaarten van zestien Europese landen — gebaseerd op de meest recente gegevens van TeleAtlas. De Mio 268 werkt met een extern geheugentaartje, dat in principe alleen de Benelux bevat. Wie een ander land wil, moet dat eerst kopiëren van de bijgeleverde cd-rom naar dit kaartje (via zijn pc). Een bestemming ingeven, gebeurt op beide systemen via een handig touchscreen. Hierbij kunnen ook huisnummers worden ingegeven. De kaarten van de Navman bevatten meer dan 1 miljoen 'points of interest': apotheken, ziekenhuizen, zwembaden, stranden, restaurants enzovoort. De dichtstbijzijnde tankstations en parkings zijn zelfs opvraagbaar via twee sneltoetsen op het apparaat. Uiteraard konden we ook favorie-

te bestemmingen en ons thuisadres opslaan in het geheugen. We misten hier wel de 'Home'-knop, die ons bij de Mio in één klap naar huis gids.

Navigatie

De Navmankaarten zijn vrij goed up-to-date, en tijdens de navigatie kunnen we kiezen tussen 2D- en 3D-visualisatie. De schaal past zich automatisch aan: wanneer we bijvoorbeeld aan een afslag kwamen, werd het beeld uitvergroot. Ook manueel inzoomen kan — net zoals bij de Mio — via twee duidelijke knoppen. Selecteerden we in onze voorkeuren echter de kortste in plaats van de snelste route, dan kwamen we net iets te vaak terecht op veldwegjes die eerder thuiswaren in toeristische wandelgidsen. Het volume van de begeleidende stem vonden we overigens wat te laag: in een wat rumoerige auto of met de radio op de achtergrond zijn de instructies niet altijd duidelijk verstaanbaar. Hier scoort de Mio beter. Die laatste heeft bovendien ook een handige knop om de gesproken instructies met één klap uit te schakelen — geen overbodige luxe!

De Mio verzamelt de belangrijkste gegevens (tijd tot bestemming, afstand enzovoort) in een handig kadertje op het scherm. Bij de Navman is dat niet het geval: daar kunnen de gegevens één voor één opgevraagd worden via de pijnjesknoppen. Leuk is dat we zo ook onze snelheid en koers te zien kregen. Onderaan wordt — zoals bij zowat elke gps — de straat vermeld waarin u zich bevindt. Hierbij worden zelfs huisnummers vermeld.

Prestatie

De duurdere Navman lijkt ons vooral sneller en dus accurater dan de goedkope Mio. Op het scherm van de Mio hinkte het pijnje dat onze auto voorstelt steeds achterop. Daardoor zijn de instructies soms wat traag, en reden we al wel eens een afrit voorbij. Bovendien gebeurt het (her)berekenen van een nieuwe route op de Navman naar onze mening sneller. Ook de gpsontvangst is erg goed — zelfs achterin de auto. Dit kleinood laat zich overigens niet snel van de wijs brengen: zelfs een val van het dashboard deed hem niet crashen. De Mio is gevoeliger, en bovendien durft dit apparaat ook zonder aanwijsbare reden al wel eens vast te lopen. Ook het opstarten verloopt bij die laatste niet altijd even vlot: soms wordt er minutenlang gezocht naar beschikbare satellieten. Bovendien hield de batterij het in onze tests minder lang vol dan die van de Navman.

Roel Van Espen ■

ONZE MENING

PRO

- Intern geheugen van 4GB (goed voor 16 Europese landen).
- Handige knoppen voor tankstations en parkings in uw buurt.
- Zeer snel, accuraat en stabiel.

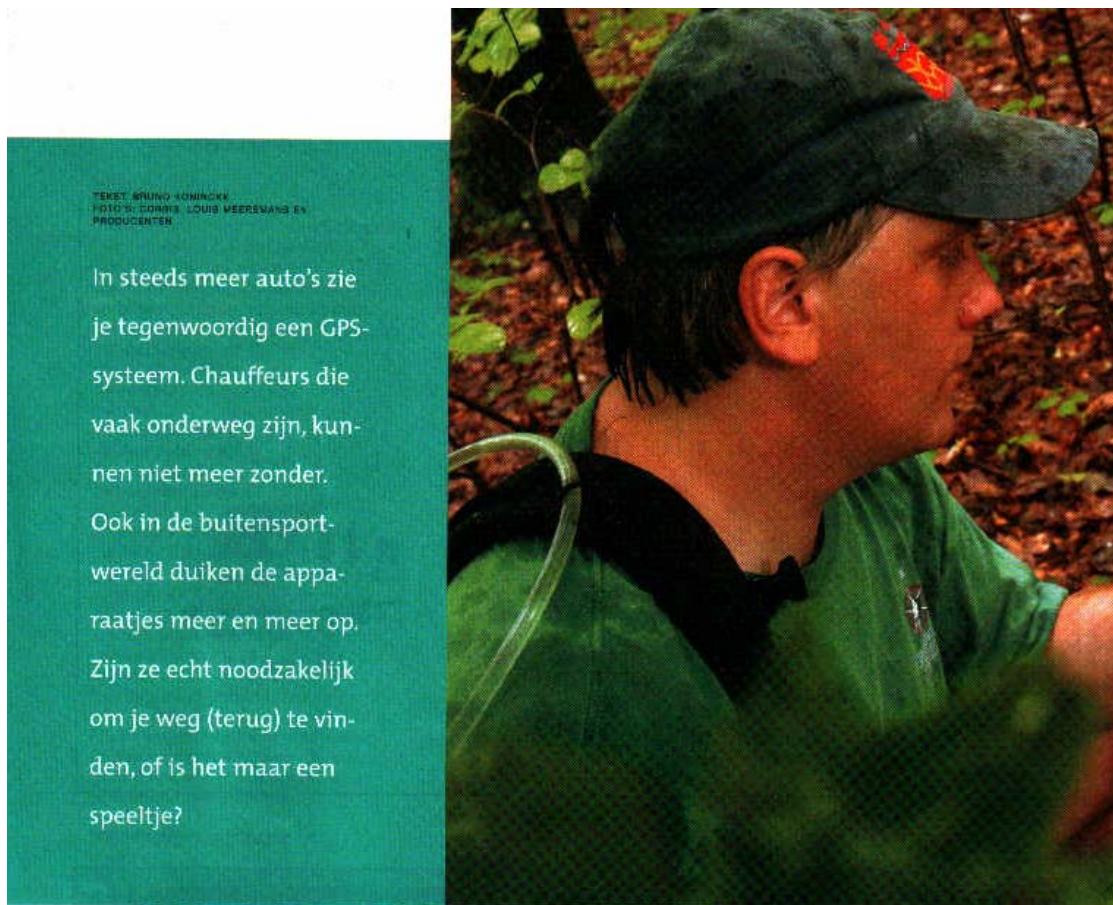
CONTRA

- Duur (699 euro).
- Geen 'Home'- en 'Mute'-knop.
- Begeleidende instructies zijn te stil.

Draagbare gps: is duurder beter? E-Trends, 2006, nr. 2, februari, blz. 79.

Bijlage 8: Gps, speeltje of noodzaak?

Gps, speeltje of noodzaak?; Kreo, 2005, nr. 5, mei, blz. 78-81.

TEKST: BRUNO VONROCK
FOTO'S: CORRIE LOUIS VEERSWANG EN
PRODUCENTEN

In steeds meer auto's zie je tegenwoordig een GPS-systeem. Chauffeurs die vaak onderweg zijn, kunnen niet meer zonder. Ook in de buitensportwereld duiken de apparaatjes meer en meer op. Zijn ze echt noodzakelijk om je weg (terug) te vinden, of is het maar een speeltje?

GPS speeltje of noodzaak?

De populaire GPS-systemen in de auto zijn best makkelijk om te gebruiken. Programma's zoals TomTom of Altirion, die op zakcomputertjes (PDAs) draaien, hebben een overzichtelijke en eenvoudige menustructuur, zodat zelfs een onervaren gebruiker er snel mee overweg kan. Deze pakketten hebben ook goed kaartenmateriaal, waardoor je bijna overal waar wegeen zijn zelfs tot op huisnummerniveau je bestemming kan vinden. Het zijn vooral dit soort toepassingen die GPS nu populair maken, maar in de buitensporten wordt het systeem al langer gebruikt. GPS werd ruimer bekend dankzij het gebruik ervan in de eerste Golfoorlog. Het **Global Positioning System** is indertijd ontwikkeld voor het Amerikaanse leger om overal op aarde heel nauwkeurig posities te

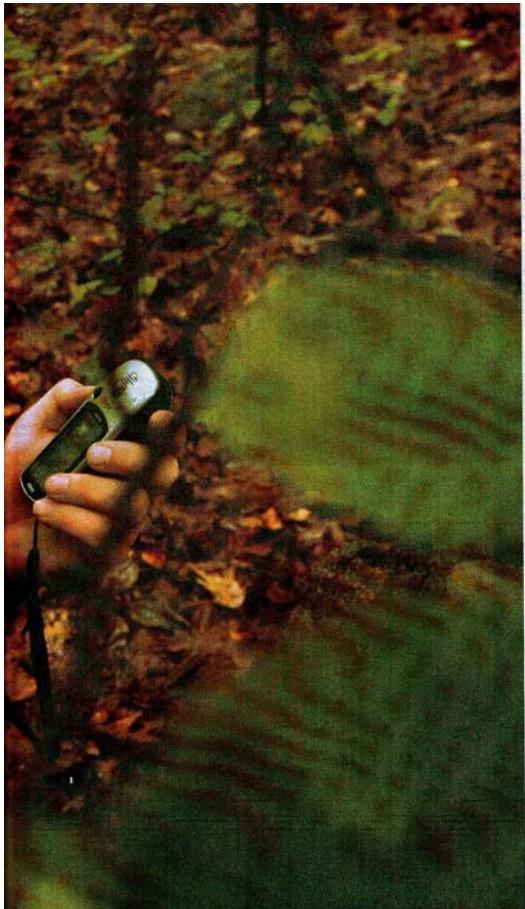
bepalen. De eerste jaren was het voor puur militair gebruik bestemd. Later mochten ook burgeroppassingen ontwikkeld worden, maar Uncle Sam zorgde er wel voor dat het systeem voor burgers niet te nauwkeurig was. In mei 2000 werd die zogenaamde **Selective Availability** afgeschaft, zodat ook burgers tot op vijf à tien meter nauwkeurig een positie kunnen bepalen.

Zo werkt het

Het systeem bestaat uit verschillende componenten. Ten eerste is er een **ruimtecomponent**: satellieten in de ruimte. Ten tweede zijn er **stations op de grond** die de

Je kan ook kaartgegevens en GPS-routes via je computer van het internet halen.

CORBIS

werking van de satellieten controleren en sturen. En ten derde is er de **GPS-ontvanger** van de gebruiker. Om overal op aarde posities te kunnen bepalen, zijn er 24 satellieten in verschillende, vaste banen rond de aarde gebracht. Elke satelliet zendt signalen uit. GPS-ontvangers kunnen deze signalen ontcijferen. Als zo'n ontvanger het signaal van minstens drie satellieten kan ontvangen, kan hij

berekenen waar hij zich bevindt. Om de positie min of meer nauwkeurig te kunnen berekenen, is minstens een vierde satelliet nodig. Met een vierde signaal kan ook de hoogte berekend worden. Hoe meer satellieten een ontvanger kan waarnemen, hoe beter. De betere handtoestellen kunnen tot twaalf signalen tegelijk ontvangen en verrekenen. Een tijd geleden werd ook het Europese **Galileo-systeem** officieel gelanceerd. Zoals er naast een Amerikaans ook een Russisch GPS-systeem bestaat, moet Galileo de Europese tegenhanger worden. Positief aan Galileo is dat het compatibel zal zijn met GPS, zodat we in principe dezelfde apparaten zullen kunnen blijven gebruiken. Als Galileo over een jaar of drie concreet in werking treedt, zullen de nauwkeurigheid en betrouwbaarheid van de GPS-toestellen zeker nog toenemen.

Basisfunctie

Zoals de naam aangeeft, is het bepalen van de positie de belangrijkste functie van het hele GPS-systeem. Zelfs het goedkoopste en eenvoudigste toestel kan dit. Bij de eenvoudige toestellen krijg je gewoon coördinaten op het scherm te zien. Die komen overeen met de coördinaten die een bepaalde plaats op een kaart heeft gekregen. Op zich klinkt dit eenvoudig, maar in de praktijk is het iets ingewikkelder. Er zijn namelijk verschillende systemen om de aarde - een bol - op een 'platte' landkaart te projecteren, onder meer het **UTM**, het **Lambert**- en het **UPS-systeem**. De meeste kaarten die op GPS zijn voorbereid, werken volgens het UTM-systeem. Maar daarmee is het nog niet afgelopen: de vlakken worden volgens een bepaald systeem op de kaart aangebracht. Dit noemt men de **kaartdatum**, die overigens niets met de kalender te maken heeft. In België alleen al zijn er bijvoorbeeld drie verschillende soorten kaartdatums in gebruik. De blauwe kaarten (1:25.000, nu 1:20.000) van het Nationaal Geografisch Instituut werken volgens het systeem **ED50** (1:50.000), terwijl de rode kaarten volgens **WGS84** werken. Het verschil tussen twee dezelfde coördinaten op deze twee kaarten kan tot 120 m oplopen. Het is dus heel belangrijk om - als je met een GPS en kaart op stap gaat (maar ook zonder GPS) - te controleren of de twee wel hetzelfde systeem en dezelfde kaartdatum gebruiken. Ook als je bijvoorbeeld in grensgebieden met kaarten van verschillende landen werkt kunnen dezelfde UTM-coördinaten je naar een verschillende positie brengen.

GPS

als je geen rekening houdt met de verschillende kaartdata. Allemaal goed en wel die coördinaten. Maar hoe breng je ze over op de kaart? Dat vertellen we je in het kadertekstje op de bladzijde hiernaast.

Waypoint, route en track

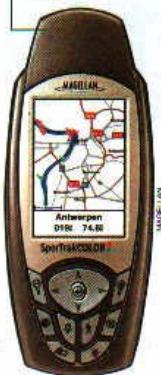
Een hand-GPS biedt standaard nog meer mogelijkheden dan alleen maar coördinaten weergeven. Zo kan het toestel ten eerste de **coördinaten** van bepaalde punten in zijn geheugen **opslaan**. Deze opgeslagen punten noemt men **waypoints**. Sla je vertrekpunt op en van op eender welk punt kan je je laten terugleiden naar het waypoint van je vertrek. Gedaan dus met verloren lopen. Je kan ook onderweg hier en daar een waypoint laten aanmaken zodat je achteraf kan zien hoe je gelopen of gefietst bent, of belangrijke of interessante plekken kan terugvinden.

Je kan ook op voorhand meteen op het apparaat of via een computer een waypoint ingegeven in het toestel. Zo kan je vóór je tocht al bepalen naar welke punten je wilt gaan. Door de verschillende ingebrachte waypoints met elkaar te verbinden, krijg je een bepaalde route. Duid je op voorhand waypoints aan en maak je op basis hiervan een route aan, dan worden de waypoints via rechte lijnen met elkaar verbonden. Zo kan je de afstand tussen de waypoints onderling en de totale afstand berekenen. In de praktijk kan je uiter-

Geavanceerde GPS-toestellen bieden heel wat mogelijkheden. Attracties, waypoints, logies ... sommige kaartprogramma's hebben het al allemaal in petto.

Een hoogtemeterfunctie op je GPS kan - zeker in de bergen - best nuttig zijn.

Magellan heeft momenteel het grootste kaartenaanbod ter beschikking.

orientatie

Hoe begin je er aan?

Een goed GPS-toestel is niet goedkoop. Een model met kaartfunctie betaal je al snel 450 euro of meer. Bekijk dus eerst goed of je er werkelijk iets aan zal hebben en of het iets voor jou is. Veel mensen die goed vertrouwd zijn met kaart en kompas, vinden een GPS maar een overbodig snulje. Anderzijds kan een GPS voor iemand zonder enige notie van navigatie best ingewikkeld zijn. Verzamel dus eerst informatie en lees er veel over. Er zijn tal van internetsites over GPS. Een goed startpunt is gps.pagina.nl, waar verwijzingen staan naar andere sites. Bij Kosmos-Z&K Uitgevers is in de reeks Wat & Hoe het boekje **GPS Outdoor navigatie** verschenen (11,50 euro). Al een beetje gedateerd, maar nog altijd nuttig.

Om wat ervaring op te doen, kan je eerst een toestel huren. Dat kan in sommige buitensportzaken of gespecialiseerde GPS-winkels. Gebruik een GPS eerst in makkelijk en bekend terrein. Zo leer je er vanzelf mee omgaan.

aard zelden volgens rechte lijnen lopen of fietsen. Gelijkaardig, maar toch anders, is een **track**. Het toestel houdt zelf een track bij als je het continu laat aanslaan terwijl je onderweg bent. Je kan zelf kiezen op welke manier het toestel zo'n track bijhoudt: volgens een bepaalde tijds- of afstandsinterval.

Een track of route kan je bewaren om ze bijvoorbeeld thuis nog eens te bekijken op de computer, voor later gebruik of om uit te wisselen met andere wandelaars. Op het internet kan je al van heel wat sites wandel- en fietstracks downloaden en naar je toestel overzetten.

Met of zonder kaart

Om met een eenvoudig GPS-toestel te kunnen werken, moet je best al een kaart kunnen gebruiken. Anders is het niet zo eenvoudig om de GPS-informatie naar de kaart over te brengen. Een GPS-toestel is daarom vooral handig als je

het in combinatie met een computer en een elektronische kaart gebruikt. Je kan dan bijvoorbeeld op voorhand op de computer een route uitstippelen, en die dan naar het GPS-toestel overbrengen. Bij de eenvoudige toestellen komt daar wel een en ander bij kijken. Zo moet je zelf een kaart inscannen en die dan gaan kalibreren (ijken). Na nog enkele bewerkingen, kan je dan op de kaart die je zo op je computer hebt, waypoints en dergelijke gaan aanduiden. Zo kan je dan een parcours gaan uitstippelen. Dit parcours of deze route breng je over op het GPS-toestel. Als je dan op het terrein bent, zie je de waypoints en de route op het schermpje, en kan je ze volgen. De kaartinformatie zelf zie je dan echter niet.

Bij de duurdere toestellen kan je op het toestel zelf ook een kaart zien. Standaard zit er in deze toestellen een zogenaamde basiskaart, maar hier staat bijna geen informatie op. Zowel bij Garmin als bij Magellan, de twee belangrijkste

Steeds meer GPS-kaarten kunnen ook op een palmcomputer.

Dit GPS-scherm toont je een kompas, aflegde weg en snelheid.

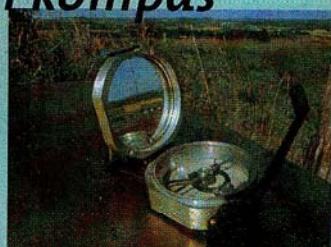
merken van GPS-handtoestellen, kan je wel optioneel kaarten met bijvoorbeeld alle wegen van Europa kopen.

In België zijn we echter verwend. Voor de toestellen met kaartfunctie van het merk Garmin is er een **Topogids op cd-rom** voor heel België (op basis van de NGI-kaarten 1:50.000). Je kan delen van deze kaarten op het GPS-toestel zetten, zodat het navigeren ter plekke heel makkelijk wordt. Ook Magellan heeft plannen om nog dit jaar een cd met topografische kaarten van België uit te brengen voor zijn toestellen. Er bestaan momenteel wel van meer landen topografische kaarten voor Magellan-toestellen dan voor Garmin-toestellen. <<

Kaart en kompas

Eens vertrouwd met een GPS-toestel, zal je nog moeilijk zonder kunnen. Als je bijvoorbeeld een tocht op voorhand uitstippelt op computer, moet je ter plekke in veel gevallen gewoon de pijltjes of de route volgen die het apparaat aangeeft. In moeilijkere omstandigheden kan een GPS helpen om de weg terug te vinden. Maar het gevaar bestaat dat je na een tijd te veel op je GPS-toestel vertrouwt. Geen goede zaak, want te veel factoren kunnen het gebruik van het GPS-toestel verstören. Er kan altijd iets mislopen met het toestel of de batterijen. Een GPS-toestel werkt ook niet in alle omstandigheden even goed: als er hoge gebouwen of bergwanden zijn, of bij zware sneeuwval, kan de GPS vaak geen of onvoldoende signalen ontvangen.

Zeker in moeilijker terrein neem je maar beter altijd een gewone kaart en kompas mee.

Vertrouw niet al te veel op je GPS. Kaart en kompas blijven onmisbare hulpmiddelen.

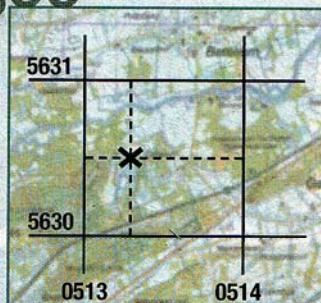
31U 0513 345 5630 500

Als je dit op je scherm krijgt, wat zou dat dan betekenen?

- UTM verdeelt de aardbol in genummerde meridiaanstroken van 6°. In dit geval: **31**.
- Die meridiaanstroken worden horizontaal doorsneden met stroken van 8°, aangeduid met letters: **U**.
- **31 U** wordt onderverdeeld in 100 km-vierkanten, aangeduid met **twee letters**. Niet altijd te vinden op het GPS-scherm, wel op de stafkaart: **ES**.

Een 100 km-vierkant wordt onderverdeeld in vierkanten van 2 x 2 km (kaart 1:50.000) of 1 x 1 km (1:25.000). Dat rooster vind je op de kaart. De lijnen zijn genummerd:

- **0513** is het nummer van de vertikale lijn.
- De drie volgende cijfers - **500** - geven de afstand aan van 5630 richting noorden, weerom in duizendsten.

richting oosten, in duizendsten van de zijde van dat vierkant.

- **5630** is het nummer van de horizontale lijn.
- De drie laatste cijfers - **500** - geven de afstand aan van 5630 richting noorden, weerom in duizendsten. Op de rand van een goed kompas vind je verdelingen om makkelijk de vierkantzijde onder te verdelen in tienden of honderdsten. Voor gebruik zonder GPS worden de lijnnummers meestal herleid tot de twee laatste cijfers en worden geen duizendsten maar honderdsten of tienden gebruikt. Als je dit onder de knie hebt kan je bijvoorbeeld ook snel aan hulpdiensten duidelijk maken waar je precies bevindt. (LVL)

Bijlage 9: De Wijde Wereld, de Loire

De Standaard Online - De Wijde Wereld

pagina 2 van 3

ligt). *La Loire à Vélo* leidt de fietser altijd langs - of niet ver van - de Loire. De tocht gaat deels over rustige weggetjes met weinig verkeer en deels over afgescheiden fietspaden.

HET pas geopende traject leidt je van de ene bruisende stad, Angers, naar de andere, Tours, met daartussenin de belofte van landschappelijk schoon en rust. Angers is de toegangspoort tot de Loirevallei. Deze aangename stad heeft een mooi historisch centrum en een middeleeuwse versterkte burcht, met daarin de *Tapisserie de l'Apocalypse*, een monumentaal wandtapijt uit de 14de eeuw.

Vanuit Angers fiets je meteen het Parc Naturel Régional Loire-Anjou-Touraine binnen. Je fiest op dijken, door wijngaarden en grasvelden en je passeert pittoreske dorpen - waar het bij momenten akelig stil is, doordat de inwoners binnen *boules de fort* spelen, een razend populair soortindoor petanque met houten ballen, die verstevigd zijn met metaal, en met een licht hellend vlak als speelveld.

Fietsen kan vermoeiend zijn, maar het uitzicht op de Loire en het pretpark van kastelen vergoedt veel. En alle fietsers, zowel doordouwers als *flaneurs*, hebben één ding gemeen: ze houden van pauzeren. Na kilometers in het zadel te hebben gezeten, is niets zo lekker als van dat harde ding af te stappen en het zitzlees wat ruimte en lucht te geven. In Saumur bijvoorbeeld, het stadje dat zijn naam heeft gegeven aan de gerenommeerde wijnstreek, en dat gedomineerd wordt door een imposante in witte tufsteen opgetrokken burcht.

Een andere aangename plaats om uit te puffen is het kasteel van Montsoreau, vanwaaruit je een mooi uitzicht hebt over de samenvloeiing van de Loire en de Vienne, en op Candes-Saint-Martin, een terecht lid van de exclusieve club der zogeheten *Plus Beaux Villages de France*. Enkele kilometers verder naar het zuiden ligt het abdijcomplex van Fontevraud, het grootste bewaarde kloostercomplex in Europa. De abdij dateert van het begin van de twaalfde eeuw en is zeker een bezoek waard.

Een aanrader is het zijssprongetje, via de rivier de Vienne, naar Chinon, ook al een belangrijk wijncentrum. En een absolute must is een bezoek aan het kasteel van Villandry zo'n 15 km ten westen van Tours. Villandry heeft namelijk een van de drukst bezochte tuinen van Frankrijk. De streng-geometrische buxusparterres zijn gevuld met doordeweekse groenten als rodekolen en kroppen sla, waardoor de tuin de vitaliteit uitstraalt van een welvoorziene groentewinkel. Het geheel oogt magnifiek. Langs of in de buurt van de fietsroute bevinden zich ook nog de kastelen van Rigny-Ussé, Langeais en Azay-le-Rideau.

Tours, ten slotte, is een elegante, bruisende stad waar je niet omheen kunt. Trek zeker een dagje uit voor een bezoek aan het historische centrum, de aangename winkelstraten en de kathedraal.

Praktisch

<http://destandaard.be/extra/wijdewereld/index.asp?articleID=GCNFHFK8&DosID=493&...> 1/07/05

Faciliteiten voor fietsers

La Loire à Vélo is absoluut geen fietstocht van zwaar kaliber. Op enkele hellinkjes na fiets je voortdurend op vlak terrein. Alleen de wind kan het de argeloze fietsers weleens wat lastiger maken. Kinderen kunnen gerust mee fietsen, al moet je toch altijd oppassen: maar een deel van het traject is exclusief voorbehouden voor fietsers, zodat je toch altijd op je hoede moet zijn voor auto's.

De fietsroute is in de twee richtingen bewegwijzerd. Kompas en stafkaarten zijn dus niet nodig.

Langs de route kun je bij enkele zorgvuldig geselecteerde fietsverhuurders en -reparateurs terecht voor informatie, verhuur van kwalitatief hoogstaande fietsen, reparaties, enz. De volledige lijst vind je op

www.loire-a-velo.fr

onder 'fietsverhuur'. Zij dragen het kwaliteitslabel *Accueil Vélo*. Het is mogelijk de fietsen bij een van de deelnemende zaken achter te laten, zodat je niet terug hoeft te keren naar de verhuurder bij wie je de fiets hebt opgehaald.

Fietsers zijn van harte welkom bij de hotels, kampeerterreinen en chambres d'hôtes die zich hebben aangesloten bij het kwaliteitslabel *Accueil Vélo*. De deelnemende accommodaties bieden ook praktische faciliteiten: een afgesloten fietsenstalling, fietsgereedschap voor reparaties en onderhoud, de mogelijkheid om je bagage te vervoeren, informatie over het weer, toeristische informatie... De accommodaties zijn nooit verder dan 5 km van de fietsroute verwijderd. De brochure *Accueil Vélo* met alle overnachtingsadressen vind je op

www.loire-a-velo.fr

onder 'fietsaccommodaties'.

De reisorganisatie Parenthèse Océan Voyages biedt een fietsarrangement tussen Saumur en Angers (80 km) voor drie dagen en twee nachten, op basis van halfpension in gastenkamers. Prijs: 225 euro per volwassene, 10 euro per kind van 8-13 jaar en 70 euro per kind van 2-8 jaar. In de prijs zin inbegroepen: fiets, drie bezoeken, bagagettransport, kaarten.

www.agenceparenthese.com

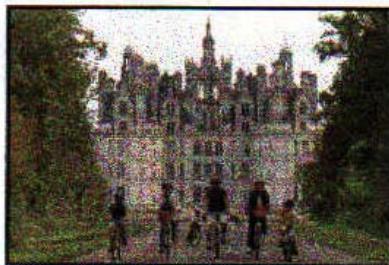
11/06/2005

21 Bijlage 11: Kastelen kijken op de fiets

DE WIJDE WERELD

Kastelen kijken van op de fiets

Langs de Loire

Een fietsvakantie is een ideale ontspanningskuur. Je geniet van de buitenlucht en het landschap wisselt net snel genoeg om intensief contact te hebben met de omgeving en toch veel te zien. Wij gingen fietsen op het gloednieuwe traject langs de Loire en geen lekke band, weerbarstige

ketting of zadelpijn kon de pret bederven.

EEN fietsvakantie kan heel simpel zijn: je doet de voordeur achter je dicht en je begint te trappen. Maar een fietsvakantie kan ook iets ingewikkelder en stukken aangenamer zijn dan een rondje in je bekende omgeving. Veel Vlamingen trekken in de vakantie sowieso al naar Frankrijk en het fietsen zit volop in de lift, het heeft zijn stoffige, trage imago al lang geleden afgegooid. Laat de rijvare toeristische professionals in *la douce France* net nu voor de dag komen met het eerste afgewerkte traject van *La Loire à Vélo*, een keurig uitgestippelde fietsroute door een van de mooiste stukjes van Frankrijk en je hebt een ideale vakantie: fietsen in de vallei van de Loire.

De Loirevallei is door de Unesco, de VN-organisatie die zich inzet voor het behoud van historische locaties en gebouwen, als werelderfgoed erkend. Langs deze majestueuze stroom hebben de Fransen een groot aantal bezienswaardige stadjes en kastelen neergestrooid, wat van de streek een uiterst aangename toeristische bestemming maakt.

Op termijn wordt *La Loire à Vélo* een 800 kilometer lange bewegwijzerde fietsroute, die een onderdeel zal vormen van de zogeheten *Eurofietsroute van de Rivieren*, een 2.400 kilometer lang fietsparcours van Nantes (Frankrijk) naar Boedapest (Hongarije). Vandaag is het eerste traject, van Angers naar Tours in beide richtingen, helemaal klaar. De route is 150 kilometer lang: 120 kilometer langs de rivier en 30 kilometer facultatieve routes (aftakkingen naar een bezienswaardigheid die niet vlak naast de rivier

Grafieken

ANDERE ARTIKELS VAN REEKS

• [Reisverhaal](#)

Pakweg [Fietsen langs de Loire]

Tekst: Wegwijzer Reisinfo

info

adressen

- Maison de la France, Guldenvlieslaan 21, 1050 Brussel; tel. 0902-88025, www.franceguide.com
- Comité Régional du Tourisme des Pays de la Loire, 2 rue de la Loire, BP 20411, F-44204 Nantes Cedex 2; tel. 0033-240 48 24 20, www.empaysde-loire.com en www.atlantischeloirestreet.com
- Comité Régional du Tourisme du Centre, 37 avenue de Paris, F-45000 Orléans; tel. 0033-238 79 95 28, www.visitloire.com

internet

- www.anjou-tourisme.com
- www.tourism-touraine.com
- www.loire-france.com

reisgidsen

- Kastelen van de Loire, De Groene Gids, Michelin
- Loiredal, Gouden Serie, ANWB
- Loiredal, Capitool Reisgids, Unieboek/Van Reemst
- Loire, Dominicus, Cottmer
- Loiredal, ANWB Actief & Anders

Fietsgidsen

- Loire-kastelen fietsroute - Langs de Franse koningstuinen van Tours naar Nevers, Pirola: traject tussen Saumur en Nevers. Nederland.
- Loire-Radweg - Von Orléans zum Atlantik, Bikeline, Esterbauer Verlag: met kaarten op 1:75.000. Duits.
- Cycling the river Loire - The Way of St Martin, Cicerone: van Orange naar St-Nazaire. Engels.

kaarten

- Michelin Local 317 Indre-et-Loire, Maine-et-Loire (1:150.000), Michelin 517 Pays de la Loire (1:275.000) en Michelin 518 Centre (1:275.000).
- IGN 025 Angers/Chinon (1:100.000), IGN 026 Orléans/Tours (1:100.000), IGN D37 Indre-et-Loire (1:125.000), IGN D49 Marne-et-Loire (1:125.000), IGN Parc Naturel Régional Loire-Anjou-Touraine (1:80.000).

transport naar Angers

wagen

- reisroute: Brussel - Bergen - Valenciennes - Parijs - Le Mans - Angers. Afstand: ca. 599 km.
- websites: www.lamichelin.com (routeplanner) en www.bison-fute.equipement.gouv.fr (Bison Fute).

trein

- TGV Brussel Zuid - Saint-Pierre-des-Corps (vlakbij Tours). Richtprijs bij publicatie: vanaf 80 EUR voor een heen- en terugreis in 2de klasse (voordeltarief, beperkt verkrijgbaar). Boek zo vroeg mogelijk. Reserveren kan vanaf 3 maanden voorafgaand.
- TGV naar Angers via Rijsel of Parijs.
- Er is ook een TGV-station in Saumur.
- Info: tel. 02-528 28 28. In de grotere stations, de reisbureaus en www.nmbs.be. Online-reserveringen: <http://tickets.b-rail.be>
- Franse Spoorwegen: www.sncf.fr en www.tgv.com

logies

- Op minder dan 5 km van de Loire-route tussen

Klimaat in Nantes

Maand	1	5	7	10
Neerslag (in mm)	82	64	46	79
Uren zon per dag	2	7	9	6
Max. temp. (°C)	8	16	24	17
Min. temp. (°C)	2	9	14	8

per persoon voor 3 dagen/2 nachten. Inbegrepen: logies in chambres d'hôtes, half-pension, huurfiets, 3 bezoeken, bagagetransport en kaarten. Kinderen van 8-12 jaar betalen 109 EUR. Voor kinderen van 2-7 jaar: 70 EUR. Info: Agence Parenthèse Océan Voyages; tel. 0251 54 09 88, www.agenceparenthese.com.

Loorefietstroute

- traject Angers-Tours: 120 km lang - met 30 km optionele routes - en in beide richtingen bewegwijzerd. Het traject maakt deel uit van een nog te realiseren Loorefietstroute die 800 km lang zal zijn van Cuffy (Cher) tot Saint-Brevin-les-Pins (Loire Atlantique). Deze zal op haar beurt deel uitmaken van een toekomstige Euroveloroute langs de rivieren Loire, Doubs, Rhône en Donau (Nantes-Budapest, 2.400 km).
- informatie: bij de regionale toeristische diensten zijn volgende brochures verkrijgbaar: *La Loire à Vélo* en *Carnet de route*. Je kunt deze brochures ook downloaden via de sites van de toeristische diensten en via www.loire-a-velo.fr. Klik op *Carnet de route* voor routebeschrijvingen, kaarten, informatie over logies, verhuurders van fietsen en infokantoren.
- kinderen: ongeveer vijftig kindvriendelijke plekken kregen het label *Sur la piste de l'enfant Roy*.
- alternatieve fietstrajecten: in de omgeving van Blois vind je 11 bewegwijzerde fietsroutes, met een totale lengte van 300 km. Voor informatie hieromtrent kun je terecht bij Les Châteaux à Vélo (tel. 0254 79 95 69, www.chateauxavelo.com). Je kunt ook gebruik maken van de bewegwijzerde routes langs de Atlantische kust, het jaagpad langs de Mayenne, het fietspad door het Marais Poitevin en trajecten door het bosgelandschap van de Vendée.

Parc Naturel Régional Loire-Anjou-Touraine

- ligging: het 253.000 ha grote natuurpark ligt in de departementen Indre-et-Loire en Maine-et-Loire. Het omvat 136 gemeenten.
- informatie: Parc Naturel Régional Loire-Anjou-Touraine, 49730 Montsoreau; tel. 0241 53 66 00, www.parc-loire-anjou-touraine.fr.
- activiteiten: er zijn tien bewegwijzerde routes voor wandelaars, fietsers, mountainbikers en ruiter. Verder kun je gebruik maken van diverse wandeltrajecten (2 tot 8 km). Bij het Parc Naturel zijn verder fiches beschikbaar voor kano- en kajakvaarders.
- logies: in het park vind je diverse gites panda. Een overzicht van deze landschappelijk mooi gelegen vakantiewoningen, gastenkamers en gites de séjour vind je op www.parc-loire-anjou-touraine.fr

Een uitgebreide versie van deze pakweg waarop ook alle websites aan te klikken zijn, vind je op www.kreo.be/ledenstad.

7 TIPS voor een actieve zomervakantie

IJssland. © vum

1 IN DE ACHTERTUIN

De brochure Vlaanderen Vakantieland (www.vlaanderenvakantieland.be) bundelt talloze ideeën voor korte actieve vakanties in Vlaanderen: fiets- en wandelarrangementen à la carte van de Westhoek tot de Voerstreek, meerdagse arrangementen in trekkelshutten of logiesadressen waar je 's avonds ook gastronomisch

verwend wordt. Aan de andere kant van de taalgrens is de brochure *Belsud* (www.belsud.be) een handig instrument. In die catalogus vind je o.a. themaverblijven in gastenkamers of op de boerderij, waar de eigenaar je meent op ontdekkingstochten in de omgeving. Ook vissers en paardrijders vinden hier ideeën.

2 FIETSEN EN LENTER ETEN IN FRANKRIJK

In het uitgebreide Frankrijk-programma van fietspecialist Belgian Biking (www.belgianbiking.be) zit een aanbod voor de recreatieve fietser die ook een liefhebber van streetgastronomie is. In de grensstreek van de Ardèche en de Haute-Loire is een lusvormig circuit uitgestippeld door zacht glooiende, groene landschappen. 's Avonds word je verwacht bij jonge hoteliers die een diner met *produits du terroir* klaarmaken. Voor meer fietsmeedragt, betaal je 725 euro p.p.

3

deze achtdaagse reis moetje op 663 euro p.p. rekenen. Ook Eigenwijze Reizen (e-mail: wokantiekader@sky-net.be) organiseert al enkele jaren culinaire fietsreizen in Frankrijk. Deze zomer kun je op ontdekkingstocht in de Dordogne. Het gaat om een achtdaagse tocht met vertrek en aankomst in Orange, met haltes in goede restaurants. Als je naar de plek van vertrek reist en je eigen fiets meebrengt, betaal je 725 euro p.p.

DE WIJDE WERELD 213

VAKANTIEGIDS vanaf 216

LAST MINUTE

...Jumbo-catamarans voor Hoverspeed

Vanaf 17 maart zet Hoverspeed voor de overtocht van Calais naar Dover twee nieuwe, grote catamaranschepen in. Die moeten voldoende capaciteit hebben om ook in drukke periodes passagiers comfortabel over het Kanaal te brengen. Zoals vorige jaren wordt een busdienst ingelegd tussen Oostende en Calais (28 euro retour); in Engeland kun je verder naar Canterbury of Londen. Gedurende het vaarseizoen (to: in december) betaal je voor overtochten (wagen met 5 passagiers h/t) minimum 138 euro. Op geregelde tijdstippen, zoals nu, vind je goedkopere formules: een wagen met 5 passagiers h/t kan dan al vanaf 69 euro. Een motor met 2 berijders h/t kan gedurende het hele vaarseizoen vanaf 103,50 euro. Meer informatie krijg je bij de reisagent of via 00800-1211211, 059-55.99.11 of www.hoverspeed.com.

...Fietsen over de kasseien van Parijs-Roubaix

De toeristische dienst van Le Nord, die een aantal departementen rond Rijssel groepeert, heeft een brochure samengesteld met 23 ideeën voor actieve weekends. Zo kan een gezin met ezeltjes of paarden op stap in de bossen van Avesnes of door Frans-Vlaanderen. Ook voor wandelaars zijn er heel wat kant-en-klare arrangementen, zelfs grensoverschrijdend, met vertrek vanuit Doornik. Fietsers vinden hier eveneens leuke ideeën. Eén richt zich op groepen

wielertoeristen die in het spoor van de eliterenners stukken van het parcours van Parijs-Roubaix willen volgen. Je logeert dan bij wielervrienden in een Logis de France-hotel in Orchies (3 dagen/2 nachten in halfpension, 167 euro p.p.). De tweede en derde dag stippelen de gasten en de begeleider samen een traject uit, maar de kasseistroken van de Chemin des Prières en des Abattoirs krijg je zeker voor de wielen geschoven. Brochure bij Loisirs Acceuil Nord (0033-320.57.53.96 of 320.57.59.59 met Nederlandstalig onthaal, of e-mail: reservation@cot-nord.fr).

...Nieuwe fietstouroperator

Ilse Michielsen heeft op tal van reizen ervaren dat het beste vervoermiddel om een land echt te leren kennen, de fiets is. Ze besliste zelf fietsreizen te organiseren. In haar eerste brochure staan vier landen buiten Europa geprogrammeerd: Cuba, India (Rajasthan), Birma en Zuid-Afrika. Het gaat om 14-dagse groepsreizen per bus. Je fiest waar het mogelijk en rustig is. Het is immers niet de bedoeling kilometers te vreten, maar wel om recreatieve fietsers met interesse voor vreemde landen en culturen toe te laten unieke ontmoetingen te hebben. Daarom logeer je ook in kleine hotels waar je kennis kunt maken met de lokale keuken. De gedetailleerde reisprogramma's vind je op de website www.llyandbike.be. Wil je individueel reizen, dan zijn er à la carte mogelijkheden. Erik Brusten

Vijftien Europese landen schuift Belgian Biking je onder de wielen in haar nieuwe brochure met 88 bladzijden fietsvakanties. Vakanties met bagagetransport of vanuit een vast hotel. Nieuwe programma's zijn de **Costa de la Luz**, van het Gardameer naar Milaan, langs de Moezel en door de zuidelijke Eifel, de Médoc, de **Côte d'Amour** (Bretagne), het hart van Bourgogne en - in Nederland - de **noordelijke Veluwe** en de streek tussen Zwolle en Deventer. Belgian Biking gaat ook door met z'n begeleide **fiets- en vaarrondjes** in Nederland en Bourgogne. Nieuw in deze formule is een familietocht rond het IJsselmeer. Meer informatie in de twee kantoren van 't ZuiDERHuiS, Frère Orbanlaan 34 in Gent, tel. 09-233 45 33 en St.-Jozefstraat 82 in Antwerpen, tel. 03-285 99 99; belgianbiking@zuiderhuis.be. www.belgianbiking.be.

Belgian Biking, Kreo, 2005, nr. 6, juni, blz. 41.

Bijlage 16: De Zigeuner

PERFORMANTE AUTOCARISTEN (3)

Van kust tot Noordkaap

De Zigeuner

Rik, Paul en Jan Vanheusden zijn met hun drieën de vlaggedragers van het bekende touringcarbedrijf De Zigeuner uit Diepenbeek.

Zoals vele verhalen in Limburg beginnen, ligt het prille begin van De Zigeuner in de buurt van de steenkolen. Het was immers vader

Hubert die kort na de Tweede Wereldoorlog mijnwerkers naar de schacht vervoerde in Winterslag. Vandaag de dag is De Zigeuner een modern denkend familiebedrijf met zeventig autobussen, vier reiskantoren (Intra Mundi) en 120 medewerkers.

Het lijken pré-historische tijden maar ze

worden gestaafd door vergeelde foto's. Rik Vanheusden: "Er was in die tijd veel vraag naar mijnwerkersvervoer. Let wel, van toerisme was er absolut geen sprake. Het leven speelde zich uitsluitend rond de eigen kerk af. Kerk- en marktdiensten waren in die tijd nog lonend.

Toch zag mijn vader brood in het mijnwerkersvervoer. Hij kocht met zijn zelfgespaarde centjes een eerste touringcar. Het was een Berlietbus met 51 zitplaatsen het summum van algeheel comfort was de verlichting door schuifvensters en een handbediende schuifdeur. Het hele dorp kwam buiten om dat staltje van techniek te komen bekijken. De steenkoolmijnen zaten in volle hoogcon-

junctuur en kort nadien kwamen er nog autobussen bij. Want ook scholen deden meer en meer beroep op mijn vader om leerlingen te vervoeren."

Wereldreis naar Blankenberge

Vanaf 1960 begon Hubert Vanheusden met toerisme, nu de core-business van zowat het grootste touringcarbedrijf uit Limburg. Het ging vooral om "verre" reizen naar Blankenberge, Rotterdam, Zeeland, Trier en Luxemburg. Hij reed ook vaak als onderaannemer van Pam Vermeulen uit Antwerpen. Uit die periode ontstond ook de naam. De echtgenote van Hubert zag haar man lief nog nauwelijks en gaf hem de naam "De

© David Magazine

Zigeuner" mee. Die sneer aan zijn adres, zou Hubert niet vergeten toen een naam voor zijn bedrijf moest gezocht worden. Al sinds de beginnaden heeft De Zigeuner een band met Van Hool, het merk dat nog steeds het best vertegenwoordigd is in de huidige vloot, die ook voertuigen van Jonckheere, Berckhof BOVA, Mercedes en Iveco bevat. Eén ding hebben alle autocars gemeen: ze blinken uit in zake topkwaliteit (vier sterren is de algemene regel), ook de kleurcombinatie rood, geel en oranje is een eigentijdse kleurcombinatie.

Dynamische toekomst

Einde van de zeventiger jaren kwam het bedrijf in een stroombesneling terecht. Dat was mede het gevolg door de komst van de drie zoons in het bedrijf. Vooral het toeristisch reisaanbod werd stevig uitgebreid. In 1982 werd in eigen beheer een eerste Spanjoreis samengesteld. Er volgden in de regio enkele overnames en De Zigeuner bouwde ook een netwerk van vier reiskantoren uit onder de naam Intra Mundi.

Vandaag kan het bedrijf prat gaan op een grote uitstraling en een zeer actieve werking. Rik Vanheusden: "Wij zijn een van de grootste en meest dynamische autocarbedrijven van het land, met een eigen brochure met reizen door heel Europa, goed voor meer dan 25.000 pax. Ieder jaar kopen wij een vijftal of meer nieuwe voertuigen. We zoeken steeds nieuwe bestemmingen en nieuwe formules die in de smaak van onze veleelende klanten vallen, zoals bijvoorbeeld onze fietsreizen."

De Zigeuner

Opricht: 1948

Aantal kantoren: vier Intra Mundikantoren in Genk, Bilzen, Diepenbeek en Maaseik en autocarhoofdhuizen in Diepenbeek

Aantal medewerkers: 120

Lid van VVR

Omzet: 1,5 miljoen euro

Adres: Industrielaan 7, 3590 Diepenbeek

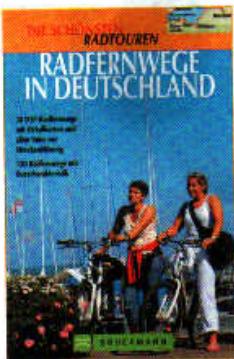
Tel. 011/35.04.04

Eigen website: www.dezigeuner.com

De Zigeuner, Travel Magazine, twaalfde jaargang, 27 mei 2005, nr. 205, blz. 16.

Fietsen in Duitsland

BOEK | Een paar decennia geleden dacht bijna niemand er aan in Duitsland te gaan fietsen. Vandaag ligt dat helemaal anders. Onze oosterburen hebben steeds meer goed uitgebouwde langeafstandsfietsroutes en fietsroutenetwerken. In *Radfernwege in Deutschland* kan je de meeste terugvinden. De dertig mooiste krijgen een voorstelling over enkele bladzijden met een globaal beeld van de route.

de hoogtepunten,
een overzichtskaart,
de adressen waar je
kan aankloppen voor
meer informatie en
de kaarten die je
nodig hebt. Routes
van 100 tot meer dan
900 km, van hele-
maal vlak - langs de
Noordzee bijvoor-
beeld - tot pittige
tochten in de scha-
duw van de Alpen.

Radfernwege in Deutschland

Auteur: Bernhard Pollmann.

Uitgeverij Bruckmann.

2004. 192 blz.

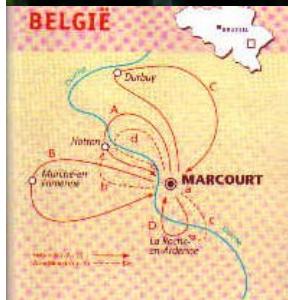
Formaat: 18,5 x 12 cm.

Prijs: ca. 17,50 EUR.

ISBN 3-7654-4068-X

www.bruckmann.de

Fietsen in Duitsland, Kreo, 2005, nr. 6, juni, blz. 24.

INDELING ROUTES

Ritseen	Wandelen
A - 27 km	A - 4 km/1 uur
B - 56 km	B - 20 km/5 uur
C - 92 of 63 km	C - 12 of 18 km/3 tot 5 uur
D - 20 km	D - 14 km/3,5 uur

INBEGRIPEN

- 2, 3 resp. 4 nachten verblijf op basis van HP (3-dagse; 3-gangenmenu, 4- en 5-dagse; 4-gangenmenu)
- Routbeschrijving met kaarten
- Indien huurfiets: 21 versnellingen, tas en slot

BIJZONDERHEDEN

- Parkeren gratis bij het hotel
- Uw hond mag mee; maar mag niet in het restaurant komen, € 5,- p.d.
- Kortingen op de grotten van Hotton, golven, kajakken of kammen
- Uw gastvrouw is Nederlandse
- Per trein retour Hotton/Melreux. Prijs op aanvraag. U kunt zich van het station laten halen, kosten € 5,-. Bij boeking dorgjeven.
- Nabij het hotel liggen twee 18-hole golfbanen.
- U kunt ook één of meer avonden genieten van een 7-gangenmenu. Toeslag € 15,- p.p.o.v. veen. Ter plaatse regelen en betalen
- Indien u ook de andere set reisbeschrijven wilt ontvangen, betaalt u € 12,- extra
- GPS-wanderroutes beschikbaar. Meer info zie p. 8

REISSOM 2006**Marcourt-en-Ardennes**

	Met eigen vervoer (3 dagen)	160	185
Toeslag opeenvolgsommer	35	35	
Met eigen vervoer (4 dagen)	255	290	
Toeslag opeenvolgsommer	55	55	
Met eigen vervoer (5 dagen)	315	360	
Midweekaanbieding (5 dagen)	275	320	
Toeslag opeenvolgsommer	70	70	
Extra nacht LO	44	54	
Toeslag opeenvolgsommer	18	18	
Toeslag vrijdag/zaterdag per nacht	18	18	

REISDATA

Met eigen vervoer iedere dag van 1 februari t/m 31 december, met uitzondering van kerst en oud & nieuw. Midweekaanbieding: iedere dinsdag in februari, maart, april en oktober, november en december, behalve de Nederlandse en Belgische vakanties en nationale feestdagen.

GPS

Dit symbool betekent dat er een wandel- of fietsroute beschikbaar is op GPS. Als u heeft geboekt, kunt u de track per email gratis toegestuurd krijgen. U kunt ook een GPS toestel bij ons huren, voor 20 euro's, incl. verzendkosten. Na afloop stuurt u het apparaat op eigen kosten naar ons terug. Wij vragen geen borg, maar het eigen risico is € 200,-.

W. A. VAN BUUREN

Marcourt-en-Ardennes**Belgische Ardennen**

Marcourt ligt in de Belgische provincie Luxemburg. Ons rustig gelegen standplaats hotel La Grande Cure is een stijlvol hotel met een uitstekende keuken. De specialiteit van het huis, de zeer smakelijke tonijntartaar, werd al geroemd in een aantal culinaire tijdschriften. Een uitstekende uitvalsbasis voor fiets- en wandeltochten.

UITSTEKEND VOOR EEN VAKANTIE EN - 3/4/5 DAGEN - HOTEL - TREIN/EIGEN VERVOER -

Vertier vindt u in de stadjes La Roche en Hotton. Vanuit La Roche kunt u ook kanoën of kajakken op de Ourthe. Bij Hotton mag u natuurlijk de beroemde grotten niet missen.

Fietsroutes

A - Een korte, maar pittige tocht langs de oevers van de Ourthe. Vanuit het hotel klimt u de heuvels in naar Melines, een boerendorpje op het kruispunt van oude wegen. U klimt over een heuvel waarin zich neolithische grotten bevinden. Dan daalt u af naar het strategisch gelegen Hotton. Terug langs de Ourthe en de grotten van 1001 nacht. Deze rondrit is te combineren met rondrit D tot een volledige dagtocht.

B - Door het karakteristieke Ronzon, over de beboste hellings naar Rendeux-Bas, een plaatsje met een nog 17e eeuws uiterlijk en een kasteel (privébezit). Bij Hampteau fiest u van de Ourthe af en komt u in een heerlijk rustig gebied. Via kleine dorpen rijdt u naar Marche-en-Famenne. In het plaatselijke museum kunt u meer te weten komen over de geschiedenis van Marche. U steekt de valleien van de Wamme en de Hedre over en fiest terug naar de Ourthe.

C - Een pittige tocht naar Durbuy, 'het kleinste stadje van de wereld'. U fiest eerst naar de vlakte van Oppagne en Wéris, waar zich in de steentijd al mensen vestigden. Menhirs en dolmens getuigen hiervan. Durbuy ligt in een kom aan de Ourthe en is voor veel Belgen een aantrekkelijk zondags-uitleg. U kunt hier flaneren langs de kades en in de nauwe straatjes. Op de terugweg steekt u de vlakte

van Wéris weer over om bij Heyd de 'Col de Rideux' te bedwingen. Dan bergafwaarts door het dal van de Aisne, richting Marcourt.

D - Als u in Marcourt logeert, mag u het nabijgelegen La Roche niet missen. In het begin van de tocht klimt u het dal van de Ourthe uit, om na Cielle het stadje in te rijden. U kunt er een bezoek brengen aan het ham- en porseleinmuseum, de burchtruïne en het legermuseum met relicten uit de Tweede Wereldoorlog. Na een lunch op één van de terrassen fiest u terug naar Marcourt. Deze rit is te combineren met rondrit A tot een volledige dagtocht.

Wandelroutes

A - Een korte verkenningsroute door het dorp, langs het kerkje met het ommuurde kerkhof, naar het eind van het dorp. Over een grindpad loopt u, achter het dorp langs, terug naar de brug over de Ourthe en verder naar uw hotel.

B - Omhoog naar het Bois de Thibaut (mooi kapelletje) en verder naar Hodister. Via binnenweggetjes en bospaden naar Rendeux en dan naar de grotten van Hotton. Per bus terug.

C - Door bos en over binnenwegen via Cielle naar La Roche. Na bezichtiging van de stad kunt u nog een extra bus maken over de heuvels rondom La Roche. Per bus terug.

D - Over een klein weggetje en bos- en grindpad naar Devantave en het vakantiedorp Village du Bois d'Arlogne. Dan het Bois d'Arlogne in (met arboretum). Langs de Ourthe weer terug naar Marcourt.

Bijlage 19: Reisadvies Jemen

Reisadvies JEMEN

Nog steeds geldig op 4 maart 2006

Wegens de onzekere veiligheidstoestand in sommige delen van Jemen, met o.m. het risico van gevechten tussen lokale stammen en autoriteiten en van ontvoering door plaatselijke stammen, wordt de reizigers aangeraden om zeer waakzaam te zijn, in het bijzonder tijdens hun verplaatsingen. Reizen naar de grensprovincie Sa'ada wordt stellig ontraden.

Reizigers worden uitgenodigd om met de Ambassade van België in Riyad contact op te nemen en volgende gegevens mee te delen : datum van aankomst en vertrek, reisroute met verblijfplaatsen, contactpersonen in België.

Veiligheid

Naar bepaalde streken, waar het geweld regelmatig oplaait vanwege onrustige lokale stammen, kan alleen met de voorafgaande toelating van de plaatselijke autoriteiten en onder gewapende escorte worden gereisd. Het betreft met name de provincies Mareb en Shabwa, waar de jongste maanden meermaals Europese toeristen werden ontvoerd - en daarna ongedeerd vrijgelaten - en de grensgebieden met Saoedi-Arabië (gouvernoraten Sa'ada en Jawf).

Het blijft afgeraden om af te reizen naar de provincie Sa'ada, waar vorige zomer en opnieuw sinds eind december hevige gevechten tussen regeringstroepen en rebellen talrijke doden hebben veroorzaakt. Deze spanningen dreigen zich nu naar de aangrenzende provincie Jawf uit te breiden.

Individuele verplaatsingen buiten de grote steden worden best niet ondernomen. Voor georganiseerde reizen wendt men zich bij voorkeur tot erkende en betrouwbare Jemenitische reisagentschappen.

Op talrijke wegen worden controleposten en "check points" georganiseerd door leger en politie.

Het is aangeraden om zowel vóór als tijdens een verblijf op de hoogte te blijven van de regionale politieke ontwikkelingen, de plaatselijke actualiteit en de veiligheidstoestand in het land. De spanningen in het Midden-Oosten, o.m. in Irak en de bezette Palestijnse gebieden, kunnen een weerslag hebben op de Jemenitische publieke opinie. Ongewone volkstoelopen en manifestaties worden best vermeden.

Een nauwlettende naleving van de veiligheidsvoorschriften uitgevaardigd door de lokale autoriteiten dringt zich op.

In sommige gebieden (nl. het voormalig grensgebied tussen het noorden en het zuiden) zijn de mijnen, die ten tijde van de burgeroorlog van 1994 werden gelegd, nog steeds niet gelokaliseerd en geruimd. Men moet daarom op de hoofdwegen blijven en deze enkel verlaten onder begeleiding van een gids met een grondige kennis van de streek.

Pleziervaarders zullen rekening houden met het risico van zeeroverij, vooral langs de kust van de Indische Oceaan, tussen Aden en Mukalla.

Algemene raad

Jemen is een moslimland. Reizigers dienen de plaatselijke gebruiken en tradities, o.a. op gebied van kleding, in acht te nemen. Bijvoorbeeld: niet zonnebaden buiten de toeristische zones, onopvallend gekleed gaan in het openbaar.

Militaire en religieuze plaatsen mogen niet worden gefotografeerd. Wie iemand wil fotograferen vraagt best eerst toestemming. Moskeeën zijn in Jemen verboden terrein voor niet-moslims.

Reizen in Jemen houdt ook een reeks gezondheidsrisico's in. Goede raad hieromtrent en over eventuele inentingen wordt best gevraagd aan de huisarts en/of een medisch centrum, gespecialiseerd in reisziekten (www.itg.be - www.who.int). Men moet rekening houden met malaria, dat in Jemen nog steeds voorkomt in de lager gelegen gebieden.

Een bijkomend risico voor de reiziger is het zeer gevaarlijk autoverkeer.

Toegangs- en verblijfsformaliteiten

Zie link hieronder : "Vereiste reisdocumenten".
Sinds juni 2004 kunnen Belgen opnieuw een toeristisch visum van een maand verkrijgen bij aankomst op de internationale luchthavens, of aan de verschillende grensovergangen.

<http://www.diplomatie.be/nl/travel/countrydetail.asp?COUNTRYNAME=JEMEN>

Bijlage 20: Roadbook Fly and Bike

FLY and BiKE

CUBA

16 dagen (15dagen/14nachten ter plaatse)

Fietsprogramma

Bijzondere hoogtepunten

- Havana, oude koloniale stad met tal van musea
- Playa Giron, de historische Varkensbaai
- Stadsbezoek aan Cienfuegos
- Trinidad, pittoreske huizen en geplaveide steegjes
- Sierra Maestre
- Spectaculaire Zuidkust per fiets
- Santiago de Cuba, heroïsche stad, vroeger centrum van weerstand

Begeleide groepsreis op basis van kamer en ontbijt

Dag 1 BRUSSEL - HAVANA

Afreis vanuit Zaventem per lijnvliegtuig naar Havana. Bij aankomst worden we verwelkomd door de chauffeur en naar ons hotel in oud Havana gebracht. Indien gewenst kan u te voet nog een slaapmuts gaan drinken in de stad.

Dag 2 HAVANA

Na het ontbijt staat een begeleide stadsbezoek op het programma. Havana is met zijn 2 miljoen inwoners de grootste stad van de Caraïben. Oude gevels in de steigers worden afgewisseld met nieuwe constructies die als paddestoelen uit de grond rezen. We wandelen langs kleine pleintjes omgeven door prachtige koloniale gebouwen. De namiddag houden we vrij om allerlei praktische zaken te regelen en onze fietsreis voor te bereiden.

Dag 3 GUAMA - PLAYA LARGA

's Voormiddags rijden we met de bus naar Australia waar het echte fietsavontuur begint. We fietsen de eerste 18 km naar Boca de Guama, een mooi en drukbezocht gebied met tropische bomen en lagunes. We voorzien een lunchstop in Guama. In de namiddag fietsen we verder naar Playa Larga. Deze rustige rit rijdt verder langs het reservaat en ook onderweg zal je de vogels opmerken tussen de verschillende lagunes. Overnachting aan het strand van Playa Larga.

Dag 4 PLAYA LARGA-CIENFUEGOS

De rit van Playa Larga naar Playa Giron gaat over een goed geasfalteerde weg, langs 'Bahia de Cochinos of Varkensbaai'. Wie wil, kan onderweg stoppen aan één van de verschillende zwemplaatsen en genieten van het rustige warme water. Het dorp Playa Giron heeft een belangrijke historische waarde. Bij aankomst wijst een groot bord dat hier de eerste nederlaag van het Amerikaanse imperialisme in Latijns-Amerika plaatsvond. Veel herkenbare elementen vind je niet terug, maar de plaats doet vooral dienst als nationaal symbool en herdenkingsplaats. Na de lunch in Playa Giron rijden we met de bus verder naar de havenstad Cienfuegos, het eindpunt van de dag. Cienfuegos wordt ook wel eens de parel van het Zuiden genoemd dankzij zijn schoonheid en prachtige ligging aan de kust.

Overnachting in Cienfuegos.

Dag 5 CIENFUEGOS- TRINIDAD

Na het ontbijt staat er een begeleide stadsbezoek aan Cienfuegos op het programma. We bezoeken ondermeer het Palacio De Valle. Na dit bezoek rijden we met de bus naar Gaujimico waar we op onze fietsen stappen en verder rijden naar Trinidad. Een rustige mooie rit door het heuvelachtige landschap.

Dag 6 TRINIDAD

Na het ontbijt begeleide wandeling door de oude stadsdelen van Trinidad. De stad werd in 1514 gesticht door Diego Velasquez. In 1988 werd dit juweel aan de Cubaanse kroon uitgeroepen tot Wereld-erfgoed van de Unesco. We wandelen langs prachtige in pastelkleuren geschilderde huizen, bedekt met originele terracotta pannen. Na de lunch kan u verder verdwalen in de met kasseien bedekte steegjes of kan u een fietstocht maken van ongeveer 30 kilometer naar Playa Ancon. Overnachting in Trinidad.

Dag 7 S.SPIRITUS-CIEGO DE AVILA

Na een vroeg ontbijt verlaten we per fiets Trinidad richting Sancti Spiritus. Naargelang ieders voorkeur fiest u tot Manacas - Iznaga (14 km) of tot Banao. Het laatste stuk tot Sancti Spiritus rijden we door met de bus. De stad doet wel een beetje denken aan Trinidad, maar is duidelijk minder gefocust op het toerisme. Het koloniale centrum waar we de lunch nemen geeft nog een sympathiek en rustig gevoel.

In de namiddag rijden we met de bus verder naar Ciego de Avila, een ruststad voor velen. Overnachting Ciego de Avila.

Dag 8 C.DE AVILA - CAMAGUEY

Vandaag rijden we gedeeltelijk per fiets, gedeeltelijk per bus naar Camaguey. U kan op de bus stappen naargelang uw zin en energie om te fietsen. De totale rit is 108 km door het warme binnenland. Een 19 km na Ciego de Avila is de mooie finca Oasis (= buitenrestaurant) een aangename stop waar u iets kan eten en drinken. Vervolgens is het een 43 km naar de volgende stopplaats, de stad Florida. Hier heeft u de keuze verder met de fiets of liever met de bus de laatste 40 km naar Camaguey te rijden. Toegekomen in Camaguey registreren we in het hotel en hebben eventueel nog tijd voor een bezoek aan de stad.

Dag 9 CAMAGUEY - BAYAMO

We zetten onze tocht door het eiland verder in oostelijke richting via de route die het land volledig doorsnijdt. Dit gebied wordt gekenmerkt door zeer veel weiland. Waar het eerste stuk nog vrij heuvelachtig is, krijgen we steeds meer te maken met vlakke stukken en routes. Wie wil kan in Rio Cauto de fiets nemen en de laatste 30 km rijden tot Bayamo, in de provincie Granma. Overnachting in Bayamo.

Dag 10 dagexcursie EL SALTON

Na een vroeg ontbijt staat een daguitstap naar El Salton (waterval) op het programma. De tocht begint redelijk vlak tot het kleine dorpje Baire (38 km) waar we de fietsen kunnen ruilen voor de bus. Wie verder wil fietsen kan rijden tot Los Negros, waar u ook op de bus kan stappen. De laatste 15 km zijn erg steil en enkel geschikt voor de gevorderde fietsers onder ons! De weg slingert zich over de Pico Bayamesa (1730 m) met prachtige

Romantische Strasse

De Romantische Strasse die Würzburg met het zuidelijke Füssen verbindt, is de oudste bewegwijzerde vakantieroute in Duitsland. Je ontdekt onderweg prachtige stadjes zoals Rothenburg ob der Tauber, Dinkelsbühl, Donauwörth e.a. Onlangs is een nieuwe gratis fietskaart gepubliceerd over het 424 km lange traject. De route zelf werd bewegwijzerd met fietspictogrammen en het groene logo van de Romantische Strasse. De fietskaart vermeldt de onderlinge afstanden tussen de verschillende plaatsen waارlangs je fietst, geeft toeristische informatie, nuttige adressen en info over interessante verblijfsarrangementen. Voor 9,90 euro koop je ook een uitgebreide Duitstalige fietsgids.

Info: Touristik-Arbeitsgemeinschaft Romantische Strasse,
Waaggässlein 1, D-91550 Dinkelsbühl, tel. en fax. 00-49-700
90271000, info@romantischestrasse.de, www.romantischestrasse.de

Romantische Straße, Kreo, 2005, nr. 5, mei, blz.21.

NOORD-HOLLAND

Toeren tussen de Natuur

VOS TRAVEL

VOS Travel * Noord-Holland * NE60 * Bladzijde 1 van 39

Korte rondrit om de benen even te strekken en de omgeving van het hotel te verkennen

- 000,000 Hotel
000,100 Einde oprit hotel – Rechtsaf * Westerweg
000,800 Fietspaddestoel (verder afgekort tot FP) 64198. Rechts richting "Ilpendam 8,3"
001,400 Het pad is in grind
001,600 Rechts aan T-kruispuntje (geen wegwijsers). Het is opnieuw een prachtig fietspad in macadam.
003,100 We steken de autoweg over, gaan over het houten bruggetje en slaan rechtsaf (prachtig fietspad doorheen het Purmerbos).
003,600 FP 63908. Links richting "Purmerend", "Ilpendam" en "Monikkendam". Fietspad is in grind.
004,200 FP 63909. Rechtdoor richting "Monikkendam" en "Ilpendam".
004,800 FP 63912. Links richting "Purmerend", "Ilpendam", "Monikkendam", "Volendam" en "Broek in Waterland". Fietspad is opnieuw in macadam.
005,000 T-kruispunt en FP 63912; Rechts richting "Purmerend" en "Ilpendam".
005,700 Links aan kruispuntje richting "Ilpendam 3" * Westerweg
008,100 Rechts over brug richting "Ilpendam" en "Purmerend 3" en onmiddellijk voorbij het brugje rechts richting "Purmerend 3" (wit bordje met groene letters) * Molenpad
010,600 We rijden onder de autoweg en gaan rechtdoor. We zijn hier ook op de Gouwzeeroute.
011,200 We steken de gewone weg over (Gouwzeeroute) * Oudelandsdijkje
012,000 We steken de gewone weg over (Gouwzeeroute) * Blijft Oudelandsdijkje
012,500 Rechts aan T-kruispunt (Gouwzeeroute). We rijden 50 meter verder onder de autoweg. Voorbij het viaductje slaan we rechtsaf (Gouwzeeroute).
012,800 Rechts aan T-kruispunt (Gouwzeeroute) * Purmerweg

VOS Travel * Noord-Holland * NE60 * Bladzijde 3 van 39

velomobile

Speciaalzaak voor de recreatieve fietser

**Ardoossteenweg 12
8800 ROESELARE**

FIETSTASSEN * KLEDIJ *
TANDEM'S *
FIETSREISGIDSEN & -KAARTEN *
TREKKINGFIETSEN ...

Fietsverhuur
Individueel of groepen

ONDERHOUD EN HERSTELLING VAN ALLE FIETSEN

9 en 10 & 16 en 17 APRIL
OPEN DEUR
Doorlopend van 10.00 tot 18.00 u

Normale openingsuren (zomer):
dinsdag, woensdag, donderdag en vrijdag :
13.30 tot 18.30 * zaterdag 9u30 -12u00 en
13u30 - 18u00 * Zondag en maandag gesloten

Plyson Patrick, Rubenslaan 9, 8890 Moorslede
051/771127 gsm 0486/410381 fax 056/578642
info@velomobile.be * www.velomobile.be
BTW BE 0680.275.747

www.VELOMOBILE.be

De site voor de recreatieve fietser

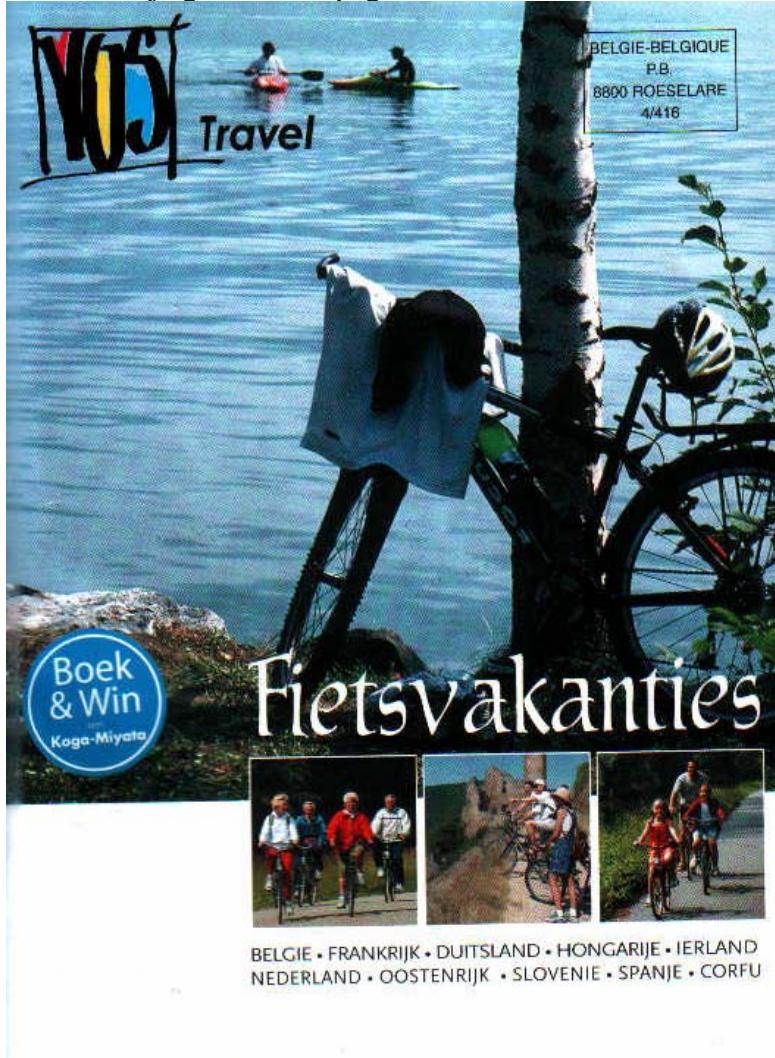
Internetwinkel voor fietstassen en fietskledij – De Fietsentaxi – Prikbord (2de handmarkt, vragen van fietsers aan fietsers) – Reisverhalen – Tips van en voor fietsers – Ideeën voor dagtochtjes en fietsvakanties – Fietsinfo op het internet

DE FIETSENTAXI

Individueel vervoer voor de vakantiefietser doorheen Europa.
Maximum afstand : 1000 km enkele reis. Voor voorwaarden en vrijblijvende offerte : 051/771127 of 0486/410381 of raadpleeg www.velomobile.be.

Plyson Patrick, Rubenslaan 9, 8890 Moorslede
051/771127 GSM 0486/410381 fax 056/578642
info@velomobile.be --- www.velomobile.be
Ondernemingsnr BE 0680.275.747

Zomer 2006

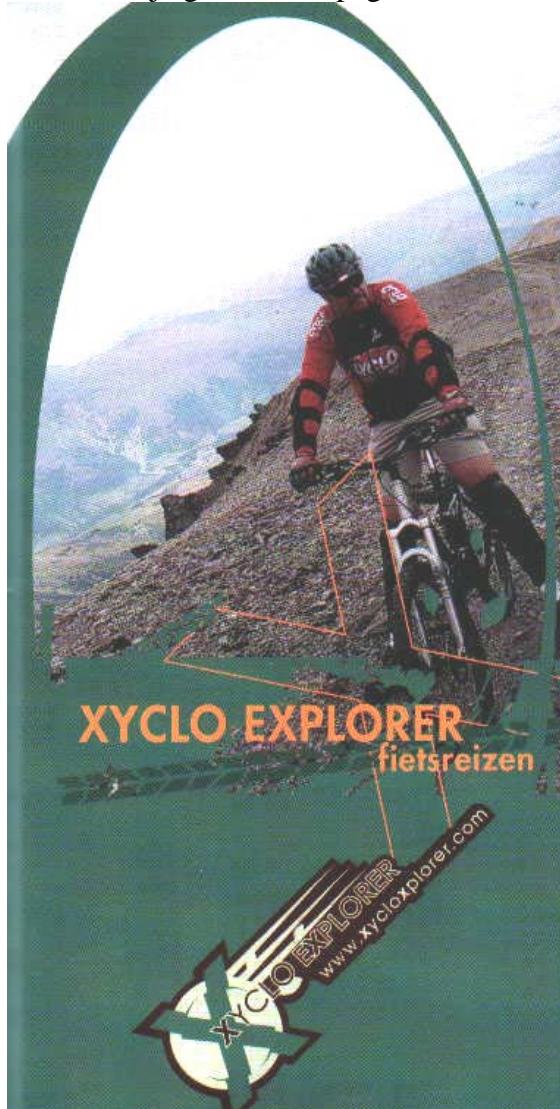
FLY and BIKE

FLY and BIKE

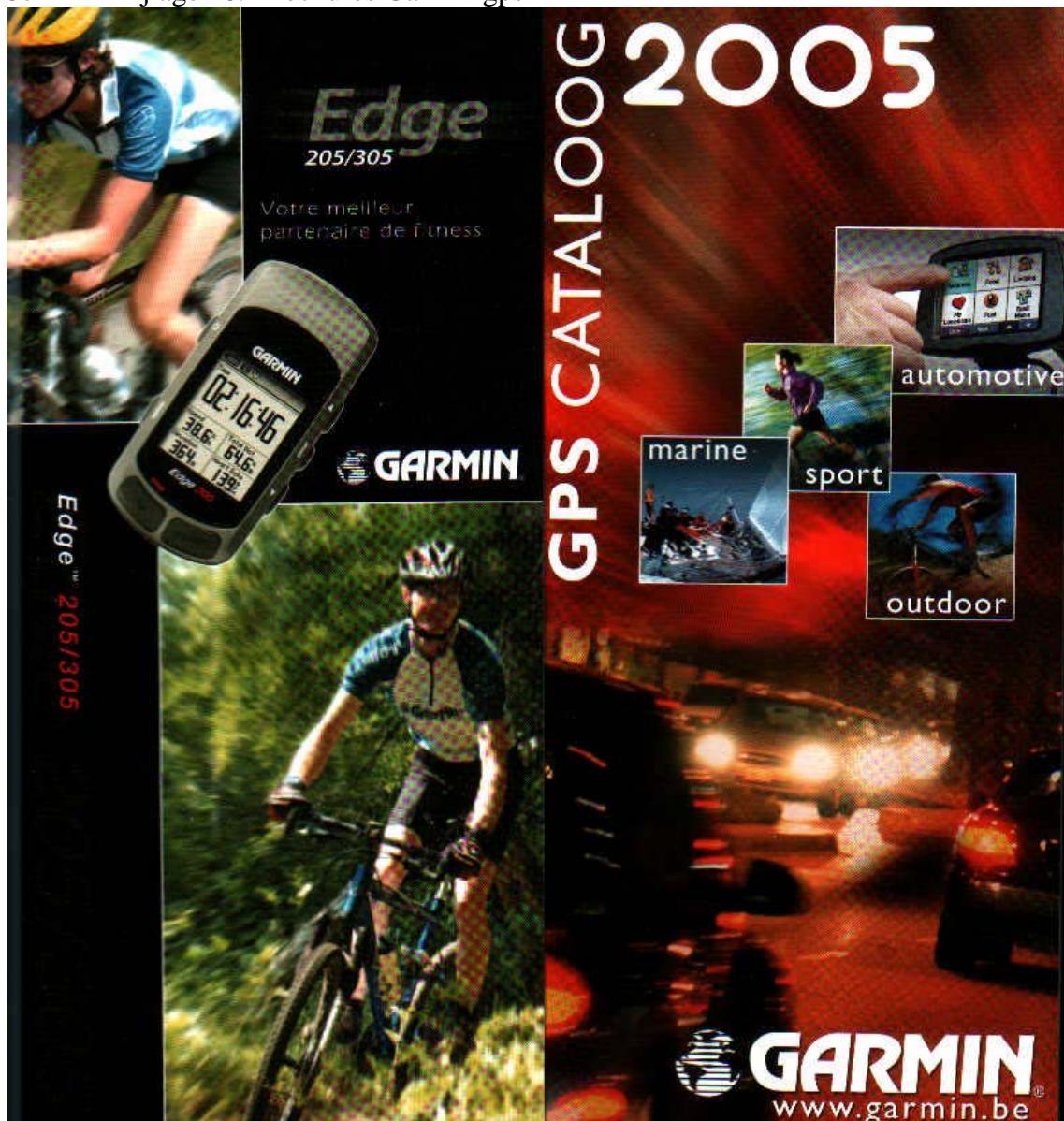
2006

CUBA ZUID-AFRIKA NIEUW-ZEELAND CAMBODIA INDIA

LAOS MYANMAR THAILAND VIETNAM

Bijlage 29: Soorten fietsvakanties bij fietsspecialisten

Vostravel (aantal aangeboden vakanties)						
	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Fietskampeervakanties						
Frankrijk	5	1	5	5	7	8
Italië	1		4	4	4	4
Spanje	1	1	1	1	1	1
Schotland			1	1		
Groot-Brittannië					1	1
Tsjechië					1	1
Totaal	7	2	11	11	14	15

Vostravel					
Fiets-vaarvakanties	2003				
Riviercruise over Maas en Dal (België, Nederland, Luxemburg)	1				
Totaal	1				

Belgian Biking					
Fiets-vaarvakanties	2002	2003	2004	2005	2006
Nederland	3	3	4	5	4
Frankrijk	1	1	1	1	2
Totaal	4	4	5	6	6

Bijlage 30: Avant le premier coup de pédale

Le Soir jeudi 30 mars 2005

30 lesroutes

Vélo / Pneus, chaîne et équipement à vérifier

Avant le premier coup de pédale

CONFORT, sécurité et matériel adéquat sont les clés de balades réussies sur deux-roues. Rappel et conseils.

Dans quelques jours, certains d'entre vous s'accorderont quelques jours de repos à l'occasion des fêtes pascals et profiteront peut-être de ce congé pour se détendre au gré de longues balades à bicyclette. Pour que ce moment de bonheur ne soit pas perturbé par un bâton pépin mécanique ou par l'absence de matériel de réparation adéquat, voici quelques conseils.

Avant le départ, ayant le réflexe de contrôler l'usure et la pression des pneus (VTT : entre 3 et 6,5 kg - hybride : entre 4 et 5 kilos - course : entre 7 et 8), des passifs de freins et le bon réglage des dérailleur. Assurez-vous de l'absence de jeu au niveau du pédalier, de la direction et de la fourche avant. Vérifiez que la chaîne soit bien lubrifiée et que tous les

Mécanismes soient huiles correctement, afin d'éviter tout contretemps, particulièrement désagréable lorsque l'on se laisse bercer par le chant des oiseaux.

Casque conseillé

Des vacances réussies passent aussi par un équipement adéquat. Si le port du casque n'est pas obligatoire en Europe, il est vivement conseillé et de plus en plus utilisé. Et pour ceux qui craignent d'avoir trop chaud à la tête, la majorité des casques est pourvue d'aérations qui permettent une excellente ventilation. Autre élément utile pour rouler à vélo : avec le sol.

Le soir, votre vélo doit être équipé de phares avant et arrière ainsi que de catadioptriques latéraux. Si votre « monture » n'en dispose pas d'origine, il est possible de

faut-il que votre bicyclette soit en état de marche ou que vous puissiez la réparer en cas de concac. Une tâche relativement aisée à condition de disposer du matériel nécessaire. C'est pourquoi dans votre petite sacoche de selle ou de guidon, vous emporterez un démonte-pneu, un nécessaire de réparation, une ou plusieurs chambres à air, une pompe - de préférence télescopique pour gagner de la place - et un canif multifonctions, avec dérive chaîne de préférence.

Pour votre confort, la météo pouvant s'avérer capricieuse, mieux vaut prévoir une veste imperméable en Gore-tex ou un K-Way. Les selles des vélos ne sont pas des sofas, munissez-vous dès lors d'une cuissade cycliste. Sachez qu'il existe des short en nylon, dans le style des vêtements de trekking, qui offrent un rembourrage au niveau du fessier, mais aussi des slips rembourrés façon cuissarde qui remplacent les sous-vêtements traditionnels. Rouler en vélo doit rester un plaisir en toutes circonstances. ■

ARNAUD DELICOUR

Du cheval à la turbine, c'est le thème du Techno Classica International Parade qui a lieu ce samedi 1er avril de 11 à 14 heures au Musée AutoWorld à Bruxelles (parc du Cinquantenaire). PHOTOFORUM

ROULER À VÉLO doit rester un plaisir en toutes circonstances. Pour éviter les pépins mécaniques ou un retour à pied, un passage en revue s'impose avant la première sortie. PH WEST TOURISM.

Étre vu, c'est bien, mais encore trouver dans le commerce des éclairages led ou diodes performants, qui se diposent en un tourneau au guidon et au tube de main au guidon et à la selle. Et si vous deviez changer vos pneus, profitez-en pour en acheter avec une bande réflechissante sur le flanc. Pour une sécurité optimale, vous pouvez aussi opter pour un brassard et une chaussette rétroéclairissante.

Étre vu, c'est bien, mais encore trouver dans le commerce des éclairages led ou diodes performants, qui se diposent en un tourneau au guidon et au tube de main au guidon et à la selle. Et si vous deviez changer vos pneus, profitez-en pour en acheter avec une bande réflechissante sur le flanc. Pour une sécurité optimale, vous pouvez aussi opter pour un brassard et une chaussette rétroéclairissante.

Avant le premier coup de pédale, Le Soir, 2005, 30 maart, blz. 30.

Bijlage 31: Fietsen van Zermatt naar Sankt Moritz

HET IS LOSCH DAT ZWITSERLAND, ALPENLAND BIJ UITSTEK, NIET METEEN MET EEN FIETSVAKANTIE WORDT GEASSOCIEERD. HET IS NOCHANS EEN VAN MIJN FAVORITE FIETSLANDEN EN IK MAAK ER AL JAREN DE MOOISTE TOCHTEN MET MIJN TREKKERSFIETS. DE INFRASTRUCTUUR VOOR FIETSERS, Ondermeer het uitzonderlijke netwerk van beweegwijzerde routes, behoort tot de beste van Europa. Daarenboven is het niet omdat je tussen de hoogste toppen van de Alpen reist, dat het er altijd superlastig is. Zo zijn er prachtige, brede valleien die je zonder al te grote inspanningen tot in het hart van de Alpen voeren. En als het berend gaat, dan wet je precies hoe lang dat duurt, hoeveel kilometer je aflegt. Je kunt je daarop instellen en dromen van de goede afvaling die er altijd op volgt.

De directe aanleiding voor mijn tocht van Zermatt naar St. Moritz was het honderdjarige bestaan van de Glacier Express. Deze fabuleuze treinroute verbindt twee van Zwitserland's bekendste bergdorpen en overwint, dankzij het vermunt en de durf van spoorwegarchitecten, de moeilijkste natuurlijke hindernissen. De train vertrekt 's morgens in Wallis, aan de voet van de Matterhorn, en bereikt in de late namiddag het mondaine St. Moritz, de belangrijkste plaats in het Romaanse Graubünden. Veel Amerikanen, en nog meer Japaners, maken de reis. Ze overnachten eerst in Zermatt, reizen 's anderendaags -met de camera in aanslag en in comfortabele panoramawagens-, naar St. Moritz, waar ze nog een nachtje doorbrengen in een meesterrenhotel. Of hoe Zwitserland verpakt wordt voor een prijzige kennismaking van hooguit 72 uur. Het Alpenland en de treinreis tussen twee van de interessantste bergdorpen verdient veel meer aandacht.

Ik trek er de tijd voor uit: vijf volle dagen. In plaats van de trein te nemen, volg ik fietsend het traject van de Glacier Express. Het is een fantastische fietstocht, door een spectaculair landschap. Er zijn duizelingwekkende afdaalingen -vergeet zeker je valhelm niet- en drie lastige beklimmingen over evenveel bergpassen. Het is heel aangenaam rijden, door brede valleien en langs rivieren die er in het hooggebergte ontspringen: Rhône, Rhein en Inn.

Een architecturaal

meesterwerk

Door de bouw van de Glacier Express-spoorlijn werden grote delen van Zwitserland ontsloten. De treinroute, een smalspoor, is heel belangrijk voor de verbinding tussen de stroomgebieden van Rhône en Rhein en voor de verbinding tussen Chur en Engadin in het zuidoosten van Graubünden. Natuurlijke hindernissen, in de eerste plaats de hoogteverschillen, werden overwonnen. Dankzij een netwerk van 290 bruggen en 91 tunnels, plus een reeks ingenieuze, architecturale vondsten, rijden de treinen probleemloos door het woeste berglandschap. Dat is zeker zo voor de hoogvlakte op de Oberalppas en de Albulapas en voor de ravijnen in het stroomgebied van de Albula en de Rhein, nabij het bekende vakantieoord Flims.

Vanop de fiets zie je de haast onmogelijke staaltjes van spoorwegbouw even goed -misschien nog beter- dan vanop de trein. Het absolute hoogtepunt is de Landwasserbrücke, bij Tiefencastel, waar de trein vanuit een tunnel als het ware het luchtruim induikt. Ook de rit door het Albudal zorgt voor verwondering: de train die in lussen hoogte wint, tunnel na tunnel en brug na brug, het traject dat ravijnen en woeste bergrivieren overspannt. Het is zo adembenemend dat je het lastige klimmen met de fiets bijna vergeet.

Om deze fietstocht vlot te laten verlopen, zijn volgende zaken belangrijk. Zoals hoger gezegd, moet je op die vijf dagen drie bergpassen overwinnen. Vooral de 2431 meter hoge Furkapas, met een stijgingspercentage van ca. 7% over een afstand van 17 kilometer, is een grote uitdaging. Iedere doorgewinterde fietser wil de Furka op zijn palmares, maar wie minder prestatiegericht is, kan ook de trein het werk laten doen. Zo kun je in Oberwald de train nemen over de Furka en in Andermatt de train tot bovenop de Oberalppas, en vervolgens per fiets genieten van de afvaling. Vanuit Bergün rijdt de train onder de Albulapas. Er is een speciale wagon om fietsen te stallen. Dat zijn drie vrij korte treinreisjes die veel energie besparen. De koppige volhouder, of de fietser die niet over de fysieke mogelijkheden beschikt om de pashoogte te halen, kan natuurlijk ook naast de fiets stappen en zo nog langer genieten van de natuurgepracht. Vraag is hoeveel fietser dat durven voor het oog van zoveel mensen die je naar je kijken vanuit de auto of de treinwagon.

Foto © Zwitserland Toerisme

Het fietstraject langs de Glacier Express is volledig bewegwijzerd en voor tachtig procent autovrij, met uitzondering van de beklimmingen en afdaalingen van genoemde bergpassen. Het fietsroutenetwerk van Zwitserland is een goed uitgekiend systeem van fietspaden, dat de mooiste streken van het land op de makkelijkste manier -met de minste inspanningen- verbindt. Velooland Schweiz heeft negen routes, die in drie topogidsen worden voorgesteld. De tocht van Zermatt naar St. Moritz is een combinatie van drie van deze routes: Rhôneroute, Alpenpanorama-route en Graubünden-route. De bewegwijzering is subliem en staat bijna symbool voor wat er in Zwitserland meestal wordt geboden: kwaliteit. Wegwijzers zijn duidelijk opgesteld en informeren niet alleen over de richting die je moet nemen maar geven ook informatie over wat je te wachten staat: het aantal kilometer klimmen of daalen tot aan een bepaalde plaats. Langs de route zijn er ruim voldoende overnachtingsmogelijkheden, in alle prijzen en categorieën, van jeugdherberg tot Lager, van camping tot eenvoudig pension, van Zimmer mit Frühstück tot sfeervol hotel. Deze verblijven bestaan vaak al zo lang, dat ze als het ware met de bergen zijn vergroeid.

Wég van Zermatt

Ik was al meerdere keren in Zermatt, zelfs in de tijd dat je nog van een echt bergdorp kon spreken. Toen werd er op de Alpenwiesen gehoopt, een voorraad aangelegd voor de lange, strenge winter. Het was de tijd dat de koeien, met hun onafscheidelijke bellen, in hun eenige de weg vonden naar hun stal: de benedenverdieping van een chalet, waarvan het hout door de tijd is versteend. Vandaag is Zermatt een stad en, voor wie er in jaren niet meer is geweest, nog nauwelijks te herkennen. Het toerisme heeft alle andere activiteiten verdronken. Ik denk niet dat hier nog één koe moet worden gemolken. Er komen steeds meer toeristen en er wordt nog altijd gebouwd, steeds hoger tegen de bergheiling. Voor deze bouwexplosie, die het corsprinkelijke karakter van Zermatt helemaal heeft kapotgemaakt, is er maar één onraak: de Matterhorn. Die ene prachtige berg, met zijn boeiende verhaal van voorspoed en tegenslag op weg naar de top, wil iedereen zien. Ze komen er speciaal voor van de andere kant van de wereld en staan, als gehypnotiseerd, naar de berg die zich altijd, maar meestal tevergeefs, van dat laatste wolkje probeert te ontdoen.

Op een koude ochtend in juni laat ik Zermatt, de Matterhorn en mijn hotel met 200 Japanners achter me en duik op de fiets de vallei in, richting Visp. In het Matteringtal wonen weinig mensen. Het is te smal. Er is alleen plaats voor het smalspoor, een weg waaraan altijd wordt gewerkt, een onstuimige rivier in het midden. Na goed dertig kilometer ben ik, in snelvaart, zowat 1500 meter lager. Mijn remmen staan heet als ik het aardige dorpje Stalden binnenrij. Hier is de tweesprijs met het Saasdal, dat naar Saas-Fee voert. Het wordt door velen aanzien als het mooiste dorp in de Alpen, maar het is helaas -ook door te veel toerisme- zijn authenticiteit kwijtgeraakt.

Mijn handen en vingers zijn moe van het remmen als ik even later in Visp aankom. Het stadje, met verkeersvrije voetgangerszone, ligt op de oever van de Rhône. Hier kom ik op de Rhône-fietsroute, van het hoger genoemde netwerk. Ik rij stroomopwaarts, langs een smalle weg op de linkerkever. Het is maar negen kilometer naar Visp, maar ik doe er minstens een uur over omdat ik blijf hangen onder de lange rij kersenbomen met de heerlijkste vleeskersen. Ik kan er onbeperkt van proeven, want de bomen zijn publiek bezit en er zitten, om een voor mij onbegrijpelijke reden, geen vogels.

Brig is een stad en tevens een belangrijk verkeersknooppunt, met een groot spoorwegstation. Van hieruit rijden sneltreinen naar Bern, Zurich en Basel. Voor de heldrode treinstellen van de Glacier Express en de tandradbanen naar

Zermatt en Saas-Fee, moet je op het plein voor het station zijn. De treinen rijden er zowaar tussen de auto's door. Al in de 17de eeuw was Brig een belangrijke plaats op de handelsroute naar Italië (via de Simplonpas). Vandaar de historische herenhuizen en gebouwen in het stadscentrum, waaronder het renaissance-barokke Stockalper-paleis uit 1650.

Op naar de Furka

Ik heb wat voorraad, fruit en brood, ingeslagen en mijn drinkbussen met koel water gevuld. Nu begint het ernstige werk. Ik fiets richting Rhônegletsjer. Dat wordt in eerste instantie ongeveer 400 meter klimmen naar de Gomsvallei. Vooral de eerste kilometers zijn lastig. Even voorbij Mürren verlaat de bewegwijzerde route de hoofdweg en gaat rechtsaf door de bossen naar het Binntal. Het dorpje Binn en het gehucht Ausserbinn zijn uitgelezen plaatsen voor wie op zoek is naar authenticiteit en rust. Aan de rand van Ausserbinn ligt één van de mooiste kampeerterreinen van Zwitserland. Het is een ideale plek voor je tent en een uitvalsbasis voor prachtige wandeltochten in het grensgebied met Italië. De smokkelroutes van weleer zijn er de wandelpaden van vandaag.

Maar hier heb ik het als fietser erg te verduren. Het traject van acht kilometer, vanuit Goms naar Binn, is superlastig. Ik probeer later een alternatieve route en die volgt gewoon de vallei van Goms tot in het prachtige dorp Fiesch. Eigenlijk rij ik hier op de gewone autoweg, maar die is vrij rustig. De weinige auto's die me voorbijsteken, maken een sympathieke, wijde bocht. Wie meer dan vijf dagen heeft, kan overwegen om wat langer te verblijven in één van die schitterende Gomsdorpen: Bellwald, Blitzingen of Reckingen. Er zijn talloze excursiemogelijkheden, ondermeer naar de Eggishorn en de Aletschgletsjer. 25 kilometer lang en door UNESCO uitgeroepen tot natuurerfgoed.

Münster is mijn eerste etappeplaats. Het ligt op de brede, vlakke bodem van de vallei. De oude, houten chalets leunen dicht tegen elkaar aan, in een gesloten cirkel rond de kerk. Ik logeer in het Hôtel Croix d'Or et Poste, een absolute aanrader! Vanuit mijn kamer zie ik de rode wagons van de Glacier Express, die snel door het dal glijden, te snel de schoonheid voorbij, op weg naar de Furkapass.

Als ik Simon Aellig, uitbater van het hotel, vertel dat ik naar Sedrun wil fietsen, dikt hij de ontbijttafel aan met extra brood, melk en kaas. "Dat heb je nodig als je over de Furka gaat". Ik rij eerst tot in Oberwald, tien kilometer over een vlakke weg door de Ober-Goms. En dan begint de vrij steile klim naar Gletsch, een ijzig dorp van niemand. Die eerste zes kilometer zijn superlastig, maar ze brennen me in het ritme om de resterende klim van elf kilometer goed door te komen. Ik wring me door de haarspeldbochten, passeer de Rhônegletsjer en zie hoe de gletsjertong honderden meter teruggedrongen is door het afsmelen van het ijs.

De Furkastrasse biedt uitzichten op de Berner Alpen, met de bekende silhouetten van Jungfrau en Eiger. Trainreizigers krijgen dit uitzicht niet te zien, want ze verdwijnen in het donker van een lange tunnel. Ik sta bovenop de Furka als het weer plots omslaat. In geen tijd komen uit alle richtingen wolken aanzetten. De hemelsluizen breken open en het water gutst naar beneden. Ik schuil onder een afdak, maar na een uur regent het nog. Ik stap op mijn fiets en begin aan de afdaal naar Realp. Negenhonderd meter dalen, over een afstand van 13 kilometer, op overstroomde wegen en met een zichtbaarheid van hooguit 50 meter. Doornat en bevend van de kou sta ik na de helse afdaal in het stationnetje van Realp. Alsof het spottend is bedoeld, rijdt op dat moment de Glacier Express voorbij. De Japanners hebben hun camera opgeborgen en slapen in hun eersteklasserijtuig. De Alpen zijn helemaal weggetoverd door de wolken.

Naar Graubünden

In Andermatt kun je de fiets op de trein zetten en bovenop de Oberalppas uitstappen. Ik kies voor mijn tweewielser. Terug opgewarmd, begin ik aan de klim van 12 kilometer. Naarmate ik de haarspeldbochten achter me laat, trekken de

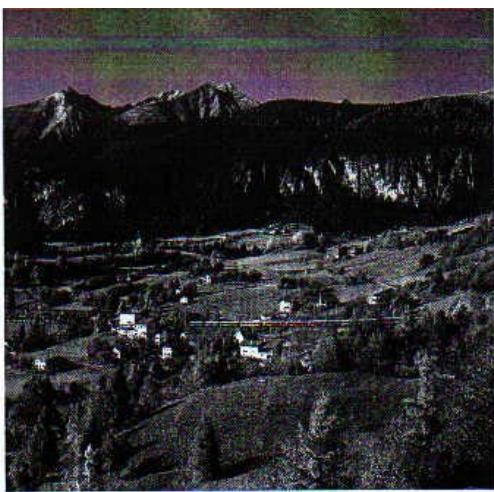

Foto © ZWITSLAND TOERISME

Fietsen is hard labeur, merk ik als ik de eerste hellingen van de Albulapas begeik. Ik voel de hoge stijgingspercentages en moet alsmaar schakelen om het tempo zo te houden dat ik kan blijven rijden. Na zeven kilometer sleurwerk, ben ik in Bergün, waarover ik in eerdere Reiskranten met enthousiasme rapporteerde. Er is een goed hotel naast het station, Hotel Sonnenheim, en in het museum van Bergün staat een mooie maquette van de Albula spoorlijn, met zijn talloze bruggen en tunnels. Je kunt er ook de route zien die je de volgende dag voorgeschoeid krijgt: het traject van tien kilometer tot op de Albulapas, 650 meter hoger. De Glacier Express gaat niet zo hoog, maar duikt in Preda -een gehucht met niet meer dan één hotel en een klein stationnetje- de lange tunnel in. Ik raad aan om zeker van Bergün naar Preda te fietsen, desnoods stappend naast de fiets, want dit is zondermeer het meest spectaculaire deel van het hele Glacier Express-traject.

wolken weg en breekt zelfs de zon weer door. Het is een schitterend spel van licht tegen de groene bergflanken. Op het plateau van de Oberalppas spelen de marmotten langs de weg en langs het spoor. Ze eten kruimels brood uit mijn hand. De rode trein lijkt in deze grootse bergwereld wel een speelgoedtreintje. De afvaling naar Disentis is een plezier voor de fietser. De baan door Val Tavetsch daalt langzaam en gaat rechtdoor. Dat betekent 20 kilometer lang 'zweven' naar het dal!

Sedrun is een klein dorp. Overal wordt Romaans gesproken, ook in het kleine Hotel Krüzli, waar mij's avonds supervoedzame gerechten worden voorgeschoteld, bereid door de vrouw des huizes:

Over de derde etappe van mijn fietstocht langs het spoor van de Glacier Express, hoeft ik niet veel te vertellen. Het gaat tot in Chur vooral bergaf, zo staat het toch op de kaart aangegeven. Maar de fietsroute zoekt de meest afgelegen en pittoreske weggetjes -ik zie geen auto's- en serveert geregeld en onverwacht een stevige knik in het parcours. Zo krijg ik op het weggetje tussen Tavanasa en Ilanz de indruk weer op de Furka-Strecke te rijden. Gelukkig duurt het kuitenbijten niet lang.

Ik logeer in Chur. Er is een ruim aanbod van overnachtingsmogelijkheden: een jeugdherberg, een camping en hotels in alle prijsklassen. Chur is een aangename stad, met tal van bezienswaardigheden. Hierdoor komt de plaats zeker in aanmerking voor een wat langer verblijf. Het is de oudste stad van Europa ten noorden van de Alpen. Ik leer de geschiedenis beter kennen tijdens een bezoek aan het mooie Rhätisches Museum in de hofburg. Het is ondergebracht in een schitterend gebouw, met een al even buitengewone tuin.

In Chur vind je het hoofdkantoor van de Rhätische Bahn. Dat is de private spoorwegmaatschappij die het treinverkeer beheert in het zuidoosten van Zwitserland, in het kanton Graubünden. De treinen van de Rhätische Bahn vullen vanuit Chur het traject van de Glacier Express tot in St. Moritz. Voor de ca. 100 kilometer tussen beide steden, heb ik twee fietsdagen nodig. Dat heeft deels te maken met een lastige, evenwel niet zo lange, klim naar de Albulapas, maar vooral met de uitzonderlijk mooie omgeving waarvan ik volut wil genieten. Het is op dit traject dat je kennismaat met de gedurfde architectuur van de spoorweg. Onvoorstelbaar hoe men er 100 jaar geleden in slaagde om treinen door deze woude bergomgeving te voeren.

Ik rij via Domat Ems naar Thusis en passeer tal van plaatzen die ik mij van andere vakanties herinner. Feldis, een dorp voor wie de absolute rust zoekt, is er zo een. Je komt er met een ouderwetse kabelbaan vanuit Rhäzüns. En zo rij ik verder, langzaam bergop, zonder dat ik het merk, door het steeds nauwer wordende dal van de Albula. Het fietspad volgt nu heel dicht het traject van het spoor, door de typische Graubünden-dorpen Tiefencastel, Surava en Filisur. De rode treintjes van de Rhätische Bahn klimmen steeds hoger door of tegen de rotswand, langs gapende afgronden en over lange bruggen die immense dieptes en onstuimige bergnivieren overspannen. Vanop de fiets zie ik de wagons plots verdwijnen in de berg en even onverwacht, een heel stuk hogerop, weer te voorschijn komen uit een tunnel.

De Albulapas is een echte 'pashoopte': een hoogvlakte met mooie bergmeertjes. Het waait er altijd. Bij slecht weer is een doortocht met de fiets gevarens. De zichtbaarheid kan zeer beperkt zijn en de kans is reëel dat auto's een fietser niet opmerken in de hangende wolken. Ook hier zijn de talloze, speelse marmotten een attractie. Ze springen over de rotsblokken en duiken in hun netwerk van onderaardse gangen. De afvaling van de Albula vergt van de fietser veel behendigheid en stuurbastheid in de talloze haarspeldbochten. De weg is smal en je moet de remmen goed dichthouden, zeker geen snelheid maken.

Bij het dorpje La Punt liggen alle lastige stukken van mijn fietstocht achter me. Ik ben nu in de hooggelegen vallei van de Inn, in de streek die bekend is als Ober-Engadin. De rode trein is er ook weer, nabij Bever uit de bergketen tevoorschijn getoverd. Fietspad en spoorlijn komen tot rust. Het traject is nu kaarsrecht. Gedaan met de hachten, gedaan met de kamikaze van train en fietser. In de verte zie ik el St. Moritz: een grote, chique stad in een uitzonderlijk mooie vallei, met op de achtergrond de besneeuwde toppen van het Berninamassief. Terwijl ik nog aan het fietsen ben, zitten de treinreizigers al uren in hun meersterrenhotel, staande in de richting van Piz Palu. En maar hopen dat de wolken verdwijnen en ook deze berg zich toont zonder sluiers. Voor de treinreiziger is er geen afstand, de Matterhorn met zijn wolkje is nog niet van het netvlies verdwenen. Ik heb zoveel gezien, zoveel kilometers in de benen, vijf dagen op het ritme van de pedalen, trappen tegen hellingen en vliegen naar de valleien. Tussen Matterhorn en Piz Palu ligt een veel te grote wereld om in één dag te doorkruisen.

Joris Verbeure

Praktisch

Toeristische informatie

Zwitserland Toerisme, Postbus 1600, 1000 Brussel, W: www.myitzerland.com. Voor informatie en reservatie, T: 00800 100 200 30; F: 00800 100 200 31.

Treinen in Zwitserland

Swiss Travel System, W: www.stsb.ch.

Trainbiljetten zijn in België verkrijgbaar bij Rail 1, T: 02/528 29 30.

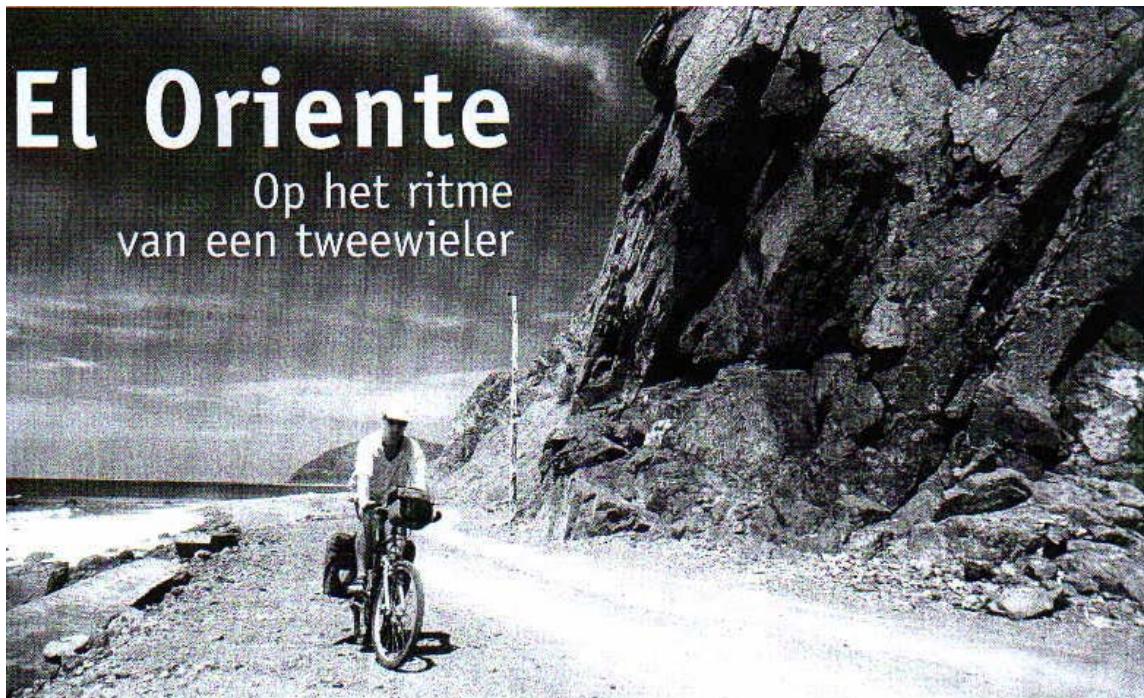
Overnachtingen

- Hotel Christiania, CH-3820 Zermatt, T: 027 966 80 00, E: info@christiania-zermatt.com, W: www.christiania-zermatt.com. Kamers met uitzicht op de Matterhorn.
- Hotel Croix d'Or et Posta, Familie Simon en Ruth Aellig-Bumann, CH-3985 Münster, E: info@hotel-postmuenster.ch. Zeer gezellig familiehotel in een schitterend dorp in de Gorswalle.
- Hotel Krüzli, Via Alpse, CH-7188 Sedrun, T: 081 849 11 06. Eenvoudig maar goed familiehotel met dito restaurant.
- Hotel Sonnenheim, CH-7482 Bergün, T: 081 407 11 29. Gezellig, klein hotel naast het station van Bergün. Mogelijkheid om de fiets op de trein te zetten (overtocht Albulapas).

Fietsgidsen

De drie fietsgidsen van Veloswitzerland zijn verkrijgbaar in de Belgische reisboekhandel. Veel informatie vind je op de site van Veloland Schweiz: www.veloland.ch.

Bijlage 32: El Oriente, Op het ritme van een tweewieler

22 DE MEESTE TOERISTEN VERKENNEN CUBA MET EEN HUURWAGEN OF HET OPENBAAR Vervoer. MAAR STEEDS MEER AVONTUURLIJKE REIZIGERS KIEZEN VOOR DE FIETS. BREDE EN VEELAL LEGE WEGEN, EEN OVERWEGEND VLAK LANDSCHAP EN EEN PRACHTIG DECOR. HET Eiland LEENT ZICH UITSTEKEND VOOR EEN FIETSVAKANTIE. DE ERVAREN EN ENTHOUSIASANTE FIETSREIZIGER LUC SOETAERT BESCHRIJFT ZIJN TOCHT LANGS DE OOSTKUST: VAN BAYAMO TOT BARACOA.

*N*a m'n aankomst op Cuba, blijf ik nog een paar dagen hangen in het bruisende Havana. Geen overbodige luxe om te wennen aan de zwoele temperaturen én het Cubaanse levensritme, zo blijkt. Bij het Estación Central informeer ik naar een treinticket richting oosten: op donderdag is er een trein naar Holguín en op vrijdag naar Santiago. Maar als ik een ticket wil kopen naar Bayamo, het vertrekpunt voor mijn verkenning door El Oriente, duiken er allerlei problemen op. Vooral het transporteren van de fiets op de trein blijkt een probleem te zijn. Het is onduidelijk of deze trein voorzien zal zijn van een *baggon* (postwagen) en normaal moet de fiets dan vooruit worden gestuurd. Het vergt uiteindelijk heel wat Belgisch doorzettingsvermogen om alle opeenvolgende hindernissen te nemen. Vertraging en wachten: het hoort net zo goed bij Cuba als de sigaren.

Cubaanse gastvrijheid

In de relatieve ochtendkoelte fiets ik, met zicht op de woeste Sierra Maestra, vanuit Bayamo naar Manzanillo. De Sierra Maestra, het hoogste gebied van Cuba, was met zijn diepe ravijnen en dichte bossen het ideale terrein voor het hoofdkwartier van het rebellenleger van Castro. Vandaag is er opvallend veel volk onderweg: enkelingen

te voet of per fiets, anderen in paardenkoetsjes, afstandse stadsbussen of opengepakt in de laadbak van een stinkende Russische vrachtwagen. Ontelbaar zijn ook de handgeschilderde, reusachtige borden met 'inspirerende' teksten en slogans. De revolutie is nog lang niet dood, ook al kan ze hier en daar wel een likje verf gebruiken.

Net voorbij Yara is een honkbalwedstrijd aan de gang. De jongens spelen begeesterd hun spel, al rennen velen noodgedwongen op lederen herenschoenen van honk naar honk. Manzanillo is een rustig Cubaans provinciestadje, met heel wat koloniale gebouwen in een weemoedige, vervallen toestand. Van hieruit volg ik de magnifieke kustweg naar Santiago de Cuba. Het is prettig fietsen met de schitterende vergezichten op de donkere, beboste Sierra. Bovendien is er op de hele kustweg niet één benzine-

station te vinden, zodat het verkeer de zalgende rust van de Caraïbische kust niet kan verstören. De weg slingert zich wisselend langs de contouren van het reliëf: een goddelijke brok natuur. Het uitzicht op de langgerekte, onherbergzame bergketen, met z'n diep ingesneden, groene canyons, is zondermeer adembenemend mooi. Ook de Pico Turquino, met zijn 1972 meter Cuba's hoogste berg, maakt deel uit van het fabuleuze decor. Maar de loden zon heeft een slopende uitwerking op m'n nog niet volledig geacclimatiseerde lichaam. Gelukkig is er Mimi, een schitterende vrouw, die me al fietsend spontaan uitnodigt in haar bescheiden woning. Ik maak meteen kennis met de buren, de kinderen en kleinkinderen. En weinige ogenblikken later stappen we naar de achterliggende baai, waar we bij een smal keienstrandje een verkwikkende duik in zee nemen. Ondertussen kookt Mimi voor ons een overheerlijke Caraïbische maaltijd, met rijst en *frijoles* (de typische zwarte bonen), gebakken vismoten en gefrituurde bananenschijfjes.

Tussen de weg en de grillige kustlijn staan alleen wat verdroogde struikjes. De golven rollen heerlijk ritmisch de keien op en af. In de namiddag laat de wind het wat afweten, de hitte is verzengend en zuigt langzaam alle kracht uit m'n benen. Het asfalt is niet overal in even goede staat. Ikzelf heb amper pech, dit in tegenstelling tot nogal wat Cubanen. Hun Chinese fietsen halen helemaal niet de kwaliteit van m'n mountainbike. Bovendien kunnen ze zoets simpels als een lekke band onderweg niet herstellen bij gebrek aan plakgerief. Hun gezichten stralen wanneer je hen in een mum van tijd weer op weg weet te helpen. Maar ook ik moet verder, op naar Chivirico. Met nergens een meter of schaduw en de aanhoudende verzengende hitte, vecht ik een echte uitdrogingsstrijd. Gelukkig heb ik een waterfilter bij me zodat ik bij een bijna droogstaand riviertje wat water in de bidons kan pompen.

Carnaval in Santiago

Op automatische piloot leg ik de volgende dag de resterende zestig kilometer af naar Santiago de Cuba. 's Lands tweede grootste stad, en tot 1553 ook de hoofdstad van Cuba, strekt zich uit over verschillende heuvels en biedt aantrekkelijke koloniale wijken met smalle, middeleeuws aandoende straatjes. Talrijke monumenten herinneren aan de periode tussen de onafhankelijkheid en de revolutie. Zo is er de Moncada-kazerne die geen onbelangrijke rol speelde in de geschiedenis van het eiland. In juli 1953 voerden Castro en de zijnen een (mislukte) aanval uit op dit gebouw, een eerste signaal dat de revolutie nabij was. Vandaag heeft het Museo Historico 26 de Julio, dat gewijd is aan dit historische feit en de brutaliteit van het Batista-regime, hier onderdak gevonden.

Wie Cuba zegt, denkt er automatisch *la fiesta* bij. Want ondanks het embargo en de economische problemen, heeft de Cubaan altijd wel een reden om te dansen en feesten. Het carnaval van Santiago, eind juli, is iets bijzonders. Vanuit de vele park-

barst 's avonds los, wanneer muziek- en dansensembles, samen met de volksmassa, compleet uit de bol gaan. Met nieuw gemaakte vrienden loop ik door de straatjes van de feestende stad. Tamara ziet de verwondering in m'n ogen, bij het aanschouwen van de opgezwepte, dansende massa. 'Muziek is een van de weinige dingen die hier niet gerantsoeneerd zijn', glimlacht ze '... en de liefde natuurlijk.'

Over de autopista fiets ik de stad uit. Het is een dubbele driebaansweg, die bij gebrek aan verkeer ook gebruikt wordt door voetgangers en fietsers, paarden- en ossenkarren, koeiendrijvers... Kortom, alles wat zich maar voortbeweegt in deze streek. Op een kruispunt zonder wegwijzers mis ik de afslag naar El Cristo. Pas zeven kilometer verder stel ik vast dat ik maar beter 'demi-tour' kan maken.

De weg van Maceiras naar Alto Songo klimt over een plateau en is indrukwekkend. Onweerswolken bouwen zich snel op en een tropische bui barst los. De eerste twintig minuten lijkt de weg niet natter te worden. Al het water verdampft meteen!

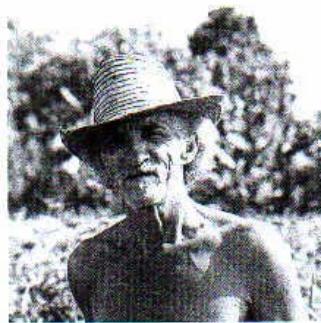
jes en vanop de pleintjes van de stad weerklinkt er overal vrolijke muziek. De omstanders gaan helemaal op in de ritmes en kunnen zich nauwelijks bedwingen om niet aan het dansen te gaan. Het echte volksfeest

Naar Baracoa

Guantánamo. Het is een stad met een roemruchte naam. Niet alleen dankzij het meest bezongen Cubaanse lied 'Guantanamera', waarvan de oorspronkelijke tekst geschre-

ven werd door José Martí, maar vooral omwille van de Amerikaanse militaire basis. Daar worden Al-Qaeda-strijders en vermeende terroristen gevangen gehouden. Dankzij een erfpacht van meer dan honderd jaar -die pas in 2033 afloopt- hebben de Amerikanen recht op dit 28 kilometer lange niemandsland. Guantánamo heeft mythische allure, maar de stad zelf heeft niet veel te bieden. Aan de stadsrand zie ik grauw betonnen woonflats naar sovjetmodel met kleurig wasgoed dat vrolijk flappert in de wind. De allesdoordingende dieselgeur bezorgt me lichte hoofdpijn, maar de wagens die het spul uitbraken zijn onmiskenbaar Amerikaanse sleeën. Wat een contrast!

De Carretera Central leidt me in een grote boog de stad uit. De eerste kilometers zijn dor en vlak, zelfs eerder saai. Dichter bij de baai wordt de omgeving groener. Op een nijdige helling trap ik de ketting stuk. Met nergens ook maar één vierkante centimeter schaduw is het een ware pijniging om die weer hersteld te krijgen. En dan mag ik, in dit woestijnachtige gebied, nog van geluk spreken dat ik het juiste gereedschap bij me heb. Voltoonde reserveonderdelen meenemen is belangrijk, want door de blokkade is er helemaal niets te koop.

De weg loopt weer pal langs de Caraïbische rotskust: een magnifiek zicht. Na een zware fietsdag is de ontgoocheling groot als ik hoor dat er in Imias geen overnachtingsmogelijkheden zijn. Gelukkig sturen de mensen op straat me spontaan naar het huis van Leoni, een leraar die voorzitter is van de plaatselijke fietsclub. Hij heeft goede relaties met een fietsclub in Barcelona, waardoor hij vaker gasten over de vloer krijgt. Hij legt me uit dat dit heel belangrijk is om te kunnen overleven. Naast z'n job als leraar repareert hij ook de defecte fietsen uit het dorp. Langs de dorre kuststrook staan schamele lemen hutjes, met daken van ritselende palmbladeren. Ik merk dat ik de extreme temperaturen beter kan verdragen, maar toch blijft het bijzonder heet. Het zuidoosten van Cuba zou tot de droogste en warmste streken van het land behoren. De hoogste bergpas van Cuba, 'La Farola' in de volksmond, staat op het programma deze morgen. De weg werd in 1961 aangelegd om dit

afgelegen gebied te verbinden met de rest van Cuba, niet in het minst omdat dit een zeer vruchtbare regio is. In deze uithoek van het land wordt er volop koffie geteeld, zijn er cacaoplantages en diverse fruitsoorten.

Het is een onvergetelijke tocht, met een route die tot de mooiste van Cuba behoort. Vanaf de kuststrook, die eigenlijk erg droog is en vol staat met cactussen, klim ik langs een riviertje de bergen in. Spoedig verandert het landschap in een tropisch woud, met daartussen nog bananenplantages en verderop een echt oerwoud, compleet met tropisch vogelgezang.

Mijn einddoel is Baracoa. Dit is een aangenam vissersplaatsje, in een charmante, koloniale stijl. Drie jaar lang was het de hoofdstad van Cuba. Tot in de jaren '60 was de stad alleen per boot bereikbaar. Baracoa heeft onmiskenbaar Spaanse wortels, maar ook de plantagehouders uit Frankrijk drukten hun stempel op de bouwstijl. In tegenstelling tot Trinidad, en omwille van geldgebrek, zijn de koloniale huizen hier niet gerestaureerd. Daardoor heeft de stad een eerder rommelige opbouw. Maar zoals overal op Cuba word ik ook hier getroffen door de sfeer en de alledaagse taferelen. 'Cuba,... qué linda es Cuba.' tettert m'n CD-speler.

Bijlage 33: Rol het voorjaar in

Rol het voorjaar in!

Op de trappers door Duitsland

In de handige gids 'Heerlijk genieten in nabij Duitsland 2006' staan een honderdtal vakantiesuggesties, thematisch ingedeeld volgens de verschillende vakantieregio's. Ook fietsideeën vind je hierin! Elk hotel en appartement is vermeld met kleurenfoto, volledig adres, beschrijving van de ligging, diverse arrangementen.

Je kunt de brochure 'Heerlijk genieten in nabij Duitsland 2006' aanvragen via 02-245 97 00, gntobru@d-z-t.com of www.duitsland-vakantieland.be

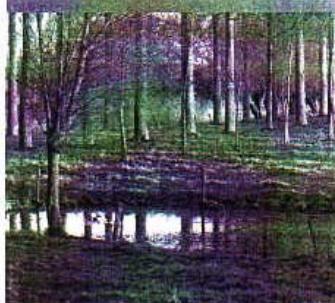
Klampen, tulpen en elfstedentochten...

Hét fietsland bij uitstek is natuurlijk Nederland. Via de website van het Nederlands Bureau voor Toerisme kom je op een selectie van VVV fietsvakanties, van een elfstedentfietsvakantie tot 'n tochtje op de Veluwe of fietsen van hotel naar hotel in Drenthe. Keuze te over in Nederlandse fietsland! Meer info bij het Nederlandse Bureau voor Toerisme (NBT), Postbus 136, 1050 Brussel 5, 02-543 08 00, info-be@holland.com of www.holland.com

Nog meer wielerpret

Klop ook eens aan bij gespecialiseerde fiestouroperators. In hun aanbod zitten vaak ook leuke fietsweekends. We zetten er enkele op een rijtje:

- VOS-travel, 051-240 340, www.vosttravel.be
- Belgian Biking Fietsvakanties, 09-233 45 33, www.zuiderhuis.be
- Eigen-Wijze Reizen, www.eigenwijzereizen.be, 016-62 47 62
- De Nederlandse Fietsvakantiewinkel, 00-31-34-842 18 44, www.fietsvakantiewinkel.nl

Voor echte kilometervreteren

Door Vlaanderen lopen 1200 km LF-routes of Lange Afstandsfietsroutes. Het zijn door gaande routes die diverse regio's doorkruisen en ook aansluiting vinden bij de buurlanden. De LF-routes liggen vooral langs autovrije wegen. Je kunt er een volledige fietsvakantie, een weekendtrip of dag uitstap aan besteden. Ze zijn te herkennen aan de geel-blauwe streepjes en/of rechthoekige metalen bordjes waarmee de routes in twee richtingen bewegwijzerd zijn. Er bestaat ook een handige LF-fietsgids, waarin de routes aangeduid zijn op topografische kaarten. Je vindt er bovenindien een heleboel praktische en toeristische info zoals logeeradressen, van low budget natuurgemengs tot knusse hotelletjes.

- Volg je liever de LF1-route of Noordzee route, dan fiets je van het Nederlandse Den Helder langs de Belgische kust tot in het Franse Boulogne.
- De Jeugdherbergroute (LF 50) gaat van Bergen-op-Zoom over Essen, Diest, Kanne, Visé en Sint-Martens-Voeren tot in Aken.
- Strikt genomen is de Vlaanderen Fietsroute geen aparte lange-afstandsroute, maar een grotelus die is samengesteld uit etappes van vier andere LF-routes, samen goed voor 800 km fietsen. Meer info kun je verkrijgen bij de vzw Groteroutepaden: 03-232 72 18, www.groteroutepaden.be

36 Bijlage 34: Symbolen en uitleg moeilijkheidsgraden fietsvakanties

Fietstochten

1

De lichtste fietsvakantie: de tocht loopt vrijwel vlak, met soms een flauwe helling (of even pittig maar kort). Het hoogteverschil is hoogstens 100 meter. De dagafstanden zijn meestal niet meer dan 55 km per dag. Echt vlak fietsen kunt u alleen in Nederland, Vlaanderen en langs de Donau. U herkent deze lichtste tochten aan de streep onder de fiets.

2

Steile hellingen zijn kort, langere hellingen zijn niet steil, zodat u redelijk makkelijk boven komt. Het landschap is meestal glooiend tot heuvelachtig. Voor tochten uit deze categorie is het lastig in te schatten of u het aankunt of niet. De verschillen tussen de tochten in categorie 2 zijn ook het grootst. De 'Dordogne' en 'Naar de smaragden kust' zijn voorbeelden van zwaardere tochten uit deze categorie, terwijl 'Eger en Tokaj' en 'Wilsede' tot de lichtere behoren. Als u twijfelt, kunt u het beste op een goede kaart van de regio (1:100.000 of 1:50.000) kijken naar het reliëf. Natuurlijk kunt u via onze boekingsafdeling meer informatie krijgen. Op vlakker terrein zijn de etappes soms wat langer, tot ca. 70 km per dag.

3

Zo af en toe langere en steilere hellingen, zonder dat deze overheersen. De dagafstanden variëren van ca. 35 tot ca. 70 km.

4

De hellingen zijn steiler en langer: het fietsen vraagt dus meer kracht en een goede conditie. Het landschap heeft een bergachtig karakter.

5

Fietsen in pittig heuvelland of zelfs bergen met veelal wat langere etappes (tot ca. 90 km). Z'n sportieve tocht vereist een goede conditie. Tochten tot en met categorie 3 kunt u maken met een trekkingbike of een hybride fiets. Bij de zwaarste tochten adviseren wij een racefiets. Soms kunt u per dag kiezen uit twee of meer afstanden. De lichtere variant kent kortere dagafstanden.

Een voorzichtige indeling moeilijkheidsgraad:

GRAAD 1

Een bijna uitsluitend vlakke fietstocht, te vergelijken met Vlaanderen en Nederland. Een tocht voor jong en oud, en dus ook voor gezinnen met (kleine) kinderen.

GRAAD 2

Tochtjes over een licht heuvelend parcours, zonder daarom te spreken van bergen. De hellingen zijn soms iets steil en pittig, maar erg kort zodat deze desnoods te voet kunnen afgelegd worden. Overwegend licht en vlak lopend terrein langs riviervalleien of op het plateau. Indien de dagafstand niet te lang is, ook geschikt voor families met grotere kinderen.

GRAAD 3

Fietstochten met een goede mix van vlakkere stukken en zo af en toe langere hellingen, zonder dat deze overheersen. Vergelijk de omgeving met onze Ardennen of andere Europese plateaus. Een fiets met minimum 21 versnellingen is zeker aangewezen.

GRAAD 4

Hier worden de kleinste uithoekjes van het platteland of het middelgebergte opgezocht. De beklimmingen duren geregeld minstens een halfuur en langer, en bevatten stroken met meer dan 10% stijgingspercentage. Waar mogelijk worden alternatieven voorgesteld. Naast klimmen zijn er uiteraard fantastische, lange afstanden! Meestal slechts één tot twee langere beklimmingen per dag. Enkel voor geooefende fietsers die houden van sportief fietsen.

Bijlage 35: Cijfergegevens fietsverhuurbedrijf Van der Mierden

Omzetraming basisscenario	Basisscenario	Bedrijfs-scenario 1	Bedrijfs-scenario 2	Bedrijfs-scenario 3
Omzet fietsverhuur 2001				
Jaarlijkse trendmatige stijging verhuur, 30%	16.800	16.800	16.800	16.800
Omzetverbetering door efficiënt laden en lossen	5.000	10.000	10.000	10.000
Omzetverbetering door stijging losse verhuur a.g.v. de locatie	5.000	12.000	15.000	15.000
Omzet steps (nieuw in 2002)	5.250	10.000	10.000	
Omzet als gevolg van arrangementen, actief beleid				
Omzet uitbreiding verhuurlocaties kampeerbedrijven				
Geraamde omzet basisscenario	88.050	119.800	137.800	152.800
			132.000	
Exploitatiekosten	Bedragen in €	Bedragen in €	Bedragen in €	Bedragen in €
Exploitatiekosten fietsverhuur	27.700			
Personalekosten				
Afschrijvingen auto's en aanhangers	11.000			
Afschrijving verhuurfietsen	8.750			11.000
Afschrijving schuren	9.000	9.000	9.000	9.000
Rente op financieringssaldo, langlopend krediet, 6%	31.150	31.150	33.000	33.000
Totaal bedrijfseconomische kosten	87.600	95.600	107.700	109.700
Saldo winst	450	24.200	39.400	43.100
			25.000	

Bijlage 36: Cijfergegevens Belgian Biking

OVERZICHT BELGIAN BIKING

Algemene stijging verkoop volgens aantal passagiers (in percentages)

2001	
2002	30,44%
2003	1,00%
2004	1,00%
2005	3,38%

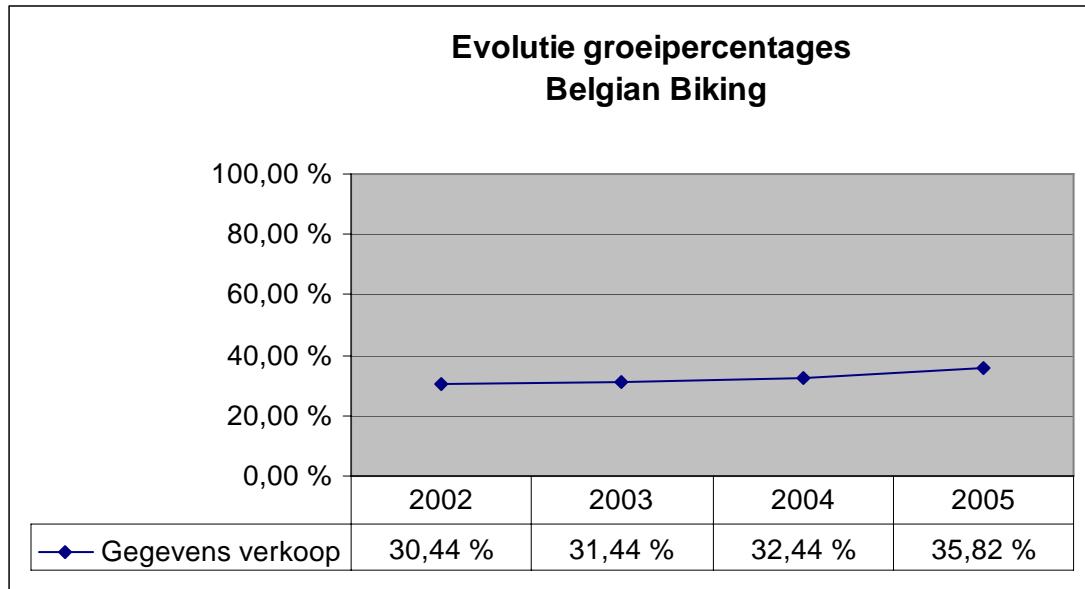
Aandeel per bestemming tov totaal aantal passagiers

	Frankrijk	Nederland	Oostenrijk	Duitsland	Italië	Spanje
2001	45,25%	18,36%	19,69%	1,46%	8,56%	2,27%
2002	42,93%	29,87%	14,54%	1,94%	3,15%	2,95%
2003	38,70%	29,49%	15,25%	2,59%	4,00%	5,38%
2004	41,98%	27,58%	14,59%	2,79%	4,76%	2,53%
2005	43,88%	28,52%	11,45%	1,52%	4,85%	2,09%

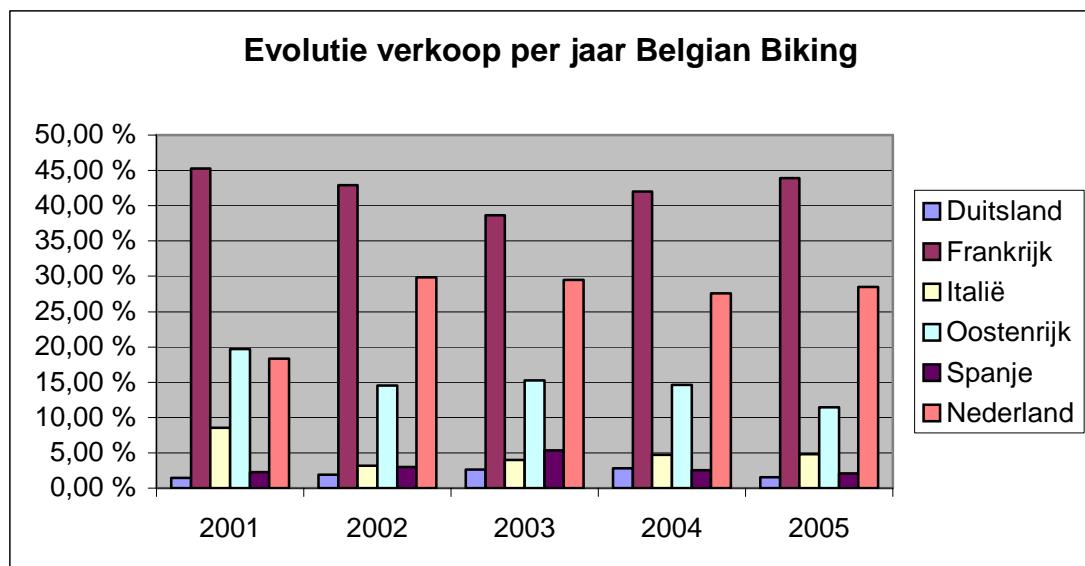
Stijging/daling per bestemming in aantal passagiers

	Frankrijk	Nederland	Oostenrijk	Duitsland	Italië	Spanje
2002	24,00	112,00	-4,00	74,00	-52,00	70,00
2003	-10,00	-1,00	5,00	34,00	27,00	82,00
2004	8,00	-6,00	-4,00	8,00	19,00	-53,00
2005	8,00	7,00	-19,00	-46,00	6,00	-14,00

Groeipercentages

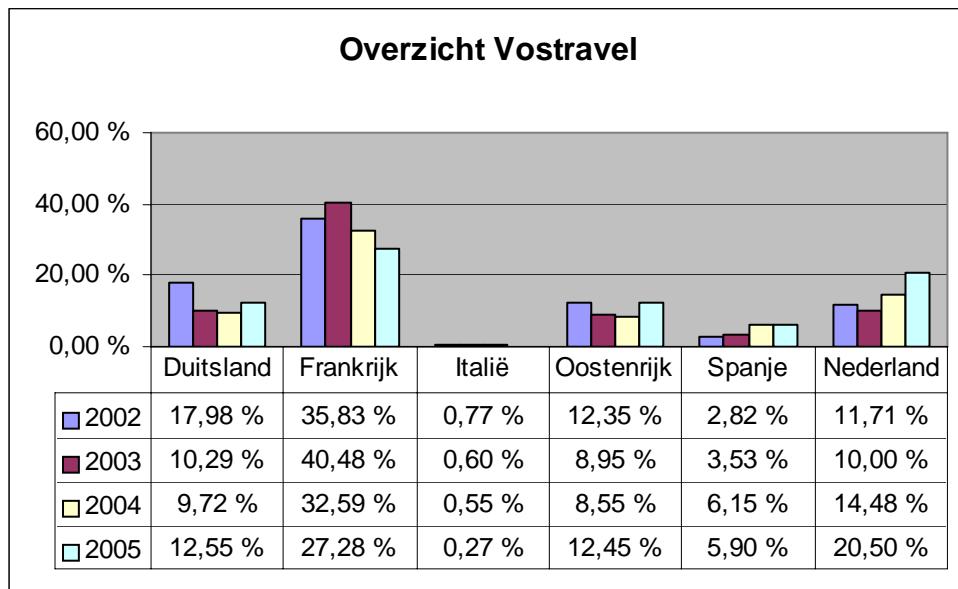
Evolutie bestemmingen

Bijlage 37: Cijfergegevens VOS Travel

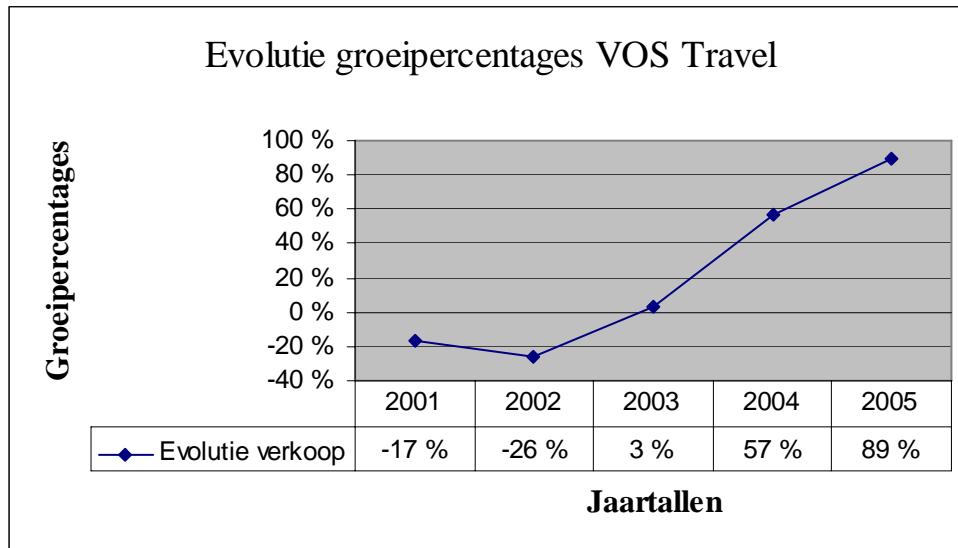
37 Evolutie bestemmingen

	2002	2003	2004	2005
Duitsland	17,98 %	10,29 %	9,72 %	12,55 %
Frankrijk	35,83 %	40,48 %	32,59 %	27,28 %
Italië	0,77 %	0,60 %	0,55 %	0,27 %
Oostenrijk	12,35 %	8,95 %	8,55 %	12,45 %
Spanje	2,82 %	3,53 %	6,15 %	5,90 %
Nederland	11,71 %	10,00 %	14,48 %	20,50 %

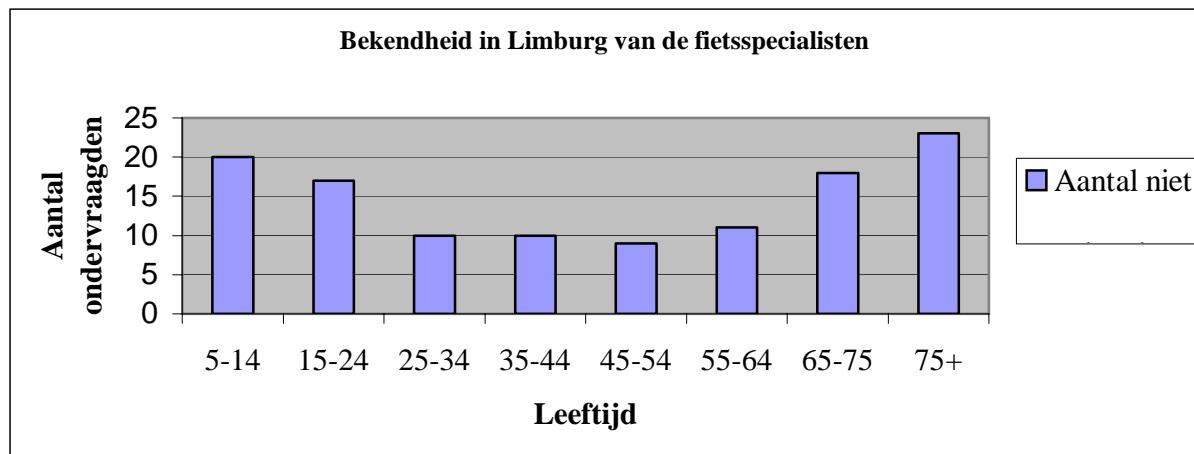
Groeipercentages

	2001	2002	2003	2004	2005
Evolutie verkoop	-17 %	-26 %	3 %	57 %	89 %

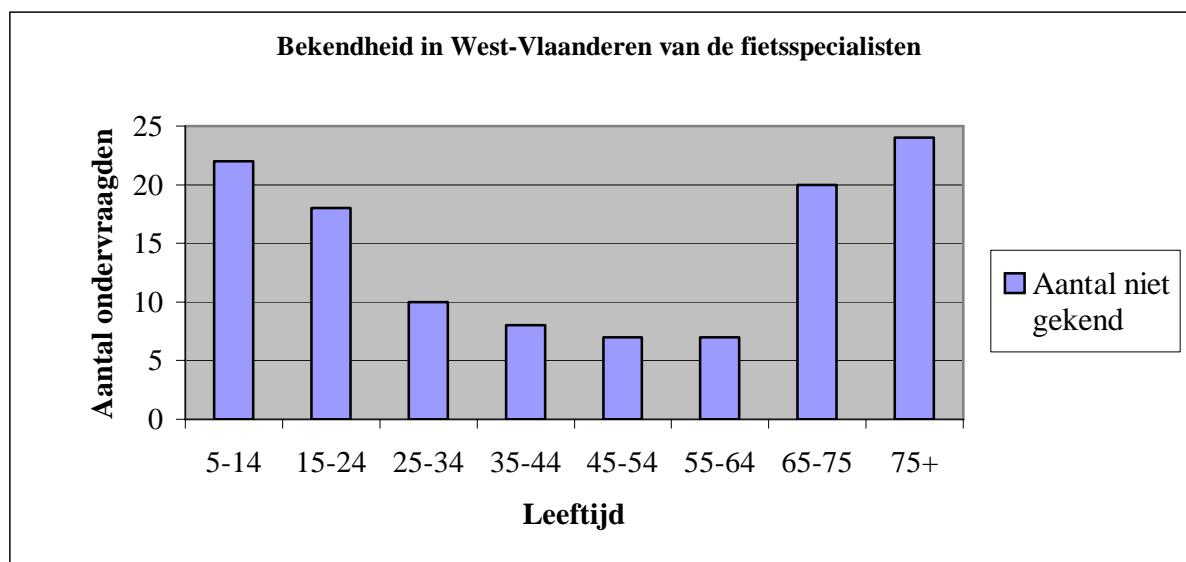
38 Bijlage 38: Bekendheid fietsspecialisten
39 Limburg

	5-14	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-75	75+
Aantal niet gekend	20	17	10	10	9	11	18	23

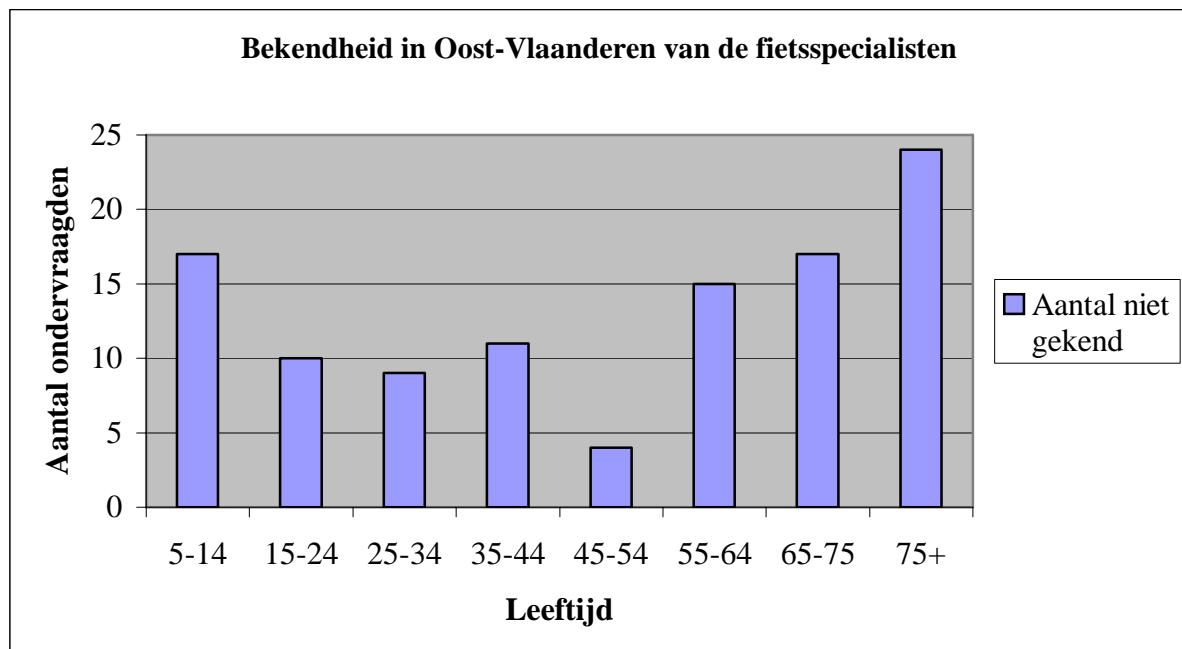
West-Vlaanderen

	5-14	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-75	75+
Aantal niet gekend	22	18	10	8	7	7	20	24

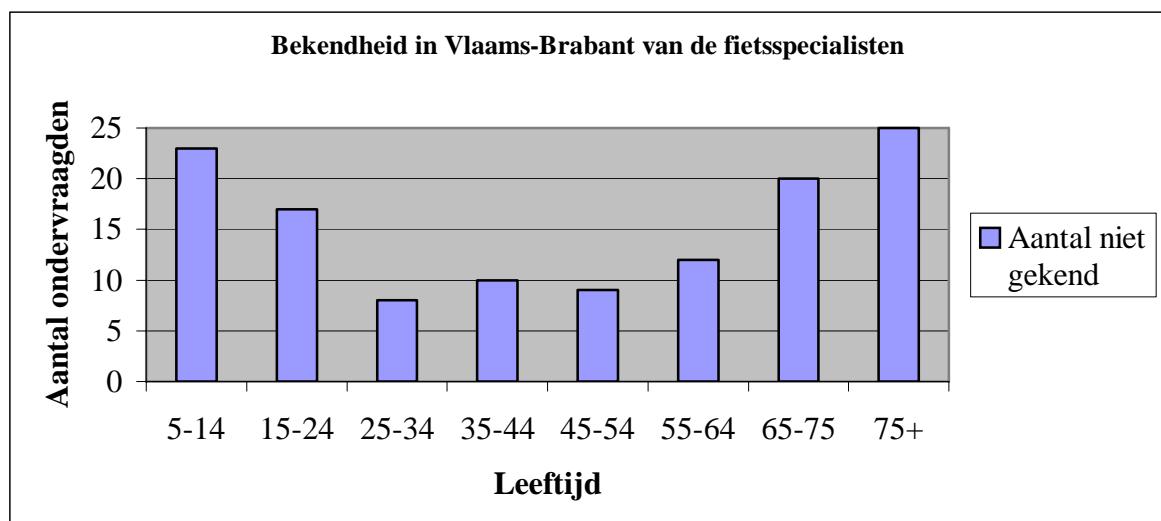
Oost-Vlaanderen

	5-14	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-75	75+
Aantal niet gekend	17	10	9	11	4	15	17	24

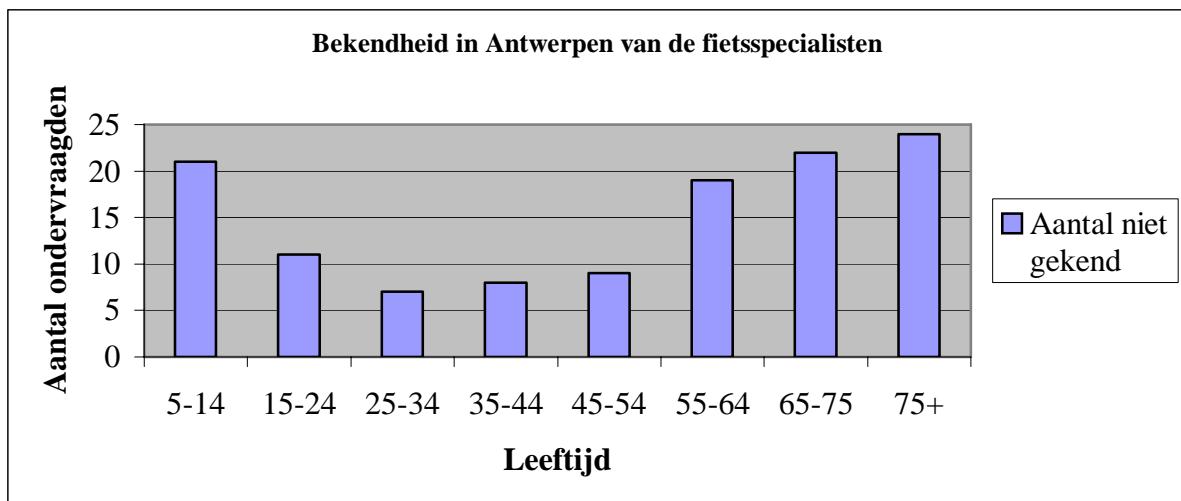
Vlaams-Brabant

	5-14	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-75	75+
Aantal niet gekend	23	17	8	10	9	12	20	25

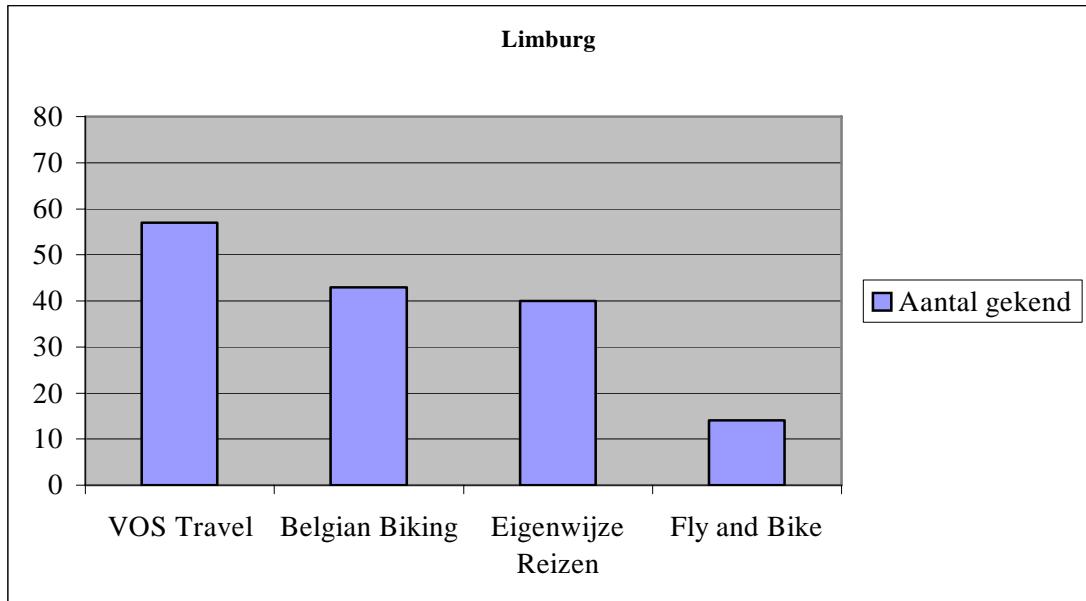
Antwerpen

	5-14	15-24	25-34	35-44	45-54	55-64	65-75	75+
Aantal niet gekend	21	11	7	8	9	19	22	24

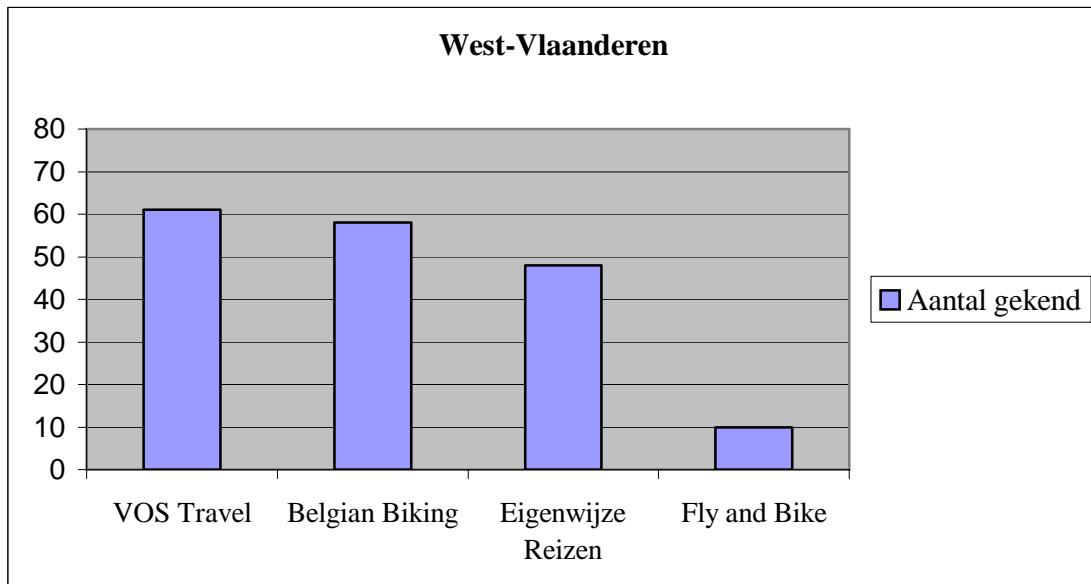

40 Bijlage 39: Bekendheid individuele fietsspecialisten

Limburg				
	VOS Travel	Belgian Biking	Eigenwijze Reizen	Fly and Bike
Aantal gekend	57	43	40	14

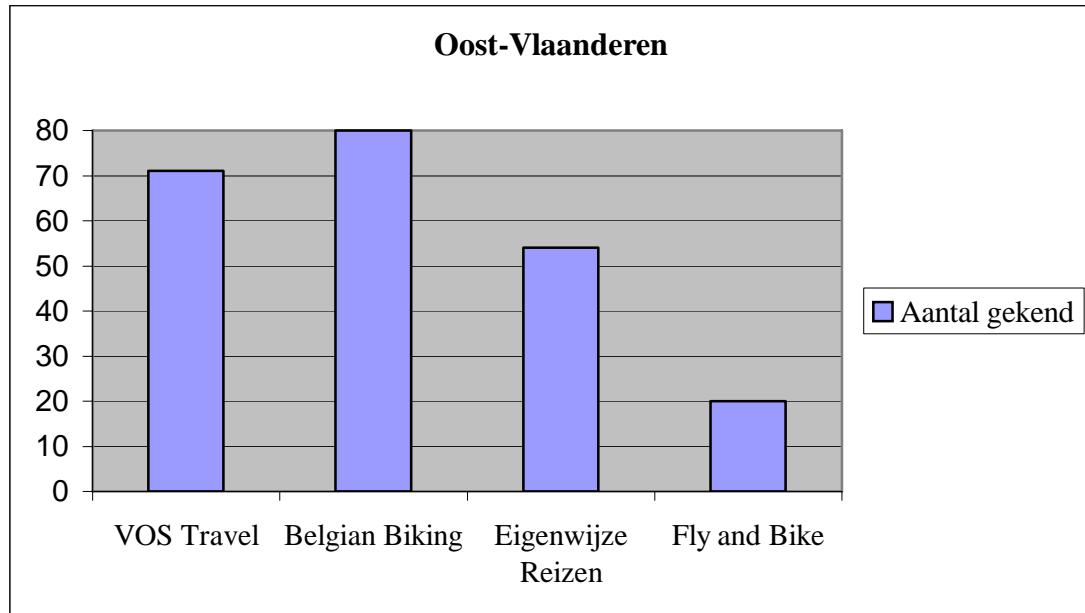

West-Vlaanderen				
	VOS Travel	Belgian Biking	Eigenwijze Reizen	Fly and Bike
Aantal gekend	61	58	48	10

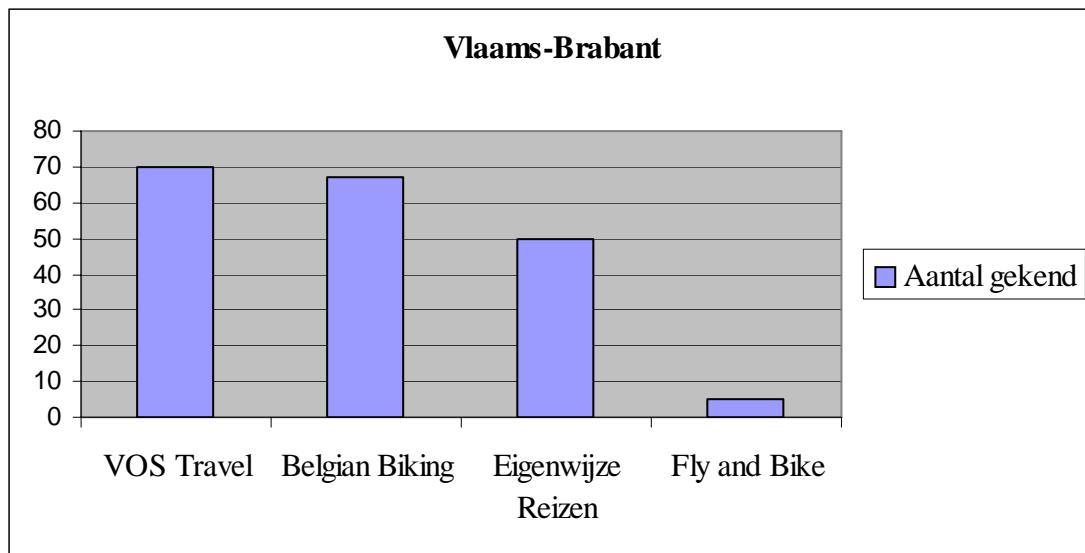

Oost-Vlaanderen				
-----------------	--	--	--	--

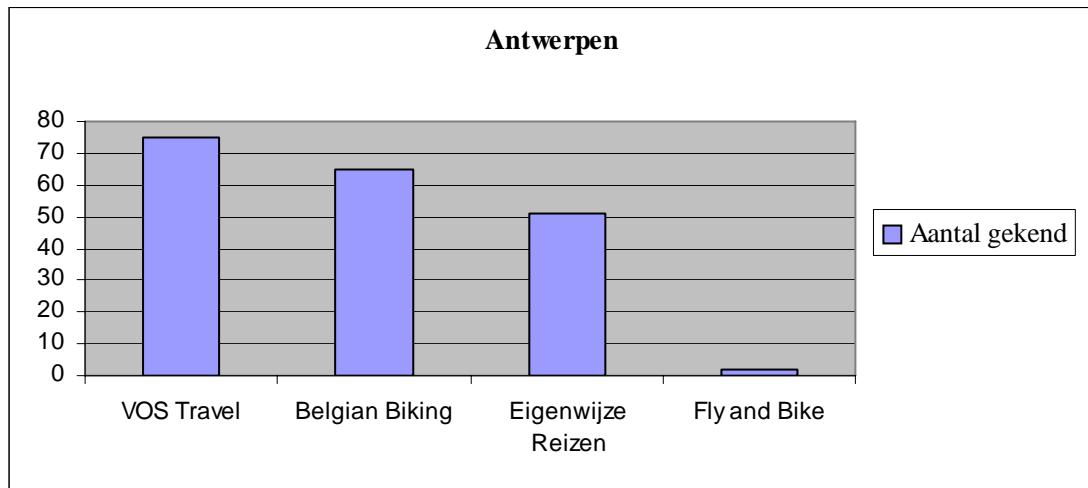
	VOS Travel	Belgian Biking	Eigenwijze Reizen	Fly and Bike
Aantal gekend	71	80	54	20

Vlaams-Brabant				
	VOS Travel	Belgian Biking	Eigenwijze Reizen	Fly and Bike
Aantal gekend	70	67	50	5

Antwerpen				
	VOS Travel	Belgian Biking	Eigenwijze Reizen	Fly and Bike
Aantal gekend	75	65	51	2

Bijlage 40: Fietsvakanties bij Jetair

We hebben je vraag ontvangen of Jetair actief bezig is met fietsvakanties. Ik zal je in enkele zinnen proberen uit te leggen hoe Jetair Vliegvakanties hierbij betrokken is. Ik geef dus enkel de toelichting over Jetair Vliegvakanties.

Zoals je wellicht weet is Jetair natuurlijk ook nog actief in verschillende andere segmenten van het toerisme zoals Citytrips, autovakanties..... en heeft jetair ook nog een aantal andere brands die in Mechelen gegroepeerd zijn zoals VTB-VAB, ... In hoeverre deze brands actief bezig zijn met fietsvakanties kan ik niet onmiddelijk zeggen, maar ik zal de verantwoordelijke personen jouw vraag omtrent fietsvakanties zeker doorsturen, zodat ze op hun beurt ook hun toelichting kunnen geven indien die er zou zijn.

Jetair is inderdaad generalist en heeft daardoor de laatste jaren geen aparte brochure voorzien voor fietsvakanties. Wij organiseren ook geen fietsvakanties maar toch zijn wij in zekere zin actief bezig met fietsvakanties. En dit eerder door een toeval aangezien Mallorca, één van onze populairste bestemmingen, een bekend fietsparadijs is tijdens de maanden Februari tot Mei.

Tussen Februari en Mei stellen enkele populaire hotels waar Jetair mee samenwerkt, zoals bijvoorbeeld Grupotel Taurus Park (exclusiviteit Jetair), Riu Playa Park(exclusiviteit Jetair) en Barcelo Pueblo Park alles in het werk om zoveel mogelijk fietsers te hebben. Op deze manier kunnen ze immers hun bezettingen optimaliseren in het laag seizoen.

Deze hotels sluiten contracten af met ex-wielrenners die met een heus team elke dag verschillende fietsuitstappen organiseren voor verschillende niveaus gedurende de periode van Februari tot Mei. Ze bouwen zelfs hun kelders om tot fietsstallingen in deze periode. Het ideale klimaat in combinatie met het perfecte landschap van Mallorca vormen dus een uiterst geschikt decor voor vele fietsers in België.

De meeste fietsverenigingen in België zijn hier ook van op de hoogte en organiseren reeds geruime tijd fietsreizen naar deze bestemming in samenwerking met Jetair.

Er staat bovendien ook steeds een kleine vermelding in de intro van onze winter vlieg vakanties brochure omtrent fietsvakanties in Mallorca.

Er is gedurende de laatste 5 jaren weinig of niets veranderd in ons aanbod omtrent fietsvakanties.

Hopend je hiermee te hebben geholpen, vriendelijke groeten,

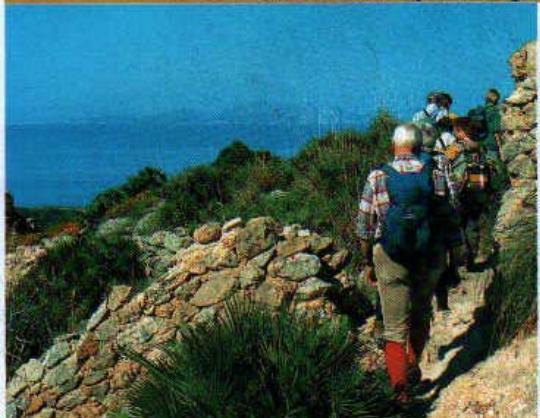
Erik Verschelden
Product Manager/ Production Flight Holidays/ Jetair NV
Contracts Manager/ Tui Contracting Western Europe

Gistelse Steenweg 1
B-8400 Oostende
Belgium

Vermelding fietsvakanties in brochure vliegvakanties Jetair

Mallorca

Mallorca, een waar paradijs voor fietsers en wandelaars

Mallorca is een eiland van contrasten dat het ontdekken waard is. Per autocar of huurwagen uiteraard... Maar wie ten volle van de weldoende natuur wenst te genieten stapt de fiets op of trekt zijn wandelschoenen aan.

Mallorca is een prachtig natureiland van 100 km lang en 75 km breed. De ruige schoonheid van de Sierra del Norte domineert het westen en noordwesten, het is een schaarsbegroeide bergketen waarin talrijke authentieke dorpsjes verscholen liggen, de Puig Major (1.440 m) is de hoogste bergtop van het eiland. Het noorden van Mallorca is rijk aan bosrijke vlakten en olijfboomgaarden, hier liggen ook de moerasachtige natuurgebieden Albufereta en Alcudia. Vlakte glooiende, soms heuvellachtige landschappen vindt u in het noordoosten, zuiden en oosten van het eiland. De in totaal 400 km lange kust van Mallorca is grillig en bestaat uit een opeenvolging van baaitjes, inhammen, rotsen en lange zandstranden.

Enkele aanraders: de hoofdstad Palma met de prachtige kathedraal, de haven en de oude stadskern; de grotten van Porto Cristo en Artà; Cabo Formentor, het schattig schiereiland met zijn vuurtoren, fraai strand en imposant zeezicht (bij helder weer is zelfs Menorca zichtbaar); de prachtige natuurgebieden met een bewonderenswaardige flora en fauna; de grote kaktustuin van Ses Salines met de prehistorische ruïnes; de lokale markten in de authentieke dorpen; het klooster Lluch; de grotten van Drach; het natuurnpark Puig de Galatzó....

Fietstochten met groepsleiders: u kan ook fietstochten maken in groep onder begeleiding van ervaren groepsleiders. Deze fietstochten kunnen enkel worden gereserveerd in pakketten van 7 dagen. Er bestaan verschillende groepen. Ongeacht uw sterkte is er steeds een groep waarbij u kan aansluiten. Mocht u gekozen hebben voor een groep van een te lage of een te hoge sterkte, kan u de dag nadien nog steeds van groep veranderen. Een groep bestaat uit minimum 6 en uit maximum 18 deelnemers. Meer info kan u bekomen bij uw reisagent.

Opmerking: u kunt uw eigen fiets meenemen mits bevestiging door uw reisagent en Jetair. Voor het vervoer op het vliegtuig dienen de banden plat te zijn en het stuur in het verlengde van het kader te staan. Er is een toeslag te betalen aan de check-in voor de fiets op het vliegtuig.

Voor de transfer van de fiets van de luchthaven naar het hotel (en terug) wordt een extra supplement aangerekend: vanaf € 21,00 (naargelang de ligging van het hotel en te betalen bij reservering). Deze transfer dient voor de afreis aan de reisagent te worden betaald.

Uw Jetair-hostess kan u ter plaatse helpen bij het huren van een racefiets, een hybride fiets of een mountainbike.

BESTSELLER

HOTEL Riu Playa Park ***

Aanrader: gezellig familiehotel in Playa de Palma dat ook de All Inclusive formule biedt. Dit hotel biedt natuurlijk ook alle faciliteiten voor fietsvakanties.

Playa de Palma

Mooi en ruim drie sterren hotel van de beroemde Riu-keten gelegen te midden van de pijnbomen en de uitgebrede, fraaie tuin van 14.000 m². Dit gezellige hotel ligt strategisch t.o.v. het strand en het winkelcentrum. Bijzonder geschikt voor families.

Ligging: Op 350 m van het strand • Op 100 m van een winkelcentrum • Op 12 km van Palma-stad • Bushalte op 300 m.

Faciliteiten: Salons met gedeelte voor kaartspel en TV • Kinderspeeltuin • Internetfaciliteiten (bevarend).

Eten & drinken: Gavarneerd ontbijtbuffet met volkorenproducten en showcooking • Niet-nikkerrestaurant • Bar met salon • Salón 'Azul' met bar en podium • Formule All In (facultatief); zie kaderje

Verblif: Kamers (2-3 pers.) met badkamer, centrale verwarming, ventilator, telefoon, satelliet-TV (met BWN en TV5), safe (gratis), balcony (type 20) • Empfersenkamers (type 10)

• Een persoon in dubbele kamer (type 29) • Kinderbedje (0-2 jaar) gratis (niet mogelijk bij maximale bezetting) • 362 kamers

Sport & ontspanning: 2 zwembaden waarvan 1 niet kinderdeelte, groot terras, gratis ligstoelen en parasols aan het zwembad, tuin • Overdekt zwembad (verwarmbaar)

• Beweeg: biljart • In de omgeving en betrekend: tennis (niet verlichting), squash, paardrijden, fietsverhuur, golf (18 holes)

All In facilitatief

- Gavarneerd ontbijtbuffet met volkorenproducten en showcooking • Continentaal ontbijt • 's Middagsbuffet, showcooking en keuze aan desserts • Sandwiches (13-15 u.) • Gebak en koffie (16-17.30 u.) • 's Avonds hoofdmenu, keuze aan desserts en gebak van de à la carte menukaart • Samen met Zon en Spa: internationale klassieke en niet-discriminante dressen in de bars en restaurants van het hotel tot 90 u.
- Snagging, petanque, volleybaltennis en fitnessstudio • Animatieprogramma overdag voor volwassenen (Salweak) • Activiteiten in de nacht (i.e. (werkweekenden per week) Avondanimatie, komiek, shows of Riu-programma (meerdere malen per week))

All In

Jetair voordelen

(Info en data zie prijsboek)

5+2 6+1 10+4 12+2

* promoties zijn verlengbaar

KINDEREN • gratis verblijf voor 1e kind (2-11) met 2 volw.

• korting voor 1e kind (2-11) met 1 volw.

• + voordeel op maatjedien (2-11)

HONEYMOON • speciale voorwaarden

**SUPER
VROEG
BOEKEN**

Prijsstab 02027/02028; prijsboek p. 76

41 Bijlage 41: Hotel Grindelwald

Also Frau Malfait - alle Zahlen ist ein bisschen schwierig - ich schicke Ihnen nun mal einfach was und hoffe, dass ich das, was Sie interessiert, treffe....

Umsatzzahlen & Auslastung Hotel (ohne Restauration)

- Jahr 2005: 2,63 Mio CHF, 59,99 % Auslastung
- Jahr 2004: 2,69 Mio CHF, 62,00 % Auslastung
- Jahr 2003: 2,52 Mio CHF, 60,25 % Auslastung

Das Bike-Segment ist für unser Haus ein Nischensegment, womit wir die Auslastung unseres Hotels im Frühling, Sommer und Herbst besser auszulasten versuchen. Wir haben das ganze Jahr über geöffnet und da Grindelwald ein Sommer- und Winter-Kurort ist, ist es in der Zwischensaison (April / Mai und Oktober / November) sehr ruhig. Wir erhoffen uns, mit den bikenden Gästen eine bessere Auslastung im Frühling, Sommer und Herbst zu erreichen. Zur Zeit steckt das Ganze allerdings noch in den Kinderschuhen und wir sind noch im Aufbau, dafür ist die Resonanz der Presse umso interessanter. Wir positionieren uns für sportliche Mountainbiker (keine "normalen" Fahrradfahrer!), da die Umgebung von Grindelwald sehr steil und anspruchsvoll ist. Weitere Infos über die Region und Grindelwald's Möglichkeiten erhalten Sie unter www.grindelwald.com

Unsere Haupt-Zielgruppe sind sportliche und aktive Gäste, Alter zwischen 30 und 40 Jahren, welche sich gerne bewegen und den Komfort eines 4-Sterne-Hauses schätzen. Dementsprechend sind Biker sehr willkommen bei uns. Wir haben aber eine unkomplizierte und gemütliche Atmosphäre in unserem Haus, so dass man sich ungeniert im sportlichen Tenue aufhalten kann. Wir bieten auch sehr spezielle Pauschalen, auf bikende Gäste ausgerichtet an: 2 Uebernachtungen mit einem vitaminreichen Frühstücksbuffet, gratis Testen von Mountainbikes von Thoemus (Schweizer Bikehersteller, Top Mountainbikes mit Vollfederung und Leichtbau, kosten etwa CHF 4'000 pro Bike), Werkstatt, Garagenplatz fürs Bike, Waschplatz, Pumpstation, Verpflegung, gratis Bike-Kleiderwaschservice und natürlich eine persönliche Beratung und Kartenmaterial und dass alles zu einem sehr guten Preis, nämlich CHF 190.00 pro Person. Solche Packages haben wir im Sommer 2005 102 x verkauft und im Sommer 2004 171 x. Für die Zukunft planen wir eine Kooperation mit www.bike-holidays.com und sind zuversichtlich, dass unsere ganze Region mitmachen wird. Daraus erhoffen wir uns eine schlagkräftige Vermarktung der Jungfrau-Region als Bike-Destination.

Zwei Grossanlässe sind für uns noch wichtig: Nämlich die Bike-Days in Biel (vom 5. - 7. Mai 2006) und die Eiger Bike Challenge in Grindelwald (nähere Infos unter www.eigerbike.ch)

So - ich hoffe, Ihnen mit diesen Angaben weitergeholfen zu haben und wünsche Ihnen viel Erfolg bei Ihrer Diplomarbeit.

Mit freundlichen Grüßen aus dem winterlichen Grindelwald
Gisela Heller

Bijlage 42: Fietsvakanties autocaristen

FIETSVAKANTIES

INDIVIDUEEL - OP EIGEN TEMPO - MET EIGEN FIETS

**PROVENCE - DONAU - SALZKAMMERTHAL - BODENSEE - ROMANTISCHE STRASSE -
MÜNSTER - MOEZEL - FRIESLAND - HOGE VELUWE**

2005

INBEGREPEN IN ONZE FIETSREIZEN

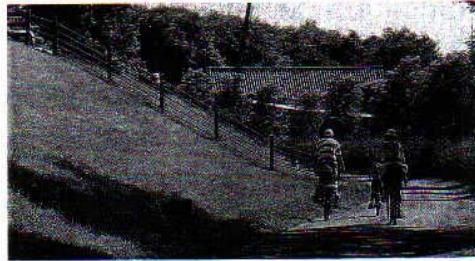
- Heen- en terugreis in comfort autocar
- Fietstransport in onze speciale fietsaanhangwagens
- Uitgestippelde routes en routebeschrijving
- Documentatie per kamer
- Bagagetransport naar het volgende hotel
- Half pension in ***(*) Hotel/gasthof
- Begeleiding en dagelijks routebesprekking

FIETSVAKANTIES NEDERLAND

3 DAGEN - HOGE VELUWE

4 DAGEN - FRIESLAND

Bossen, heidevelden, wildparken, jachtlodges, musea en nog veel meer zullen ons gedurende deze 3 uitdagende fietsdagen vergezellen. We verblijven 2 nachten in een landelijk uniek 4 sterren hotel "Golden Tulip Landgoed de Wijspeberg" Beekbergen.

Dag 1: 36 KM: Vertrek vanuit Diepenbeek om 7.00 u. Aankomst aan het Nationale Park De Hoge Veluwe onstreeks 10.00 u. We fietsen via het Museum en het Kröller-Müller museum met beeldentuin naar ons hotel.

Dag 2: 55 KM: Met de fiets richting Laag Soeren langs de Grote Waterval en het Apeldoorns kanaal via het Nationaal Park Veluwezoom terug richting ons hotel.

Dag 3: 35 KM: Vanuit ons hotel vertrekken we richting Beekbergen. Deze rit brengt ons naar PALES - HET LOO in Apeldoorn. Terug naar ons hotel via de Aaselse heide, fiesen inladen en vertrek richting Diepenbeek.

DATUM	VOLW. HP
13/03 - 15/03	3D € 229
20/03 - 22/03	3D € 229
14/03 - 16/03	3D € 229

af Zigeuner 828

Bestag eenpersoonskamer € 20/pers
scon/ nacht
Eigen fiets meenemen
Fietstransport in onze aanhangwagen
Begeleiding en routebeschrijving

DATUM	VOLW. HP
20/03 - 22/03	4D € 310
17/03 - 19/03	4D € 310
07/03 - 09/03	4D € 310

Toeslag eenpersoonskamer € 15/pers
Eigen fiets meenemen
Overnachting in Leeuwarden
2 overnachtingen in Hotel Gaardendam
Documentatie, routebeschrijving en
routeplanning
Fietstransport in onze aanhangwagen

AUTOCARS REIZEN de ZIGEUNER N.V.

Industrielaan 7
3590 DIEPENBEEK
Tel: (011) 35 04 04 - Fax (011) 33 12 71

Fietsvakanties, De Zigeuner, 2005

5 DAGEN

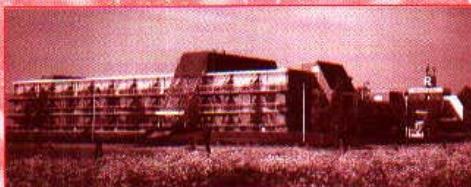
Fietsen in Nederland - Verblijfplaats: Goes

Zeeland

ZEELAND is v  l meer dan duinen, strand en zee!

Dat ontdekt u tijdens de Violetta fietsreizen door de regio's Tholen, Schouwen-Duiveland, Noord-Beveland, Zuid-Beveland, Walcheren en Zeeuws-Vlaanderen. Een afwisseling van oneindig akkerland en besloten, kleinschalige polders omzoomd door slingende dijken. Waar u ook bent, altijd is de Zeeuwse kust dichtbij. Juist daar toont de provincie Zeeland z'n ware gezicht, bovenop een dijk, met zicht op 'zee' en landinwaarts, de polders, de waterrijke natuurgebieden, de talloze dorpsgezichten en de gezellige stadjes en haventjes ... Colijnsplaat, Veere, Yerseke, Vlissingen en Breskens. Natuurlijk ontbreken de mooie cultuursteden Middelburg, Zierikzee en Goes en een geleide stadswandeling niet in ons 5-daags fietsprogramma.

Dag 1: Sint-Joris-Winge, Oosterscheldekering, Veere en Goes.
Vertrek om 07.30 uur te Sint-Joris-Winge. Via Antwerpen en Bergen-op-Zoom rijden wij naar de regio Tholen. We steken het Schelde-Rijnkanaal over en bereiken het stadje Tholen. Tholen is één van de rustigste gebieden van Zeeland. De kern van Tholen bestaat uit afzonderlijke eilandjes die voor 1220 al waren bedijkt. In de loop der eeuwen zijn de geulen tussen de eilandjes afdammd en ingepolderd.
Nadien rijden we door naar Sint-Philipsland. Dit is een schiereiland dat door de aanleg van het Schelde-Rijnkanaal weer een eiland werd. Via de Philipsdam en de Grevelingendam rijden we Schouwen-Duiveland binnen.
De monumentenstad Zierikzee rijden we voorbij (wordt later op de week bezocht) maar we rijden naar de **Oosterscheldekering en het bezoekerscentrum**, Waterland Neeltje Jans biedt een fascinerend kijkje in het binnenste van de stormvloedkering, aquaria, Delta Expo, World of Whales, bruinvissen, zeehonden, aaibare roggen en de 3D-film Waterworld ... een bezoek zeker waard.
Na het bezoekerscentrum rijden we de Veerse dam over richting Veere waar wij onze fietsen aflatzen en ons 5-daagse fietsvakantie begint.
Vrije middagpauze in Veere.
Langs de boorden van het Veerse Meer en de Schengepolders fietsen wij naar Hotel Van der Valk **** te Goes.
Avondmaaltijd en overnachting.

Dag 2: 'De zak van Zuid-Beveland'.

Uitgebreid ontbijtbuffet.

Vandaag fietsen wij door de 'Zak van Zuid-Beveland'... In de 7e eeuw lag ten zuiden van Goes een aantal eilandjes en schorren die van elkaar werden gescheiden door brede krekken. Onder leiding van de monniken van Sint-Bavo uit Gent werden in de 12e eeuw verschillende eilandjes bedijkt. De monniken hebben hun naam aan het eiland **Bavoland** gegeven, later verbasterd tot **Beveland**.

De Zak van Zuid-Beveland is een lappendeken van honderden polders die op de zee zijn gewonnen.

's-Heer Abtskerke, 's-Gravenpolder, Hoedekenskerke, Baarland, Oudelande, Ellewoutsdijk, Borssele, 's-Heerenhoek, Nisse (  n van de mooiste dorpen van Zeeland), Heinkenszand, ... allernaal rustige en gezellige dorpen in de 'Zak van Zuid-Beveland' die we tijdens de dag binnenvinden of in de verte zien liggen.

Vrije middagpauze in een gezellig Zuid-Bevelands dorpje.

Na de middag zetten wij onze fietsstocht verder door de polders van Zuid-Beveland.

Tegen de avond fietsen wij terug naar ons hotel voor avondmaal en overnachting.

Dag 3: Zeelandbrug, Zierikzee, Colijnsplaat en Veerse Meer.

Uitgebreid ontbijtbuffet.

Vandaag fietsen we van Zuid-Beveland via Noord-Beveland naar Schouwen-Duiveland. Via Goes en de Katseveer kruisen we het Veerse meer en bereiken de beroemde **Zeelandbrug**.

We fietsen over de 5 km lange Zeelandbrug die in 1965 door Koningin Juliana voor het wegverkeer werd opengesteld en toen nog de 'Oosterscheldebrug' noemde.

In **Zierikzee** aangekomen bevinden we ons in de belangrijkste plaats van Schouwen-Duiveland. Vroeger was het een welvarende havenstad, onderhield nauwe relaties met de Hanze en was ook de verblijfplaats van de graven van Holland en Zeeland.

De mooie monumentenstad Zierikzee telt maar liefst meer dan 500 monumenten... van de 14e eeuwse stadsomwalling zijn nog 3 poorten bewaard gebleven, de Nobelpoort en aan de oude haven staan de Noord- en Zuidhavenpoort.

Echt de moeite waard voor een geleide stadswandeling, nadien tijd voor de vrije middagpauze.

Na het middageten terug via de Zeelandbrug naar het gezellige haventje van Colijnsplaat aan de Oosterschelde. **Colijnsplaat**, door de bewoners kortweg Colijn genoemd, is een typisch voorbeeld van een voorstraatdorp.

Met reizen vreugde schenken...

DAGUITSTAPPEN

MEERDAAGSE REIZEN

• Zuid-Toscane/Rome/Umbrië Nieuw!	9 dagen	17/04	t/m	25/04	pag. 18-21
• Lourdes	4 dagen	25/05	t/m	28/05	pag. 22-23
• Corsica	10 dagen	1/06	t/m	10/06	pag. 24-27
• Lourdes	8 dagen	7/06	t/m	14/06	pag. 28-29
• Andorra	8 dagen	17/06	t/m	24/06	pag. 30-33
• Dolomieten	8 dagen	18/06	t/m	25/06	pag. 34-37
• Feldkirch/Voralberg Nieuw!	7 dagen	17/07	t/m	23/07	pag. 38-41
• Noorwegen	9 dagen	17/07	t/m	25/07	pag. 42-45
• Aveyron- Auvergne Nieuw!	8 dagen	22/07	t/m	29/07	pag. 46-49
• St-Petersburg & Baltische staten Vernieuwd!	13 dagen	23/07	t/m	4/08	pag. 50-53
• Disneyland Parijs	2 dagen	5/08	t/m	6/08	pag. 54-55
• Saarland Nieuw!	4 dagen	12/08	t/m	15/08	pag. 56-57
• Elzas	4 dagen	12/08	t/m	15/08	pag. 58-59
• Hessen-Thüringen Nieuw!	4 dagen	12/08	t/m	15/08	pag. 60-61
• Hongarije	9 dagen	26/08	t/m	3/09	pag. 62-65
• Wallis Vernieuwd!	8 dagen	3/09	t/m	10/09	pag. 66-69
• Languedoc, land van Katharen Nieuw!	8 dagen	9/09	t/m	16/09	pag. 70-73
• Kroatië Nieuw!	12 dagen	12/09	t/m	23/09	pag. 74-79
• Moezel Nieuw!	5 dagen	29/12	t/m	2/01/07	pag. 80-81

GASTRONOMISCHE WEEKENDS

• Reims Vernieuwd!	2 dagen	4/11	t/m	5/11	pag. 82-83
• Reims Vernieuwd!	2 dagen	11/11	t/m	12/11	pag. 82-83
• Reims Vernieuwd!	2 dagen	18/11	t/m	19/11	pag. 82-83

FIETSVAKANTIES

• Happy Mosel	3 dagen	9/06	t/m	11/06	pag. 84-85
• Romantische Strasse	7 dagen	30/07	t/m	5/08	pag. 86-87
• Elbe Nieuw!	7 dagen	8/08	t/m	14/08	pag. 88-89
• Donau	8 dagen	25/07	t/m	1/08	pag. 90-91
• Friesland	4 dagen	12/08	t/m	15/08	pag. 92-93

CITYTRIPS

• Parijs	2 dagen	8/04	t/m	9/04	pag. 94-95
• Wenen	2 dagen	19/08	t/m	20/08	pag. 94-95
• Londen Vernieuwd!	6 dagen	2/10	t/m	7/10	pag. 96-99
	3 dagen	11/11	t/m	13/11	pag. 100-101

NAJAARS- EN WINTERPROGRAMMA 2006

Voor alle verdere informatie over het najaars- en winterprogramma verwijzen we u graag naar de afzonderlijke brochure die we vanaf de zomervakantie 2006 zullen verspreiden!

HOE INSCRIVEREN? pag. 102

ALGEMENE REISOORWAARDEN pag. 105

KWALITEITSVOERREnde REIZEN TEGEN EERLIJKE PRIJZEN *

Inhoud jaarprogramma De Meibloem, De Meibloemvakanties, 2006, blz. 4.

**4 DAGEN MOEZEL - DUITSLAND
FIETSVAKANTIE
DONDERDAG 25 MEI T.E.M. ZONDAG 28 MEI**

NIEUW !!!

De Moezel is onder de zijrivieren van de Rijn wat landschap betreft de mooiste, wat cultuur en geschiedenis betreft de belangrijkste en wat karakter betreft de bekroonijkste stroom. De Moezelvallei met zijn licht watererval leent zich uitstekend voor fiets- en wandelvakanties.
Burchten, wijngaarden, bosrijke flanken vormen het ideale decor waar wij 4 dagen in verblijven.

EERSTE DAG

Vertrek uit Moerslede richting Luxemburg en Trier. Bezoek aan de oudste stad van Duitsland met zijn Porta Nigra, amphitheater, de keizerlijke termen enz...

Na het middagmaal is er nog gelegenheid voor een terrasje of kies je voor de vele winkels? Iets verderop ligt Bernkastel-kues, het kleinood aan de Moezel. Romeinse tijd en Middeleeuwen, vakwerkhuizen en renaissance wisselen elkaar af. Het is het centrum van de beste Moezelwijnen met o.a. Bernkasteler Dokter.

Ons hotel ligt in Löf aan de Moezel en wordt gerund door een Vlaming. Natuurlijk kan men hier alle Belgische bieren proeven. Avondmaal en logies.

TWEEDE DAG

Na het ontbijt halen wij de fietsen op in Aiken. Meteen vertrek naar Burg Eltz langsheen de Moezel en de Elzbach. Deze burcht is onbereikbaar voor auto's en autocars en is de best bewaarde van de Moezel.

Na het middagmaal in ons hotel kunnen de fietsers nog hun hartje ophalen richting Koblenz of stroomopwaarts. De niet-fietsers rijden mee met de autocar naar Cochem. Boven de stad troont de Reichsburg en het beheert het overweldigend panorama. Wij bezoeken er een mosterdmolen en het oude centrum nodigt ons uit voor een terrasje of eventueel de bezichtiging van het slot. Terug in het hotel worden we verwelkomd met een bierproeverij. Daarop volgt dan het avondmaal en worden de eventuele stramme kulten door de vele vrijwilligers gemasseerd.

DERDE DAG

Vandaag organiseren wij terug een gezamenlijke lichte fietsrondrit. Op het einde van de voormiddag houden wij halt aan het schnapsmuseum.

Na de koffietafel maken wij een rondvaart op de Moezel. Nadien worden eventueel de laatste kilometers per fiets afgelegd. Na het terugbrengen van de fietsen kunnen we nog genieten van een avverdiende wijndegustatie bij één van de plaatselijke wijnboeren.

Avonds genieten wij dan van een gastronomisch avondmaal.

VIERDE DAG

Op de terugweg naar België houden wij halt in Maria Laach. Dit prachtig klooster, aan de Laacher See, ligt te midden van uitgestrekte bossen en vulkaanbergen. De kruidentuin, de kloosterkerk en een wandeling rond het meer zijn zeker de moeite waard. Iets verderop ligt Königswinter met de Drachenfels. Volgens de legende ligt hier nog de Nibelungenschat begraven. Na het middagmaal wordt hiernaar gezocht. De anderen kunnen met een landradentreintje de Drachenfels beklimmen of een glasje drakenbloed (rode wijn) drinken op een terrasje op de Rijnpromenade.

Terugkeer naar Moerslede via Keulen, Aachen. Thuiskomst omstreeks 22u.

Voor de mensen die niet fietsen is er altijd de mogelijkheid om met de autocar mee te rijden. De actie fietsliefhebbers kunnen in plaats van de bezoeken bijkomende fietstochten maken.

Eigen fietsen kunnen niet meegezogen worden.

Vier dagen Moezel, Fietsreizen Reizen Patteeuw-Van Aelst, 2006, blz. 49.

FRIESLAND

5 dagjes fietsen

3 - 7 juli 2006

**Unieke
fietsvakanties
voor
wielertoeristen !**

**HOTEL
JASMIN**

Friesland, Reizen Joye, 2006.

Unieke fietsvakanties voor wielertoeristen, Jacobsreizen, 2006.

FIETSPRET AAN HET IJsselmeer

VERBLIJFTE EMMEOORD

HOTEL

VANDER VALK EMMEOORD***

Alle kamers zijn comfortabel ingericht, badkamer met bad of douche, toilet, kleuren TV en telefoon. 's Morgens uitgebreid ontbijtbuffet, 's avonds verzorgde 3-gangenmaaltijden. Hotel met bar en restaurant.

DAG 1

Via de opstapplaatsen en autowegen gaat het over Antwerpen, Breda, Utrecht naar Flevoland. We vangen onze eerste fietstocht aan in Schokland, een oud eiland van de Zuiderzee waarvan de drie dorpskernen erkend zijn als UNESCO-erfgoed. We volgen de dijken langs het IJsselmeer naar Urk, een charmante vissershaven gekenmerkt door zijn palingvisserij en typische klederdracht. Tussen de windmolens rijden we naar onze verblijfplaats Emmeloord. Avondmaal en overnachting in ons hotel.

DAG 2

Ontbijtbuffet. We rijden met de fiets langs het Kuinderbos naar Ossenzijl. Oorspronkelijk was hier de Zuiderzee, maar door een groot opgezet inpolderingsproject werd er land gewonnen op de zee en ontstond de Noordoost-Polder. Vanuit Ossenzijl fietsen wij door het Nationaal Park 'De Weerribben', een prachtig uitgestrekt moeras- en veengebied van de provincie Overijssel. Vrij middagmaal. Na de middag rijden we verder via Blokzijl, vroeger een hanzestad en schuilplaats voor de boten van de Oost-Indische Compagnie in geval van storm. We rijden tot in Giethoorn, ongetwijfeld het mooiste dorp van Nederland. Alle verplaatsingen gebeuren per boot. We keren terug naar onze verblijfplaats langs Vollenhove voor avondmaal en overnachting.

DAG 3

We rijden met de fiets tot in Lemmer, het zuidelijkste punt van Friesland. Vanuit Stavoren volgen we de Gaasterlandroute en Elfstedenroute tot in Hindeloopen. Dit pittoreske zeevaarders- en vissersstadje is gelegen op een landtong en is nog zeer authentiek; het heeft een eigen Fries dialect, typische klederdracht en een eigen schilderkunst. We vervolgen verder onze weg tot in Workum, bekend voor het Jopie Huisman Museum en de werf 'De Hoop'. Deze eeuwenoude scheepswerf bouwt nog altijd de traditionele Friese houten vissersscheepen van weleer. Vanuit Workum rijden wij terug met de autocar naar ons hotel in Emmeloord voor avondmaal en overnachting.

DAG 4

Ontbijtbuffet. We rijden met de autocar naar Kampen voor ons laatste fietstracé. De schoonheid van deze oude Hanzestad komt reeds tot uiting bij het aanschouwen van de rivieroever aan de IJssel. Daarna fietsen we naar Elburg langs het Drontermeer. Elburg is het best bewaarde vestingstadje aan de voormalige Zuiderzee en één van de weinige voorbeelden in Nederland van een volgens plan opgetrokken middeleeuwse stad. Nadat gaan we verder naar Harderwijk bekend om zijn dolfinarium, waar we de autocar vervoegen en onze weg naar huis aanvatten. We bereiken onze afstopplaatsen na een vrij avondmaal onderweg.

4 DAGEN NEDERLAND

Op reis met Uw eigen fiets mee, in onze fietsaanhangwagen!

Maak een fietsvakantie, met uw eigen fiets mee, per autocar. Wij kozen voor een nieuwe Nederlandse bestemming, het IJsselmeer in de provincie Flevoland.

Wij zochten de mooiste fietspaden op voor U. Door natuurgebieden, op de dijken van het IJsselmeer, door kleine pittoreske dorpen, bossen en villa-wijken en tussen de vele windmolens in de polders.

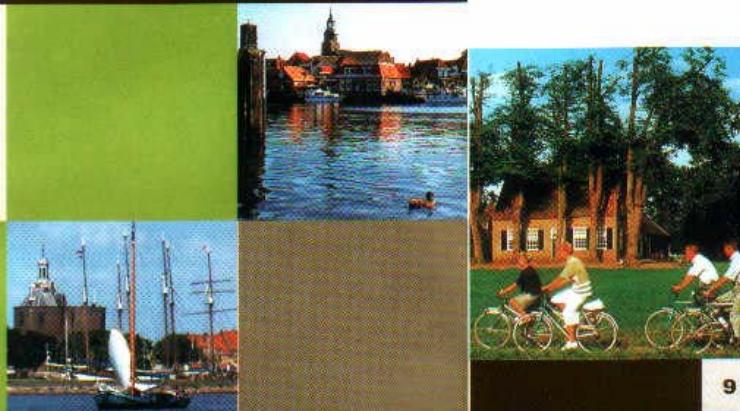
DATUM	DAGEN	DIENST	PRIJS
12/08/2006	4	HP	€ 290,00

TOESLAGEN: Eénpersoonskamert:

€ 70,00 / reis.

OPGELET:

Voor ons en Uw gemak bij het inladen, hadden wij graag de fietsen, de dag voor vertrek in de garage ontvangen!

Vakantieaanbod 2006

Autocarreizen

Frankrijk

2 dagen Champagne	Gastronomisch	11
2 dagen Parijs		8
2 dagen Disneyland Parijs		9
3 dagen Seine-Maritime	Gastronomisch	48
3 dagen kerstshopping Parijs		49
4 dagen kerstshopping Elzas	Nieuw!	51
4 dagen kersttreis Vogezien	Nieuw!	53
5 dagen Bourgogne	Nieuw programma!	42
5 dagen Côte d'Albatre	Nieuw!	24
6 dagen Lourdes		16
7 dagen Charente Maritime		17
7 dagen Katharen		22
8 dagen Auvergne	Nieuw!	33

Andorra

8 dagen Soldeu		25
----------------	--	----

Oostenrijk

6 dagen Zillertal		15
8 dagen Wenen kersttreis		52
8 dagen Lammtal - Lungotz	Nieuw!	23
8 dagen Zillertal		30
8 dagen Wenen - Mozart		43

Tsjechië

8 dagen Bohemen & Praag		18
-------------------------	--	----

Duitsland

3 dagen kerstshopping Düsseldorf		50
3 dagen kerstshopping Keulen		50
5 dagen Het groene dak van Europa		13
5 dagen Romantische Strasse	Nieuw!	38
6 dagen Saksische Schweiz-Dresden	Nieuw!	19
6 dagen Harzgebergte	Nieuw!	34
6 dagen Chiemgauer Alpen - Inzell		14
7 dagen Chiemgauer Alpen - Inzell		29

Italië

8 dagen Senioren Bormio		10
8 dagen Stifterjoch - Bormio		28
9 dagen Dolomieten - Dobbiaco		39
9 dagen Cesenatico - Adriatische kust		45
10 dagen Toscane - Elba		26

Nederland

4 dagen Friesland		31
-------------------	--	----

Groot-Brittannië

2 dagen Londen		8
2 dagen kerstshopping Londen		49
4 dagen Cotswolds		32
8 dagen Devon and Cornwall	Nieuw!	20

Zwitserland

7 dagen Seniorenskreis Saas Almagell		12
7 dagen Valais	Nieuw!	35

Spanje

9 dagen Rosas - Costa Brava		44
11 dagen Noord-Spanje - Baskenland	Nieuw!	36

Kroatië

11 dagen Dalmatië Makarska		46
----------------------------	--	----

Polen

10 dagen Malopolski	Nieuw!	40
---------------------	--------	----

Fietsreizen

Duitsland

2 dagen Happy Mosel	Nieuw!	6
---------------------	--------	---

Frankrijk

1 dag fietsen in Parijs	Nieuw!	6
-------------------------	--------	---

België

1 dag Brussel	Nieuw!	7
---------------	--------	---

Vliegtuigreizen

Spanje

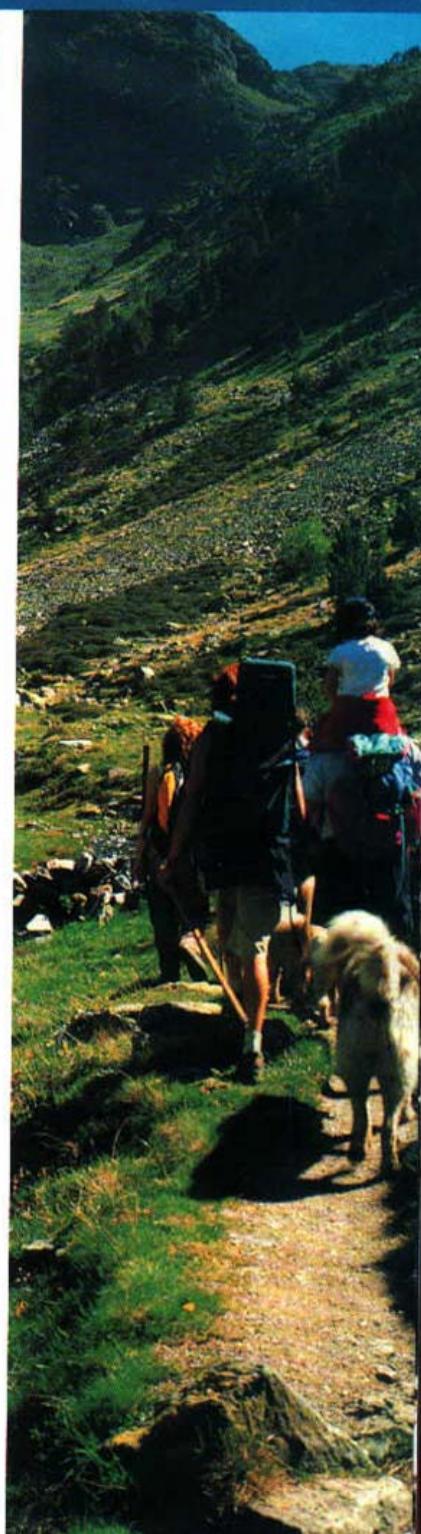
2 weken Costa Dorada		54
2 weken Costa Almeria		54

Turkije

2 weken Turkse riviera		55
2 weken Bodrum		56

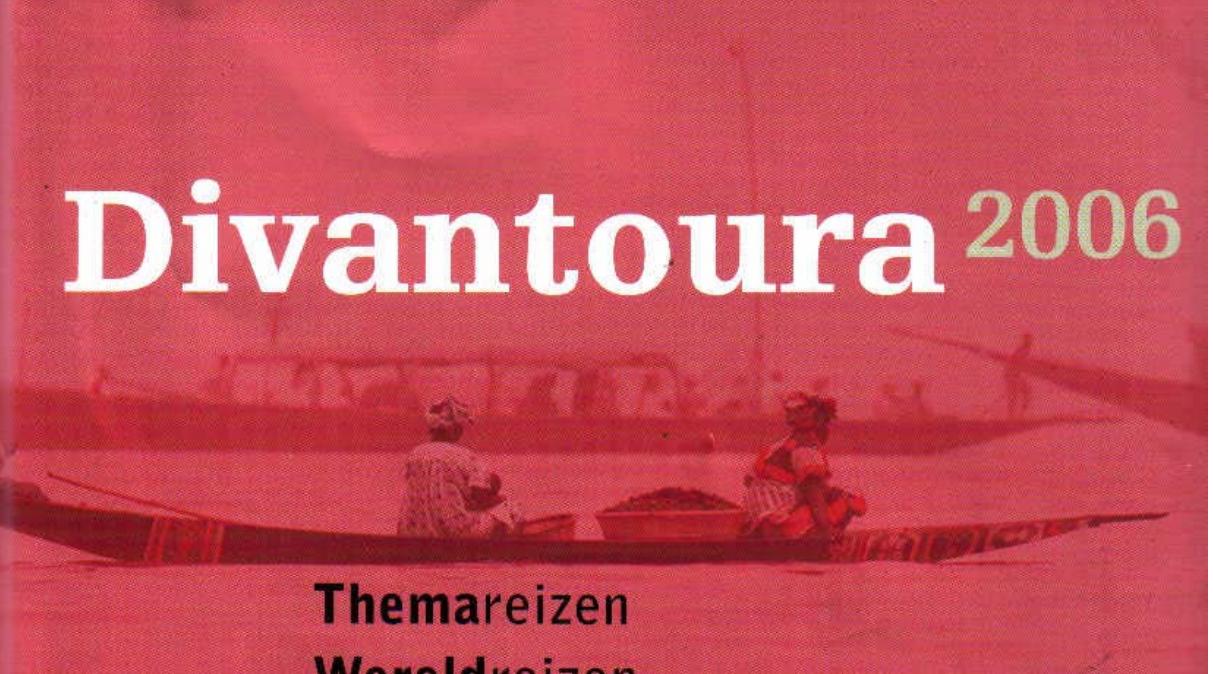
India

15 dagen rondreis		57
-------------------	--	----

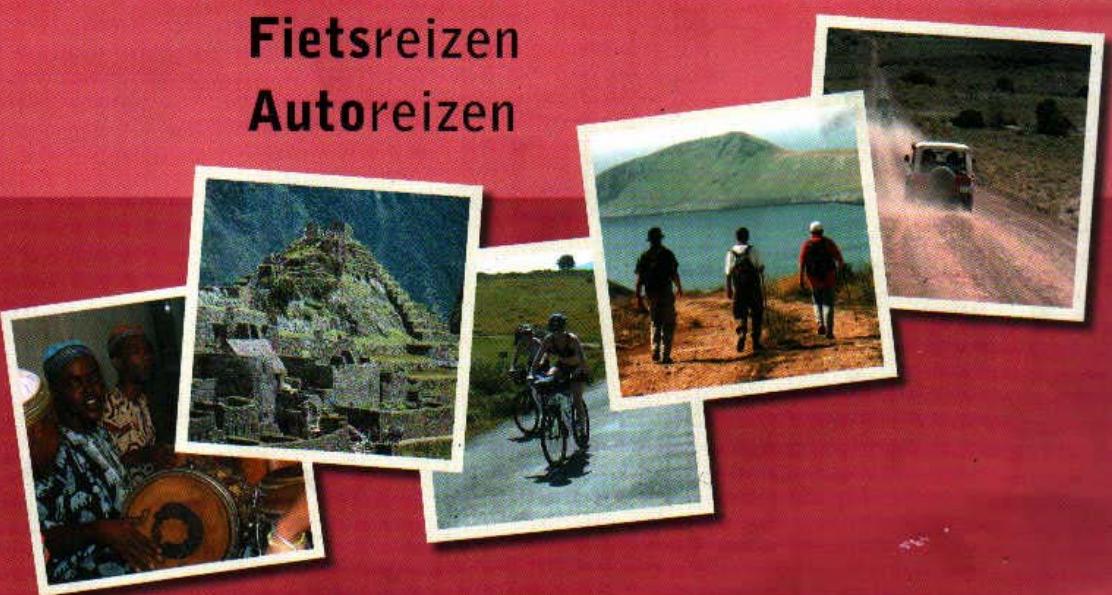

Vakantieaanbod 2006, Albion Tours, 2006, blz. 3.

Divantoura 2006

Themareizen
Wereldreizen
Stapreizen
Fietsreizen
Autoreizen

Divantoura
THE SPIRIT OF TRAVELLING

Reizen Divantoura, 2006.

**43 Bijlage 45:Belangrijkste vakantiebestemmingen en activiteiten in 2004
Activiteiten tijdens de commerciële vakanties van de Belgische bevolking in 2002**

Tabel 3,102
Activiteiten tijdens de commerciële vakanties van de Belgische bevolking in 2002, naar zomer- en winterperiode en hoofd- en neenvakanties, WES-enquêtes 2002-03 (in % van het aantal commerciële vakanties)

Belangrijkste commerciële vakantie-bestemming	Zomer	Winter	Hoofdvakantie	Neenvakantie	Totaal
Passieve recreatie	133,3	86,9	137,1	98,7	124,5
Ontspannen, uitrusten	50,7	36,6	53,2	37,4	48,0
Spelen, gezelschapsspelen, spelen met kinderen	16,9	8,9	16,5	13,0	15,4
Zonnen	22,5	7,9	23,8	11,5	19,7
Winkelen, markten bezoeken	16,4	9,1	16,9	11,1	15,0
Korte wandelingen (<3km)	26,8	24,4	26,7	25,7	26,4
Sport	82,8	79,1	83,3	79,5	82,2
Lange wandelingen (>3 km)	26,2	23,1	26,1	24,6	25,6
Fietstochten maken	11,5	3,7	10,1	9,7	10,0
Zwemmen	28,9	11,5	29,6	17,5	25,6
Surfen	0,6	0,1	0,5	0,5	0,5
Hengelen, vissen	1,1	0,6	1,1	0,7	1,0
Anderen watersporten	3,1	0,8	2,9	2,2	2,2
Tennis, squash	2,4	0,8	2,4	1,4	2,1
Alpineski, langlaufen, snowboarden	2,1	32,6	3,6	16,7	7,9
Golf	0,3	0,4	0,3	0,3	0,3
Duiken, snorkelen	1,6	1,1	1,8	0,8	1,5
Paardrijden	0,5	0,4	0,5	0,6	0,5
Deltavliegen, zweefvliegen, rafting, parachutespringen, ...	0,5	0,4	0,4	0,6	0,5
Anderen sporten	4,0	3,6	4,0	3,9	4,0
Bezoeken van bezienswaardigheden	50,6	41,1	52,1	42,1	48,8
Steden, dorpen	29,7	24,9	31,0	24,2	28,8
Natuurlijke bezienswaardigheden	13,5	4,4	13,8	11,1	12,7
Pretparken, attractieparken	2,1	0,2	2,0	1,2	1,7
Dierenpark, safaripark, dolfinarium	2,2	2,1	2,5	1,6	2,2
Bloemenpark, bloementuin, botanische tuin	1,3	0,6	1,3	1,3	1,3
Industrieel erfgoed	0,4	0,2	0,3	0,3	0,4
Anderen bezienswaardigheden	1,2	3,7	1,5	2,2	1,7
Cultuur	36,9	27,1	36,5	32,0	35,0
Monumenten	19,5	13,7	19,6	15,9	18,4
Musea	12,4	9,5	12,2	11,2	11,9
Tentoonstellingen	2,6	1,7	2,2	2,9	2,4
Theater, concerten, festivals	1,5	1,1	1,4	1,4	1,4
Anderen culturele activiteiten	0,9	1,1	1,1	0,6	0,9
Schoonheid/gezondheid/fitness	2,1	2,0	1,7	2,9	2,2
Schoonheidbehandeling	0,2	0,0	0,1	0,4	0,2
Gezondheidskuur	0,4	0,9	0,4	0,6	0,5
Relaxatie, anti-stressbehandeling	0,7	1,0	0,5	1,3	0,8
Thalassotherapie	0,1	0,0	0,0	0,2	0,1
Fitness, aerobics, gym, ...	0,7	0,1	0,7	0,4	0,6
Hobby/studie	6,3	2,5	6,1	4,5	5,5
Lezen	4,7	1,7	4,8	2,7	4,1
Taalcursus	0,3	0,2	0,2	0,5	0,3
Anderen hobby, studie	1,3	0,6	1,1	1,3	1,1
Bedevaart, bezinning	0,9	0,2	0,6	1,2	0,8
Gastronomie, degustaties	12,7	9,7	13,1	10,1	12,1
Uitgaan	5,4	3,9	5,3	4,9	5,1
Animatie Jeugdgroepen	3,7	1,9	3,1	4,1	3,4
Bezoek vrienden, familie, kennissen	2,0	2,8	2,1	2,3	2,2
Anders	2,1	2,1	2,3	1,6	2,1
Totaal	338,8	259,4	343,3	283,9	323,9
Aantal commerciële vakanties in de steekproef	3255	763	2696	1322	4018

Beschrijving van de commerciële activiteiten van de Belgische bevolking in 2002

Tabel 3,105

Typering van de commerciële vakanties van de Belgische bevolking in 2002, naar zomer- en winterperiode en hoofd- en neenvakanties, WES-enquêtes 2002-03 (in %)

Belangrijkste commerciële vakantiebestemming	Zomer	Winter	Hoofdvakantie	Neenvakantie	Totaal
Ontspannen, luieren	27.1	20.8	28.4	20.8	25.9
Gezin, familie, met de kinderen bezig zijn	21.0	17.8	20.6	19.9	20.4
Genieten, verwennen	14.9	11.6	15.7	11.3	14.3
Actief, sportief	9.4	26.1	8.6	20.9	12.6
Cultuur	8.5	10.2	8.3	9.9	8.8
Amusement, uitgaan, plezier	7.5	5.9	7.4	6.7	7.2
Ontdekken	5.4	3.0	5.6	3.5	4.9
Avontuur	2.4	1.5	2.2	2.4	2.3
Anderen mensen leren kennen	1.6	0.9	1.3	1.9	1.5
Gastronomie	1.2	1.1	1.1	1.2	1.2
Andere	0.9	1.1	0.8	1.4	0.9
Totaal	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Aantal commerciële vakanties in de steekproef	3218	762	2676	1304	3960

HIEPSO

44 Volgens de leeftijd van de ondervraagde personen

Tabel 3,5

Belangrijkste vakantiebestemming van de vakanties van de Belgische bevolking in 2004,
naar leeftijd ondervraagde persoon, WES-enquêtes 2004-05 (in %)

Belangrijkste vakantiebestemming	Tot 5 jaar	6-12 jaar	13-17 jaar	18-24 jaar	25-34 jaar	35-44 jaar	45-54 jaar	55-64 jaar	65 jaar en ouder	Totaal
Vlaamse Kust	13.8	18.0	10.2	9.9	11.5	12.2	13.5	13.9	18.3	13.3
Wallonië	7.2	13.5	6.9	6.1	3.6	4.8	4.0	5.6	5.1	5.9
Vlaamse regio's	4.5	6.4	7.2	4.7	1.6	1.4	2.7	1.6	2.1	3.3
Vlaamse kunststeden (inclusief Brussel)	0.0	0.3	0.0	0.0	0.3	0.2	0.0	0.0	0.2	0.1
BINNENLAND	25.5	38.1	24.3	20.7	17.0	18.6	20.2	21.1	25.7	22.6
BUITENLAND	74.5	61.9	75.7	79.3	83.0	81.4	79.8	78.9	74.3	77.4
Frankrijk	25.1	17.9	26.4	16.0	23.8	23.7	23.7	20.6	18.8	21.6
Spanje	14.9	10.8	10.8	18.7	12.8	14.6	12.0	13.2	12.8	13.2
Italië	6.2	6.3	7.9	7.8	7.3	5.7	4.5	6.9	5.8	6.7
Turkije	4.2	3.7	4.0	6.2	4.9	5.1	5.7	3.0	2.5	4.4
Oostenrijk	3.4	3.9	6.1	1.4	2.7	3.3	3.1	6.9	5.0	4.0
Duitsland	2.6	3.1	1.6	2.1	1.4	2.0	2.6	1.5	8.9	2.8
Nederland	4.3	3.5	2.3	1.5	2.0	3.6	2.1	2.6	1.2	2.6
Oost-Europa	0.4	1.3	3.8	1.7	3.5	2.1	2.0	3.8	3.1	2.5
Griekenland	1.9	1.2	1.6	5.0	2.8	2.9	2.9	3.0	1.1	2.5
Zwitserland	0.9	1.4	4.1	1.7	2.2	1.3	1.5	1.5	3.9	2.1
Marokko	1.8	1.6	2.3	3.5	2.3	2.0	2.5	1.9	1.0	2.1
Tunesië	0.8	2.0	0.5	1.6	1.9	3.5	1.2	1.0	0.9	1.6
Britse Eilanden (Ierland)	1.3	0.6	1.0	2.2	1.5	1.6	1.5	1.9	1.2	1.4
Portugal	0.6	0.5	0.9	1.7	1.5	0.8	0.6	1.7	1.2	1.0
Kroatië	0.3	0.0	1.3	1.0	0.7	0.9	0.7	1.0	0.7	0.8
Scandinavie	0.4	0.3	1.1	0.2	0.3	0.8	0.5	0.5	0.8	0.6
G.H.-Luxemburg	1.0	0.0	0.2	0.3	0.5	0.9	0.8	0.4	0.5	0.5
Cyprus/Malta	0.0	0.0	0.0	0.3	0.5	0.7	0.3	0.8	0.4	0.4
Niet-Europese bestemmingen	5.1	3.8	5.8	5.6	10.4	6.0	9.7	6.6	4.5	6.7
Egypte	1.1	1.4	2.8	1.0	2.1	1.0	1.8	1.4	1.0	1.5
Rode Zee Riviera	0.4	0.9	1.3	0.5	1.5	0.5	0.4	0.6	0.5	0.7
Verenigde Staten/Canada	2.3	0.5	0.7	0.7	0.8	0.6	1.6	1.5	0.4	0.9
(Caribben)	0.0	0.0	0.6	1.1	2.2	1.2	1.6	0.7	0.3	1.0
(Zuid- en Midden-Amerika)	0.4	0.6	0.7	0.9	2.4	0.8	0.8	0.6	0.5	0.9
(Vere Oosten)	0.6	0.8	0.2	0.8	1.1	1.3	1.6	0.6	0.2	0.9
(Thailand)	0.0	0.0	0.2	0.0	0.6	0.6	0.6	0.2	0.0	0.3
Totaal	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Aantal vakanties in de steekproef	305	394	529	388	657	779	668	533	551	4804

Reismarkt; vakanties en korte vakanties, WES,2005, blz. 40.

Volgens taal en gewest

Tabel 3.4

Belangrijkste vakantiebestemming van de vakanties van de Belgische bevolking in 2004,
naar taal en gewest, WES-enquêtes 2004-05 (in %)

Belangrijkste vakantiebestemming	Nederlands	Frans	Vlaams-Vlaanderen	Brussel	Wallonië	Totaal
Vlaamse Kust	12.7	14.7	12.7	12.5	15.8	13.3
Wallonië	6.4	4.8	6.4	4.3	5.2	5.9
Vlaamse regio's	4.5	0.3	4.5	0.7	0.1	3.3
Vlaamse kunststeden (inclusief Brussel)	0.1	0.2	0.1	0.2	0.2	0.1
BINNENLAND	23.7	20.0	23.7	17.7	21.3	22.6
BUITENLAND	76.3	80.0	76.3	82.3	78.7	77.4
Frankrijk	17.1	31.9	16.9	30.4	32.1	21.6
Spanje	13.5	12.4	13.5	9.6	13.6	13.2
Italië	6.4	7.2	6.4	5.1	8.0	6.7
Turkije	4.9	3.2	5.0	3.5	3.1	4.4
Oostenrijk	5.1	1.3	5.2	0.2	1.7	4.0
Duitsland	3.7	0.7	3.8	0.2	0.8	2.8
Nederland	3.6	0.3	3.6	0.5	0.2	2.6
Oost-Europa	2.6	2.4	2.6	2.8	2.2	2.5
Griekenland	2.9	1.6	2.9	1.9	1.4	2.5
Zwitserland	2.1	2.1	2.2	1.9	2.0	2.1
Marokko	1.0	4.5	0.8	12.4	2.0	2.1
Tunesië	1.2	2.6	1.1	3.9	2.2	1.6
Britse Eilanden (Ierland)	1.5	1.4	1.5	1.6	1.2	1.4
Portugal	1.0	0.9	1.0	1.6	0.8	1.0
Kroatië	0.9	0.5	0.9	0.5	0.5	0.8
Scandinavie	0.7	0.3	0.7	0.5	0.3	0.6
G.H. Luxemburg	0.6	0.3	0.7	0.2	0.3	0.5
Cyprus/Malta	0.5	0.1	0.5	0.0	0.1	0.4
Niet-Europese bestemmingen	6.8	6.4	7.0	5.5	6.2	6.7
(Egypte)	1.5	1.6	1.5	1.7	1.5	1.5
(Rode Zee Rivière)	0.9	0.5	0.9	0.3	0.6	0.7
(Verenigde Staten/Canada)	1.0	0.9	1.0	0.0	1.3	0.9
(Caribben)	0.8	1.3	0.9	0.7	1.5	1.0
(Zuid- en Midden-Amerika)	1.1	0.5	1.1	0.2	0.6	0.9
(Vere Oosten)	0.9	0.7	1.0	0.8	0.5	0.9
(Thailand)	0.3	0.2	0.4	0.5	0.1	0.3
Totaal	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
Aantal vakanties in de steekproef	3392	1460	3315	430	1070	4815

Reismarkt; vakanties en korte vakanties, WES, 2005, blz. 39.

Motieven voor de keuze van de bestemming

Tabel 3,96

Motieven voor de keuze van de bestemming bij de commerciële vakanties van de Belgische bevolking in 2004, zomer- en winterperiode en hoofd- en nevenvakanties, WES-enquêtes 2004-05 (in % van het aantal commerciële vakanties)

Motieven bestemmingskeuze	Zomer	Winter	Hoofd-vakantie	Neven-vakantie	Totaal
Mooie natuur	38,5	27,2	37,5	33,3	36,1
Goed klimaat, veel zon	35,1	19,9	38,1	19,1	31,9
Mooi vakantieoord, mooie omgeving	20,5	17,3	20,8	17,8	19,8
Mooie stranden	20,7	10,2	22,3	10,6	18,5
Wandel- en fietsmogelijkheden	19,6	12,7	17,9	18,6	18,1
Aangename vakantiesfeer	18,4	12,5	19,0	13,2	17,1
Interessante bezienswaardigheden	18,2	12,9	17,6	16,1	17,1
Niet te druk, rustig	17,9	10,2	17,2	14,5	16,3
Geschikt voor kinderen	11,5	8,8	11,8	9,3	11,0
Andere sportmogelijkheden	7,8	22,7	8,2	16,5	10,9
Lekker eten	10,3	7,6	9,8	9,6	9,7
Niet te duur, aanvaardbare prijzen	10,2	6,7	9,5	9,3	9,5
Cashvrije bevolking	9,5	6,5	9,3	8,0	8,9
Niet te ver, dichtbij	8,9	7,9	8,2	9,7	8,7
Naam, faam, bekendheid van de bestemming	8,3	9,7	8,8	8,1	8,6
Ontspannings- en uitgaansmogelijkheden	6,3	5,0	6,4	5,4	6,1
Gewoonte, vertrouwde omgeving	5,3	7,6	5,4	6,4	5,7
Nieuwe ervaring	5,2	5,2	5,4	4,6	5,2
Comfortabel logies	5,0	4,4	5,0	4,7	4,9
Winkelmogelijkheden	4,3	2,5	3,7	4,4	3,9
Bezoek van vrienden, familie, kennissen	3,8	2,8	3,6	3,5	3,6
Exotisch karakter	3,2	4,7	4,3	1,9	3,5
Reis met jeugdbeweging	3,0	0,5	2,0	3,3	2,5
Geen taalproblemen	2,6	1,2	2,5	2,0	2,3
Cursus, studiereis, schoolreis	1,2	5,7	1,5	3,5	2,2
Speciale promotieprijs	2,1	1,0	2,0	1,7	1,9
Andere aspecten	7,9	11,5	7,7	10,5	8,7
Totaal	305,1	244,8	305,7	265,5	292,6
Aantal commerciële vakanties in de steekproef	3086	811	2621	1275	3896

Reismarkt, vakanties en korte vakanties, WES, 2005, blz. 39.

Activiteiten tijdens de commerciële vakanties van de Belgische bevolking in 2004

Tabel 3,103

Activiteiten tijdens de commerciële vakanties van de Belgische bevolking in 2004, naar zomer- en winterperiode en hoofd- en neenvakanties, WES-enquêtes 2004-05 (in % van het aantal commerciële vakanties)

Activiteiten	Zomer	Winter	Hoofd- vakantie	Neen- vakantie	Totaal
Passieve recreatie	120.9	86.8	124.8	91.2	113.8
Ontspannen, uitrusten	48.6	37.9	51.2	36.6	46.4
Spelen, gezelschapsspelen, spelen met kinderen	13.0	7.1	12.6	10.2	11.8
Zonnen	21.1	7.7	22.7	9.2	18.3
Winkelen, markten bezoeken	10.8	9.3	10.9	9.6	10.5
Korte wandelingen (<3km)	27.4	24.8	27.4	25.6	26.8
Sport	80.6	73.7	80.9	75.8	79.1
Lange wandelingen (>3 km)	25.5	22.4	24.8	24.9	24.9
Fietstochten maken	11.3	4.2	9.8	9.8	9.8
Zwemmen	27.9	13.2	28.6	17.0	24.8
Surfen	0.6	0.2	0.6	0.4	0.6
Hengelen, vissen	1.0	0.1	0.9	0.7	0.8
Andere watersporten	3.7	1.2	3.5	2.4	3.2
Tennis, squash	1.7	0.7	1.7	1.2	1.5
Alpineski, langlaufen, snowboarden	1.3	27.3	3.6	13.2	6.7
Golf	0.1	0.2	0.2	0.0	0.1
Duiken, snorkelen	1.6	1.7	1.8	1.3	1.6
Paardrijden	0.9	0.0	0.7	0.8	0.7
Deltavliegen, zweefvliegen, rafting, parachutespringen, ...	0.6	0.2	0.6	0.3	0.5
Andere sporten	4.4	2.3	4.1	3.8	4.0
Bezoeken van bezienswaardigheden	60.3	38.5	51.7	39.3	47.9
Steden, dorpen	30.4	22.7	31.1	24.0	28.8
Natuurlijke bezienswaardigheden	15.4	11.2	15.9	11.5	14.5
Pretparken, attractieparken	1.4	0.7	1.5	0.7	1.3
Dierentuin, attractiepark, delfinarium	1.9	1.5	1.5	1.4	1.5
Bloemenpark, bloementuin, botanische tuin	0.5	0.7	0.5	0.6	0.5
Industrieel erfgoed	0.2	0.6	0.1	0.5	0.3
Andere bezienswaardigheden	0.9	1.1	1.1	0.6	1.0
Cultuur	36.0	27.8	34.6	33.5	34.3
Monumenten	19.8	13.4	19.3	16.6	18.5
Museo	11.5	10.0	10.8	12.1	11.2
Tentoonstellingen	2.0	1.5	1.7	2.1	1.8
Theater, concerten, festivals	1.2	0.7	1.0	1.2	1.1
Andere culturele activiteiten	1.5	2.2	1.8	1.5	1.7
Schoonheid/pezenzaad/fitness	1.7	1.8	1.7	1.6	1.6
Schoonheidshandeling	0.2	0.0	0.2	0.0	0.1
Gezondheidskurk	0.3	0.0	0.3	0.1	0.2
Relaxatie, anti-stressbehandeling, sauna, stoombaden, ...	0.8	1.8	0.8	1.3	1.0
Thalassotherapie	0.1	0.0	0.1	0.0	0.1
Fitness, aerobics, gym, ...	0.3	0.0	0.3	0.2	0.2
Hobby/studie	4.1	4.4	3.8	4.9	4.2
Lezen	3.0	2.2	2.9	2.9	2.9
Toekennis	0.3	0.2	0.3	0.1	0.3
Andere hobby, studie	0.8	2.0	0.6	1.9	1.0
Bedevaart, bezinning	0.9	0.0	0.5	1.1	0.7
Gastronomie, degustaties	9.4	7.3	9.3	8.4	9.0
Uitgaan	5.8	4.9	6.5	3.7	5.6
Animatie, lesgdgroepen	3.0	1.1	2.3	3.3	2.6
Bezoek vrienden, familie, kennissen	1.7	1.6	1.7	1.5	1.7
Anders	1.3	3.4	1.3	2.6	1.7
Totaal	315.6	251.3	319.3	267.0	302.2
Aantal commerciële vakanties in de steekproef	3097	816	2637	1276	3913

45 Lijst met figuren

Figuur 1: Fietsknooppunt	12
Figuur 2: Bewegwijzering paddestoel.....	12
Figuur 3: Voorbeeld LF-routebord	13
Figuur 4: Fietsvakantie rondom de Triglav.....	15
Figuur 5: Fietsvakantie Noailly.....	15
Figuur 6: Fietsvakantie Canal du Midi	16
Figuur 7: Kinderkortingen VOS Travel.....	17
Figuur 8: Logo fietshotels in Duitsland	20
Figuur 9: Symbool winterzonbestemmingen Eigenwijze Reizen	74
Figuur 10: Als een kasteelheer aan de Loire	75
Figuur 11: Loire, Eigenwijze Reizen	75
Figuur 12: De kastelen van de Loire.....	78
Figuur 13: Individuele fietsvakantie Laos	84
Figuur 14: Fietsvakanties Laos "Over de Koningsweg"	85
Figuur 15: Roadbook VOS Travel.....	93
Figuur 16: Roadbook Belgian Biking	93
Figuur 17: Roadbook Fly and Bike.....	95
Figuur 18: Werkwijze gps.....	102
Figuur 19: Gps op de fiets.....	108
Figuur 20: Promotie Belgian Biking	129

Lijst met tabellen

Tabel 1: Fietshotels in Zwitserland	19
Tabel 2: Fietshotels in Oostenrijk	20
Tabel 3: Fietshotels in Duitsland	20
Tabel 4: Fietshotels in Italië	21
Tabel 5: Fietshotels in Frankrijk	23
Tabel 6: Procentueel aantal fietsers per land bij VOS Travel	39
Tabel 7: Procentueel aantal fietsers per land bij Belgian Biking	39
Tabel 8: Overzicht niet-Europese bestemmingen	45
Tabel 9: Overzicht bestemmingen ViolettaCars 2003-2006	55
Tabel 10: Overzicht bestemmingen Jacobsreizen 2006	55
Tabel 11: Overzicht bestemmingen Reizen Patteeuw-Van Aelst 2006	56
Tabel 12: Overzicht bestemmingen De Meibloem 2002-2006	57
Tabel 13: Overzicht bestemmingen Simatours 2001-2006	59
Tabel 14: Overzicht bestemmingen Reizen Suffis 2002-2006	60
Tabel 15: Overzicht bestemmingen De Zigeuner 2002-2006	60
Tabel 16: Overzicht bestemmingen Reizen Molengalm 2005-2006	61
Tabel 17: Overzicht bestemmingen Reizen Joye	62
Tabel 18: Overzicht bestemmingen Diederik Reizen 2003-2006	63
Tabel 19: Overzicht bestemmingen Albion Tours 2006	63
Tabel 20: Overzicht bestemmingen Reizen De Wit	64
Tabel 21: Overzicht bestemmingen Reizen Verpalen	65
Tabel 22: Overzicht bestemmingen Patrick Cars	65
Tabel 23: Overzicht bestemmingen Reizen Lauwers 2003-2006	66
Tabel 24: Programma VOS Travel "Als een kasteelheer aan de Loire"	76
Tabel 25: Reisinformatie VOS Travel "Als een kasteelheer aan de Loire"	78
Tabel 26: Reisinformatie Belgian Biking "De kastelen van de Loire"	79
Tabel 27: Reisinformatie Eigenwijze Reizen, fietsvakantie langs de Loire	81
Tabel 28: Programma Fly and Bike, individuele reis Noord-Laos	86
Tabel 29: Reisinformatie Fly and Bike, individuele reis Noord-Laos	89
Tabel 30: Programma fietsvakantie Friesland bij De Meibloem	97
Tabel 31: Reisinformatie fietsvakantie Friesland bij De Meibloem	98
Tabel 32: Programma fietsvakantie Friesland bij De Zigeuner	98
Tabel 33: Reisinformatie fietsvakantie Friesland bij De Zigeuner	99
Tabel 34: Aantal fietsroutes voor de Garmin-gps	104
Tabel 35: Aantal gps-fietsroutes per land	105
Tabel 36: Evolutie fietsverhuur Van der Mierden	112

46 Lijst met grafieken

Grafiek 1: Aantal fietshotels in Frankrijk per regio	25
Grafiek 2: Doelgroepen Limburgers fietsvakanties	29
Grafiek 3: Doelgroepen West-Vlamingen fietsvakanties	30
Grafiek 4: Doelgroepen Oost-Vlamingen fietsvakanties.....	30
Grafiek 5: Doelgroepen Vlaams-Brabant fietsvakanties	30
Grafiek 6: Doelgroepen Antwerpenaren fietsvakanties.....	31
Grafiek 7: Evolutie groeipercentages VOS Travel	35
Grafiek 8: Evolutie groeipercentages Belgian Biking	36
Grafiek 9: Procentueel aandeel VOS Travel 2002-2005 top zes landen	37
Grafiek 10: Procentueel aandeel Belgian Biking 2001-2005 top zes landen	37
Grafiek 11: Evolutie procentueel aandeel per jaar VOS Travel 2002-2005	38
Grafiek 12: Evolutie procentueel aandeel per jaar Belgian Biking 2001-2005.....	38
Grafiek 13: Evolutie bestemmingen VOS Travel	40
Grafiek 14: Evolutie bestemmingen Belgian Biking	40
Grafiek 15: Bekendheid van de fietsspecialisten bij de Limburgers	130
Grafiek 16: Bekendheid van de fietsspecialisten bij de West-Vlamingen.....	130
Grafiek 17: Bekendheid van de fietsspecialisten bij de Oost-Vlamingen.....	131
Grafiek 18: Bekendheid van de fietsspecialisten in Vlaams-Brabant.....	131
Grafiek 19: Bekendheid van de fietsspecialisten bij de Antwerpenaren.....	131
Grafiek 20: Bekendheid in Limburg volgens fietsspecialisten	133
Grafiek 21: Bekendheid in West-Vlaanderen volgens fietsspecialisten.....	133
Grafiek 22: Bekendheid in Oost-Vlaanderen volgens fietsspecialisten	133
Grafiek 23: Bekendheid in Vlaams-Brabant volgens fietsspecialisten	134
Grafiek 24: Bekendheid in Antwerpen volgens fietsspecialisten	134

Bronvermelding

47 BOEKEN

- DE GROOTE, P., Panorama op toerisme, Limburgs Universitair centrum, Diepenbeek, Uitgeverij Garant, Leuven–Apeldoorn, 1995, 441 blz.
- KLEYN V.F.C., Reiskunde, Algemene reiskennis, Vervoer en verblijf, eerste druk, Wolters–Noordhoff, Groningen, 1990, 501 blz.
- ANDRIC, D., GAVRIC, B., SIMONS W.J., Fietsen van loopfiets tot mountainbike, Haarlem, 1995, 208 blz.
- HEYLEN, F., Per fiets kriskras door Europa, 1998, 139 blz.
- REURINGS, L., JANSSEN STEENBERG, W., De kale berg op en over de Mont Ventoux, Uitgeverij Thomas Rap, Amsterdam, 2002, 223 blz.
- DE WILDE, I., DIERCKX, N., De fietskuren van Nicole en Ingrid, tweede druk, Globetrotter bvba, Antwerpen, 2001, 480 blz.
- TIMMERHUIS, F., Handboek van de fietsvakanties, Uitgeverij Elmar, Amsterdam, 2005, 284 blz.
- De fietsgids Nederland, derde druk, Uitgeverij ANWB, Den Haag, 2005, 112 blz.
- Fietsvakantie dicht bij huis, Meerdaagse fietstochten in Nederland, België, Frankrijk, Engeland en Duitsland, Uitgeverij Lannoo, Tielt, 2003, 346 blz.
- VAN DER POST, B., Alle fietsroutes van Nederland, tweede druk, Uitgeverij Buijten en Schipperheijn, Amsterdam, 1999, 96 blz.

INTERNET

Touropoperators

- www.belgianbiking.be
- www.divantoura.be
- www.eigenwijzereizen.be
- www.euroreizen.be
- www.fietsvakanties.startpagina.be
- www.fietsvakanties.startpagina.be
- www.flyandbike.be
- www.gallia.be
- www.jetair.be
- www.vostravel.be

- www.xcycloexplorer.com

Autocaristen

- <http://www.euroreizen.be/nl/links/autocaristen.htm>
- www.dezigeuner.be
- www.demeibloem.be
- www.simatours.be
- www.joyereizen.be
- www.diederikreizen.be
- www.jacobstransport.be
- www.li-reizen.be
- www.molengalm.be
- www.violettacars.be
- www.radtouren.at
- www.veloland.ch

Fietsvervoer

- www.velomobile.be

Verdelers gps

- www.garmin.com
- www.magellan.com

Beurzen

- www.adventureaffair.be
- www.euroreizen.be
- www.expo-velo.be
- www.uwvakantie.be
- www.vakantiesalon-antwerpen.be
- www.vakantiefietser.be

- www.nomade.be

Kaartmateriaal

- www.fietskaart.be
- www.gpsbiketracks.be

Fietsroutes

- www.caminosantiago.org
- www.olespain.com
- www.cycling.it
- www.cycleitalia.com
- www.bikeitaly.com
- <http://www.bettundbike.de>
- www.logis-de-france.fr
- hotelaba@neptune.fr
- www.eiger-grindelwald.de
- www.fietsvakantiepagina.be

Andere

- <http://users.pandora.be/fietscontreien/links.htm>
- http://www.fietsplatform.nl/cijfers_en_feiten/default.asp
- www.westtoer.be

48 Brochures

- [Belgian Biking](#), Fietsvakanties in Europa, 2002-2006
- [Divantoura](#), Fietsreizen, 2006
- [Eigenwijzer Reizen](#), Individuele fiets- en wandelreizen
- [Fietsen moet kunnen](#), Vlaams fietsmagazine, Jaargang 15, nr. 14-15.
- [Fly and Bike](#), De creatieve vakantiemaker, 205-2006
- [Gallia](#), Ierland, zomer 2006

- Gallia, Frankrijk, zomer 2006
- Grande, Het reismagazine voor levensgenieters, januari 2004 – april 2006, nr. 35-61.
- Jetair, Vliegvakanties, zomer 2005
- Vos Travel, Fietsvakanties, 2001-2006
- Xyclo Explorer, Fietsreizen, 2006
- Reizen Joye, Fietsvakanties Friesland, Moezel, Compiegne, Loire, Champagnestreek, Parijs en Berlijn, 2006
- Simatours, Autocar- en vliegtuigreizen, 2002-2006
- Jacobs Reizen, Unieke fietsvakanties voor wielertoeristen, 2006
- Reizen Patteeuw-Van Aelst, Meerdaagse Reizen met luxe autocar, 2006
- Reizen De Zigeuner, Autocars Reizen, 2006
- Violettacars, Vakantiegids, 2000-2006
- De Meibloem, Fietsvakanties, 2002-2006

49 Artikels uit tijdschriften

- Gps, speeltje of noodzaak?; Kreo, 2005, nr. 5, mei, blz. 78-81.
- Tour de Paris, Kreo, 2005, nr. 6, juni, blz. 22-23.
- Fietsen van Zermaat naar Sankt Moritz, Reiskrant, 2006, nr. 15, februari, blz. 38-40.
- El Orient, Op het ritme van een tweewieler, Reiskrant, 2005, nr. 5, mei, blz. 22-24.
- Van kust tot Noordkaap, De Zigeuner, Travel Magazine, 2005, nr. 205, blz. 16.

Contactpersonen en -adressen

Specialisten

VOS Travel, de heer Carlos Deprez, Westlaan 415, 8000 ROESELARE

Fly and Bike, mevrouw Ilse Michielsen, Visserij 161C, 9000 GENT

Eigenwijze Reizen, de Heer Herman Uytterhoeven, Vismarkt 6, 3000 LEUVEN

Belgian Biking, 't Zuiderhuis, de Heer Alex Vanderstede, H. Frère Orbanlaan 34, 9000 GENT

Generalisten

Jetair, de heer Erik Verschelden, Gistelsesteenweg 1, 8400 OOSTENDE

Gallia, mevrouw Manuela Libens, Beverlo-Dorp 16, 3581 BERINGEN

Albion Tours, de heer Stefaan Baeckelandt, Graaf d'Ursellaan 12, 8301 KNOKKE-HEIST

Divantoura, Bagattenstraat 176, 9000 GENT

Autocaristen

Reizen De Zigeuner, Industrielaan 7, 3590 DIEPENBEEK

Autocarreizen De Meibloem, Kasteelstraat 149, 8700 TIELT

Reizen Patteeuw – Van Aelst, Roeselaarsestraat 163a, 8890 MOORSLEDE

Simatours, Statiestraat 205, 8810 LICHTERVELDE

Joye Reizen, Atlasstraat 1, 8680 KOEKELARE

Diederik Reizen, Hoogstraat 67 9960 ASSENEDE

Reizen Muylaert nv, mevrouw Veerle Muylaert, Borrekent 76, 9450 DENDERHOUTEM

Jacobs Transport nv, de heer Francis Paulussen, Zuiderring 28, 3600 GENK

Limburg Internationaal, Stationsstraat 1, 3910 NEERPELT

Reizen Molengalm, Oudstrijdersstraat 43, 2520 OELEGEM

Violettacars, Leuvensesteenweg 255, 3990 TIELT-WINGE

Reizen Lauwers, de heer Luc Lauwers, Nijverheidsstraat 17, 2530 BOECHOUT

Alk Reizen, de heer Rik Gaens, Steenweg 170, 3570 ALKEN

De Wit Reizen, de heer Jos Berckmans, Oude Heerstraat 2, 3940 HECHTEL

Pauw Reizen, de heer Luc Dewulf, Zutendaalstraat 62 A, 3630 MAASMECHELEN

Tucana Travel, de heer Eddy Brouwers, Sint Trudostraat 56, 3990 PEERS

Toptours, de heer Tom Coremans, Herseltsesteenweg 137, 3200 AARSCHOT

Veronica Cars, de heer Luc Ginis, Dorpstraat 379, 3061 BERTEM

Sam Tours, de heer Samuel Cloetens, Laarstraat 47, 3190 BOORTMEERBEEK

Pajot Tours, de heer Patrick Jacobs, Brusselsestraat 52, 1750 LENNIK

Bell Tours, mevrouw Jeannine Vandermeersch, Steenweg op Begen 772, 1600 SINT-PIETERS-LEEUW

Van Mullem, de heer Sylvain Van Mullem, Industriepark 18, 3300 TIENEN

De Turck, de heer Hans De Turck, Rijtestraat 8, 9506 GERAARDSBERGEN

Ros Beiaard, de heer Dirk De Hauwere, Brusselsesteenweg 151, 9280 LEBBEKE

Patrick Cars, Schildekensstraat 91, 9340 LEDE

Begiona Cars, de heer Philippe Bracke, Zevenekendorp 70, 9080 LOCRHISTI

Durme Reizen, de heer Erik Goethals, Tweebruggenstraat 41, 9160 LOKEREN

Reinaert Cars, de heer Kris Hofman, Antwerpsesteenweg 69, 9160 LOKEREN

Strobbe Cars, de heer Luc Strobbe, Bilksken 16, 9920 LOVENDEGEM

Ita Cars, de heer Guy Vanhove, Brusselsesteenweg 390, 9230 WETTEREN

Gino Tours, de heer Redgy Deschacht, Vlamingveld 14, 8490 JABBEKE

Demuynck Reizen, mevrouw An Demuynck, Kwabrugstraat 19, 8510 KORTRIJK

Sint Pieterscars, mevrouw Eliane Scheldeman, Provinciebaan 64, 8880 LEDEGEM

International Tours, de heer Stefaan Debruyne, Sint-Janstraat 45, 8400 OOSTENDE

Yvan Cars, de heer Yvan Vanhaecke, Dentergemstrat 19, 8780 OOSTROZEBEKE

Muys Reizen, de heer Wim Muys, Dreveneind 15, 2910 ESSEN

Autocar Verpalen, mevrouw Marleen Verpalen, Spijker 59, 2910 ESSEN

Antwerp Driving Services, de heer Didier Tuyttens, Blauwe Steenstraat 89, 2550 KONTICH

New Meret Cars, de heer Jozef Geukens, Kiezels 165, 2450 MEERHOUT

Tijlcars, de heer Rudi Teunissen, Everdongenlaan 17, 2300 TURNHOUT

Conny Cars, de heer Geert Van Hove, Gravin de Merodestraat 141, 2260 WESTERLO

Cosmopolite Cars, de heer Luc Graumann, Sint Maria Aalterstraat 68, 9880 AALTER

Van Mullem Autocars, mevrouw Marianne Van Mullem, Engelsesteenweg 72, 9130 BEVEREN-WAAS

De Laat Autocars, mevrouw De Laat, Wilgenlaan 22, 9130 BEVEREN-WAAS

Zwijndrechtcars, de heer Willy Van De Vloet, Schaarbeekstraat 26, 9120 MELSELE

Rudy Cars, mevrouw Karine Mes, Industrieweg 9, 9200 DENDERMONDE

Selecta Cars, Afrikalaan 51, 9000 GENT

Fietsverhuur

Velomobile-Fietsentaxi, de heer Patrick Plyson, Ardooisesteenweg 12, 8800 ROESELARE

Fietshotels

Hotel Au Bon Accueil, mevrouw Monique Ougiers, 38520 VENOSC

Hotel Eiger Grindelwald, mevrouw Gisela Heller, Dorfstrasse, Postfach 92,
GRINDELWALD 3818, ZWITSERLAND

Radtouren in Österreich, de heer Georg BACHLOETNER, Schillerstraße 50, A-4010 LINZ

Hotel Vinkenweide, Eerbeekseweg 3, 6971 LB BRUMMEN

Golden Tulip Zaltbommel, Hogeweg 75, ZALTBOMMEL

Herberg de Hondsrug, Annerweg 4A, 9463 TA EEXT

Hampshire Inn Bieze Borger, Hoofdstraat 21, BORGER

Van der Valk hotel Goes, meneer Van der Valk, Anthony Fokkerstraat 100, 4462 GOES

Fietshotel Piccard, Badhuisstraat 178, 4382 VLASSINGEN

Hotel Guldenberg, Guldenberg 12, 5268 Helvoirt

Toeristische diensten

Toerisme Ledegem, de heer Frans Vandeweghe

Maison de la France, Guldenvlieslaan 21, 1050 BRUSSEL

Nederlands bureau voor toerisme, Louizalaan 89, 1050 BRUSSEL

Duitse dienst voor toerisme, Gullestraat 92, 1200 BRUSSEL

Oostenrijkse dienst voor toerisme, Postbus 700, 1050 BRUSSEL

Zwitserse dienst voor toerisme, Postbus 1600, 1000 BRUSSEL

Spaanse dienst voor toerisme, Koningsstraat 97, 1000 BRUSSEL

Andere

Reisboekhandel Atlas en Zanzibar, Kortrijksesteenweg 19, 9000 GENT

Nationaal Wielermuseum, Polenplein 15, 8800 ROESELARE